

WILLIAM SEARS

KAIP VAGIS NAKTĮ

Taip ir neįvykusio atėjimo byla

UDK 23/28
Se - 01

Versta iš leidinių:
William Sears
THIEF IN THE NIGHT
England, 1988
Уильям Сирз
КАК ТАТЬ НОЧЬЮ...
С. Петербург, 1993

ISBN 9986-735-04-1

© William Sears, 1988
© UAB "Bahajų leidyba".
Vertimas iš rusų kalbos, 1998

TURINYS

I dalis	Neįminta mįslė	11
II dalis	Įminimas	81
III dalis	Patikrinimas	102
IV dalis	Dangaus ženklai	164
V dalis	Lemiamasis liudijimas	182
VI dalis	Iššūkis	227

*O Viešpaties diena ateis kaip vagis.
Tuomet dangūs praeis su smarkiu ūžesiu,
elementai sudegs ir suskils
ir zeme su savo kūriniais sudegs.*

2 Pt 3:10

KAIP VAGIS NAKTĮ

Problema. Pirmoje XIX amžiaus pusėje visame pasaulyje plačiai paplito įsitikinimas, kad penktajame dešimtmetyje turi antrą kartą ateiti Kristus. To meto laikraščiuose mirgėte mirgėjo sensacingos antraštės ir net Jungtinių Valstijų kongresas svarstė artėjantį įvykį.

Pačių įvairiausių pažiūrų ir tikėjimo žmonės nuo Kinijos ir Artimųjų rytų iki Europos ir Amerikos laukė. Buvo nemažai ir skeptikų, tačiau visus buvo apėmęs karštas entuziazmas ir visi vieningai sutarė dėl laiko. Kuo rėmėsi tas įsitikinimas? Kaip baigėsi šita istorija?

Ar tikrai atsitiko kas nors nepaprasta, o gal tas laukimas buvo tik fantazijos vaisius?

Sprendimas. Williamo Searso knyga kaip tik ir paskirta šiai nepaprastai istorijai. Searsas kruopščiai, kaip seklys, tiriantis pailią kriminalinę bylą, po kruopelytę renka duomenis, nors kiek turinčius reikšmės “Taip ir neįvykusio atėjimo bylai”, kaip jis pats pavadino šią istoriją. Suintriguoto skaitytojo akyse kamuoliukas ima pamažu vyniotis, ir istoriniai įvykiai, lyginami su biblinėmis pranašystėmis apie “antrąjį atėjimą”, susirikiuoja į darnią ir logišką eilę. Autorius mano, kad jam pavyko įminti “amžiaus mįslę”. Bet koks iššūkis tradiciniam mąstymui yra šis įminimas!

Toji paslaptingoji istorija — ne pramanas. Joje — nepaprasta prasmė, kurią apmąstyti privalome kiekvienas, kadangi ji paliečia ir viso pasaulio, ir kiekvieno atskiro žmogaus likimus. Autorius, neprimesdamas savo požiūrio, leidžia skaitytojui pačiam pasidaryti išvadą.

AUTORIAUS ŽODIS

Keleivinė raketa iš Veneros šįvakar atvyksta į Londono aerouostą!

Ši antraštė laikraštyje patraukė mano dėmesį. Aš peržvelgiau pirmuosius kitų dviejų laikraščių puslapius:

Mokslas įrodė, kad siela nemirtinga!

Atlantida kyla iš jūros prie Portugalijos krantų!

Aš pažvelgiau viršum stalo į "Telenaujienų" redaktorių:

— Ar yra dar ko nors?

Jis parodė dar pora antraščių:

Rasta panacėja nuo visų ligų.

Hitleris gyvas ir gyvena Vienoje!

— Na, tiesiog pasaulio pabaiga,— linktelėjau.

Redaktorius ištiesė man laikraštį su tomis antraštėmis:

— Imk, paskaitysi.

Grįžęs į sporto skyrių prie savo stalo, atverčiau laikraštį ir ėmiau atidžiai skaityti. Ir staiga pajutau jėgų antplūdį. Jau rytą aš pasijutau esąs seklys, kuris tiria nusikaltimą, įvykdytą daugiau kaip prieš šimtą metų. O iki šiol vis nesisekė aptikti pėdsakų. Bet štai perskaitęs šitą straipsnį, panorau ieškoti toliau. Buvo aišku, kad, nepaisant šimto metų senumo, šitos paslapties atskleidimas domino ne mane vieną, bet ir tūkstančius kitų žmonių. Iš stalčiaus išsitraukiau aplanką ir minkštu pieštuku užrašiau: Keista taip ir neįvykusio atėjimo byla.

Tą straipsnį sudarė specialiai iš visų šalies laikraščių parinktos antraštės. Redaktorių buvo paprašyta atsiųsti laikraščiui išgalvotų antraščių, kurios, jų nuomone, labiausiai sudomintų skaitytojus.

Štai kai kurie iš jų parinktų "perlu":

MOKSLININKAI ĮRODĖ, KAD ŠEKSPYRAS IŠ TIKRŲ-
JŲ YRA MARLO

ŽIEMOS DAUGIAU NEBEBUS

ŠVENTASIS GRALIS RASTAS VELSE

KONANAS DOILIS KONTAKTUOJA SU ŽEME

SANTA KLAUSAS — TAI NE MITAS

Aš nusijuokiau. Jeigu šios antraštės kokį rytą būtų išspaus-

dintos laikraščiuose, tikrai tai būtų pasaulio pabaiga.

Bet viena antraštė patraukė mano dėmesį. Visi tie užkietėję laikraštininkai sutarė dėl vieno, kad, jeigu Jis būtų pasirodęs iš tikrųjų, tai būtų buvę kaip perkūnas iš giedro dangaus. Jis, jų manymu, būtų galėjęs apversti pasaulį aukštyn kojom. Antraštė buvo viso labo tik du žodžiai:

KRISTUS GRĮŽTA

Su panašiu siužetu aš vargau jau dveji metai. Užtikau jį visai atsitiktinai ir jau antri metai bandau atskleisti tą, mano manymu, įdomią ir sunkiai paaiškinamą paslaptį. O prasidėjo viskas taip nekaltai. Kažkas davė man knygą, kurią parašė mano bendrapavardė Clara Endicott Sears. Knygos autorė — man ne giminė, bent jau taip man buvo paaiškinta Meno valstijos Serzporto ir Vanborco apylinkėse. Jeigu būčiau žinojęs, kas iš to išeis, tą knygą būčiau tuoj pat sudeginęs.

Tuo metu aš dirbau “United Press” naktinėje pamainoje, taigi kartais turėdavau laiko šiek tiek pasėdėti ir pamąstyti. Klaros knygoje aš užtikau gana įdomią ir užburiančią istoriją, kaip XIX amžiuje žmonės nekantriai laukė antrojo Kristaus atėjimo.

Aš labai nustebau, kai sužinojau, kad to meto laikraščiai ir žurnalai iš tiesų spausdino straipsnius apie tą kvapą gniaužiantį įvykį, beje, rašė apie jį juokaudami, pasišaipydami, o kai kas ir visiškai rimtai. Kokių tik emocijų nebuvo išlieta tiek spaudoje, tiek gatvėse:

TAI GRĮŽTA KRISTUS AR NE?

RYTOJ — PASAULIO PABAIGA!

JĖZUS JAU PRIE JŪSŲ DURŲ!

NEŽINOMA KOMETA KELIA SIAUBĄ ŽEMĖS GYVENTOJAMS!

ANTRASIS ATĖJIMAS: TEISYBĖ AR MELAS?

Visiems patinka istorijos, dirginančios nervus, ir siaubas nupurto išgirdus rūsčiuosius žodžius “pasaulio pabaiga”. Ir štai pasipylė pranašystės kiekvieno skoniui, pradedant nuo pažadų, kad “pasaulio pabaiga prasidės lapkričio 23 dieną, ketvirtadienį, 7 valandą vakaro. Ji prasidės Ohajo slėnyje ir slinks į šiaurę per Mičiganą”, ir baigiant rimtų mokslininkų, išstudijavusių Šventąjį Raš-

tą, perspėjimu, kad tą dieną "...žvaigždės kris iš dangas, ir Žemė pajudės iš savo vietos".

Įstabesnės ir baisesnės istorijos neįmanoma ir sugalvoti. Ir praeiti amžiaus penktame dešimtmetyje ją pasakodavo ir perpasakodavo labai aistringai. Jaudinantys pranešimai pasirodydavo Jungtinėse Valstijose, Anglijoje, Kanadoje, Europos ir Azijos šalyse, netgi Afrikoje ir Australijoje. Visur žmonės buvo griežtai įspėjami, kad ruošęsi netikėtam Kristaus atėjimui, kuris, vienu nuomone, atneš žmonijai laimę, kitų manymu — kančias. Dauguma žmonių ir toliau ramiai gyveno, juokdamiesi ir gailėdamiesi tų, kurie tapo savo fanatizmo aukomis. Bet nemaža žmonių buvo apėmusi paniška baimė.

Brošiūrose, viešuose pasisakymuose, iš bažnyčių sakyklų ir spaudoje Biblijos žinovai ragino nenorinčią susiprasti ir abejingą minią atgailauti.

— Išmušė paskutinė valanda!— rūsčiai šaukė jie.

Ir daug kas jais patikėjo. Daugelis šeimų pardavė namus ir turtą. Vieni pasiimdavo visus pinigus iš bankų ir atiduodavo tiems, kurie netikėjo. Kiti siūdinosi specialias įkapių drobulės, kad į jas susisupę galėtų įžengti į dangų. Pasakojama apie grupę žmonių, kurie vieną lemtinę, jų manymu, dieną išėjo į kalnus, kad ten sulauktų Kristaus, nusileisiančio debesyje. Deja, juos pasitiko tik smarki liūtis.

Aš tyriau juridinius dokumentus, kuriais remiantis patys pareigingiausieji teisę į savo turtą suteikė Kristui, kuris, kaip jie manė, tučtuojau turi ateiti. Visas kaimas kuo rimčiausiai ketino tapti Jo amerikietiška rezidencija. Net ir pavadino ją "Rojumi".

Kažkokia aistringa beprotybė buvo apėmusi tada žmones visose krikščioniškojo pasaulio dalyse. Bet kodėl? Kodėl jie visi laukė Kristaus? Kodėl būtent tuo metu?

Taip, tai buvo paslapčių paslaptis. Atrodė, kad "atėjimo virusas" staiga užkrėtė žmones visuose penkiuose kontinentuose. Mano smalsumas vis didėjo, kai skaičiau apie visus tuos ryškius, dažnai juokingus, o kartais ir tragiškus įvykius, vykusius įvairiausiose pasaulio vietose.

Smalsumas ir davė pradžią šiai knygai.

Atvirai kalbant, nė neatsimenu, kada pajutau, kad su visa galva pasineriu į tuos patrauklius, visą laiką suryjančius tyrimus. Ar tai atsitiko bibliotekoje, muziejuje, o gal prie Elijo olos Karmelio kalne? Mano susidomėjimas didėjo pamažu, kol galų gale aš nutariau išsiaiškinti, kas vis dėlto buvo istorija apie Kristaus sugrįžimą — mitas, klaida ar didžiausia neatskleista mūsų dienų paslaptis.

Kartą vienos iš daugybės bibliotekų, kuriose aš tuo metu beveik gyvenau, skaitytojų salėje, aš pajutau netikėtą, su niekuo nepalyginamą jaudulį kokį turbūt, patiria archeologas, nusprendęs mesti savo kasinėjimus, kai staiga nuo jo kirtiklio smūgio griūna siena ir prieš akis atsiveria iki tol nepažintas, nuostabus senovės pasaulis.

Aš supratau, kad mano tyrimas — ne šešėlio vaikymasis. Dulketose bibliotekų lentynose aš aptikau kitą seklį ir kartu su juo atsidaviau jaudinančiai paieškai. Iki manęs tai darė profesorius E. G. Browne'as iš Pembroke koledžo Kembridže. Matyt, ir jam ramybės nedavė šitoji mįslė, ir jis iš dalies ją įminė. Lygindamas ją su Kristaus istorija, jis rašė:

“Aš laikau savo pareiga ir malonia priederme... supažindinti su tuo savo tėvynainius...”¹

Vėliau Browne'o ieškojimų pėdsakus aptikau Šventojoje Žemėje: aš skaičiau jo paties rašytą laišką, kuriame jis išdėstė kelionės į Izraelį planą norėdamas susitikti su ta didžia Asmenybe. Jis rašė, kad nenurims, kol pats sau visko neišsiaiškins.²

Aš patyriau, kad tą patį jautė ir Browne'o amžininkas, garsusis Jowettas iš Beliolio koledžo Oksforde. Jis taip pat aptiko šią istoriją, su kuria susidūriau ir aš. Jis rašė:

“Šitie įvykiai per daug reikšmingi ir per mažai praėjo laiko, kad mes pajėgtume tinkamai juos įvertinti. Tai skirta tik būsimoms kartoms”.³

¹ E. G. Browne, quoted preface to *The Chosen Highway*, Lady Blomfield, 1940, V-VI p.

² E. G. Browne, letter to Mirza Ali Aka Shirazi, from Cambridge University, balandžio 9 d., 1889.

³ Bahá'í World, The, T. XII, 625 p.

Abu profesoriai, ir Browne'as, ir Jowettas siejo savo atradimą su Kristaus grįžimu. Abu gyvai domėjosi šia istorija, pabrėždami jos aktualumą ir svarbą. Dabar, po keleto metų kruopštaus šios problemos tyrimo, aš taip pat priėjau prie panašios išvados. Aš nusprendžiau tęsti nuo tos vietos, kur jie sustojo, ir pagaliau užbaigti šį tyrimą.

Kituose skyriuose išdėstyti mano septynerių metų tyrimo rezultatai, juose siūloma manoji šios nuostabios, šimto metų senumo paslapties atskleidimo versija. Tie skyriai rodo, kad dabartiniai žurnalistai pavėlavo visu šimtu metų norėdami pateikti efektingą antraštę:

KRISTUS GRĮŽTA.

Ir iš tikrųjų, mūsų žurnalistus apgavo visu šimtu metų. Jūs čia rasite pakankamai įrodymų, kad, kai praeito šimtmečio penkto dešimtmečio laikraščiuose ir žurnaluose pasirodė straipsniai, pavadinti "Laukiama Kristaus sugrįžimo", tai buvo ne prasimanymas, o tikra teisybė. Nors patys autoriai nė nesuprato, kaip rutuliuojasi įvykiai, ir visiškai nesugebėjo įrodyti savo teisybės.

Jeigu tai, ką man pavyko atskleisti,— tiesa, tai (daug ko mačiusių Vakarų Amerikos laikraščių redaktorių teigimu) ji yra viena iš įstabiausių ir dramatiškiausių istorijų, kada nors pasirodžiusių spaudoje.

Bet ar manim patikės?

Jūs dabar kaip tik ir esate ten, nuo kur prieš septynerius metus aš pradėjau "Keistą taip ir neįvykusio atėjimo bylą".

Williamas Searsas

I dalis

NEIĖMINTA MIŠLĖ

1. ŽMONĖMS IR TAUTOMS VIENĄ KARTĄ ATEINA LAIKAS...

Pirmiausia aš pradėjau tirti apibrėžtą istorinį periodą — nuo 1830 iki 1850 metų. Tai buvo keistų ir neramių įvykių metas.

Žmonės nustebę ir sunerimę žiūrėjo į didžiulį šviesos ratą aplink Saulę. Su baime žvelgė ir į nakties dangų, kur miglose skriejo gigantiška kometa su ugnine uodega. Kai kas kalbėjo, kad ta kometa nukreipta į žmoniją ir neša “pasaulio pabaigą”.

Štai vienas iš įdomesnių to meto liudijimų: “Vienas krikštytas Palestinos žydas Josephas Wolffas išpranašavo, kad Kristus ateis 1847 metais. Harriet Livermore, tuo metu garsėjusi savo iškalba ir žavumu ir Whittierio aprašyta knygoje “Sniego nelaisvėje”, visur, netgi JAV Kongreso Atstovų rūmuose, skelbė apie Antrąjį atėjimą ir kiekvieną kartą sutraukdavo minias klausytojų. Ledi Hester Stanhope drąsi patrakėlė, Williamo Pitto dukterėčia, atsisakė pasaulietiško gyvenimo Londone ir apsigyveno Libane tarp arabų ir drūzų, kad būtų kuo arčiau prie atėjimo vietos. Yra žinių, kad arkli-dėje ji laikė du baltus arabiškus žirgus — vieną Mesijui, kitą sau!”¹

Kitas autorius pranešė: “Pasakojama, kad Šventojoje Žemėje yra nedidelė mečetė, kurioje mula laiko paruošęs batelius Mesijui, kai Jis atvyks į Jeruzalę”².

O štai dar vienas pasakojimas, perteikiantis to meto atmosferą: “Žmonės taip įtikėjo į būsimą atėjimą, kad ryžosi patiems drastiškiausiems poelgiams, kad jį sutiktų. Visa tai vyko XIX amžiuje, o žvaigždžių lietus 1833 metais ir ratilai apie Saulę 1843 metais kėlė kraują stingdančius apmąstymus ir ginčus. Be to, dar kometos uodega 1843 metais, kurios ilgis buvo 108 milijonai mylių...

¹ The Story of Prophecy, Henry James Forman, 1936, 310-311 p.

² Star of the West Magazine, T. XIV, 304 p.

Įkapių drobulės tai lemtingai dienai siuvisi daugybė šeimų”³.

Pasakojama, kad patys uoliausi vilkosi “įžengimo drabužiais”, kad sutiktų Kristų, kai Jis leisis ant debesies.

Kiti, praktiškesni ir skeptiškiau nusiteikę, bet taip pat menkai informuoti, stengėsi įrodyti, kad debesis nesileidžia iš dangaus, kad jie yra garai, kylą nuo žemės.

Mokyti vyrai citavo Palaimintąjį Augustiną, kuris paskyrė visą tomą norėdamas įrodyti, kad žmonės negali gyventi kitoje Žemės pusėje, nes negalėtų pamatyti Kristaus, kai Jis “leisis” ant debesies Savo antrojo atėjimo dieną.

Matematikai klausė: “O ką iš viso reiškia “leistis”? Be to, pridurdavo jie, turint galvoje žemės paviršiaus kreivumą, prireiktų daugybės tūkstančių Kristaus “skrydžių”, kad visi Žemės gyventojai galėtų pamatyti, kaip Jis nužengia. Jie visai išjuokdavo tuos, kurie pranašystę suprasdavo per daug tiesmukai, ir tvirtino, kad “nusileidimas” ir “debesis” — viso labo tik simboliai.

Buvo ir tokių, kurie tvirtino, kad visi tie “debesys” — nė joks vežimas, kuriame Kristus nusileis iš dangaus, o paprasčiausias rūkas, kuris kyla nuo žemės ir neleidžia žmonėms matyti.

Ir vis dėlto, nepaisant skepticizmo ir abejonių, siuvėjai kūrė įvairaus stiliaus “įžengimo drabužius” tiems, kurie nenorėjo atsilikti nuo mados ir tą dieną. Sakoma, kad tie drabužiai buvo iškabinti kai kurių JAV rytinės pakrantės parduotuvių vitrinose. Ir nors daugelis visa, kas buvo susiję su “įžengimo apsirengimu”, karštai neigė, užuominų apie tai aš aptikdavau gana dažnai.

Toliau pateikiama ištrauka iš laiško, vieno iš daugelio, kuria-
me šitas faktas atsiskleidžia labai ryškiai. Tai kažkokios Ida M. Wing 1921 m. rugpjūčio 21 d. laiškas, adresuotas Clara Endicott Sears. Štai kas jame rašoma:

“Mano mama pasakojo, kai ji buvo maža, jos mama pasiuvo baltus drabužius, sutvarkė namus, pastatė lempas ant palangių ir taip prasėdėjo visą naktį laukdama pasaulio pabaigos”⁴.

³ The Story of Prophecy, Forman, 310-311 p.

⁴ Days of Delusion, Clara E. Sears, 1924, 259-260 p.

Kai 1843 metais dangų perrėžė didžiulė kometa, žmonės išsigandę rodė į ją ir kalbėjo: “Štai atėjo Kristaus grįžimo valanda!”

Tais pačiais metais poetas Jamesas Russellas Lowellas parašė tokias eilutes:

“Žmonėms ir tautoms
Vieną kartą ateina laikas
Pasirinkti didį tikėjimą,
Naują Dievo Mesiją...”⁵

Prancūzų poetas Lamartine’as, garbindamas Dievą, klausė: “Nejaugi dar neatėjo valanda, kad Tu pasirodytum žmonijai?”

1844 metų gegužės 24 dieną Vašingtone telegrafo išradėjas Samuelis Morse paėmė savo naujojo aparato raktą. Jis rengėsi pasiųsti iš Vašingtono į Baltimorę pirmąją pasaulyje oficialią telegramą. Spauda tą dieną pavadino šiuolaikinio stebuklo diena. Tas atradimas, rašė laikraščiai, akimirksniu fiziškai sujungs visą pasaulį. Šitie, kaip jie sakė, impulsai, žaibo greitumu skriejantys laidais, padarys mūsų planetą mažesnę.

Iš tiesų tuomet, kai JAV Kongresas skyrė Morse 40 tūkstančių dolerių tolesniems tyrimams, jam buvo pasakyta, kad dabar jis galėsias siųsti savo “žaibus” į visus pasaulio kampus. Taigi jo išradimas įgijo ryšį su žodžiais iš Jobo knygos, nors tada Morse tai buvo pasakyta juokais.

Šventojo Rašto tyrėjai klausė: “Argi tai nėra dar vienas įrodymas, kad 1844 metai bus Kristaus atėjimo metai? Argi neparašyta Jobo knygoje, kad tik Dievas gali siųsti “žaibus, ir jie eis, ir grįždami sakys tau: Mes čia!”⁶

Ar tai nereiškia, kad Kristus jau čia? Juk tas pats Jobas žadėjo:

“Nes žinau, kad mano Atpirkėjas yra gyvas ir paskučiausią dieną aš atsikelsiu iš žemės, ir vėl būsiu apvilktas savo oda...”⁷

Samuelis Morse uždėjo pirštą ant savo naujojo aparato rakto

⁵ The Present Crisis, James Russell Lowell.

⁶ Job 38:35

⁷ Ten pat. 19:25

ir pasiuntė pirmąją telegramą. Jos žodžiai buvo paimti iš Skaičių knygos:

“Štai ką daro Dievas!”⁸

Kai sužinojau, kad Morse pasiuntė savo telegramą 1844 metais, susidomėjau — o ką dar sukūrė Dievas tuo metu, be telegrafo? Ar neslypi čia dar kokias nors paslaptis? Ar įmanoma ją atskleisti? Pagaliau pradžia padaryta.

Maždaug tuo metu man į rankas pateko konspektas paskaitos, kurią Niujorke perskaitė anglų mokslininkas Lawrence Braggas. Seras Lawrence sudarė žmonijos mokslinių pasiekimų grafiką. Iš jo matyti, kad iki 1844 metų žengimas į priekį buvo toks lėtas, kad grafiko linija buvo beveik horizontali. Bet vėliau, peržengusi tą tašką, ji šauna beveik vertikaliai aukštyn ir nuo to laiko vis dar tebekyla.

Tas laikas mane labai sudomino. Kas galėjo sukelti tokį kūrybinės energijos protrūkį po 1844 metų? Kodėl jis prasidėjo kaip tik tuo metu?

Ar 1844 metais atsitiko koks nors istorinis įvykis, kuris galėtų paaiškinti tokį naujų žinių ir išradimų šuolį? Kas galėjo atsitikti, ko nepastebėjo istorikai arba į ką jie neatkreipė dėmesio? Ar galėjo tai būti kaip nors susiję su laukiamu tais pačiais metais Mesijo atėjimu, Kristaus grįžimu, apie kurį visi tik ir tekalbėjo?

Dabar aš labai norėčiau rasti atsakymus į visus šiuos klausimus. “Taip ir neįvykusio atėjimo byla” darėsi iš tikrųjų labai įdomi. Todėl aš nusprendžiau kaip reikiant ištirti, kas dar įvyko tais 1844 metais, kada Morse išsiuntė savo telegramą.

2. KEISTA “TAIP IR NEĮVYKUSIO ATĖJIMO BYLA”

Greitai aš išsiaiškinau, kad 1844 metai Biblijos tyrinėtojų apskaičiavimuose buvo minimi daug dažniau negu kurie nors kiti. Daugelis tų Šventraščio tyrinėtojų, dirbdami nepriklausomai vie-

⁸ Sk 23:23

nas nuo kito įvairiuose kontinentuose, priėjo vienodos išvados dėl Kristaus sugrįžimo laiko.

Tai laikotarpis nuo 1843 iki 1845 metų.

Wolffas Azijoje, Edwardas Irvingas Anglijoje, Masonas Škotijoje, DAVISAS Pietų Karolinoje, WILLIAMAS MILLERIS Pensilvanijoje, LEONARDAS KELBERIS Vokietijoje ir daugelis kitų mokslininkų įvairiose pasaulio dalyse iš tikrųjų manė, kad tai tikrai “laikų pa-baiga”¹.

Jiems nepavyko sutarti dėl tikslios datos, nes pranašystės jie aiškinosi kiekvienas savaip. Bet vis dėlto štai ką jie sako: “...Amerikoje, Europoje ir Azijoje padaryta nemaža tvirtų ir nedviprasmiškų pareiškimų, kad pranašų duotas laikas žmonijai baigiasi 1844 metais”².

Edgaras Allanas Poe 1845 metais lankė 157 paskaitų kursą, kurį skaitė Andrew Jacksonas DAVISAS Niujorke. Lektorius skelbė, kad netoli ta diena, kai turistinių agentūrų reklaminiai prospektai kvies į kelionę “Per visą Ameriką į Kaliforniją per keturias dienas”. Deivisas numatė, koku greičiu bus keliaujama oru. Jis nepavargdamas skelbė ateinant naują erą, kai materialinės gėrovės karalystė taps laipteliu į dvasinę karalystę. Jis sakė: “Šlovingas laikotarpis ateina žmonijai... Pamilkite naują laikotarpį”³.

1831 metais pranešimus apie Kristaus grįžimą pradėjo skai-tyti WILLIAMAS MILLERIS. Jis kalbėjo, kad negali nieko sau padaryti, nes balsas iš dangaus neduoda jam ramybės sakydamas: “Eik ir skelbk pasauliui”. 1832 metais jis rašė: “Liudijimų apie tai ateina iš visur... Štai ateina Gelbėtojas!”⁴

Formanas savo knygoje “Pranašysčių istorija” rašė: “Religi-nio aktyvumo priežasčių tuo metu buvo galima sutikti kiekviena-me žingsnyje, ir plito jos visur”⁵. Jis pažymi, kad Emersoną, aplan-kisį suvažiavimą, skirtą Pasaulinei religijos reformai, nustebino

¹ Bahá'í World, The, T. V, 604 p.

² Our Day in the Light of Prophecy, W.A. Spicer, 1925, 241 p.

³ The Penetration, Andrew Jackson Davis, Boston, 1846.

⁴ The Story of Prophecy, Forman, 309-310 p.

⁵ Ten pat, 310 p.

dalyvių įvairovė. Jo žodžiais tariant, ten buvo “... abiejų lyčių pamišėlių, barzdočių, baptistų — “pateptųjų”?, agltonų(?), “atsiskyrėlių”, “užtarėjų”, žemininkų, Septintosios sekmininkų, kvakerių, abolicionistų, kalvinistų, unitų ir filosofų”⁶.

Nenuostabu, kad Clara Endicott Sears parašė savo knygai paantraštę — “Keistas pasaulinės istorijos laikotarpis”.

Prieš pat 1844 metus anglų šventikas Mourantas Brockas padarė pareiškimą: “Ne tik Didžiojoje Britanijoje laukiama Gelbėtojo ir keliamas balsas, norint perspėti apie tai, bet ir Amerikoje, Indijoje ir kontinentinėje Europoje. Amerikoje apie tris šimtus šventikų skelbia Karalystės Evangeliją, o Anglijoje — apie septynis šimtus”⁷.

Man pasidarė aišku, jeigu jau tik dviejose šalyse daugiau kaip tūkstantis šventikų skelbia greitą Kristaus sugrįžimą, vadinasi, Taip ir neįvykusio atėjimo byla verta toliau tyrinėti.

W.A. Spiceris knygoje “Dabartiniai laikai pranašysčių fone” pastebėjo:

“Visur Rašto tyrinėtojai prieina prie išvados, kad dviejų tūkstančių trijų šimtų metų laikotarpis, kurį skyrė žmonijai pranašas Danielius (8:14), baigiasi, apie tai kalbama 9 Danieliaus knygoje; ir žiūri į 1844 metus, kaip į Paskutinio teismo dieną”.

Kalbėdamas apie to fakto, kad visos pranašystės nurodo 1844 metus, unikalumą Spiceris rašė:

“Europoje — Olandijoje, Vokietijoje, Rusijoje ir Skandinavijos šalyse — pasirodė Dievo liudytojų. Josephas Wolffas, misisionierius iš Levanto, ateinantis Paskutiniojo teismo dieną skelbė Graikijoje, Palestinoje, Turkijoje, Afganistane ir kitose šalyse”.

Taigi “atėjimo karštinė” pasiekė epogėjų 1844 metais. Aš norėjau išsiaiškinti, kodėl kaip tik tais metais. Kas vedė visus tuos žmones prie tos vienintelės datos?

Ir aš suradau atsakymą į šį klausimą. Šita data buvo pasirinkta kaip tik dėl trijų konkrečių, paties Kristaus duotų pažadų savo

⁶ New York Tribune, lapkričio 20 d., 1878.

⁷ Ten pat.

Mokiniams. Jis davė tuos tris pažadus sakdamas, kad kai jie išsipildys, Jis (Kristus) grįš į Žemę. Štai tie pažadai:

1. Jo Evangelija bus skelbiama visoje žemėje.
2. Praeis pagonių laikai, ir žydai grįš į Izraelį (Palestiną).
3. Visa žmonija pamatys “sunaikinimo pabaisą”, apie kurią kalbėjo pranašas Danielius.

Todėl kitas žingsnis, kurį aš privalėjau žengti, buvo ištirti kiekvieną tų pažadų iš eilės ir pažiūrėti, kuo visa tai baigėsi.

Mano planas buvo paprastas. Man reikėjo:

1. Rasti kiekvieną Kristaus pažadą Rašte;
2. Nustatyti, ką tiksliai Kristus žadėjo Savo mokiniams;
3. Išsiaiškinti, ar tikrai išsipildė tie pažadai;
4. Jeigu jie išsipildė, tai kada ir kaip.

Ir štai prieš mane ne tik teoriniai samprotavimai, bet ir šis tas konkretaus.

Daugiau teorija man nebuvo reikalinga: čia buvo apie ką pagalvoti.

3. PIRMASIS PAŽADAS

Surasti pirmąjį pažadą nebuvo sunku. Tai buvo atsakymas į mokinių klausimus:

“...pasakyk mums, kada tai įvyks? Ir koks Tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?”¹

Tai eilutė iš Evangelijos pagal Matą 24 skyriaus. Ir Kristus tuoj pat duoda Savo pirmąjį pažadą tokiais žodžiais:

“O kas išters iki galo, bus išgelbėtas. Ir bus paskelbta ši karalystės Evangelija visame pasaulyje paliudyti visoms tautoms. Ir tada ateis galas”².

Viskas pakankamai aišku. Ateis galas, ir Kristus grįš, kai Jo Evangelija bus paskelbta visoje žemėje.

¹ Mt 24:3

² Ten pat. 24:13-14

Dabar man reikėjo nustatyti, kuris laikotarpis laikomas Kristaus Evangelijos paskelbimo visoje žemėje pradžia.

Praeito amžiaus viduryje, tyrinédami krikščionybės paplitimą, mokslininkai įsitikino, kad 1840-ais Evangelija prasiskverbė į visus kontinentus. Jau tada Evangelija buvo skelbiama. Iki 1844 metų netgi Afrikos žemyno gilumoje Evangeliją skelbė jau nebe atskiri misionieriai — ši veikla jau buvo organizuota. “Rytų Afrikos komercinio įsisavinimo istorijoje” parašyta, kad “krikščioniškos misijos savo veiklą Afrikoje pradėjo 1844 metais”³.

Daktaras D.L. Leonardas, misionierių judėjimo istorikas, knygoje “Misionieravimo šimtmetis”, kalbédamas apie Kristaus Žodžio ir Jo Evangelijos paplitimą, tvirtina, kad “... pirmą kartą po Apaštalų laikotarpio įvyko toks misionieriško aktyvumo protrūkis”.

Jis turi galvoje pačią XVIII amžiaus pabaigą, XIX amžių iki 1844 metų ir vėlesnius metus. “Prasidėjęs Didžiojoje Britanijoje, šitas judėjimas greitai paplito po visą Europą ir persirito per Atlantą. Tai buvo ne vien tik entuziazmo proveržis, tai buvo galinga banga, kuri kiekvieną dieną vis labiau kilo ir vis plačiau liejosi”.

Kitas paliudijimas skelbia:

“1804 metais buvo įkurta Britanijos ir Pasaulinė Biblijos draugija. Mokslininkai teologai tada manė, kad tai įvyko dėl pranašystės išsipildymo”⁴.

Jie tiesiai rėmėsi Kristaus pranašyste apie Jo sugrįžimą tuo metu, kai Jo Evangelija bus paskelbta visame pasaulyje.

Iki 1804 metų Biblija jau buvo leidžiama ir platinama penkiasdešimčia kalbų. 1816 metais buvo įsteigta Amerikos Biblijos draugija. George Storrsas 1843 metų gegužės 4 d. laikraštyje “Midnight Cry” rašė, kad šios dvi draugijos (Britanijos ir Amerikos) ir jų neskaičiuojami filialai platino Šventąjį Raštą visame pasaulyje.

G.S. Faberis knygoje “Aštuonios disertacijos”, kurią jis baigė rašyti didžiausio “atėjimo karštinės” pakilimo metais, 1844-aisiais, pareiškė: “Į nepaprastas pastangas, kurias krikščioniškasis pasau-

³ Year Book and Guide to East Africa, ed. by Robert Hale Ltd., London, 1953, 44 p.

⁴ Our Day in the Light of Prophecy, Spicer, 308 p.

lis deda, kad išplatintų Bibliją visomis pasaulio kalbomis ir visoje Žemėje, tikrai galima žiūrėti, kaip į ryškų netgi mūsų, turtingų daugybės įvykių, laikų ženklą. Manau nesuklysiu pasakęs, kad tos pastangos yra pasirengimas paskutiniam, lemiamam krikščionybės platinimo žingsniui, kurį išpranašavo tiek daug pranašų ir kuris, sprendžiant iš visko, jau nebetoli”.

M.H. Goyeris savo knygoje, kurioje nagrinėja Biblijos pranašysčių išsipildymus, rašo, kad nuo įkūrimo 1804 metais Britanijos ir Pasaulinė Biblijos draugija išleido daugiau kaip 421 milijoną Biblijos egzempliorių kiekvienoje pasaulio valstybėje.

Knygoje “Dabartis pranašysčių fone” Spiceris nurodo, kad jo laikais Evangelija paplito tarp “95% Žemės gyventojų”. Ir priduria: “Kaip tik 1842 metais pagal sutartį buvo atidaryti penki prekybai ir misionieriavimui skirti uostai Kinijoje, ir tai buvo Kinijos supažindinimo su Šventuoju Raštu pradžia. 1844 metais Turkija, keisdama visas musulmoniškas tradicijas, buvo priversta pripažinti musulmonų teisę pereiti į krikščionybę. Tais pačiais 1844 metais Allenas Gardineris įkūrė Pietų Amerikos misiją. 1842 metais Livingstonas nusprendė ištirti žemes Afrikos kontinento gilumoje”.

Daktaras A.T. Piersonas knygoje “Šiuolaikinio misionieriavimo šimtmetis” rašė: “Indija, Siamas, Birma, Kinija, Japonija, Turkija, Afrika, Meksika, Pietų Amerika... į šitas žemes, į vieną po kitos, sėkmingai prasiskverbė misionieriai. Per penkerius metus, nuo 1853 iki 1858 metų, atsirado naujų galimybių prasiskverbti ir užimti pozicijas septyniose įvairiose šalyse; iš viso buvo apimta pusė Žemės gyventojų”.

Yra labai daug papildomų žinių, iš kurių aiškėja, kad iki 1844 metų Šventasis Raštas prasiskverbė į visus kontinentus, ir jo skelbėjai nešė Kristaus Žodį visam pasauliui.

Tai, manė Biblijos tyrinėtojai, ir yra įrodymas, kad Kristaus pažadas, pateiktas Evangelijoje pagal Morkų, tiksliai išsipildė:

“Bet pirmiau turės būti visoms tautoms paskelbta Evangelija”⁵.

⁵ Mk 13:10

Tame pačiame skyriuje Kristus įspėja, kada tai įvyks:
“Žiūrėkite, budėkite, nes nežinote, kada ateis tas laikas!”⁶

Kai Evangelija bus paskelbta visoms tautoms, Kristus žada:
“Tada žmonės pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyse su didžia galia ir šlove”⁷.

Praeito amžiaus penkto dešimtmečio Biblijos tyrinėtojai manė, kad pirmasis Kristaus pažadas išsipildė. Jie tarė, kad Kristaus Evangelija tikrai buvo paskelbta “visoje planetoje ir visoms tautoms”, ir todėl Jo grįžimo į žemę valanda jau arti.

Aš ir pats įtikėjau, kad iki 1844 metų pirmasis Kristaus pažadas tikrai išsipildė. Neliko jokių abejonių.

Pradžia pasirodė esanti įdomi.

4. ANTRASIS PAŽADAS

Surasti antrąjį Kristaus pažadą taip pat nebuvo sunku. Jis 21-am skyriuje Evangelijoje pagal Luką. Kristus taip pat duoda pažadą, atsakydamas į tiesų mokinių klausimą. Jie klausė:

“...kada šitai įvyks? Ir koks bus ženklas, kada tai prasidės?”¹

Kristus įspėjo apie netikrus pranašus, kurie dengsis Jo vardu, o po to davė savo antrąjį pažadą, kuriam išsipildžius jie galės būti tikri, kad Jis sugrįžo. Jis pasakė:

“Žmonės kris nuo kalavijo ašmenų ir bus išvaryti nelaisvėn į įvairius kraštus, o Jeruzalę mindžios pagonys, kol baigsis pagonių laikai... Tuomet žmonės išvys Žmogaus Sūnų, ateinantį debesyje su didžia galybe ir garbe”².

Sąvokos “pagonių laikai” reikšmė gerai žinoma ir supranta ma Biblijos tyrinėtojams. Aš sužinojau, kad tai reiškia laikotarpį, per kurį kitatikiai, ne judėjai (arba pagonys), valdys Jeruzalę, o patys judėjai bus išvaryti iš gimtosios žemės.

⁶ Ten pat. 13:33

⁷ Ten pat. 13:26

¹ Lk 21:7

² Ten pat. 21:24-27

Kitais žodžiais tariant, Kristus žadėjo sugrįžti į Žemę, kai judėjai sugrįš į tėvynę po tremties. Vadinasi, jų sugrįžimo metu baigsis “pagonių laikai”.

Aš atidžiai išnagrinėjau antrąjį Kristaus pažadą. Pirmoje jo dalyje sakoma:

“... ir bus išvaryti nelaisvėn į įvairius kraštus”.

Paaiškėjo, kad šis pažadas pradėjo pildytis per pirmuosius keturiasdešimt metų po Kristaus nukryžiuavimo.

Jeruzalę 70 metais sugriovė romėnų imperatorius Titas, o judėjai buvo išblaškyti ir išvaryti. 132 metais jie, vadovaujami Bar Cochba, bandė išsikvoti laisvę, tačiau šį bandymą žiauriai nuslopino imperatoriaus Adriano kariuomenė. Jeruzalė buvo dar labiau sugriauta negu imperatoriaus Tito laikais. Miestą sulygino su žeme, išarė, o jo vietoje įkūrė naują miestą, pavadintą Adriano garbei.

Judėjai buvo išvaryti. Tiksliai taip, kaip išpranašavo Kristus, daugelis jų “krito nuo kalavijo ašmenų”. Jie bėgo, buvo išblaškyti ir išvaryti “nelaisvėn į įvairius kraštus”.

Įžengti į Jeruzalę galėjo kiekvienas, ir tik judėjams už tai grėsė mirtis.

Romėnai ir buvo pirmieji kitatikiai (pagonys) nuo Kristaus laikų, kurie trempė šventąjį miestą Jeruzalę. Vėliau miestą užėmė kiti kitatikiai — musulmonai. Jie užkariavo Jeruzalę 637 metais ir ant Saliamono šventyklos pamatų pastatė Omaro mečetę. Musulmonų valdymo laikais judėjai buvo masiškai tremiami iš gimtosios žemės, o likusieji,— kurių buvo tik vienetai,— buvo išvaryti.

Persekiojimams atėjo galas 1844 metais. Argi tai nenuostabu!

Garsus airių mokslininkas, daugelio knygų autorius, Georgas Townshendas rašė: “...priėmus religinės tolerancijos ediktą, musulmonams teko, pagaliau, atsisakyti griežto draudimo judėjams grįžti į tėvynę, atsisakyti politikos, kurią jie vykdė beveik dvylika amžių, ir “pagonių laikai baigėsi”³.”

³ God Passes By, Shoghi Effendi, 1944 (Introduction by G. Townshend), IV

Toliau Townshendas pažymi, kad religinės tolerancijos ediktą valdžia išleido 1844 metais.

Ši Ediktą savo knygoje “Amžių stebuklas” paminėjo ir Wort-has Smithas. Jis rašė: “1844 metais po Kristaus gimimo musulmoniškos šalys su Turkija priešakyje buvo priverstos Vakarų šalių, ypač Didžiosios Britanijos, suteikti visoms jų teritorijose gyvenančioms tautoms religijos laisvę”.

Tarp tų teritorijų buvo ir Šventoji žemė, Palestina. Man pasisekė gauti ir išstudijuoti kopijas visų laiškų ir dokumentų, kurie ir privertė pasirašyti 1844 metų Religinės tolerancijos ediktą. Turkijos vyriausybė sutiko suteikti religijos laisvę ir pasirašė dokumentą, kuris garantavo, kad “Puikioji Porta (Konstantinopolis) įsipareigoja imtis efektyvių priemonių, kad ateityje” užkirstų kelią bet kokiems religinės nepakantos pasireiškimams. Pirmą kartą per dvylika amžių judėjams buvo garantuota teisė laisvai ir saugiai grįžti į Šventąją Žemę. Šito dokumento pasirašymo data — 1844 metų kovo 21 diena.

Bickerstethas savo knygoje “Praktinis biblijos pranašysčių žiny-nas” rašė: “Laikraščiuose buvo išspausdintas vienas laiškas iš Tangiero, datuotas 1844 m. birželio 20 d., kuriame, kalbant apie nelaimes, ištikusias Maroko karalystę, rašoma: atrodo, kad maurai (musulmonai) visada turėjo negerą nuojautą dėl 1844 metų. Jau seniai, gerokai prieš tų metų atėjimą, jie kvietė vienas kitą saugotis 1260-ųjų (1844 pagal krikščionių kalendorių).

Biblijos tyrinėtojai rado Naujajame Testamente įtikinamų patvirtinimų, kad Kristus nurodė kaip tik 1844 metus, kada išsipildys antrasis pažadas dėl “pagonių laikų”. Apreiškimo knygoje 11-ame skyriuje sakoma:

“...jie treps Šventąjį Miestą keturiasdešimt du mėnesius”.

Šioje vietoje pirmą kartą Rašte nurodyta konkreti “pagonių laikų” trukmė — keturiasdešimt du mėnesiai. Kitoje šios knygos vietoje apie tą laikotarpį sakoma kitaip: jis tęsis 1260 dienų.

Biblijos tyrinėtojai tvirtina, kad 42-jų mėnesių ar 1260 dienų laikotarpis sutampa su 1844 m. Tai mane sudomino, ir aš nusprendžiau patyrinėti visus jų samprotavimus. Jie priėjo prie šios išva-

dos, remdamiesi tokiomis nuostatomis:

1. Kai nagrinėjant Biblijos pranašystes skaičiuojamas laikas, tai laikas, kuris jose įvardijamas kaip “diena”, atitinka “metus”.

2. Šita teorija grindžiama tokiomis pranašystėmis:

a) “...keturiasdešimt dienų, metai už dieną...” (Skaičių knyga, 14:34);

b) “...ir keturias dešimtis dienų... dieną už metus, dieną... paskyriau tau metų vietoje. (Ez 4:6)

Dėl šios formulės sutaria visi.

Henry Jameso Formano antologijoje “Pranašysčių istorija” aš radau tokius žodžius: “...Biblijos pranašysčių specialistai, išnagrinėję Biblijos chronologiją, padarė tokias išvadas, kurios iš esmės pripažintos kaip aksioma: 1) simbolinėse pranašystėse diena simbolizuoja metus...”

Ta pačia tema samprotauja ir F. Hudgingsas knygoje “Sionizmas pranašystėse: “Saulės metai, kaip mes žinome, apima laikotarpį, viršijantį 365 dienas. Bet apskaičiuojant Biblijoje suformuluotą simbolinį laiką, išeina, kad jos autoriai paprasčiausiai dalijo metus į dvyliką mėnesių po 30 dienų. Kitaip tariant, tai, kas Biblijoje vadinama “laiku” arba “metais”, yra trys šimtai šešiasdešimt saulės metų — kiekviena diena prilyginama metams”.

Tolesni tyrimai parodė, kad tai nėra laisva Biblijos tyrinėtojų hipotezė, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio.

Atskaitos taškas paimtas iš pirmosios Senojo Testamento knygos — Būties knygos. Aksioma, tvirtinanti kad 360 dienų sudaro “laiką” ar “metus”, išvesta iš toliau pateikiamų eilučių:

1. “...antrame mėnesyje, septynioliktą mėnesio dieną pratrūko visi didžios gelmės šaltiniai ir atsisklendė dangaus užtvankos...” (Pradžios knyga, 7:11).

2. “...vanduo traukėsi šalin nuo žemės, eidamas ir slūgdamas... Septintame mėnesyje dvidešimt septintą mėnesio dieną arka sustojo...” (Pradžios knyga, 8:3,4).

3. “O vanduo laikėsi viršum žemės šimtą penkias dešimtis dienų” (Pradžios knyga, 7:24).

Nuo septynioliktos antro mėnesio dienos iki dvidešimt septintos septinto mėnesio dienos praėjo lygiai penki mėnesiai arba 150 dienų. Iš to seka, kad kiekvienas toks mėnuo turi 30 dienų. Tai, sutarė Biblijos tyrinėtojai, ir veda prie išvados, kad “Biblijos metai” susideda iš 12 mėnesių po 30 dienų arba iš 360 dienų.

Vadinasi, pranašysčių diena lygi metams, turintiems 360 dienų. Naudodamiesi šia formule — diena lygi metams — mokslininkai apskaičiavo, kad “pagonims” lemta trempti Jeruzalės žemę 1260 metų. Todėl pranašystę iš Jono apreiškimo galima perskaityti ir taip: “...jie mindžios Šventąjį miestą 1260 metų”.

Pagal antrąjį Kristaus pažadą “pagonys” (romėnai ir musulmonai) tremps Jeruzalę iki Jo, Kristaus, sugrįžimo, kuris įvyks praėjus 1260 metų pagal pranašysčių matą. Per visą šį laiką judėjams bus draudžiama teisė sugrįžti, bet tik kai Kristus sugrįš, tada jie vėl galės sugrįžti, ir “pagonių laikai” baigsis.

Tyrinėdami užgrobusių Šventąjį miestą musulmonų kalendorių, mokslininkai apstulbo: pasirodo, 1260 metai pagal musulmonų kalendorių sutampa su 1844-aisiais krikščionių kalendoriaus metais.

Kaip sakoma Apreiškime, 1260 metais baigsis “pagonių laikai” ir judėjams bus leista grįžti į tėvynę; tais pačiais, arba 1844-aisiais pagal krikščionių kalendorių metais, musulmonų valdovai buvo priversti pasirašyti Religinės tolerancijos ediktą, kuris leido judėjams grįžti į Izraelį.

Aš supratau, kodėl taip padidėjo krikščionių mokslininkų entuziazmas praeito amžiaus penktame dešimtmetyje. Kristus žadėjo grįžti į žemę, kai baigsis “pagonių laikai”. Rašto tyrinėtojų nuomone, antrasis Kristaus pažadas tiksliai išsipildė, ir tokiu būdu apskaičiuota data niekam nesukėlė abejonių.

Aš taip pat buvau linkęs su tuo sutikti. Ir nekantriai ėmiau tirti trečiąjį ir paskutinį Kristaus pažadą.

5. TREČIASIS PAŽADAS

Trečiasis Kristaus pažadas man pasirodė pats įdomiausias. Jis taip pat buvo duotas atsakant į tiesų mokinių klausimą (Evangelija pagal Matą, 24-as skyrius):

“Kai jis atsisėdo Alyvų kalne, priėjo vieni mokiniai ir klausė: “Pasakyk mums, kada tai įvyks? Ir koks Tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?”¹

Kristus jiems atsakė, kad tomis dienomis bus “didelis skausmas” ir “daugelio meilė atšals”, ir tada Jis duoda Savo trečiąjį pažadą tokiais žodžiais:

“Kai tik pamatysite pranašo Danieliaus paskelbtą sunaikinimo pabaigą, stovinčią šventoje vietoje (skaiytojas teįsidėmi!)”.²

Pranašo Danieliaus pranašystėje kalbama apie tai nuo 8 iki 12 skyriaus. Juose (kaip aš pats pridurmais Biblijos aiškintojams, išsiaiškinau) išpranašaujamas ne tik antrasis Kristaus atėjimas, bet ir,— kas labiausiai mane sudomino,— ir pirmasis Jo atėjimas.

Kaip tik pirmojo ir antrojo Kristaus atėjimo sąsaja ir darė tuos skyrius tokius reikšmingus šiam klausimui išnagrinėti, o trečiasis pažadas iš tikrųjų darėsi pats svarbiausias iš visų.

Juose Danielius skelbia, kad nuo įsakymo atstatyti Jeruzalę iki to laiko, kai Mesijas bus nukryžiuotas, turės praeiti 70 savaitių. Danielius šį laikotarpį nurodo dvejopai:

1. Kaip 70 savaitių;
2. Kaip 7 savaites, 62 savaites ir vieną savaitę, per kurias Mesijas “įtvirtins testamentą”.

Bet ir vienu, ir kitu atveju tai sudaro 70 savaitių arba 490 dienų, o tai pagal pranašysčių matą yra 490 metų — “diena už metus”.

Taigi išpranašauta, kad Jo pirmasis atėjimas įvyks, kai nuo įsakymo išleidimo iki Kristaus nuplakdinimo, arba nukryžiovimo, praeis 490 metų. Vadinasi, man būtinai reikia sužinoti, kada buvo išleistas tas įsakymas.

¹ Mt 24:3

² Ten pat. 24:15

Aš nustačiau, kad egzistuoja keturi įsakymai atstatyti Jeruzalę:

1. Išleistas Kiro 536 metais prieš m.e. Apie jį užsiminta Pirmojoje Ezdro knygoje. Jis nebuvo įvykdytas.

2. Išleistas Darijaus 519 metais prieš m.e. Šis įsakymas taip pat paminėtas Ezdro knygoje. Jis taip pat nebuvo įvykdytas, atstatyta buvo tik Šventykla.

3. Išleistas Artakserkso septintais jo valdymo metais, 457 metais prieš m.e. Apie tai rašoma 7 Ezdro knygos skyriuje. Jis buvo įvykdytas tik priėmus jį ketvirtą kartą.

4. Išleistas to paties Artakserkso 444 metais prieš m.e. Apie tai rašoma 2 Nehemijo knygos skyriuje. Tas įsakymas liepė vykdyti trečiąjį įsakymą.

Daugelis Biblijos tyrinėtojų manė, kad kaip tik apie trečiąjį įsakymą — Artakserkso — kalba savo pranašystėje Danielius, kadangi ketvirtasis įsakymas, iš esmės, tebuvo trečiojo tęsinys, be to išleistas to paties karaliaus, kad būtų įvykdytas trečiasis. Todėl jie ir pasirinko 457 metais prieš m.e. išleistą įsakymą.

Remiantis šiais faktais Danieliaus pranašystę galima persakyti tokiais žodžiais: nuo Artakserkso įsakymo išleidimo 457 metais prieš m.e. iki Jėzaus Kristaus nukryžiovimo turi praeiti 70 savaitių, 490 dienų arba, pagal pranašysčių matą, 490 metų.

Daugelis Biblijos tyrinėtojų paprasčiausiai iš 490 atėmė 457 metus. Taip jie gavo 33 metus. Mesijas (Kristus) bus, Jam pirmą kartą atėjus, 33 metų amžiaus, kai Jis bus nuplaktintas arba nužudytas.

Bet dėl Kristaus gimimo ir mirties datų mokslininkų nuomonės smarkiai skiriasi. Pagal Šventąjį raštą Kristus gimė iki numirštant karaliui Erodiui. Pagal daugelio istorikų apskaičiavimus Erodas mirė 4 metų prieš m.e. balandžio mėnesį. Buvo ir kitokių nuomonių — vieni tvirtino, kad tai įvyko 5 metais, kiti — kad 6, o dar kiti — kad netgi 8 metais. Remiantis kai kurių mokslininkų nuomone, Kristus Jo mirties valandą buvo tik 28 metų amžiaus arba net jaunesnis.

Yra mokslininkų, kurie nurodo kitus metus ir kitą mėnesį.

Bet visų mokslininkų datos vis dėlto sukasi apie tą laiką, apie kurį kalbėjo Danielius. Vadinas, Kristaus pirmojo atėjimo laiką Danielius išpranašavo stebėtinai tiksliai. Taigi nieko nuostabaus, kad Pats Kristus taip labai vertino ir dažnai remdavosi Danieliaus pranašyste apie antrąjį atėjimą. Jėzus liepė mokiniams stovėti “šventoje vietoje”, kai Danieliaus pranašystė apie “sunaikinimo pabaiašą” bus įvykdyta. Ir tą dieną, žadėjo Jis:

“...pamatysite Žmogaus sūnų, ateinantį dangaus debesyse...”³

Aš, kaip ir praeito šimtmečio penkto dešimtmečio mokslininkai, atidžiai išstudijavau Danieliaus pranašystę apie “sunaikinimo pabaiašą”. Štai tie žodžiai:

“...iki kolei bus vykdomas regėjimas apie nuolatinę auką ir apie daromojo sunaikinimo nuodėmę, iki kolei bus mindoma šventykla ir galybė? Jis jam atsakė: ...du tūkstančiu tris šimtus dienų; po to šventykla bus apvalyta”.⁴

Taigi Danielius išpranašavo, kad prireiks 2300 dienų, kad šventoji vieta apsivalytų. Praėjus tam laikui visa būtis vėl bus švari. Iki tol žmonės darys niekšybes, pamiršę meilę Dievui ir savo artimui, paskui pasirodys Mesijas ir atgaivins jų tikėjimą ir minčių tyrumą. Tokia buvo bendra išvada.

Kada tam lemta įvykti? Danieliaus žodžiais tariant, turi praeiti 2300 dienų. Pagal pranašysčių matą tai būtų 2300 metų.

Taikydami tą pačią schemą, kaip ir nustatant pirmojo atėjimo datą (atvejis su Artakserkso įsakymu), Biblijos tyrinėtojai atliko tokius skaičiavimus: 1. Įsakymas buvo išleistas 457 metais. Iš 2300 metų jie atėmė 457 ir gavo 1843 metus. Taigi, jų žodžiais tariant, nuo 1843 metų prasideda “sunaikinimo pabaisos” laikų pabaiga. 2. Kiti mokslininkai nurodo, kad nuo įsakymo išleidimo iki Kristaus gimimo praėjo ne 457, o 456 metai,— tokiu atveju skaičiavimai veda į 1844 metus.

Ir nors buvo daug ginčijamasi dėl mėnesio, dienos ir valandos, mokslininkai vis dėlto priėjo prie vienodos nuomonės, kad

³ Ten pat. 24:30

⁴ Dan 8:13-14

antrasis atėjimas įvyks nuo 1843 iki 1845 metų, labiausiai tikėtina — 1844 metais.

Grupė mokslininkų krikščionių Danieliaus pranašystę išnagrinėjo ypač kruopščiai. Jie netgi sudarė specialią lentelę, kad galėtų įrodyti, jog antrą kartą Kristus ateis 1844 metų viduryje.⁵

E. P. Cachelmille, mokslininkas iš Kembridžo universiteto, H. G. Guinnesso knygos “Paskutinių dienų pasaulis” naujo leidimo pratarmėje pristato šią knygą, kuri per trisdešimt metų buvo laikoma pranašysčių chronologijos chrestomatija. Jis pateikia tokius Guinnesso žodžius apie Danieliaus pranašystę:

“Įsakymas (Religinės tolerancijos ediktas) buvo išleistas 1260 metais pagal musulmonų kalendorių. Taigi jo data 1844 metų kovo 21 diena. Tai atitinka pirmąjį judėjų kalendoriaus nisan mėnesio dieną ir taip pat atitinka 457 metų prieš m.e. nisan mėnesio pirmąją dieną, kai, pranašo Ezdro liudijimu, jis paliko Babiloną pagal įsakymą, kurį išleido Artakserksas septintaisiais savo valdymo metais”.

Vadinasi, 1844 metai įsitvirtino praeito amžiaus mokslininkų mintyse kaip Kristaus trečiojo pažado, atitinkančio Danieliaus pranašystę, išsipildymo metai.

Aš išsiaiškinau, kad visi trys Kristaus pažadai mokiniams išsipildė kaip tik taip, kaip Jis ir žadėjo.

1. Evangelija buvo paskelbta visam pasauliui ir visai žmonijai.
2. Pasibaigė pagonių laikai.
3. Išsipildė pranašystė, kurią Kristus davė per pranašą Danielių, ir atėjo laikas stovėti šventojoje vietoje.

Ir visi tie pažadai išsipildė 1844 metais!

6. KITI PAŽADAI

Tyrinėdamas tris Kristaus pažadus, suradau keletą kitų nuostabių pranašysčių, kurias norėčiau paminėti, prieš pereidamas į kitą tyrinėjimų sritį. Aš išrinkau tik pačias įdomiausias.

⁵ Bible Reading, Ed. Review and Herald Pub. Co. (Battle Creek, Mich.), 94 p.

Taip ir neįvykusio atėjimo byla man pasidarė daug reikšmingesnė, nekalbant jau apie jaudulį, kurį aš patyriau. Kaip ir Biblijos tyrinėtojai praeitame amžiuje, taip ir aš aptikau, kad visos pranašystės nurodo 1844 metus.

Visos jos kalbėjo apie laikų pabaigą, apie Teismo dieną, apie Paskutinįją dieną, apie Prisikėlimo dieną, apie Kristaus sugrįžimo valandą. Bet apie visa tai buvo kalbama kažkaip naujai, paslaptinai.

Kristus pasakė:

“...išgirsite apie karus ir karo gandus... Tada pamatysite Žmogaus Sūnų, ateinantį...”

Biblijos tyrinėtojas Paulas K. Dealy savo knygoje “Pažinimo aušra” rašė:

“Istorijoje žinomi šie didieji karai tarp galingųjų valstybių:

1. Maždaug tuo metu vyko Kinijos karas su Anglija, tada Kinija prarado Honkongą. Taikos sutartis buvo pasirašyta 1842 metais.

2. Krymo karas: Anglija, Prancūzija ir Turkija kariavo su Rusija. 1854 metai.

3. Kruvinasis sipajų sukilimas. 1857-1858 metai.

4. Prancūzijos ir Italijos karas su Austrija. 1859 metai.

5. Pilietinis karas JAV. 1861-1865 metai.

6. Prancūzų-prūsų karas. 1870-1871 metai.

7. Rusų-turkų karas. 1877-1878 metai.

8. Ir per paskutinįjį XIX amžiaus dešimtmetį kariavo Kinija su Japonija, Graikija su Turkija, Ispanija su JAV, didžiosios valstybės įsiveržė į Kiniją, Būrų karas.

Į tą sąrašą galima įtraukti ir du didžiausius žmonijos istorijoje pasaulinius karus. Karas Korėjoje, karas Indokinijoje, arabų-izraeliečių karas, daugybė revoliucijų ir karai vienos šalies teritorijoje, nesibaigiantys konfliktai pasienyje, “šaltasis karas”, taip pat vis pasirodančios laikraščiuose antraštės, kurios kiekvieną dieną gąsdina žmones “karo gandais”. Iš tikrųjų, Kristaus žodžiai tinka ir mūsų dienoms.

XIX amžiaus pabaigoje sustiprėjo Amerikos indėnų įsitikinimas, kad Mesijas jau atėjo į Žemę. Dauguma indėnų Žemės pusrutulio vakaruose per amžius laukė Išvaduotojo atėjimo.

Antroje XIX amžiaus pusėje JAV armijos generolas Mailas rašė ataskaitoje apie kelionę į Vakarus, išspaudintoje viename iš Minesotos laikraščių, kad "...tas tikėjimas (į Mesiją), kaip aš sužinojau, apėmęs 16 genčių".

Į tą patį Mesiją buvo tikima ir Rytuose. Krišna buvo išpranašavęs Didžiojo Pasaulio Mokytojo atėjimą.

G. S. Arundale'as, Indijos Indoro valstijos mokymo reikalų globėjas, knygos "Ateinąs Pasaulio Mokytojas" pratarmėje rašo: "Tiek daug tūkstančių žmonių visame pasaulyje tiki greitai ateisiant Didįjį Pasaulio Mokytoją ir kad tas tikėjimas yra kaip savaimė suprantamas dalykas, bent jau mokytiems žmonėms".

Toliau Arundale'as teigia esąs įsitikinęs, kad žmonija tikisi kaip tik to ir, jo žodžiais tariant, jis neša tą žinią "...seniems ir jauniems, judėjams, krikščionims, musulmonams, budistams, persams, džainams ir induistams". Jis priduria, kad "...daugelio, žengiančių kiekvienu iš tų kelių į Dievą, tikėjimas Pasaulio Mokytojo atėjimu panašus į galingiausią stebuklingą jėgą, keičiančią jų gyvenimus".

Tayloras knygoje "Dievo karalystė Žemėje" pasakoja apie tai, kaip Jemene (Biblijoje — Temene) susitiko tūlas rabinas ir Josephas Wolffas (vienas iš karščiausių skelbėjų apie antrąjį Kristaus atėjimą praeito amžiaus penktajame dešimtmetyje). Rabinas papasakojo Wolffui, kad jo gentis atsisakė grįžti į Jeruzalę po Babilono nelaisvės netgi ir tada, kai gavo specialų Ezdro kvietimą genčių vadams grįžti. Jie bijojo, kad išsipildys Danieliaus pranašystė ir Jeruzalė bus sugriauta. "Bet,— pridūrė rabinas,— mes nuolat laukiame Mesijo atėjimo".

Romos poetas Vergilijus kalbėjo apie mesijo pranašystes, kad jos "...pranašauja ateisiant naują epochą, gamtos atgimimą ir sieja tą jų aprašymą į puikiąją karalystę su atėjimu dvasingosios Asmenybės, kuriai lemta, jų žodžiais tariant, paversti visą pasaulį į vieną imperiją".

Plutarcho raštuose mes galime perskaityti: "ateis laikas, pa-

skirtas likimo, kai...laimingi žmonės turės vieną gyvenimą, kalbės viena kalba ir turės vieną vyriausybę”.

Graikų filosofas Plato numatė, kad “pabaigoje... Dievas, sukūręs pirmąpradę daiktų tvarką, vėl ateis ir atnaujins Savo Karalystę”.

Hazlito knygoje “Užstalės kalbos” galime perskaityti, kad pats Martino Lutherio “... skelbė mintį, kad Kristus gali sugrįžti 1558 metais arba praėjus 105 metams, kai turkai užėmė Konstantinopolį”.

Įdomu, kad toji data — Konstantinopolio žlugimas 1453 metais — dažnai minima pranašystėse apie Mesiją. Man parūpo sužinoti domėjimosi šios datos atsiradimu priežastį. O esmė slypi štai kur. Artėjant 1453 metams krikščionių pasaulis buvo susiskaldęs į tris pagrindines dalis — Romos katalikų, protestantų ir graikų katalikų (pravoslavų) bažnyčias. Ir kai Konstantinopolį užgrobė turkai (musulmonai), imta kalbėti, kad išsipildė viena iš Apreiškimo knygos pranašysčių.

Ji pranašavo, kad nuo krikščionybės bus atskirta trečioji dalis. Joje kalbama, kad nuo “numarinimo” (atkirtimo nuo tiesos) trečdalis žmonių dienos bus paskirti “...metai ir mėnuo, diena ir valanda...”¹ Ir kai tas laikas praeis, ateis Mesijas, sugrįš Kristus.

1453 metais stačiatikių bažnyčios sostinė pateko į nekrikščionių rankas, ir Biblijos tyrinėtojai ėmė traktuoti šį faktą kaip simbolinį trečdalis krikščionių atskyrimą.

W. Harbertas savo knygoje “Būsiamasis mūsų” rašė: “390 metų (Apr 9:15), pridėti prie 1453 metų, atveda mus į 1843-iusius”. Tai, priduria jis, yra tikras įrodymas, kad Kristaus reikia laukti kaip tik 1843 metais.

Matuodami pranašysčių matu, “metus” prilygindami 360 dienų “mėnesių” — 30 dienų (į “valandą” visai nekreipdami dėmesio) ir pridėdami dar vieną “dieną”, tyrinėtojai gavo 391 dieną, o ne 390 dienų, kaip Harbertas. Todėl, nusprendė jie, jeigu taikome

¹ Apr 9:15

² Osmanų imperijos klestėjimo metai.

aksiomą “diena už metus”, visas laiko periodas nuo “atkirtimo” iki Kristaus “sugrįžimo” truks 391 metus.

Konstantinopolis buvo užimtas 1453 metais. Trečdalis krikščionių simboliškai buvo atskirti, kai jų tikėjimo centrą užgrobė musulmonai; praėjus 391 metams jie atgaus teisybę su Kristaus grįžimu. $1453+391=1844!$

Dar viena nuostabi pranašystė, kuri paliečia 1844 metus, bet visai kitu aspektu. Juk intriguoja?!

7. IR DAR PAŽADAI

Pranašystei apie 1453-1844 metus išsipildyti padėjo turkai. Jų dėka išsipildė ir kita pranašystė iš Danieliaus knygos apie 2300 metus, kuri taip pat veda į 1844-uosius.

Kai kurių autoritetingų mokslininkų nuomone, Artakserkso įsakymas buvo parašytas 457 metais prieš m.e. per pavasario lygiadienį, pirmąją nisano mėnesio pagal judėjų kalendorių dieną. Religinės tolerancijos ediktas, leidęs judėjams grįžti ir netrukdomai apsigyventi Izraelyje, taip pat buvo pasirašytas 1844 metais pavasario lygiadienio dieną, ir taip pat nisano mėnesio pirmą dieną. Nuo vieno iki kito įvykio praėjo lygiai 2300 metų. Šita pranašystė drauge su pranašyste iš Apreiškimo knygos apie 1260 dienų ir pranašyste iš tos pačios knygos apie 391 dieną sudaro tik labai menką dalelę vienintelių ir todėl nuostabių krikščionybės ir islamo ryšių, t.y. pranašysčių apie Mesiją panašumas.

Krikščioniškasis ir musulmoniškasis kalendoriai irgi atveda į tuos žymiausius 1844 metus; jeigu 1260 metų padauginsime iš 354 (musulmonų mėnulio metų dienų skaičiaus), gausime 446040 dienų; 446040 padaliję iš 365 (krikščionių saulės metų dienų skaičiaus) gausime 1222 metus. Islamo pradžia laikoma 622 metai pagal krikščionių kalendorių. $622+1222=...$ vėl 1844 metai.

Sunitai (islamo sekta) laukia Kristaus Dvasios sugrįžimo ir pasaulio pabaigos 1260 metais. Tai taip pat atitinka 1844 krikščionių kalendoriaus metus.

Šių sekta vyrauja tose žemėse, kur kažkada pranašui Danie-

liui buvo apreikštas reginys kažko ateinančio, kuris buvo panašus į Žmogaus Sūnų, ir tai turėjo įvykti 1844 metais. Tos sektos musulmonai tiki pranašyste, pagal kurią 260 metais dingęs jų dvyliktasis imamas, dvasinis tikėjimo vadovas, turi sugrįžti po tūkstanties metų arba 1260 metais — tai juk vėl 1844 krikščionių kalendoriaus metai.

Kai imamas Ja'faras buvo paklaustas, kada pasirodys Pažadėtasis, jis atsakė: “Iš tiesų, šešiasdešimtaisiais (1260 m.) Jo Dalykai bus atskleisti žmonėms ir Jo Vardas bus garbinamas visur”.¹

Žinomas arabų mokslininkas Muhyi'd-Dīn-i- 'Arabī surinko daugybę pranašysčių apie Mesijo atėjimo metus. Pavyzdžiui “Gharso (1260) metais žemę apšvies Jo šviesa”.²

Kitoje pranašystėje, kuri priskiriama vienam iš žymiausių islamo dvasinių vadovų, sakoma: “Gharso (1260) metais bus pasodintas Dieviškojo Vadovavimo Medis”.²

Visos šitos pranašystės nurodo tuos pačius metus — 1844!

Vienas pačių įdomiausių pranašavimų ta tema yra Senajame Testamente. Turima omenyje Mozės, kuris įspėja judėjus, kad už nepaklusnumą Dievas baus juos “septynis kartus”, pranašystė.

Šita pranašystė iš Kunigų knygos skelbia:

“...ir bausiu dėl jūsų nuodėmių septyngubomis slogomis...

Jūsų miestus aš paversiu tyruma...

...Jus gi išsklaidysiu tarp tautų...”³

Judėjai nepaklausė, ir pranašystė išsipildė. “Septyni kartai” pranašysčių kalba reiškia “septyneri metai”. Septyneri metai, dieną prilyginant metams, — taigi išeina 2520 metų.

Williamas Milleris vienoje savo knygoje rašo: “677 metais iki Kristaus gimimo (žr. II Par 33:9-13; taip pat žr. to įvykio Biblijos chronologiją), taigi tais metais Judas pirmą kartą pateko į Babilono nelaisvę. Dabar atimkime 677 metus (iki Kristaus gimimo) iš 2520 metų, sudarančių visą laikotarpį tos “septynių kartų” ar “sep-

¹ The Dawnbreakers Nabil, 1932, 49 p.

² Ten pat. 50 p.

³ Kun 26:28-33

tynerių metų” pranašystės, ir vėl gausime 1843 metus po Kristaus gimimo...”

Tiesa, kai kurie mokslininkai apskaičiavo, kad nuo pirmosios nelaisvės iki Kristaus gimimo praėjo 676 metai ir, žinoma, pranašystės išsipildymo metai turėtų būti ne 1843, o 1844 metai.

Kai kas yra nurodęs, kad tokia “septynių kartų” pranašystė yra ir Danieliaus knygoje. Ir žinoma, teigė jie, atskaičiavę 2520 metus nuo Nabuchodonosaro valdymo laikų, vargu ar gausime 1844 metus — todėl data tikriausiai nėra tiksli.

Ir Danieliaus, ir “septynių kartų” pranašystėse nedviprasmiškai sakoma, kad pranašystė išsipildys, kai Šventasis Dievo Pasiuntinys ateis į Žemę:

“... ir štai, vienas budėtojas ir šventasis nužengė iš dangaus.

Jis pasakė... ir ant jo turi praeiti septyni laikai”.⁴

Daugelis mokslininkų, tyrę šią pranašystę, manė, kad ji pradėjo pildytis 604-602 metais prieš m.e., tais laikais, kai Nabuchodonosaras užkariavo Jeruzalę.

Kiti Šventojo Rašto tyrėjai pastebi stublinančių sutapimų. Pagal kalendorių, priimtą senojoje Nabuchodonosaro žemėje (dabartinis Irakas), nuo 604-602 metų prieš m.e. iki 1844 mūsų eros metų praėjo 2520 metų, jeigu skaičiuosime mėnulio metais. Vadinaasi, Danieliaus pranašystės skirtingumą nuo Mozės galima paaiškinti taip:

1. Nuo 676 metų prieš m.e. iki 1844 mūsų eros metų praėjo 2520 saulės metų;

2. Nuo 602 metų prieš m.e. iki 1844 m.e. metų praėjo 2520 mėnulio metų.

Tarp įvairių, pačių skirtingiausių liudijimų aš radau ir tokį: “Zoharo knyga, 1290 metais sudarytas viduramžių kabalistikos tekstų rinkinys, 5600 Mozės eros metus (atitinkančius 1840 krikščioniškosios eros metus) vadina metais... kai atsivers išminties vartai”.

Judahas Alkalai XIX amžiaus sionizmo istorijos tyrinėjimuo-

⁴ Dan 4:13-16

se rašė, kad 1840 metai — Mesijo atėjimo laikas. A.H. Silver knygoje “Mesianizmo hipotezės Izraelyje” rašo: “1840 metus dauge-
lis tikėjo esant Mesijo atėjimo ir Atpirkimo pradžios metais”.

Simonas ben Zemahas Duranas (1361-1444), “Jobo knygos komentarų” autorius manė, kad Mesijas ateis 1850 metais.

E. Winthropas, anglikonų Šv. Povilo bažnyčios Cincinnatije dvasininkas, savo “Paskaitose apie antrąjį atėjimą” (1843) taip ap-
rašo Kristaus atėjimą: “Remdamiesi Senojo ir Naujojo Testamen-
tų liudijimais, mes teigiame, kad... Kristus gali pasirodyti bet ku-
riuo momentu. Todėl budėkite ir nuolat melskitės. Labai tikėtina,
kad jau mūsų karta (gyvenanti 1843 metais) arba bent jau jos dalis
galės paliudyti visišką Dievo pranašystės išsipildymą ir pamatyti
Jo antrąjį atėjimą šlovėje”.

8. PAKELKITE GALVAS

Anksčiau išvardintos pranašystės toli gražu ne paskutinės pra-
našysčių sąrašė, kurios veda į 1844 metus. Bet ir to, kas čia išvar-
dinta, pakanka, kad būtų galima paaiškinti, kodėl jaudulys ir entu-
ziazmas vis labiau didėjo artinantis šiems lemtingiems metams —
Antrojo atėjimo metams.

Tomis neramiomis dienomis kildavo daugybė barnių, karštų
ginčų dėl pranašysčių aiškinimo dalimis tikslumo; dažnai būdavo
neigiama ir pati atėjimo idėja. Aistros liepsnojo, plūdo į spaudą,
išsiliedavo pamfletais ar ir iš bažnyčių sakyklų. Čia neįmanoma
pateikti visų tuometinių argumentų, dažnai stulbinančių, o kartais
įdomių. Kiekviena Biblijos tyrinėtojų mokykla turėjo savo ypatingą
nuomonę, priklausomą nuo konfesijos arba vienokių ar kitokių
tradicijų.

Žvelgiant šių dienų akimis į tai, kokiomis aplinkybėmis jie da-
rė savo tyrimus, ir vadovaujantis jų požiūriu, nesunku suprasti, ko-
dėl į savo atradimus jie žiūrėjo su vis didesniu entuziazmu. Juk pra-
našystės iš tiesų nepaprastai tiksliai vedė į tuos pačius — 1844 me-
tus. Rodos, nebėra jokių abejonių, kad pagaliau atėjo ta valanda.

Ir labai suprantamas jų nusivylimas, kai žadėtąją valandą Kris-

tus nepasirodė debesyse lydimas angelų. Nepasigirdo ir trimito garsų. Mirusieji nesikėlė iš kapų. Žvaigždės nekrito ant žemės. Staiga neužtemo Saulė. Mėnulis nepasidarė raudonas lyg kraujas.

O atėjimo išpažinėjai, kurie taip nuoširdžiai skelbė savo tikėjimą Kristaus sugrįžimu, tapo pašaipų objektu. Jie bandė kuo skubiausiai keisti savo skaičiavimus. Jie vartė savo matematinius apskaičiavimus ieškodami galimos klaidos, o juk dar vakar viskas atrodė nenuginčijama tiesa.

Jų pasimetimas ir nusivylimas leido džiūgauti ir linksmintis tiems, kurie buvo nusiteikę ortodoksiškai ir nekreipė dėmesio į visus pranašavimus: “Žemė dar sukasi apie savo ašį: Kristus neatėjo, kad atskirtų ėriukus nuo ožių; pasaulio pabaiga — tai tik prasimanymas... Viskas išėjo taip, kaip mes ir sakėme: tai gryno vandenėlio biznis”.

Nusivylusiems žmonėms neverta buvo sakyti, jog tai dar vienas ženklas, kad Dievas ateis nepastebimai, kai visi žmonės “valgys ir gers kaip Nojaus laikais”.

Kaip sekliui, tiriančiam painią šimtmečio senumo paslaptį, man atėjo į galvą mintis, kad čia galima būtų pritaikyti vieną iš pagrindinių kriminalistikos būdų. Jeigu nepaprastai daug įkalčių veda prie vienintelės išvados, o pati išvada pasirodo esanti neteisinga, tai būtų klaida atmesti visus tuos įkalčius kaip melagingus. Būtų kur kas išmintingiau manyti, kad įkalčiai teisingi, tik reikia visiškai kitaip aiškintis faktus ir remiantis tais pačiais įkalčiais daryti visiškai kitą išvadą. To ir nusprendžiau laikytis.

Šios knygos pabaigoje aš pateikiau pilną cituojamos literatūros sąrašą, todėl, jeigu norite, jūs patys galite plačiau pasiskaityti apie tą periodą. Į mano planus neįeina kokios nors to meto mąstytojų mokyklos apologija arba viską apimantis tyrimas. Aš tik noriu pateikti pagrindinių įvykių, atsitikusių 1844 metais, seką.

Neįmanoma abejoti nei pranašysčių tikrumu, nei tuo, kad jos nuostabiausiais būdais išsipildė. Bet gi kas tada įvyko? Juk Kristus tris kartus visiškai aiškiai pažadėjo sugrįžti:

1. Kai Evangeliją išpažins visame pasaulyje;
2. Kai pasibaigs “pagonių laikai”;

3. Kai žmonija pamatys “sunaikinimo pabaisą”, apie kurią kalbėjo Danielius.

Kai visa tai įvyks, Kristus turi sugrįžti. Juk Jis taip pat žadėjo, kad:

“Kai visa tai prasidės, atsitieskite ir pakelkite galvas, nes jūsų išvadavimas arti”.¹

Man jau buvo per vėlu trauktis. Jeigu laikraščių redaktoriams pasirodė, kad ir mūsų dienomis efektingas būtų straipsnis, pavadintas “Kristus grįžta”, tad kokį jaudulį turėjo tai kelti tais laikais, kai buvo tiek liudijimų, kad netrukus išmuš ta valanda.

Nuo jautu man sakė, kad kažko trūksta. Kažką labai svarbaus aš praleidau. Pranašysčių apie antrą Kristaus atėjimą buvo šimtą kartų daugiau negu apie pirmąjį, ir jos buvo daug įtikinamesnės.

1844 metais prasidėjo naujas muzikos, literatūros, meno, švietimo, medicinos ir išradybos pakilimas. Tai buvo tie metai, į kuriuos vedė visos pranašystės.

Nejaugi mums reikės laukti tris šimtus metų, kad sužinotume teisybę apie antrąjį atėjimą, kaip tai atsitiko su pirmuoju?

Ne, nereikės, jeigu aš pasieksiu savo tikslą. Aš juk dar turiu bent jau tuziną “kelių rodančių gijų”. Galbūt viena iš jų ir išves į šviesą.

9. BALTOJO AKMENS PASLAPTIS

Kai paieškų skyrius pradeda ieškoti dingusio žmogaus, jis naudojasi daugybe pagrindinių duomenų apie jį, ir tai padeda nustatyti paieškos kryptį. Agentai žino dingusiojo vardą ir paskutinę gyvenamąją vietą, jo smulkias ir dokumentais patvirtinamas žymes. Jie turi galimybę pakalbėti su giminaičiais.

Mano užduotis buvo kur kas sunkesnė. Aš pradėjau savo paieškas praėjus daugiau kaip šimtui metų nuo mane dominančio įvykio. Aš neturėjau nė dingusio Mesijo asmenybės aprašymo, nė kokių nors nuorodų.

¹ Lk 21:28

Darbą dar labiau sunkino tai, kad aš turėjau įveikti prieštarinių pranašavimų labirintą. Daugelis jų nurodė 1844 metus, bet kai Kristus nenusileido debesyse, kaip buvo laukiama, tuos pranašavimus imta taikyti prie įvykių, kurie tikrai įvyko — prie abiejų pasaulinių karų, prie didžiosios depresijos, taip pat ir prie galinčio įvykti ateityje dar didesnio konflikto.

Daugelyje Žemės rajonų su neblėstančia viltimi tebelaukė Mesijo atėjimo, tik man pasidarė aišku, kad pažinti Jį bus nežmoniškai sunku, kadangi Europoje laukė baltojo Mesijo, Afrikoje — juodojo, Tolimuosiuose Rytuose — geltonojo, Amerikos indėnai laukė raudonodžio, o Okeanijos salose — rudaodžio.

Ta mano užduotis dar pasunkėjo keleriopai, kai išsiaiškinau, kad vakarų pasaulis tikisi pamatyti Mesiją krikščionį, Izraelis — judėją, Kinija — budistą, Indijoje tikima, kad jis bus induistas, o Arabų pasaulyje — musulmonas, persai mano, kad jis bus Zoroastro pasekėjas.

Aš atgavau ryžtą, kai mano dėmesį patraukė viena papildoma informacija, nors joje nebuvo pasakytas Mesijo vardas, užtat aiškiai buvo pasakyta, koku vardu Jis nesivadins.

Betgi aš — seklys, tiriantis Taip ir neįvykusio atėjimo bylą, ir ne mano reikalas leisti į atsiskleidžiančias painias teorijas. Vadovautis reikia kažkuo vienu, būtent — kas gi atsitiko 1844 metais? Buvo Mesijas, ar ne?

Todėl aš labai apsidžiaugiau, kai aptikau, kad jeigu 1844 metais Mesijas ir atėjo, tai Jo vardas nebuvo nei Kristus, nei Mozė, nei Krišna, nei Zoroastra, nei Buda, nei Mahometas, ir iš viso nė vienas anksčiau žinomas vardas.

Kristus Pats įspėjo, apie tai kalbama ir Evangelijoje pagal Matą, ir Evangelijoje pagal Luką tuose skyriuose, kai Jis duoda tris pažadus dėl Savo atėjimo 1844 metais, kad reikia saugotis netikrų pranašų, kurie dengsis Jo, Kristaus, vardu.

Vadinasi, aš turiu ieškoti žmogaus, vadinamo kitu vardu. Jis tikriausiai skleis tą pačią Kristaus dvasią, bet vardas Jo bus, be abejo, kitas — arba aš labai klystu manydamas gerai suprantas pranašystes.

Pirmą kartą apie tai užsimena pranašas Izaijas:

“...tu būsi vadinamas nauju vardu...”¹

Tai gi aišku, kad jei Mesijas turės kitą vardą, tai ir Jo sekėjai vadinsis tuo kitu vardu. Tai reiškė, kad aš jų nerasiu tarp 1844 metų krikščionių, judėjų ar musulmonų.

Reikia manyti, bus tas pat, kaip ir pirmojo Kristaus atėjimo laikais. Jo sekėjus tada pavadino nauju vardu — krikščionimis, Kristaus sekėjais. Jų nevadino judėjais, nors apie Jo atėjimą buvo išpranašauta Šventojoje judėjų knygoje ir kaip tik tie, kurie laikėsi tos Knygos kanonų, taip labai laukė Jo atėjimo.

Izaijas nedviprasmiškai pažadėjo, kad laikų pabaigos Mesijo sekėjai bus vadinami kitu vardu:

“... ir vadins savo tarnus kitu vardu...”²

Kad Izaijas kalba apie laikų pabaigą, o ne apie Kristaus pirmojo atėjimo laikus, patvirtina Naujojo Testamento Apreiškimo knyga, kur naujas vardas dar kartą pažadėtas Kristaus sekėjams po Jo sugrįžimo:

“... nugalėtojai aš duosiu paslėptos manos ir baltą akmenėlį, o ant akmenėlio bus įrašytas naujas vardas, kurio niekas nežino, tik tai gavėjas”.³

Toliau skaitydamas minėtą Izaijo knygos skyrių, įsitikinau, kad jame kalbama kaip tik apie tą paskutinę “vienos kaimenės ir vieno piemens” dieną. Izaijas pranašauja, kad judėjų laukia suklestėjimas Izraelyje ir Jeruzalėje ir kad jų sūnūs ir dukterys džiūgaus savo žemėje. Mes žinome, kad judėjų sugrįžimas prasidėjo tik 1844 metais pasirašius Religinės tolerancijos ediktą. Izaijas žada ne tik naują vardą, bet ir pranašauja, kad:

“Jie bus vadinami šventa tauta, Viešpaties atpirktieji...”⁴

Naujajame Testamente taip pat sakoma, kad “niekas nežino (to naujojo vardo — Aut.), tik tas, kuris jį gauna”. Vadinasi, priim-

¹ Iz 62:2

² Ten pat. 65:15

³ Apr 2:17

⁴ Iz 62:12

ti naująjį vardą antrojo Kristaus atėjimo metu bus nė kiek nelengviau kaip ir per pirmąjį Jo atėjimą. Tik nedidelė grupelė tų, kas teisingai suprato pranašystes ir įtikėjo Mesiją per pirmąjį Jo atėjimą, priėmė Jėzaus iš Nazareto vardą, kaip Kristaus, Pateptojo, vardą, ir praėjo daug amžių, kol žodis “krikščionis” tapo visiems įprastas. Jo antrojo atėjimo metu, be abejonės, bus taip pat. Tik viename Apreiškimo knygos skyriuje randame:

1. “... ir užrašysiu ant jo savo Dievo vardą...”⁵;
2. “... išpažinsiu jo vardą savo Tėvo akivaizdoje...”⁶;
3. “... ir jo vardo neištrinsiu iš gyvenimo knygos...”⁷;
4. “... taip kalba Šventasis, Tiesakalbis, turintis Dovydo raktą,— tas, kuris atrakina, ir niekas negali užrakinti... Štai aš atvėriau prieš tave duris, ir niekas nebegali jų užrakinti; tu... neatsizadėjai mano vardo...”⁸;
5. “Kas turi ausis, teklauso...”⁹

Tie žodžiai — tai pažadas, kad savo sugrįžimo dieną Kristus ir bus tas “Šventasis, Tiesakalbis” Mesijas, kad kaip tik jis turės “raktą”, kad kaip tik Jis “atvers duris” tiems, kas turi “ausis, kad girdėtų”, tiems, kas neišsizadės Jo naujojo vardo.

Tad aš ir nusprendžiau pažvelgti pro tas “atvertas duris”.

10. TURTUOLIAI, KURIE YRA SKURDŽIAI

Naujojo vardo klausimas reikalavo kruopštaus tyrimo. Kristus pats įspėjo, kad ateis nelauktai, neįprastu (nenumatytu) laiku ir kad sunku bus Jį pažinti. Tame skyriuje, kuriame žadamas naujas vardas, Jis sako:

“Budėk... Jeigu nebudėsi, aš ateisiu kaip vagis, ir tu nežinosi, kurią valandą tave užklupsiu”¹.

⁵ Apr 3:12

⁶ Tėn pat. 3:5

⁷ Tėn pat. 3:5

⁸ Tėn pat. 3:7-8

⁹ Tėn pat. 3:22

¹ Apr 3:2,3

Tame pačiame skyriuje Kristus kreipiasi į tuos, kas rengiasi laikytis Jo senojo vardo atmesdami naująjį:

“... žinau tavo darbus; tave vadina gyvu, o tu esi lavonas”².

Nepasakyčiau, kad man, krikščioniui, buvo maloni “naujojo vardo” idėja. Dar daugiau, iš pradžių mane dažnai grauždavo sąžinė. Naujojo vardo teorija, nors apie tai aiškiai pasakyta tiek Senajame, tiek ir Naujajame testamente, prieštaravo viskam, ko mane mokė. Ir vis dėlto turiu pripažinti, kad į žodžius “...jeigu nebūdėsi, aš ateisiu kaip vagis” neįmanoma numoti ranka.

Naujojo vardo tyrimai parodė, kad Kristaus pasekėjams ne dviprasmiškai siūloma atmesti, Kristui atėjus antrą kartą, viską, ką jie brangino, lygiai taip, kaip jie buvo priversti tai padaryti per pirmąjį Jo atėjimą, jeigu nori pažinti Jį ir priimti Jo naują vardą.

Faktai akivaizdžiai byloja, kad Jo sugrįžimo aplinkybės negali atitikti nė vieno tikėjimo, nė vieno įvaizdžio ar lūkesčio. Kiekvienas žmogus buvo įspėtas, kad tiesos ieškoti jis turi pats, kad būtų su tais, kurie “įveikia” kliūtis savo kelyje. Kiekvienas turi ieškoti Mesijo savo dvasios akimis. Kristaus sugrįžimo dieną nebepakaks eiti senuoju keliu ir kreiptis į Kristų senuoju Jo vardu, nes tame pačiame skyriuje, kuriame žadamas naujas vardas, taip pat sakoma apie Dievą:

“... ir ištyrei tuos, kurie sakosi esą apaštalai, bet tokie nėra, ir radai juos esant melagius”³.

Toliau Apreiškimo knygoje kalbama apie “Visagalio Dievo didžiąją dieną”. Kristus vėl įspėja:

“Štai aš ateinu kaip vagis...”⁴

Ir čia pat ramina tuos, kurie įgijo vidinį, dvasinį regėjimą:

“... palaimintas, kas budi...”⁵

Dviejuose, vienas paskui kitą einančiuose paskutinės Šventojo Rašto knygų skyriuose aš atradau stulbinančią dalyką. Tuose dvi-

² Ten pat. 3:1

³ Ten pat. 2:2

⁴ Ten pat. 16:15

⁵ Ten pat.

ejuose skyriuose daugybę kartų kartojasi išpėjimas žmonijai apie būsiantį antrąjį Kristaus atėjimą ir taip pat kartojamas pamokymas, kad tik įgijus dvasinį regėjimą ir klausą galima bus pamatyti ir išgirsti šitą tiesą. Štai taip — vienas paskui kitą — eina šitie išpėjimai:

1. "... jei neatsiversi,— tai aš ateisiu ir išjudinsiu iš vietos tavo žibintą”.

2. “Kas turi ausis, teklauso...”

3. “... ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką”.

4. “Kas turi ausis, teklauso...”

5. “... aš greitai ateisiu...”

6. “Kas turi ausis, teklauso...”

7. “... laikykitės to, ką turite, iki ateisiu”.

8. “Kas turi ausis, teklauso...”

9. “Prabus...”

10. “Jeigu nebudėsi, aš ateisiu kaip vagis...”

11. “... tu nežinosi, kurią valandą tave užklupsiu”.

12. “Taigi nugalėtojas bus aprengtas baltais drabužiais, ... Aš išpažinsiu jo vardą savo Tėvo ir jo angelų akivaizdoje...”

13. “Kas turi ausis, teklauso...”

14. “... tai ir aš tave apsaugosiu nuo išbandymo valandos, kuri ištiks visą pasaulį, kad būtų išmėginti žemės gyventojai”.

15. “Ateisiu netrukus...”

16. “... užrašysiu ant jo... savo naująjį vardą”.

17. “Kas turi ausis, teklauso...”

18. “Žinau tavo darbus, jog nesi nei šaltas, nei karštas...”

19. “... išspjausiu tave iš savo burnos”.

20. “Tu gi sakai: “Aš esu turtingas”... o nežinai, kad esi skurdžius, apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas...”

21. “... būk tad uolus ir atsiversk!”

22. “Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu...”

23. “... jei kas išgirs mano balsą ir atvers duris, aš pas jį užeisiu...”

24. “Kas turi ausis, teklauso...”⁶

⁶ Ten pat. 2:5, 7, 10, 11, 16, 17, 25, 29; 3:2, 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 22

Atrodo, nebelieka jokių abejonių, kad tik “tas, kas turi akis, kad matytų” ir “tas, kas turi ausis, kad girdėtų”, galės atskleisti tą naująjį vardą, pripažinti jį ir suprasti.

Šitame pranašavimų apie antrąjį Kristaus atėjimą ir išpėjimų, kad sužinoti apie šį įvykį bus galima tik per dvasią, sraute dar kartą pažadamas naujas vardas.

Šį kartą kalbama ne tik apie naująjį vardą, bet ir apie naują miestą, naująją Jeruzalę, kuri bus tą Dieną. Tai reiškia, kad viskas, prie ko žmonės buvo įpratę, pasikeis, kaip pasikeitė Jo pirmojo atėjimo metu. Jeigu žmogui nepavyks “įveikti” savo išankstinės nuomonės, prietarų ir išpilti iš savo taurės “tai, kas buvo”, jam nebus lemta sužinoti naujojo vardo ir sulaukti naujosios dienos.

Jeigu jis sugebės atmesti viską, ką turėjo ir į ką tikėjo anksčiau, Kristus žada jam tokį palaiminimą:

“Nugalėtoją aš padarysiu šulu savo Dievo šventovėje, ir jis nebeišeis laukan; užrašysiu ant jo savo Dievo vardą ir vardą savo Dievo miesto, naujosios Jeruzalės, nužengiančios iš dangaus nuo mano Dievo, ir savo naująjį vardą”.⁷

Kuo toliau žengiu savo paieškose, vis labiau įsitikinu, kad nutvėriau tigrą už uodegos ir jau nebegaliu jo paleisti. Mano susidomėjimas Taip ir neįvykusio atėjimo byla ne tik kad neblėso — priešingai, nuolat stiprėjo.

Bet dabar sudėtingiausia problema tapau aš pats. Reikėjo įveikti nemaža psichologinių barjerų. Reikėjo kažką daryti, kad galėčiau tapti tuo, kuris, Kristaus žodžiais tariant, “nugali”, o man to visai nesinorėjo. Visa ta istorija atrodė užburianti, bet vis dėlto kažkas mano sieloje priešinosi jai. Ypač smarkiai priešinosi viskas, ko ilgus metus mane mokė sekmadienio mokykloje, taip pat ir mokyklos bei namų auklėjimas. Tam tikrą laiką aš vyliausi, kad visi tie ieškojimai taip ir liks tik vaizduotę audrinančia istorija, bet manęs nepaliko ir nuojauta, kad viskas tik prasideda. Kaip užkeikimą nuolat kartojau:

“Kas turi ausis, teklauso”.

⁷ Ten pat. 3:12

“Kas turi akis, temato”.

Tiesą sakant, tai nelabai padėjo. Tada aš ėmiau šaipytis iš savo “keblios padėties”, primindamas sau, kad aš — seklys, mėginantis atskleisti šimto metų senumo paslaptį, o ne krikščionis, kuris stengiasi apginti savo tikėjimą.

11. ŠVIESA, KURI AKINA

Ir nors dabar aš jau buvau tvirtai įsitikinęs, kad pagal Bibliją atėjimo dieną Mesijas turės naują vardą, vis dėlto tai manęs nepatenkino. Sekliui, kuris ieško faktų, žinoti, kad Jį vadins nauju vardu, nepakako. Aš norėjau sužinoti, koks bus tas vardas. Todėl ėmiau kruopščiai tyrinėti Raštą, stengdamasis čia jį surasti.

Ir radau: iš tikrųjų aptikau naująjį vardą, kuriuo greičiausiai ir vadins Pažadėtąjį. Ir kuo daugiau aš tikrinau savo atradimą, tuo labiau įsitikinau, kad jis teisingas, nes tas vardas nuolat buvo kartojamas pranašystėse apie laikų pabaigą. Tas vardas buvo kartojamas taip tankiai, kad nebeliko abejonių, jog tarp vardų, kuriais bus vadinamas Jis, Mesijas, bus ir šitas. Jį pažins iš vardo “Dievo Šlovė” arba “Viešpaties Šlovė”.

Izaijas išpranašavo, kad ir Sarono lyguma, ir šventasis Karmelio kalnas bus paskutinėmis dienomis “Viešpaties Šlovės” šviesos ir buvimo centras. Jis sakė:

“... Karmelio ir Sarono gražumas; jie pamatys Viešpaties garbę ir mūsų Dievo grožį”¹.

Ir vėl skyriuje, einančiame prieš tą, kuriame Izaijas žada, jog Dievas išaukštins “teisuolį žmogų iš Rytų”, jis pranašauja:

“... Viešpaties garbė bus apreikšta, ir visi kūnai drauge ją pamatys; nes Viešpaties burna kalbėjo”².

Ir toliau, po to skyriaus, Izaijas įspėja:

“Kurtiniai, klausykite ir, žabaliai, pažvelkite, kad matytumėte”³.

¹ Iz 35:2

² Ten pat. 40:5

³ Ten pat. 42:18

Visa grupė mokslininkų krikščionių, 1844 metų atėjimo amžininkų, buvo taip įsitikinę, kad “Dievo Šlovė” pasirodys Karmelio kalno šlaite, kaip pranašavo Izaijas, kad išpardavė savo turta ir išplaukė į Šventąją Žemę. Iš pradžių tai grupei vadovavo Leonardas H. Kelberis. Tų žmonių tėvynė buvo Vokietija, kur juos vadino tamplieriais. Jų laukė nusivylimas, nes Kristus nepasirodė, kaip jie tikėjosi, nei 1843, nei 1844, net ir 1845 metais. Bet jie nebenerėjo grįžti į ankstesnį gyvenimą ir įsikūrė Karmelio papėdėje, kad galėtų laukti didžiosios Jo atėjimo dienos. Jie buvo įsitikinę, kad “Dievo Šlovė” vis dėlto pasirodys Karmelio kalno šlaite. Šventojo Rašto tyrimai stiprino jų tikėjimą, kad pažadas bus įvykdytas. Akmeninėse arkose virš įėjimo į savo būstus jie iškalė žodžius, kurie išreiškė jų viltis:

DER HERR IST NAHE (Dievas jau arti)

Tolesni tyrimai pateikė papildomų liudijimų, kad “Dievo Šlovė” arba “Viešpaties Šlovė” tikrai bus tas naujasis vardas, kuriuo bus vadinamas Mesijas.

Apreiškimo knyga, kuri, kaip mes žinome, pateikia “pagonių laikų” pabaigos datą (1260 arba 1844 metus) ir žada naują vardą bei naują miestą, taip pat patvirtina vardą arba titulą to, kas bus svarbiausias Dievo naujojo miesto Žibintas.

Šventasis Jonas skelbia:

“... Ir (Jonas) išvydau šventąjį miestą — naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo; ... Miestui apšviesti nereikia... nei saulės, nei mėnulio, nes jį apšviečia tviskanti Dievo šlovė...”⁴

Pats Kristus Savo sugrįžimo valandą sieja su ta pačia nuostabia Asmenybe, vadinama “Dievo Šlove” arba “Viešpaties Šlove”. Jis žada, kad paskutinėmis dienomis Jis ateis tuo pačiu Dievo pavidalu ir Jo šlovėje:

“Nes Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo šlovėje...”⁵

“Viešpaties Šlovės” regėjimas, žadėtas Kristaus ir duotas Šventajam Jonui ir pranašui Izaijui, yra toks pat kaip ir pranašo Eze-

⁴ Apr 21:2, 23

⁵ Mt 16:27

chielio regėjimas. Jam jis buvo duotas ne vieną kartą, ir pats jis siejo tą regėjimą su Pažadėtuoju, kuris įeis į savo namus paskutiniąją dieną:

“Tai buvo Viešpaties garbės vaizdo pasirodymas. Tai pamatęs, aš parpuoliau ant savo veido...”⁶

Toks pat “Viešpaties Šlovės” regėjimas buvo duotas ir pranašui Danieliui. Kai Danielius išvydo paskutinių dienų regėjimą, jis jausmingai prabyla apie kunigaikštį Mykolą, kuris atėjo jam į pagalbą, apie Mykolą, kuris užstos Dievo sūnų laikų pabaigoje. Ir kai Danieliui buvo duotas šitas regėjimas, jis nepajėgė pakelti jo spindesio. Jo žodžiais, jis “... nuleido savo akis į žemę ir tylėjo”⁷.

Mykolo vardo reikšmė — “panašus į Dievą”. Vadinasi, Danielius taip pat pamatė “Viešpaties Šlovę”.

Aš aptikau dar vieną svarbų įrodymą, kad asmenybė, kurią matė Danielius, identiška asmenybei, kurią pažadėjo pats Kristus, kai jis sugriš. Kristus aiškiai nurodė savo antrojo atėjimo sąlygas. Jis pasakė, kad tą dieną žmonės pamatys:

“Žmogaus Sūnų, ateinantį dangaus debesyse...”⁸

Tai tiksliai sutampa su Danieliaus regėjimu. Danielius apie tai kalba beveik tais pačiais žodžiais:

“... ir štai, su dangaus debesimis ėjo artyn tarsi Žmogaus Sūnus...”⁹

Dar daugiau, tame pačiame skyriuje aš aptikau, kad Danielius nurodo ir laiką, kada tam bus lemta išsipildyti. Tas įstabus įvykis, Mesijo atėjimas, sako jis, atsitiks:

“... praėjus laikui, laikams ir pusei laiko”¹⁰.

Atrodė, nuorodoms, vėl mane vedančioms į 1844 metus, nebus galo. Čia aš vėl aptikau tą pačią pranašystę apie 1260 dienų, keturiasdešimt ir du mėnesius ir tris su puse metų, o dabar dar ir

⁶ Ez 1:28

⁷ Dan 10:15

⁸ Mt 24:30

LK 21:27

⁹ Dan 7:13

¹⁰ Ten pat. 7:25

— “... laikui, laikams, ir pusei laiko”. Šventojo Rašto tyrinėtojai priėjo prie vienodos išvados, kad visi tie žodžiai reiškia tą patį laikotarpį, būtent — 1260 metų.

Tai reiškė, kad aš suradau dar vieną nuorodą apie Mesijo atėjimo laiką. Pagal Danielių Jis pasirodys 1260 metais, o aš jau žinojau, kad pagal kalendorių šalies (Persijos), kur Danieliui buvo duotas regėjimas, 1260 metai sutampa su krikščionių kalendoriaus 1844 metais.

Ir Danielius, ir Kristus žada, kad ateis “Žmogaus Sūnus”. Šito regėjimo spindesys taip pribloškė Danielių, kad šis puolė ant žemės.

Kitose vietose, jų per daug, kad galėčiau čia jas visas išvardinti, aš aptikau tą pačią pranašystę apie “Dievo Šlovės” atėjimą. Izaijas žada tikratikiams, kad:

“... Viešpaties garbė surinks tave”¹¹.

Ir vėl:

“... ir Viešpaties garbė tau užteka... aš Viešpats, kurs gelbsčiu tave, ir tavo atpirkėjas...”¹²

Savo džiaugsmui surinkau pakankamai įrodymų, kad vardas, su kuriuo ateis ir kuriuo bus žinomas Mesijas — “Viešpaties Šlovė”. Tai bus naujas vardas, taip kaip Kristus, “Pateptasis” — buvo Jo ankstesnis vardas.

Atlikdamas Jo vardo tyrimus, aš suradau papildomos informacijos, kuri teigė, jog Jis ateis su tuo naujuoju vardu 1844 metais.

Jaučiu, kad iriuosi į priekį.

12. DABAR GYVENANTIEMS NELEMTA PERSKAITYTI

Bet štai kas nuliūdino. Jeigu man pasisėkė surasti tą kelrodę giją, kodėl to niekas nepadarė iki 1844 metų? Juk jie turėjo beveik du tūkstančius metų tyrinėjimams.

Bet čia aš prisiminiau tokias eiles:

¹¹ Iz 58:8

¹² Ten pat. 60:1, 16

“Dievo žibintas — saulė — toli.

Ja Žemės žmonės gyvi.

Bet šviečia jis — kaip gaila, deja! —

Akliesiems jų mieste”.

Ar tai nebuvo atsakymas į mano klausimą? Ar galimas daiktas, kad beveik du tūkstančius metų tiesa apie Kristaus sugrįžimą būtų buvusi paslėpta nuo Rašto tyrinėtojų? Jeigu taip, tai ne Kristus kaltas, kad žmonės tokie abejingi. Mano atliktas tyrimas, parodė, kad Jis daug kartų įspėjo žmones: “Budėkite!” Jis kalbėjo:

“Todėl budėkite, nes nežinote, kurią dieną ateis jūsų Viešpats”¹.

“Žiūrėkite, budėkite, nes nežinote, kada ateis tas laikas”².

“...Taigi budėkite; nes nežinote, kada grįš namų šeimininkas... kad netikėtai sugrįžęs nerastų jūsų miegančių”³.

“...jei šeimininkas žinotų, kurią valandą ateis vagis, jis neleistų jam įsilaužti į savo namus. Ir jūs būkite pasirengę, nes Žmogaus Sūnus ateis, kai nesitikėsite”⁴.

Tai tik keletas Kristaus įspėjimų, kad Jis užklups žmones netikėtai, jeigu laukiant Jo atėjimo jiems neatsivers dvasios akys. Jėzus įspėjo ne tik savo mokinius, bet per juos ir visą žmonių giminę:

“Ką sakau jums, sakau ir visiems: budėkite!”⁵

Man buvo įdomu sužinoti, kodėl domėjimasis Kristaus sugrįžimu sumenko praėjus keletui amžių po Jo nukryžiuavimo, o nepaprastai padidėjo tik XIX amžiuje. Aš kruopščiai išnagrinėjau tą klausimą ir suradau galimą atsakymą. Priežastį, dėl ko domėjimasis antruoju atėjimu sumenko ir vėl atgimė, aiškina pats Raštas. Apie tai tiesiai kalbama tiek Senajame, tiek ir Naujajame Testamente. Ir viename, ir kitame sakoma, kad iki laikų pabaigos niekas negalės perskaityti ir suprasti tų pranašysčių, nes “Knygos buvo užantspauduotos”.

¹ Mt 24:42

² Mk 13:33

³ Ten pat. 13:35-36

⁴ Lk 12:39-40

⁵ Mk 13:37

Tad štai kaip viskas paprasta. Apie tą tiesą kalbėjo pranašai Izaijas ir Danielius, apaštalai Petras ir Povilas. Knygos bus užantspauduotos iki paskutinių dienų, o kai laikas ateis, nuo jų bus nuplėštas antspaudas.

Aš jau minėjau, kad laikų pabaiga bus 1844 metais, todėl galiu pasakyti dar aiškiau: iki 1844 metų Šventojo Rašto niekas negalėjo suprasti ir tik po 1844 metų pasidarė įmanoma suvokti jo prasmę.

Danielius, kaip jau esame patyrę, nepaprastai tiksliai išpranašavo tiek pirmąjį, tiek ir antrąjį Kristaus atėjimą. Jis išpranašavo, kad Mesijas bus nuplaktas (nukryžiuotas), sulaukęs daugiau kaip trisdešimties metų amžiaus, ir kad ta pati Žmogaus Sūnaus Dvasia sugrįš į Žemę 1844 metais. Ir vis dėlto iki 1844 metų niekas negalėjo suprasti tų pranašysčių prasmės. Ji buvo paslėpta net nuo paties Danieliaus. Bet kodėl?

Danielius, be abejo, kreipėsi į Dievą prašydamas paaiškinti jo stebuklingo regėjimo prasmę. Jis prašė Dievą atskleisti, ką jis reiškia, bet gavo gana šiurkštų atsakymą:

“Tu gi, Danieliau, užrakink žodžius ir padėk antspaudą ant knygos iki paskirtam laikui...”⁶

Tame Danieliaus knygos (12:7) skyriuje yra ir kita nuoroda į 1844 (1260) metus, kai jis kalba apie tą datą kaip apie laiką, kada “...visa tai atsitiks”.

Danielius nesitenkino įsakymu “užantspauduoti Knygą”. Jis spyrėsi, kad Dievas atskleistų stebuklingo regėjimo prasmę. Pats jis štai ką sako:

“Aš tai girdėjau, bet nesupratau. Aš tariau: “Mano Viešpatie, kas bus paskui?”⁷

Šį kartą jam tiesiai, nedviprasmiškai atsakyta:

“...Eik, Danieliau, nes tie žodžiai užrakinti ir užantspauduoti iki paskirtam laikui”⁸.

⁶ Dan 12:4

⁷ Ten pat. 12:8

⁸ Ten pat. 12:9

Prasmė, atrodo, aiški: niekam nebus leista suvokti Knygos pranašysčių iki laikų pabaigos, kai sugrįš Žmogaus Sūnus (Kristus).

Tokį požiūrį paremia ir Izaijas:

“Visi regėjimai bus jums kaip žodžiai antspaudais užženklintos knygos...”⁹

Izaijas pasako dar daugiau. Jis skelbia, kad ne tik paprastiems, bet ir apsišvietusiems žmonėms ir net išminčiams nebus leista suvokti Knygos prasmės iki paskutinių dienų. Jo žodžiais tariant, Biblija bus knyga, “...kuria padavęs mokančiam skaityti sako: Skaityk tai; jis gi atsako: — Negaliu, nes ji užženklinta”¹⁰.

Mano ištirti faktai vertė galvoti, kad antspaudus, apie kuriuos kalba Izaijas ir Danielius, Kristus nuims ne pirmojo, o antrojo atėjimo metu. Tai atsitiks tik laikų pabaigoje. Be to, aš radau, kad ir Naujasis Testamentas tai patvirtina. Kaip pasakė Šv. Povilas:

“Tad neteiskite ko nors prieš laiką, iki ateis Viešpats, kuris nušvies, kas tamsoje paslėpta...”¹¹

Matyt, kai sugrįš Kristus, viskas taps aišku. O iki tol viskas liks paslėpta. Panašų išpėjimą nesiaiškinti pranašysčių savo menku protu, iki Jis sugrįš, Kristaus sekėjams paliko ir apaštalas Petras:

“...Jūs gerai darote laikydamiesi Jo tarsi žiburio... žinokite, kad jokia Rašto pranašystė negali būti savavališkai aiškinama”¹².

Petras sakė, kad pranašystės žmonėms skelbiamos vieninteliu būdu ir tik tuo vieninteliu būdu gali būti ir išaiškinamos:

“...nes pranašystė niekuomet nėra atėjusi žmogaus valia, bet Šventosios Dvasios paakinti žmonės kalbėjo Dievo vardu”¹³.

Iki to laiko, kol ta Šventoji Dvasia vėl ateis Žmogaus Sūnaus pavidalu laikų pabaigoje, pranašysčių prasmė liks paslaptimi. Tai gi nėra abejonių, kad tiesa “paslėpta” ir “Knygos užantspauduotos” ir kad niekam nebus suteikta galios jas tinkamai perskaityti iki paskirto laiko.

⁹ Iz 29:11

¹⁰ Ten pat.

¹¹ 1 Kor 4:5

¹² 2 Pt 1:19-20

¹³ Ten pat. 1:21

Aš aptikau, kad Kristus niekad nėra sakęs, kad laikų pabaiga arba vieno Piemens ir vienos kaimenės diena ateis Jo valia. Priešingai, Jis paliko mums malda, kuri skamba kaip pranašystė to, kas bus. Jis sakė:

“...teateinie Tavo karalystė; teesie Tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje...”

Aš surinkau daugybę liudijimų, kad Kristus niekad nemėgino “nuplėšti antspaudus” nuo Knygų pats. Tai Jis paliko ateičiai. Beje, Jis kalbėjo palyginimais, ir Jo žodžiuose buvo slapta prasmė. Jis netgi sakė, kad štai Jis (Kristus) kalba palyginimais, bet ateis laikas, kai grįš Sūnus savo Tėvo šlovėje ir kalbės su jais atvirai. Kristus pasakė:

“Aš jums vis kalbėjau palyginimais; bet ateis valanda, kada be palyginimų imsiu kalbėti ir atvirai apie Tėvą jums skelbsiu”¹⁴.

Šią pažadą išaiškinti slaptą prasmę Kristus ištaria tame pačiame skyriuje, kur Jis kalba apie Tiesos Dvasios atėjimą, kuri atves Jo sekėjus į visos tiesos pažinimą. Kristus žada, kada ateis šitas “Globėjas”, jis “...išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs”¹⁵.

Atrodo, kad tie Kristaus žodžiai tikrai žada, kad savo atėjimo dieną naujasis Mesijas “nuplėš antspaudus nuo Knygų” ir apšvies “tai, kas tamsoje paslėpta”.

Naują entuziazmo pliūpsnį būtų buvę galima lengvai paaiškinti, jeigu Kristus iš tikrųjų būtų atėjęs 1844 metais.

13. MIŠLINGAS PLIŪPSNIS

Norėdamas patikrinti savo teorinius išvedžiojimus, aš gana ilgą laiką atidėjau į šalį Šventąjį Raštą. Mane suintrigavo tas faktas, kad apie 1844 metus pasireiškė tam tikras kūrybinis proveržis, kuris, be abejonės, ir “apšvietė” “paslėptą tamsoje”. Dešimtmečio pradžioje ėmė reikštis visiškai nauja išradybos ir atradimų dvasia —

¹⁴ Jn 16:25

¹⁵ Ten pat. 14:26

tą pribloškiantį faktą aš atradau studijuodamas to meto pasaulio istoriją. O sero Lawrence'as Braggas sudarytas grafikas, kuriuo mes jau kartą rėmėmės, pasirodė tikrai tikslus. Aš taip pat susipažinau su pranešimu, kurį 1844 metais pateikė vienas JAV patentų biuro tarnautojas ir kuriame tas tarnautojas konstatuoja, kad, jo many-
mu, visi vertingieji atradimai jau padaryti, todėl Patentų biurą gali-
ma būtų ir uždaryti. Tačiau kaip tik nuo to momento Patentų biuras
tapo verste užverstas naujausiais atradimais ir išradimais. Netgi pa-
ti paviršutiniškiausia apžvalga patvirtina Braggas grafiko teisingu-
mą ir parodo, kad po 1844 metų ėmė kurtis tiesiog naujas pasaulis.

Štai kai kurie tuo metu padaryti didieji žingsniai pirmyn:

1. Įvyko I Moterų teisių kongresas.
2. Įvyko pirmasis pasaulinio švietimo kongresas.
3. Žengti pirmieji žingsniai siekiant uždrausti vaikų darbą.
4. Pasirašyta deklaracija dėl vergų darbo uždraudimo JAV.
5. Smarkiai pažengta medicinos, muzikos, literatūros ir dai-
lės srityse.

O štai tik maža dalelė iš atradimų ir išradimų, padarytų toje
epochoje, lavinos: 1844 — telegrafas, gumos vulkanizavimas; 1845
— revolverinės staklės; 1846 — rotacinės spausdinimo staklės; 1854
— liftas; 1855 — dujų degiklis; 1858 — telegrafo kabelis nutiesia-
mas Atlanto vandenyno dugnu; 1867 — rašomoji mašinėlė, dina-
mitas; 1869 — pneumatiniai stabdžiai; 1876 — telefonas; 1877 —
vidaus degimo variklis; 1878 — kaitinimo lempa; 1879 — lankinė
lempa; 1880 — separatorius; 1884 — automatinis plunksnakotis,
tramvajus, kasos aparatas; 1885 — automobilis, linotipas; 1888 —
fotojuosta, dagerotipas; 1891 — šarvinė plokštė; 1892 — dyzelinis
variklis; 1893 — kinematografas, kokso krosnis; 1899 — bevielis
telegrafas; 1903 — lėktuvas.

Daug naujovių, turinčių ilgalaikę perspektyvą, buvo įgyven-
dinta termodinamikos, garo variklių teorijos, elektromagnetizmo,
elektros variklių teorijos, apšvietimo dujomis ir elektra, greitaei-
gės spaudos, litografijos, rentgeno spindulių taikymo, antiseptinės
chirurgijos, nuskausminimo, laivų statybos, kanalų ir geležinkelių
statybos srityse.

Gerokai pažengė bakteriologija ir medicina, kur darbavosi tokie žmonės, kaip Listeris, Kochas, Pasteuras. Metalurgijos srityje pirmuoju smuiku griežė Sorby Anglijoje ir Černovas Rusijoje. Iškilio visa plejada genialių kompozitorių, kurių ryškiausi buvo Chopinas, Schubertas, Čaikovskis. Literatūros baruose pasirodė tokios pavardės, kaip Emersonas, Tolstojus, Fitzgeraldas, Tennysonas, Lowellas, Whitmanas, Jamesas, Dickensas, Thoreau, Dostojevskis ir daugelis kitų.

Pradedant nuo 1844 metų ir iki mūsų dienų išradimų ir gėrybių, praturtusių žmonių gyvenimą ir smarkiai padidinusių žmonių pasiekimus, kiekis nuolat didėjo: tai ir avialinijos, ir aparatai su reaktyviniais varikliais (lėktuvai, laivai, povandeniniai laivai), aptakių formų traukiniai ekspresai, prabangūs jūriniai laivai, oro kondicionavimas, radijas, televizija, elektronika, antibiotikai, stebuklingai veikiantys vaistai, kovinės raketos, raketų paleidimas į Mėnulį, branduolinės fizikos stebuklai.

Begalinė stebklų srovė nesibaigia. Pasikeitė net pats gyvenimo įsivaizdavimas. Laikraščiai, žurnalai, knygos, radijas, televizija, telefonas, telegrafas, mokyklos, švietimas, kelionės — visa tai gerokai praplėtė žmonių pažinimą ir informuotumą.

Argi ne tuos įvykius matė Danielius laikų pabaigoje? Tame skyriuje, kur jis mini (1), kad ateis Mykolas, Panašus į Dievą (2), 1844 metais, (3) kai nuo Knygos bus nuplėštas antspaudas, Danielius pranašauja: "...ir žinojimas padaugės"¹.

Šventajame Rašte aiškiai žadama, kad kai visa tai įvyks, nuo "Knygos bus nuplėštas antspaudas". Šitą nepaprastą įvykį išpranašavo ir Izaijas, ir Danielius, ir Jonas (Apreiškimo knyga).

Viename skyriuje Izaijas sako, kad (1) Knyga užantspauduota, ir pranašauja, kad (2) paskutinėmis dienomis Knyga bus atverta:

1. Apie užantspaudavimą: "Visi regėjimai bus jums kaip žodžiai antspaudais užženklintos knygos, kurią padavęs mokančiam skaityti sako: Skaityk tai; jis gi atsako: — Negaliu, nes ji užženklinta"²;

¹ Dan 12:4

² Iz 29:11

2. Apie antspaudo nuplėšimą: “Tą dieną kurtiniai girdės knygos žodžius ir iš tamsybės ir sutemos aklujų akys regės... Tuomet tie, kurie klydo dvasia, įsigis išmanymo ir murmėtojai išmoks įstatymo”³.

Danieliaus Knygoje tos pačios dvi pranašystės: (1) kad Knygos bus užantspauduotos iki laikų pabaigos ir (2) kad jos bus atskleistos ir paaiškintos paskutiniąją dieną:

1. Apie užantspaudavimą: “...Eik, Danieliau, nes tie žodžiai yra užrakinti ir užantspauduoti iki paskirtam laikui”⁴.

2. Apie antspaudo nuėmimą: “...iki buvo pastatyti sostai ir Ilgaamžis atsisėdo. ...tūkstančių tūkstančiai tarnavo Jam ir dešimtis tūkstančių kartų stovėjo prie Jo, teismas atsisėdo, ir knygos buvo atskleistos”⁵.

Šią paskutinįjį pažadą duoda Danielius tame pačiame skyriuje, kur jis kalba, kad “dangaus debesyse ėjo lyg ir Žmogaus Sūnus”.

Apreiškimo knyga, atrodo, visiškai išaiškina šitą klausimą. Jos pagrindinė tema — antrasis Kristaus atėjimas. Apreiškime tiesiai sakoma, kad Knygos, užantspauduotos iki laikų pabaigos, Jam atėjus bus atskleistos ir daugiau niekad nebebus užantspauduojamos:

“Jis sako man: “Neslėpk pranašišku šios knygos žodžių, nes laikas trumpas”⁶.

Apreiškime, kaip ir Danieliaus knygoje, pakartojamas tas pats regėjimas Žmogaus Sūnaus (Kristaus), ateinančio po to, kai Knygos buvo atskleistos:

“...štai baltas debesis, o ant debesies sėdėjo panašus į Žmogaus Sūną...”⁷

Kitoje Apreiškimo knygos vietoje Mesijas aprašomas taip:

“Jis apsirengęs krauju permirkusiu drabužiu ir Jo vardas, — Dievo Žodis”⁸.

³ Ten pat. 29:18, 24

⁴ Dan 12:9

⁵ Ten pat. 7:9, 10

⁶ Apr 22:10

⁷ Ten pat. 14:14

⁸ Ten pat. 19:13

Apraiškime sakoma, kad Avinėlis, kuris ateis paskutiniąją dieną ir yra tas, kuris:

“Vertas esi paimti knygą ir atverti jos antspaudus...”⁹

Aš pajutau, kad pagaliau radau atsakymus į šiuos mane kanklus klausimus: kodėl domėjimasis Kristaus grįžimu sunyko po Jo nukryžiuavimo? Kodėl tas susidomėjimas tiesiog plykstelėjo 1844 metais?

Matyt, kažkas ypatinga ir keista įvyko pasaulyje po 1844 metų. Mano užduotis — išsiaiškinti, kas tai buvo ir kaip tai susiję su Taip ir neįvykusio atėjimo byla.

Ar iš tikrųjų Kristus atėjo antrą kartą? Jeigu taip — tai kur Jis? Kaip mes galėjome Jo nepastebėti? Ar nebuvo taip, kad mes pakartojome tą pačią klaidą, kaip ir mokytieji vyrai per pirmąjį Jo atėjimą? Gal kartais ir mes bandėme perskaityti “užantspauduotas Knygas” nesuprasdami to, kas jose pažadėta?

Kaip ir pranašas Danielius, aš irgi jaučiu nepasitenkinimą. Man reikėjo kur kas visapusiškesnės informacijos. Tai, ką man pavyko išsiaiškinti, žinoma, atrodo labai įdomu, bet toli gražu nepakankama. Aš norėjau ištirti bylą iki galo. Iš esmės aš norėjau gauti atsakymą į klausimą, kurį Danielius uždavė Dievui:

“...kas gi bus paskui?”

14. GYVIEJI IR MIRUSIEJI

Įdomi mintis šovė man į galvą: o kas, jei dabar būtų pirmojo atėjimo laikai ir aš norėčiau gauti atsakymus į savo klausimus? Ir, tarkim, imčiau klausinėti pamaldžius žmones ar religinius vadovus: “Ar atėjo Mesijas? Kas Jis? Kur Jis?”. Greičiausiai, kaip tada, taip ir dabar mano klausimai būtų sutikti be ypatingo entuziazmo.

Todėl aš atidžiai išnagrinėjau, kaip viskas buvo per pirmąjį Kristaus atėjimą, stengdamasis surasti ką nors į ką galėčiau įsikib-

⁹ Ten pat. 5:9

ti. Rašte aš radau nuorodą, kad didžiūma to meto žmonių buvo dvasiškai “mirę”, nepripažino Jėzaus ir nepriėmė Jo. Ir visai nedaug tų, kurie buvo dvasiškai “gyvi”, pažino Jį ir įtikėjo.

Pats Kristus vadino žmones “gyvais” arba “mirusiais” priklausomai nuo to, ar jie įtikėjo į Jį ar ne. Vienas jaunuolis sutiko sekti paskui Kristų ir tarnauti Jam, kai tik palaidos savo tėvą. Į tai Jėzus atsakė:

“...sek paskui Mane ir palik mirusiems laidoti savo numirėlius”¹.

Tai galėjo reikšti tiktai viena: tegu dvasiškai mirę laidoja fiziškai mirusius. Tai man priminė žmones, kurie viską supranta, bet kuriuos pranašas Jeremijas pavadino dvasiškai mirusiais. Jis taip ir kreipiasi į juos:

“...Klausyk, paika tauta, kuri neturi širdies; jūs kurie turėdami akis, nematote, ir ausis, ir negirdite”².

Betyrinėdamas aš sužinojau, kad pirmą kartą Kristus pasirodė žmonėms ne magiškos žavesio auros supamas, kaip jie įsivaizdavo Mesijo atėjimą. Priešingai, Jis buvo atstumtas, apšauktas netikru pranašu ir nubaustas. Saujelė Jo mokinių buvo išjuokta minios: juk jie patikėjo tokia akivaizdžia nesąmone, kad Mesijas galėjo ateiti “iš Nazareto” ir dar be viso pasaulio trimito garsų. Juk tas Jėzus iš Nazareto, sakė jie, pagimdytas moters ir visur rodosi paprasto žmogaus kūnu. Jis geria ir valgo, pavargsta ir miega, jis kenčia ir pyksta. Negi gali taip elgtis didingasis Mesijas!

Kristaus mokiniai labai krintosi dėl to, kad religiniai vadovai, įtakingi žmonės, prekyautojai ir mokslininkai netiki, nepriima ir nesupranta Jo misijos. Ir jie kreipėsi į Kristų pagalbos.

“Kodėl žmonės netiki?” — paklausė Jo. Juk ženklai buvo aki-vaizdūs. Kristus atsakė:

“Jums duota pažinti Dangaus Karalystės paslaptis, o jiems neduota... jie žiūrėdami nemato, klausydami negirdi ir nesupranta... Todėl palaimintos jūsų akys, nes mato, ir jūsų ausys, nes girdi”.³

¹ Mt 8:22

² Jer 5:21

³ Mt 13:11, 15, 16

Taip Kristus guodė juos ir aiškino, kad reikia ypatingų “akių” ir “ausų”, kad galėtum pažinti Mesiją jo atėjimo dieną. Mokiniai buvo dvasiškai “gyvi”, o visi kiti — “mirę”. Ortodoksai judėjai sakė: “Tas Jėzus niekaip negali būti Mesijas, jeigu gerai pagalvotum. Jeigu jis būtų Mesijas, tai prieš tai būtų atėjęs Elijas, argi Šventajame Rašte neparašyta, kad pirmasis turi ateiti Elijas? Jeigu tas žmogus iš Nazareto — Mesijas, tai kur gi tada Elijas? Kas jį matė?”

Tas klausimas buvo per sunkus Kristaus mokiniams. Juos juk taip pat mokė: prieš pasirodant Mesijui turi ateiti Elijas. Tada jie atėjo pas Jėzų ir tiesiai paklausė.

Elijas jau atėjo, atsakė Kristus. Elijas jau yra tarp žmonių, bet niekas negalėjo nei jo pažinti, nei suvokti tos tiesos. Anot Kristaus, Elijas atėjo, bet toks, kokio jo niekas nelaukė, todėl jo niekas iki šiol neatpažino. Kristus kantriai aiškino mokiniams šitą simbolinę tiesą:

“...ir jeigu norite priimti, tai jis (Jonas Krikštytojas — aut.) yra tas Elijas, kuris turi ateiti”.⁴

Tai buvo puikus paaiškinimas. Jonas Krikštytojas buvo Elijas? “Jeigu norite priimti”, — prieš paaiškindamas sako Kristus.

Tai galėjo reikšti tik viena: “Jei galite suvokti ir priimti simbolinį faktų aiškinimą”. Kristus tuoj pat priduria:

“Kas turi ausis, teklauso!”⁵

Šį kartą jokių abejonių ir būti negali. Jis įspėjo mokinius, kad tik dvasios klausia galima išgirsti tiesą ir patikėti ja. Nepriimti Kristaus žodžių tiesmukai, o ieškoti jų paslėptos prasmės.

Šitas sugrįžimas, kuris, Kristaus žodžiais tariant, jau įvyko, yra sugrįžimas dvasios, o ne kūno. Tai patvirtina ir pats Jonas Krikštytojas. Jo paklausė: “Ar tu Elijas?” Jis atsakė: “Ne”. Jo paklausė: “Ar tu tas pranašas?” Jis atsakė: “Ne”.⁶

Žinoma, Jėzus nemelavo. Jis žinojo, kad Jonas nėra Elijas

⁴ Ten pat. 11:14

⁵ Ten pat. 11:15

⁶ Jn 1:21

kūnu. Tik dvasios akimis buvo galima pamatyti ir priimti Joną kaip Eliją. Tiesa paprasta, jeigu ją suvoksime simboliškai: Elijo dvasia sugrįžo Jono Krikštytojo kūnu.

Jeigu žmonės nesugebės suvokti paslėptosios tiesos ir patikėti ja, jie, aiškino Kristus, ir toliau laikys Jį, Kristų, netikru pranašu.

Elijo sugrįžimas įvyko. Elijo dvasia grįžo Jono pavidalu. Aš aptikau Evangelijoje pagal Luką, kad tai Jonui Krikštytojui buvo išpranašauta:

“... (Jonas — aut.). Iš pat motinos iščių jis bus kupinas Šventosios Dvasios... Su Elijo dvasia ir galybe jis žengs pirma Viešpaties...”⁷

Tai buvo vienas iš pačių svarbiausių “kabliukų”, kurį man pavartyko surasti Kristaus mokyme. Tai pasirodė besąs dar vienas patvirtinimas to, kad Mesijas, kai Jis sugrįš, turės naują vardą.

Jono ir Elijo paralele Kristus parodė, kad Dievo Pasiuntinys negrįžta kūnu. Grįžta tik Šventoji Dvasia, bet ateina ji kitu keliu, į kitą epochą ir kitu vardu.

Mokiniais buvo nelengva suvokti šią tiesą. Kitoje vietoje skaitome, kad jie vėl priėjo prie Kristaus ir panašiai paklausė:

“...kodėl Rašto aiškintojai sako, jog pirmiau turįs ateiti Elisas?”⁸

Kristus aiškina jiems kaip galėdamas paprasčiau:

“...tiesa, Elijas turi ateiti ir viską atitaisyti. Bet aš jums sakau, kad Elijas jau buvo atėjęs, ir jie jo nepažino, bet padarė su juo, ką norėjo; taip nuo jų turės kentėti ir Žmogaus Sūnus”. Tada mokiniai suprato, Jį kalbėjus apie Joną Krikštytoją.”⁹

Elijas atėjo. Tik niekas tuo nepatikėjo, nes Elijo “dvasia” grįžo Jono kūnu. O kadangi tas sugrįžimas įvyko nelauktai, žmonės jo nesuprato ir nepriėmė. Juos mokė, kad sugrįžimas bus sugrįžimas tiesiogine šio žodžio prasme, todėl tai, kas iš tikrųjų atsitiko — dvasinis sugrįžimas, — buvo priešingybė to, ko juos mokė.

⁷ Lk 1:15, 17

⁸ Mt 17:10

⁹ Ten pat. 17:11, 12, 13

Jeigu tai pasikartojo ir 1844 metais, tai visiškai tikėtina, jog buvo padaryta išvada, kad jokio Mesijo nebuvo — bent jau tokio, kokio ateisiant visi laukė.

Ir vis dėlto, galbūt atsirado nors saujelė žmonių, kurie turėjo “akis, kad matytų” ir protą, kad suprastų grįžimo simboliškumą. Tai reikėjo patikrinti.

Kad tokia klaida galėjo būti padaryta, savo knygoje “Ateinantis Pasaulio Mokytojas” nurodė Pavri, pranašysčių apie paskutinąją dieną tyrinėtojas. Jis rašo: “Tikriausiai krikščionių bažnyčioje atsiras tokių, kurie pažins Jį dėl Jo išminties ir gebėjimo nuoširdžiai atjausti. Bet jeigu jie bus įsitikinę, kad Jis ateis toks, kokį jie įsivaizduoja, ir pamirš, kad “Viešpaties keliai nežinomi” ir kad savo matu neįmanoma pamatuoti Jo darbų, Jis gali praeiti pro šalį nepažintas, kadangi neatitiks jų įprasto įvaizdžio, kuris susijęs su jo vardu. Kai Jis atėjo aną kartą, “judėjams Jis nebuvo pakankamai judėjiškas, Jo savu nepripažino nei romėnai, nei graikai. Jis buvo per daug didis jiems visiems”. Matyt, ir šį kartą Jis bus blogas protestantas protestantams, nepakankamai geras katalikas katalikams ir per daug religingas liberalams. Jis bus per daug didis jiems visiems. Tas, kuris vėl ateis su gerąja Naujiena žmonijai, nebus induistas, kokį Jį norėtų matyti induistai, musulmonas Mahometo sekėjams, budistas budistams ir krikščionis krikščionims. Jis bus per daug didis jiems visiems”.

Kad būtų galima sužinoti apie Jo sugrįžimą, reikės ypatingo dvasinio išvalgumo, o ir pats Kristus dar kartą tai nurodė:

“Kai tik pamatysite pranašo Danieliaus paskelbtą sunaikinimo pabaisą, stovinčią šventoje vietoje (skaitytojas teįsidėmi!)”.¹⁰

Šie paskutiniai žodžiai rodo, kad Jo atėjimo nepastebės paviršutiniškas žvilgsnis, ir tik dvasios regėjimas jį išvelgs.

Apaštalas Petras savo pirmajame laiške taip pat pateikia tą simbolinę tiesą, kad ateinantys Šventieji Pasiuntiniai pilni Kristaus Dvasios. Apie tuos Pranašus jis taip sakė:

“...kurį ir kokį laiką nurodė juose veikianti Kristaus Dvasia,

¹⁰ Mt 24:15

išpranašavusi Kristaus kentėjimus...”¹¹

Tą, kad Mesijas pasirodys tuo metu tarp mūsų ir gyvens kaip paprastas žmogus, patvirtina daugelis šaltinių. “Dvylikos Apaštalų Testamente”, knygoje, kurią labai vertino pirmieji krikščionys, skaitome:

“Aukščiausiasis ateis į Žemę žmogaus pavidalu, valgys ir gers su žmonėmis pasaulyje”.¹²

Kankinio Justino knygoje Trifonui Judėjui priskiriami tokie žodžiai: “Visi mes (judėjai — aut.) laukiame, kad Mesijas ateis kaip vienas iš daugelio”.¹³

Rodericas Dunkerley knygoje “Prie Evangelijos puslapių” taip cituoja Kristų skyriuje, skirtame kai kuriems Jo posakiams:

“Aš buvau tarp žmonių, ir matė jie mano kūną, ir aš supratau, kad visi žmonės girti ir nė vienas nejaučia troškulio, ir mano siela kentėjo dėl žmogaus sūnų, nes jų širdys buvo aklos”.¹⁴

Dabar aš supratau, kad nesuklydau ieškodamas Kristaus, sugrįžusio nauju fiziniu kūnu, bet su ta pačia Šventąja Dvasia. Kristus pats tą pasakė įspėdamas mokinius, kad Elijas sugrįš Jono kūnu. Jis sakė:

“...taip ir Žmogaus Sūnus nukentės nuo jų”.¹⁵

Sau pačiam aš parašiau to skyriaus rankraščio paraštėje: “kas turi ausis, teklauso”.

15. DIEVO ŠAUKLYS

Nusprendęs tęsti paieškas ta kryptimi, ėmiau studijuoti Šventąjį Raštą, tikėdamasis rasti papildomų nuorodų, kurias galėjo būti palikęs Kristus apie Tą, Kuris bus kitoks negu Jis. Tokį simbolinį Jo sugrįžimo aiškinimą beveik patvirtina Jo paties žodžiai. Aš apitkau, kad Kristus ne kartą apie savo antrąjį atėjimą kalba dvejo-

¹¹ 1 Pt 1:11

¹² Testament of the Twelve Patriarchs, Asher 7:3

¹³ The Dialogue with Trypho, Justin Martyr, Chapter 49.

¹⁴ Beyond the Gospels, Roderic Dunkerley, Pelican Books, 1957, 133 p.

¹⁵ Mt 17:12

pai. Kartais Jis kalba apie savo paties sugrįžimą, o kartais — apie Kito atėjimą, kuris bus kitoks negu Jis.

Štai keletas pavyzdžių, kad būtų suprantama apie ką kalbama:

1. Kad Jis sugrįš Pats:

“Nepaliksiu jūsų našlaičiais — ateisiu pas jus”.¹

“...kaip aš pasakiau: aš iškeliauju ir vėl grįšiu pas jus!”²

“Prabėgs valandėlė — ir manęs neregėsit, ir dar valandėlė ir vėl mane pamatysit”.³

“Kai nuėjęs paruošiu, vėl sugrįšiu ir jus pas save pasiimsiu...”⁴

2. Kad ateis Kitas, kitoks negu Jis:

“Bet sakau jums gryną tiesą: jums geriau, kad aš iškeliauju, nes jei aš neiškeliausiu, pas jus neateis Globėjas”.⁵

“O nukeliavęs aš jį jums atsiųsiu. Jis ateis ir parodys pasauliui, kaip jis klysta dėl nuodėmės...”⁶

“Dar daugel jums turėčiau kalbėti, bet dabar jūs negalite pakelti. Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę”.⁷

“Kai ateis Globėjas, kurį jums atsiųsiu nuo Tėvo,— Tiesos Dvasia, kuri eina iš Tėvo,— jis toliau liudys apie mane”.⁸

Toliau Kristus aiškina, kad ir Jis, ir Tas, Kuris sugrįš Jo vardu, bus žmonės, kupini tos pačios Šventosios Dvasios. Apie save Kristus kalba taip:

“O žodis, kurį girdite, ne mano, bet Tėvo, kuris yra mane siuntęs”.⁹

Kitoje vietoje Kristus vėl kartoja:

“Žodžius, kuriuos jums kalbu, ne iš savęs kalbu”.¹⁰

¹ Jn 14:18

² Tėn pat. 14:28

³ Tėn pat. 16:16

⁴ Tėn pat. 14:3

⁵ Tėn pat. 16:7

⁶ Tėn pat. 16:7-8

⁷ Tėn pat. 16:12, 13

⁸ Tėn pat. 15:26

⁹ Tėn pat. 14:24

¹⁰ Tėn pat. 14:10

Tą patį Kristus sako ir apie Tą, Kuris, kaip Jis žada, ateis Jam, Kristui, išėjus:

“Ji nekalbės iš savęs, bet skelbs, ką bus išgirdusi...”¹¹

Tai, kad naujas Mesijas ateis Jo (Kristaus) vardu ir atneš tą pačią Šventosios Dvasios galią, be abejo, išplaukia ir iš tokių Kristaus žodžių mokiniams:

“...O Globėjas — Šventoji Dvasia,— kurį mano vardu Tėvas atsiųs,— jis išmokys jus visko ir viską primins, ką aš esu jums pasakęs”.¹²

Kristus rūščiai įspėjo Jeruzalės žmones, sakydamas, jog dėl to, kad jie savo laiku atstūmė Jį (Kristų), jiems nebus lemta įtikėti Jį iki pat Jo sugrįžimo. Viena fraze Jis vėl susieja save su Tuo, Kas ateis po Jo:

“Taigi aš jums sakau: nuo dabar jūs manęs nebematysite, kol netarsite:

“Garbė tam, kas ateina Viešpaties vardu!”¹³

Taigi yra pakankamai daug liudijimų, kad, kalbėdamas apie savo sugrįžimą, Kristus turi galvoje Kristų — Dvasią, Šventąją Dvasią jame, kuri turi vėl ateiti. O kalbėdamas apie Kito atėjimą, Jis turi galvoje kitokią asmenybę: Žmogų, Kuris turės naują vardą, bet bus pilnas tos pačios Šventosios Dvasios.

Kristus išreiškia tą pačią tiesą — tik kitaip — sakydamas, kad svarbu ne vardas ir kūnas, o Dvasia, kurią su savim atneš Mesijas:

“Dievas yra Dvasia, ir Jo garbintojai turi šlovinti jį dvasia ir tiesa”.¹⁴

Tokios rūšies pranašysčių apie pranašo sugrįžimą dvasia, o ne kūnu, yra ir kitų religijų šventuosiuose Raštuose. Šri Krišna, šventasis induizmo pranašas, senovėje tvirtino tą pačią didžiąją tiesą. Jis sakė, kad Šventoji Dvasia pagal Dievo Valią sugrįžta į kiekvieną epochą nauju pavidalu. Tai užrašyta Bhagavad Gitoje:

¹¹ Ten pat. 16:13

¹² Ten pat. 14:26

¹³ Mt 23:39

¹⁴ Jn 4:24

“Taigi žinok, kunigaikšti, kad kai pasaulyje silpsta dora ir mielaširdystė, o ydos ir neteisybės sodinamos į sostus, tada ateisiu Aš, Dievas, ir pasirodysiu pasaulyje matomu pavidalu, susiliesiu kaip žmogus su žmonėmis, ir savo įtaka ir mokymu išnaikinsiu pyktį ir neteisybes, ir atgaivinsiu dorą ir mielaširdystę. Jau daug kartų Aš taip atėjau, daug kartų ateisiu ir vėliau”.

Toje pačioje knygoje Krišna pranašauja, kad laikų pabaigoje ateis Didysis Pasaulio Mokytojas.

Tą patį pasisakymą apie Dvasios sugrįžimą, randame ir Gautamo Budos raštuose:

“Ne aš pirmasis Buda, atėjęs į žemę, ir ne aš paskutinis. Skirtu laiku kitas Buda pasirodys pasaulyje, Šventasis, labiausiai Apšviestasis... Neprilygstamas žmonių Vadas... Ir jis atskleis jums tas pačias amžinąsias tiesas, kurių aš jus išmokiau”.

Dabar bent jau ne visi keliai uždaryti. Egzistuoja galimybė, kad Kristus grįžo ne kūnu, o dvasia. Faktiškai viskas liudijo, kad tai tikrai įvyko. Todėl aš ėmiausi studijuoti tų laikų, maždaug 1844 metų istoriją, norėdamas surasti kokią nors šventą asmenybę, panašią į Kristų, kuri, nors ir būtų vadinama kitu vardu, būtų buvusi pilna to paties romumo, gerumo ir meilės, koks buvo Kristus.

Bet aš iki šiol nežinojau vieno svarbaus dalyko. Kur pasirodys Mesijas? Kokioje pasaulio dalyje? Vadinasi, kita mano užduotis yra tiksliai nustatyti tą vietą. Aš vėl ėmiausi Biblijos — gal joje rasiu kokią nors konkrečią užuominą, kuri leistų man susiaurinti paieškų geografiją.

Ieškodamas staiga susidūriau su netikėta kliūtimi. Aš buvau tiesiog priblokštas žinios, kad dauguma mano brolių krikščionių netiki tuo, kad Kristus iš viso kada nors sugrįš į žemę. Paaikškėjo, kad krikščionių pasaulyje egzistuoja daugybė nuomonių apie tai. Nusivylimas, trukęs daugelį amžių, dauguma krikščionių vertė nebetikėti, kad Kristus tikrai sugrįš. Tad aš nusprendžiau, kad bus daug geriau, jeigu aš vieną kartą viską išsiaiškinsiu nors pats sau, o jau paskui tęsiu savo tyrimą.

16. VIENAS GANYTOJAS, BET DAUG KAIMENIŲ

PASAULINĖJE BAŽNYČIŲ TARYBOJE NUOMONĖS IŠSISKYRĖ DĖL ANTROJO KRISTAUS ATĖJIMO

Pasiekti konsensuso neįmanoma

Ta antraštė neišgalvota. Ji ryškiu šriftu atspausdinta 1954 metų rugpjūčio 26 dienos laikraščio “Chicago Daily Tribune” pirmame puslapyje. Straipsnis buvo parašytas tuoj pat po Pasaulinės bažnyčių tarybos asamblėjos, vykusios Ilinojaus valstijos Evanstono mieste ir sukvietusios 163 krikščionių veikėjus iš 48 šalių, atidarymo.

Straipsnio autorius, Chesly Manly pradėjo jį taip: “Vakar antrosios Pasaulinės bažnyčių tarybos asamblėjos delegatų nuomonės dėl to, ar gali išsipildyti krikščionių viltys įgyvendinti Dangaus Karalystę mūsų pasaulyje, arba ar tai įvyks tik po antrojo Kristaus atėjimo, visiškai išsiskyrė”.

Praėjus tūkstančiui devyniems šimtams penkiasdešimt ketveriems metams po Kristaus gimimo jo sekėjai vis dar negali sutarti, ar tikrai Kristus žadėjo sugrįžti.

George’as Goyderis, rašoma straipsnyje, anglikonų bažnyčios delegatas, “sugėdino žymiausius teologus ir dvasininkus, kurie buvo pagrindinio pranešimo autoriai, “už per menką entuziazmą dėl Kristaus antrojo atėjimo”.

“Dokumente kalbama apie “smalsumą”, pasireiškusį dėl Jo atėjimo datos,— pasakė anglų delegatas.— Ko mums dabar būtinai reikia, tai naujos “Nepriklausomybės deklaracijos” Kristaus atžvilgiu. Dar niekad pasaulis nepatyrė tokio chaoso, pasimetimo ir beviltiškumo.

Buvo matyti ir tai, kad net Europos krikščionių vadovų nuomonės skyrėsi nuo Jungtinių Valstijų vadovų. Balandžio 19 dienos žurnale “Time” skaitome: “Ateinančios Asamblėjos pagrindinė tema, kuria delegatai diskutuos per pirmą savaitę, skamba gana vienareikšmiškai: “Kristus — pasaulio Viltis”. Ir vis dėlto joje slypi klausimas, galintis — pirmiau negu bus į jį atsakyta — suskaldyti

Senajo ir Naujojo pasaulio teologus. Kiek gi vilčių viso pasaulio krikščionys deda į Kristaus sugrįžimą?”

Toliau straipsnyje pateikiami žinomo norvegų vyskupo Eivindo Berggravo žodžiai, kad “...Šiaurės Amerikos krikščionys dažnai daro labai žemiškų žmonių, laukiančių, kad Dangaus Karalystė ateis tiesiog į žemę, netgi galima sakyti, tiesiog į Jungtines Valstijas, įspūdi”.

Tokiems Europos protestantams kaip vyskupas Berggravas, toliau rašoma straipsnyje, “krikščionių viltis greičiausiai yra bibliinis lūkestis, kad vieną gražią dieną Kristus ateis, kad sunaikintų viską, kas yra ant žemės”.

H.H. Rowley knygoje “Apokalipsės tinkamumas” rašo: “...atėjimo viltis yra pagrindinė Naujojo Testamento mintis”.

O. Cullmannas savo darbe “Kristaus sugrįžimas Naujajame Testamente” nurodo, kad “...neigti šitą viltį (atėjimo — aut.) — reiškia iškreipti Naujojo Testamento Gerąją Naujieną apie išsigelbėjimą”.

A. J. Gordonas tvirtina, kad “bet koks mokymas apie prisikėlimą nesiejant jo su Atėjimu yra klaidingas”.

Britų feministė Christabel Pankhurst savo knygoje “Štai Jis ateina” rašė: “Mano praktiškas požiūris į politiką stiprina mano įsitikinimą, kad tik Dievo Nurodymas (Kristaus sugrįžimas) gali išspręsti tarptautines, socialines, politines ir kitas pasaulio problemas”.

Dabar aš pamačiau, kad tas ginčas vyksta per amžius ir kad Pasaulinė Bažnyčių Taryba — tik dar vienas to ginčo paliudijimas. Daugelis konfesijų iš viso atsisakė dalyvauti toje Pasaulinėje Taryboje.

Buvo plačiai paplitusi nuomonė, kad Kristus, kalbėdamas apie savo sugrįžimą arba sugrįžimą To, Kuris ateis po Jo, turėjo omeny ne tikrą sugrįžimą, o simbolinį. Pagal tą teoriją Globėjas, Tiesos Dvasia, Tas, Kuris ateis jo vardu, iš tiesų yra Šventoji Dvasia, kuri nužengė ant Bažnyčios per Sekmines. Todėl, daroma išvada, sugrįžimas įvyko jau tada ir kito daugiau nebebus.

Mano tyrimai parodė, kad mokymas, jog Kristus sugrįžo, kai

Šventoji Dvasia nužengė per Sekmines, atsirado greičiau dėl praktinių tikslų, o ne dėl to, kad viltis išsipildė. Šita doktrina atsirado gerokai vėliau po Kristaus laikų. Kai vis dėlto Jis nesugrįžo, reikėjo ką nors sugalvoti tam paaiškinti. O kadangi Kristaus žodžiai yra tiesa, vadinasi, Jo sugrįžimą reikia suprasti perkeltine prasme.

Tačiau tikėjimas Kristaus sugrįžimu ne visiškai mirė po Jo nukryžavimo, jis vėl atgimė apie 1844 metus. Iš tikrųjų per daugelį šimtmečių krikščionys ne kartą patyrė nusivylimą dėl "laukimo dienų", todėl po XVII amžiaus vis mažiau beliko žmonių, nuoširdžiai tikėjusių sugrįžimu, ir tik XIX amžiaus pradžioje viltis vėl įsižiebė žmonių širdyse. Tačiau buvo imtasi griežtų priemonių "tuščioms viltims" užgesinti, ir Sekminių teorija sulaukė daugybės šalininkų.

Tie, kurie pritarė Sekminių teorijai, kaip vieninteliam antrojo atėjimo paslapties įminimui, nuoširdžiai tikėjo, kad Kristus nors ir vartojo tokius žodžius, kaip Globėjas, Tiesos Dvasia, o kai kada įvardį Jis, vis dėlto omenyje turėjo simbolinį Šventosios Dvasios nužengimą kaip tik tuo metu.

Tai, žinoma, sukėlė prieštaravimų audrą. Buvo nurodoma, kad pagal tą teoriją Šventoji Dvasia, pasireiškianti Tiesos Dvasia, esą turėjo atvesti... į tiesos pilnatvę, o iš tikrųjų Bažnyčia nuo tų laikų suskilo į šimtus skirtingų sektų, kurių kiekviena ėmė plėtotis savarankiškai, skelbdama tik savąjį tiesos kelią.

Garbusis Williamas Riley savo knygoje "Ar ateis vėl Kristus" rašo: "Kalbėti apie Viešpaties sugrįžimą kaip apie paprastą kalbos figūrą, neturinčią tiesioginės prasmės, reiškia šventvagystę, ne ką mažesnę už visišką Šventosios Dvasios neigimą". Ir priduria: "jeigu tiesioginės nuorodos į Viešpaties sugrįžimą nebereiškia Jo atėjimo, vadinasi, kalba nustojo ką nors reikšti".

Įsitikinęs, kad net ir praėjus visiems tiems metams krikščionių požiūris į antrąjį Kristaus atėjimą vis tiek labai skiriasi, nutariau pats iširti, kas tuo klausimu rašoma Šventajame Rašte.

Iš pradžių susivoksiu pats, o jau paskui arba tęsiu paieškas, arba viską mesiu, tai priklausys nuo tyrimo rezultatų. Kol nesurasiu tiesos, tol nesutiksiu, kad neįmanoma atskleisti Taip ir neįvykusio atėjimo bylos paslapties.

Dabar aš, žinoma, supratau, kad jeigu Kristus ir sugrįžo į Žemę apie 1844 metus, nėra jokio pagrindo manyti, kad šita žinia tapo visiems žinoma, pasklido greičiau negu žinia apie pirmąjį atėjimą praėjus šimtui metų. Manau, kad jeigu praėjus šimtui metų po nukryžiuavimo būtų buvusi suaukta Pasaulinė Judėjų Taryba, jos delegatai nebūtų nieko girdėję apie pirmąjį atėjimą.

Taigi nusprendžiau: kol pats neištirsiu Kristaus pažadų sugrįžti, tol nepaisysiu nė vienos nuomonės. Arba Kristus žadėjo sugrįžti, arba ne. Tą išsiaiškinti — tokią užduotį ir iškėliau pats sau.

17. TEISINGI ŽENKLAI

Su dar didesniu entuziazmu ėmiausi Taip ir neįvykusio atėjimo bylos. Greitai paaiškėjo, kad Naujajame Testamente niekas kitas taip dažnai ir taip reikšmingai neminima, kaip Kristaus sugrįžimas. Apie jį užsiminta be galo daug kartų. Ir dėl to nėra nė kokių neaiškumų ar abejonių. Kristaus mokiniai gerai žinojo Jo pažadą sugrįžti. Jie dažnai kalbėjo apie tai. Jie stengėsi tiksliai suprasti jo sugrįžimo sąlygas ir klausė Jo tiesiai: “...koks bus ženklas, kai tai turės įvykti?”

Kaip tik atsakydamas į tą tiesų klausimą, Kristus davė tris žinomus pažadus sugrįžti, kai:

1. Jo Evangelija bus paskelbta visame pasaulyje, visoms tautoms paliudyti;
2. Pasibaigs “pagonių laikai”;
3. Pamatysite sunaikinimo pabaisą, kurią išpranašavo pranašas Danielius.

Nė vienas iš tų pažadų nebuvo išsipildęs iki Sekminių, betgi ir negalėjo išsipildyti. Tuose skyriuose (Mt 24, Lk 21), kuriuose klausiama apie Jo grįžimo laiką, Kristus nedviprasmiškai atsako. Jis turi omeny Savo sugrįžimą, kai ne kartą sako:

1. “...ir tada ateis galas”¹.
2. “...taip bus ir su Žmogaus Sūnaus atėjimu”².

¹ Mt 24:14

² Ten pat. 24:27

3. "Tuomet danguje pasirodys Žmogaus Sūnaus ženklas"³.
4. "...ir pamatys Žmogaus Sūną, ateinantį dangaus debesyse..."⁴.
5. "Taip pat visa tai išvydę, žinokite, jog jis arti, prie slenksčio"⁵.
6. "...taip bus ir Žmogaus Sūnui ateinant"⁶.
7. "...taip bus ir tada, kai ateis Žmogaus Sūnus"⁷.
8. "Todėl budėkite, nes nežinote, kurią dieną ateis jūsų Viešpats"⁸.
9. "...nes Žmogaus Sūnus ateis, kai nesitikėsite"⁹.
10. "Laimingas toksai tarnas, kurį sugrįžęs šeimininkas ras gerai besidarbuojantį"¹⁰.
11. "...to tarno šeimininkas sugrįš vieną gražią dieną, kai jis nelaukia, ir tokią valandą, kurią jis nė manyti nemano..."¹¹.
12. "Tuomet žmonės išvys Žmogaus Sūną, ateinantį debesyje su didžia galybe ir garbe"¹².
13. "Kai visa tai prasidės, atsitieskite ir pakelkite galvas, nes jūsų išvadavimas arti"¹³.
14. "Taip pat pamatę tai dedantis, žinokite, kad Dievo Karalystė arti"¹⁴.
15. "Saugokitės, kad... toji diena neužkluptų jūsų netikėtai"¹⁵.
16. "Todėl visą laiką budėkite ir melskitės, kad pajėgtumėte išvengti visų būsimųjų nelaimių ir atsilaikyti Žmogaus Sūnaus aki-vaizdoje"¹⁶.

³ Ten pat. 24:30

⁴ Ten pat.

⁵ Ten pat. 24:33

⁶ Ten pat. 24:37

⁷ Ten pat. 24:39

⁸ Ten pat. 24:42

⁹ Ten pat. 24:44

¹⁰ Mt 24:46

¹¹ Ten pat. 24:50

¹² Lk 21:27

¹³ Ten pat. 21:28

¹⁴ Ten pat. 21:31

¹⁵ Ten pat. 21:34

¹⁶ Ten pat. 21:36

Kai baigiau Naujojo Testamento studijas, buvau labiau nei kada nors anksčiau suintriguotas jų rezultatais. Aš aptikau ir kitų aiškių Kristaus pažadų sugrįžti:

1. “Nepaliksiu jūsų našlaičiais; ateisiu pas jus”¹⁷.

2. “Jūs girdėjote, kaip aš pasakiau: aš iškeliauju ir vėl grįšiu pas jus”¹⁸.

3. “Kai nuėjęs paruošiu, vėl sugrįšiu ir jus pas save pasiimsiu...”¹⁹.

4. “Nes Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo šlovėje...”²⁰.

Tad nenuostabu, kad “atėjimo karštingė” apėmė krikščionių pasaulį ir valdė jį daugelį amžių, juolab, kai žinai, kad čia pateiktos citatos iš Naujojo Testamento yra anaip tol ne visi Kristaus pažadai sugrįžti, duoti toje Knygoje. Štai dar keletas užuominų apie Jo sugrįžimą:

Evangelijoje pagal Matą 6:10, 7:22, 10:23, 16:27, 16:28, 23:39, 24:3, 24:14, 24:15, 24:27, 24:30, 24:33, 24:37, 24:39, 24:42, 24:44, 24:46, 24:50, 25:6, 25:10, 25:13, 25:31, 26:29, 26:64

Evangelijoje pagal Morkų 8:38, 9:1, 12:9, 13:26, 13:33, 13:35, 14:62

Evangelijoje pagal Luką 9:26, 12:36, 12:37, 12:38, 12:40, 12:43, 12:46, 13:35, 17:24, 17:26, 17:30, 18:8, 21:27, 21:28, 21:31, 21:34, 21:36

Evangelijoje pagal Joną 5:28, 14:16, 14:18, 14:26, 14:28, 15:26, 16:7, 16:8, 16:13, 16:22, 21:22

Apaštalų darbuose 2:20, 3:19, 3:20

Pirmajame laiške korintiečiams 1:7, 4:5, 11:26, 15:23, 15:24

Laiške filipiečiams 1:6, 3:20

Pirmajame laiške tesalonikiečiams 1:10, 2:19, 3:13, 4:15, 4:16, 4:17, 5:2, 5:3, 5:4, 5:23

Antrajame laiške tesalonikiečiams 1:7, 1:10, 2:2, 2:3, 2:8, 3:5

¹⁷ Jn 14:18

¹⁸ Ten pat. 14:28

¹⁹ Ten pat. 14:3

²⁰ Mt 16:27

Pirmajame laiške Timotiejui 6:14
Antrajame laiške Timotiejui 4:1, 4:8
Laiške Titui 2:13
Laiške žydams 9:28
Jokūbo laiške 5:7, 5:8
Pirmajame Petro laiške 1:7, 1:13, 5:1, 5:4
Antrajame Petro laiške 1:19, 3:3, 3:4, 3:9, 3:10, 3:12
Pirmajame Jono laiške 3:2
Apreiškime 1:7, 1:8, 1:13, 2:5, 2:16, 2:25, 3:3, 3:11, 3:20, 4:8,
6:17, 14:1, 14:14, 14:15, 14:16, 22:7, 22:10, 22:12, 22:20

Net ir šis sąrašas neišsemia visų paminėjimų apie Kristaus grįžimą. Garbusis R.A. Torrey, Los Angeles (Kalifornija) Biblijos instituto dekanas, knygoje "Viešpaties Jėzaus sugrįžimas" pateikia daugiau kaip 250 ištraukų iš Biblijos, liudijančių, kad Kristus tikrai ateis, ir kas bus paskui.

Bet kokių atveju, šitų užuominų buvo daugiau negu reikia, kad įsitikinčiau, jog Kristus tvirtai pažadėjo sugrįžti. Tą skelbia ir paskutiniosios krikščionių Raštų knygos priešpaskutinio posmo žodžiai:

"Tas, kuris šitai liudija, sako: "Taip, aš veikiai ateinu!" Amen. Ateik, Viešpatie Jėzau!"²¹.

Todėl plačiai paplitęs netgi tarp pačių krikščionių netikėjimas Kristaus sugrįžimu, užuot vertės pasitraukti iš pasirinkto kelio, tik padidino mano užsidegimą.

Aš anaip tol nebuvau sutrikęs, priešingai, atlikdamas tą tyrimą, aš supratau, kad Kristaus sekėjų netikėjimas Jo sugrįžimu ir yra vienas tikriausių ženklų, kad jis jau sugrįžo ir buvo tarp žmonių.

Štai ką apie tai sako M. H. Goyeris, šiuolaikinis Biblijos tyrinėtojas: "Taip labai paplitęs skepticizmas ir netikėjimas antruoju Kristaus atėjimu patys savaime yra paskutiniosios dienos "ženklai". Šv. Petras sakė mums: "...paskutinėmis dienomis pasirodys šaipūnai, kupini pajuokos. Jie gyvens savo geiduliais ir kalbės: "Kur Jo

²¹ Apr 22:20

pažadėtas atėjimas? Juk nuo to laiko, kai užmigo protėviai, visa pasilieka kaip buvę nuo sutvėrimo pradžios” (2 Pt 3:3, 4). Tuos žodžius šiandien galima išgirsti visur. Netgi Bažnyčios tėvai į šitą nepaprastai svarbų įvykį (antrąjį Kristaus atėjimą) žiūri kaip į kažkokį nepatikimą, “fantastinį” dalyką.

Jokūbo laiške sakoma:

“Tad būkite kantrūs, broliai, iki Viešpaties atėjimo”.²²

Šv. Paulius rašė:

“Mes prašome jus, broliai, dėl mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo... nesiduokite nukreipiami... Tegul niekas jūsų neapgauna kuriuo nors būdu: nes ta diena neateis, kol pirmiau neateis atkritimas...”²³

Šv. Petras paliko tokį įspėjimą dėl skepticizmo ir abejonių:

“...kaip ir tarp jūsų bus netikrų mokytojų, kurie įves prazūtingų klaidžiamokslų, išsigindami net juos išpirkusio Valdovo, ir užsitrauks greitą žlugimą. Daugelis paseks jų pasileidimu, ir dėl jų bus piktžodžiaujama tiesos keliui”.²⁴

Atsakymas buvo aiškus. Liudijimų buvo daugiau negu reikia. Kristus iš tikrųjų žadėjo sugrįžti. Tie faktai vis tvirčiau grindė mano teoriją, kad jeigu žmonės, nors Kristus ir tiksliai išaiškino, nepripažino, jog Elijas sugrįžo kaip Jonas, tai jie galėjo nepripažinti ir Kristaus sugrįžimo kito Mesijo pavidalu. Todėl aš nutariau toliau tęsti savo paieškas.

18. ŽAIBAS IŠ RYTŲ

Dabar aš ėmiau kruopščiai ieškoti kokių nors nuorodų, kurioje vietoje turėjo pasirodyti Mesijas. Aptikau du įdomius dalykus. Danielius nurodė pirmojo atėjimo laiką, o Michėjas — vietą.

Danielius tiksliai nusakė, kada Mesijas ateis pirmą kartą ir kada Jis bus nužudytas. Michėjas apie Jo pasirodymo vietą pasakė taip:

²² Jok 5:7

²³ 2 Tes 2:1-3

²⁴ 2 Pt 2:1-2

“Bet tu, Betliejau... iš tavęs išeis man Tas, Kurs bus valdovas Izraelyje...”¹

Pranašas Danielius dar tiksliau išpranašavo Mesijo antrojo atėjimo laiką — 1844-uosius metus (žr. 26 p.). Todėl aš nusprendžiau dar kartą patyrinti Michėjo pranašystes, vildamasis surasti nuorodų apie antrojo atėjimo vietą. Ir buvau karališkai apdovanotas. Michėjo knygos 7 skyriuje radau:

“Bet aš žiūrėsiu į Viešpatį, lauksiu Dievo, mano gelbėtojo... Aną dieną ateis ir iki tavęs iš Asuro...”²

Asirijos imperija vienu metu buvo apėmusi visas žemes, kur visą gyvenimą pragyveno ir Danielius, ir Michėjas. Todėl aš pasirinkau tyrinėti tas imperijos dalis, kur gyveno ir pranašavo abu pranašai.

Savo nuostabai aš radau, kad ten buvo ir daugiau atramos taškų. Viena spėlionė vedė prie kitos, kol nepradėjo ryškėti visas paveikslas, ir aš jau žinojau kur link kreipti akis.

Ezechielio knygoje buvo kalbama apie kažkokią didžią Asmenybę, kuriai lemta ateiti tomis dienomis:

“Ir štai, Izraelio Dievo garbė ėjo iš rytų...”³

Aišku, kad čia kalbama apie antrąjį Kristaus atėjimą, o ne apie pirmąjį. Juk Jėzus atėjo ne iš rytų. Jis atėjo iš šiaurės vakarų, iš Jeruzalės.

Apie nuostabią Asmenybę, kuri ateis iš rytų, panašiai kalbėjo ir Izaijas. Izaijo žodžiais, tai buvo pats Viešpats:

“Kas pažadino iš rytų Teisųjį, pašaukė jį sekti paskui save? Jis atiduoda ... tautas ir pavergia karalius...”⁴

Netgi pats Kristus nurodė, iš kur Jis pasirodys savo antrojo atėjimo dieną. Kalbėdamas apie tą dieną, Jis pasakė:

“Kaip žaibas tvykstelėja iš rytų... taip bus ir su Žmogaus Sūnaus atėjimu”.⁵

¹ Mch 5:2

² Ten pat. 7:7, 12

³ Ez 43:2

⁴ Iz 41:2

⁵ Mt 24:27

Judėjų pranašysčių Sibylline knygoje taip pat sakoma, kad laikų pabaigos “Karalius Mesijas” ateis “iš rytų”.⁶

Pranašystės apie atėjimą Danielius parašė Rytuose. Tuo metu jis gyveno Elame, srityje, kuri priklausė senajai Persijos karalystei. Kaip tik tada jis nepaprastai tiksliai nusakė ir pirmojo, ir antrojo Kristaus atėjimo laiką. Būtent Persijos sostinėje Sūzuose Danieliui buvo duotas pranašiškas regėjimas, atskleidęs 1844 metus kaip Mesijo sugrįžimo laiką. Danielius ne tik nurodė laiką — 1884 metus,— bet ir vietą, pasakęs, kad “Elamui” (Persijai) lemta tapti “regėjimo” išsipildymo vieta paskutinėmis dienomis”.⁷

Pranašas Jeremijas, skelbdamas kas “išsipildys paskutinėmis dienomis”, kiek ankstesnėje eilutėje sako:

“Aš pastatysiu savo sostą Elame... sako Viešpats”.⁸

Man į rankas pakliuvo pranašystė apie laikų pabaigą, gerai žinoma arabams. Ji skelbia, kad “kai pasirodys Pažadėtasis, Jo šalininkai bus žmonės iš Persijos”.⁹

Iš visų tų pranašysčių darėsi aišku, kad Mesijas ateis iš rytų, be to, ypač išskiriama Persijos teritorija. Tai jau buvo šis tas konkretaus. Ratas mažėjo.

19. PASKUTINIŲ DIENŲ REGĖJIMAS

Aš atradau dar vieną nuostabių pranašysčių seriją. Ir jos teigė, kad Persija bus toji vieta, kur pasirodys Mesijas. Dar daugiau, jos jungė Kristaus pažadus su Danieliaus ir Apreiškimo knygos pranašystėmis apie sugrįžimo laiką (1844 metus).

Tose pranašystėse buvo kalbama apie tokį pat neramų laiką, koku mes gyvename dabar, kai į praeitį nuėjo du naikinamieji pasauliniai karai, o ant slenksčio trečiasis, atominis, kuris sunaikinti gali viską.* Kaip tik tokiu laiku, kaip ir buvo pažadėta, turėjo

⁶ The Messianic Idea in Israel, J. G. Klausner, 1956, 376 p.

⁷ Dan 8:2

⁸ Jer 49:38

⁹ The Dawnbreakers, Nabil, 49 p.

* Šią knygą W. Searsas parašė šešto dešimtmečio pabaigoje, pirmą kartą ji buvo išleista 1961 m. (red. pastaba).

ateiti Kristus — nelaukiamas, nepripažįstamas, nepriimamas ir negeidžiamas.

Mes gyvename tokiame amžiuje, kai nuo siaubingo karščio sproguos vandenilinei bombai “elementai” iš tikrųjų “suyra”. Kristaus apaštalai įspėjo žmoniją, kad sugrįžęs Kristus ras žmones miegančius. Kada gi tai atsitiks?

“Viešpaties diena ateis kaip vagis naktį. Tuomet dangūs praeis su smarkiu ūžesiu, elementai sudegs ir suskils, ir žemė su savo kūriniais sudegs”.¹

Visi šie baisūs įvykiai išpranašauti Rašte. Jie turi įvykti, iki Mesiją pripažins ir priims visa žmonija. Ir tik tada Jis galės nuvesti žmones į “vieno Ganytojo ir vienos kaimenės” laikus.

Pranašas Joelis perspėjo, kas bus tomis paskutinėmis dienomis:

“Saulė pavirs tamsybėmis ir mėnulis krauju pirma, nekaip ateis didelė ir baisinga Viešpaties diena”.²

Kristus pakartoja tuos pačius žodžius, sakydamas kad grįšias tik po to, kai išsipildys:

“...saulė užtems, mėnulis nebeduos šviesos... Tuomet... pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį dangaus debesyse...”³

Pranašas Joelis apie laikų pabaigą yra taip pasakęs:

“Diena... į ją panašios nebuvo nuo pradžios ir po jos nebebus per kartų kartas”.⁴

Kristus patvirtina, kad tas neramus laikas ir bus jo sugrįžimo metas. Jis pakartoja Joelio žodžius:

“Tuomet bus didelis suspaudimas, kokio nėra buvę nuo pasaulio pradžios iki dabar ir kokio daugiau nebebus... Tuomet danguje pasirodys Žmogaus Sūnaus ženklas...”⁵

Apreiškimo knygoje pateikiami du tie patys ženklai: 1) saulės užtemimas; 2) didžios ir baisingos Viešpaties dienos atėjimas. Šv.

¹ 2 Pt 3:10

² JI 2:31

³ Mt 24:29-30

⁴ JI 2:2

⁵ Mt 24:21, 30

Jonas liudijo, kad atėjus Avinėliui, Mesijui, kuris privalo nuplėšti antspaudus nuo Knygų, jis matė štai ką:

“...kilo didelis žemės drebėjimas, saulė pasidarė juoda kaip ašutinis maišas...”⁶

Tai įvyks, skelbia Apreiškimo knyga, tą dieną, kai visi Žemės žmonės pasislėps “...urvuose ir tarp kalnų uolų... nes atėjo didi Jų rūstybės diena, ir kas galės išverti?!”⁷

Ir Danielius pranašauja, kad tos kančios užgrius laikų pabaigoje atėjus Kristui. Pagal jo pranašavimą visos tos kančios tęsis, iki Jo tiesa nebus priimta. Danieliaus žodžiai tokie patys kaip ir Jėzaus, Joelio ir Apreiškimo knygos. Jis perspėja, kad atėjus naujam Mesijui:

“...ateis laikas, kokio nebuvo...”⁸

Savo pranašystėse Danielius Kristų sieja su Tuo, Kuris ateis “Dievo Šlovės” vardu. Kalbėdamas apie tą paskutinį laiką, Danielius pažada:

“Anuo gi metu kelsis didis kunigaikštis Mykolas... Anuo metu tavo tauta bus išgelbėta...”⁹

Ir pranašas Henochas kalba apie tą patį Mykolą:

“Ir duosiu tau... didį karžygį Mykolą, dėl tavo ir tavo tėvų raštų... ir nereikalausiu jų iki paskutinės dienos...”¹⁰

Kita mano užduotis buvo išsiaiškinti, kas gi tas Mykolas, kuris gins Dievo sūnus paskutinėmis dienomis. Atsakymą radau Danieliaus knygos 10 skyriuje. Jame Danielius, pasakodamas apie kvapą gniaužiantį regėjimą, kuris jam buvo duotas Persijoje, sako:

“Persų karalystės kunigaikštis priešinosi man dvidešimt vieną dieną, bet štai vienas pirmųjų kunigaikščių, Mykolas, atėjo man pagalbon...”¹¹

Iš kitų eilučių paaiškėja, kad šitas Danieliaus regėjimas liečia laikų pabaigą:

⁶ Apr 6:12

⁷ Ten pat. 6:15, 17

⁸ Dan 12:1

⁹ Ten pat.

¹⁰ The Book of the Secrets of Enoch, vertė Charles, 48 p.

¹¹ Dan 10:13

“Atėjau gi aš pamokyti tavęs, kas turi atsitikti tavo tautai pas-
kutinėmis dienomis...”¹²

Vėliau Viešpats duoda Danieliui tokį pažadą:

“...aš tau paskelbsiu, kas išreikšta tiesos raštuose...”¹³

Tolesnėje eilutėje rašoma, kad Viešpats tarė Danieliui, jog
tik Mykolas, Persijos kunigaikščių kunigaikštis, supranta šio regė-
jimo prasmę. Viešpats pasakė Danieliui:

“...nors nėra man nė vieno padėjėjo šiuose dalykuose, kaip
tik jūsų kunigaikštis Mykolas”.¹⁴

Akivaizdu, kad Mykolas — Persijos kunigaikštis, valdovas,
bet valdovas dvasinis, nepanašus į Persijos valdytoją, kuris prieš-
nosi Danieliui. Viešpats vadina Mykolą “jūsų kunigaikštis”, kai
kreipiasi į Danielių.

“Mykolas”, išverstas į anglų kalbą reiškia “Panašus į Dievą”.
Tai tas pat, kas ir “Dievo Šlovė”, tik pasakyta kitais žodžiais.

Įdomu, kad Danielius, kaip ir Ezechielis, puolė ant žemės
kniūbsčias, priblokštas to Pasiuntinio vaizdo didybės. Kaip sako
Danielius:

“Kai jis man kalbėjo tokiais žodžiais, aš nuleidau savo akis į
žemę ir tylėjau”.¹⁵

Tas pats atsitiko ir Ezecheliui, kai jis pamatė “Dievo Šlovę”,
einančią iš rytų.

Paskutiniame Danieliaus knygos skyriuje kalbama apie pas-
kutines dienas ir vėl pakartojama:

“Anuo gi metu kelsis didis kunigaikštis Mykolas, kurs užstoja
tavo tautos sūnus... tavo tauta bus išgelbėta, kiekvienas, kurs bus
rastas įrašytas į knygą”.¹⁶

Be abejo, tas Mykolas — dvasinis valdovas, Dievo Pasiunti-
nys. Galbūt jis ir yra Mesijas? Ar ateis jis išpranašautu laiku, kurį
aš jau nustaciau pagal Bibliją? Čia kyla ir kitas klausimas: kada

¹² Ten pat. 10:14

¹³ Ten pat. 10:21

¹⁴ Ten pat.

¹⁵ Ten pat. 10:15

¹⁶ Ten pat. 12:1

įvyks tas stebuklas? Kada Mykolas, Persijos kunigaikštis, panašus į Dievą, ateis ir išgelbės savo tautą?

Danieliui buvo pasakyta, kada tai įvyks:

1. "...paskutinėmis dienomis".¹⁷
2. "...nes regėjimas bus įvykdytas pabaigos metu".¹⁸
3. "...tie žodžiai yra užrakinti ir užantspauduoti iki paskirtam laikui".¹⁹
4. "...užrakink žodžius ir padėk antspaūdą ant knygos iki paskirtam laikui..."²⁰

Ir po to Danieliui buvo parodytos paskutinės dienos, jis matė "ilgaamžio", Mesijo, kuris nuplėš antspaudus nuo Knygų, atėjimą. Danieliaus žodžiais tariant:

"...tūkstančių tūkstančiai tarnavo Jam ir dešimtis tūkstančių kartų šimtai tūkstančių stovėjo prie Jo; teismas atsisėdo, ir knygos buvo atskleistos".²¹

Ir tą valandą, sako Danielius:

"...su dangaus debesimis ėjo artyn tarsi Žmogaus Sūnus..."²²

Kiek toliau jis pakartoja:

"... iki atėjo Ilgaamžis ir padarė teisybę Aukščiausiojo šventiesiems; ir atėjo metas, kai šventieji gavo Viešpatavimą".²³

Tame pačiame skyriuje Danielius sako, kad tai įvyks praėjus:

"...laikui, laikams ir pusei laiko".²⁴

Tai, kaip mes žinome, simbolizuoja tris su puse metų arba 1260 dienų, arba, pagal pranašysčių matą, 1260 metų.

Paskutiniame Danieliaus knygos skyriuje vėl kalbama, kad Mykolas, Persijos kunigaikštis, Ilgaamžis, sukils dėl Viešpaties tautos sūnų ir išgelbės juos tuo metu, kai bus atskleistos Knygos. Tai, pranašauja Danielius, taip pat įvyks, kai praeis:

¹⁷ Ten pat. 10:14

¹⁸ Ten pat. 8:17

¹⁹ Ten pat. 12:9

²⁰ Ten pat. 12:4

²¹ Ten pat. 7:10

²² Ten pat. 7:13

²³ Ten pat. 7:22

²⁴ Ten pat. 7:25

“...vienas laikas, du laikai ir pusė laiko...”²⁵

Tai gi vėl minimi 1260 metai. Pagal musulmonų kalendorių, priimtą Persijoje, kur Danielius užrašė šitą pranašystę, Mykolo, Panašaus į Dievą, šalyje 1260 metai atitinka 1844 metus pagal krikščioniškąjį kalendorių. Taip aš išsiaiškinau, kad:

1. 1844-ieji bus Mesijo atėjimo metai;
2. Jis bus “Panašus į Dievą” arba “Dievo Šlovė”;
3. Jis pasirodys Persijoje.

Dabar Taip ir neįvykusio atėjimo byloje atsirado dvi kelrodės gijos — atėjimo laikas ir vieta.

20. LAVINA

Ką gi, dabar kaip tik pats metas paieškoti XIX amžiaus pirmosios pusės Persijos istorijoje kokių nors žinių, kurios galėtų padėti nustatyti Mesijo asmenybę. Iki tol aš sudariau išsamų visos papildomos informacijos ir paliudijimų, kuriuos surankiojau tyrinėdamas Šventąjį Raštą ir pasaulio istoriją, sąrašą.

Visas intriguojančias detales aš palieku kitai knygos daliai, o čia pateiksiu tik faktų sąrašą. Vėliau kiekvieną jų aptarsiu atskirai ir argumentuosiu citatomis.

Tai štai kokius papildomus tvirtinimus apie paskutinių dienų Mesiją aš aptikau:

1. Jis ateis iš Persijos (papildoma žinia).
2. Jis eis į Tigro ir Eufrato slėnį Babilonijos žemėje.
3. Jis išeis iš miesto į tyrlaukius, kaip kad Kristus pirmojo atėjimo metu pasitraukė į dykumą.
4. Jis atvirai pasisakys apie savo misiją Babilone (arba toje vietoje, kur kažkada buvo Babilonas), ir ten Jis “atpirks” Izraelį ir visą pasaulį.
5. Iš Tigro ir Eufrato slėnio Jis ateis į Šventąją Žemę, Izraelį, kaip kažkada atėjo Abraomas. Jis eis tuo pačiu kaip ir Abraomas keliu iš Chaldėjų žemės į Pažadėtąją Kanaano žemę.

²⁵ Tėn pat. 12:7

6. Kelyje į Izraelį Jis eis iš tvirtovės į tvirtovę.
7. Jis išeis iš “tvirtovės” ir eis “upės platumu”.
8. Kelyje iš Rytų į Izraelį Jis eis “nuo kalno prie kalno”.
9. Kai Jis įžengs į Izraelio žemę, ji bus tuščia, bet vėliau “pražys kaip narcizas”.
10. Jis gyvens “vidury Karmelio” ir iš ten “sotins savo kaimeinę savo mokymu”.

11. Jo žemiškoji tarnystė truks lygiai “keturiasdešimt metų”.

12. Jis ateis į Achoro slėnį, kur Jį ras tie, kas Jo “ieškos” paskutinėmis dienomis.

13. Vietos, kurias Šventojoje Žemėje palies Jo kojos, bus “pašlovintos”.

14. Jo “paskutinio poilsio” vieta, “Šventovė”, bus išpuošta medžiais, gėlynais ir takeliais.

15. Jis bus kilęs iš “Abraomo “sėklos”.

16. Savo atėjimo dieną Jis “pašlovins Kristų”.

17. Jo atėjimo dieną danguje pasirodys ženklai.

18. Jis “atskleis Knygas” ir išaiškins jas, kad visi galėtų suprasti jų “slaptąją prasmę” (papildoma žinia).

19. Jis sugriaus “neteisingų valdovų” valdžią ir sostus.

20. Jis sukurs dvasios “karalystę” visose pasaulio dalyse — Karalystę, apie kurią kalba Kristus savo maldoje: “Teateinie Tavo Karalystė; teesie Tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje...”

Prieš septynerius metus, kai aš pradėjau narplioti šią mįslę, ir įsivaizduoti negalėjau, kad ant manęs užgrius tokia lavina “pasufleravimų” apie Kristaus atėjimą ir sąlygas, kurioms išsipildžius Jis ateis.

Aš nuoširdžiai priėmiau išvadą, kurią padarė Christabel Pankhurst knygoje “Štai Jis ateina”:

“Dar prieš keletą metų būtų buvę galima atleisti už abejones ir kritišką požiūrį į Biblijos pranašystes. Bet pastarieji įvykiai taip nuostabiai sutampa su išpranašautais Biblijoje, kad nebelieka jokio pamato abejoti”.¹

¹ Behold He Cometh, Pankhurst, cit. Star of the West Magazin, T. XIV, 303 p.

Iš tikrųjų dar niekad istorijoje nebuvo tiek pranašysčių apie Mesijo atėjimą. Dabar, man rodos, nebus sunku įrodyti, ar tas, kuris skelbiasi esąs Mesijas, sako tiesą ar meluoja. Reikia tik patikrinti, ar visos pranašystės išsipildė.

Sunkiausia detektyvinio darbo dalis baigta. Nuėjo į praeitį kruopštus faktų, žinių ir “siūlelių” rankiojimas. Dabar reikia visa tai sutvarkyti, ir aš galėsiu pradėti ieškoti Mesijo, kuris turės būti išpildęs visus pažadus. Be abejo, manęs laukė pati įdomiausia ir nuostabiausia darbo dalis. Kad galėčiau eiti toliau, turėjau daugiau nei tvirtą pamatą, netgi paties Kristaus žodžius:

“...visa tai išvydę žinokite, jog Jis arti, prie slenksčio”.²

Aš tiksliai žinojau, nuo ko pradėti: Persija, 1844 metai. Paėmiau antrą aplanką ir užrašiau: “Įminimas”. Ar pasiseks?

² Mt 24:33

II dalis

ĮMINIMAS

Tai, kas bus pasakojama kituose skyriuose, išplaukė iš begalės šaltinių ir per daugelį metų buvo ne kartą tikrinama. Čia viskas išdėstyta labai trumpai.

Tikiuosi, kad mano pasakojimas leis ir jums patirti tą jaudulį, kuris mane apėmė, kai suradau pirmąjį “siūlelį”, kurio nusitvėręs išnarpliojau šią stulbinančią istoriją.

Kad galutinai įsitikinčiau čia išdėstytų faktų teisingumu, aš keletą kartų vykau į Artimuosius Rytus. Beje, dvi paskutines šios knygos dalis parašiau netoli garsiosios Elijo uolos Karmelio kalne.

Mano paieškos prasidėjo Wisconsin radijo studijoje. Baigėsi Šventojoje Žemėje, Izraelyje, Pažadėtoje Žemėje.

Williamas Searsas

Haifa, Izraelis,
1959 m. spalio

1. PASLAPTIS PRADEDA AIŠKĖTI

Minios užtvindytomis gatvėmis vedė jauną belaisvį. Jo kaklą juosė milžiniškas plieninis antkaklis. Prie antkaklio buvo pririštos ilgos virvės, už kurių jį tempė per minią. Jeigu jis suklupdavo, sargybiniai imdavo pašėlusiai tampyti už virvių arba negailestingai spardyti, ten, kur skaudžiau. Kartkartėmis kas nors iššokęs iš minios vikriai praslysdavo pro sargybinius ir trenkdavo jaunuoliui kumščiu arba lazda. Kiekvieną tokį sėkmingą išpuolį minia sveikindavo džiaugsmingais šūksniais. O jeigu akmenį arba atmatas mesdavo iš minios ir pataikydavo kaliniui į veidą — sargybiniai, ir minia imdavo kvatoti kaip laukiniai.

“Nagi, išsilaisvink, didvyri! — šaukė vienas iš žioplų. Sutraukyk grandines! Parodyk mums stebuklą!” — Ir jis su panieka spjo į tylintį kalinį.

Pagaliau jaunuolį atvedė į bausmės vietą. Buvo pusiaudienis. Saulės įkaitintoje miesto aikštėje prieš kareivines išsirikiavo kareivių pulkas. Vasaros saulėje žibėjo šautuvų vamzdžiai, nutaikyti į kalinio krūtinę. Kareiviai laukė komandos “ugnis!”, kuri turėjo atimti jam gyvybę. Minia nekantraudama užtelėjo pirmyn, net ir tą paskutinę minutę tikėdamasi išvysti stebuklą.

Pavėlavusių žmonių srautas vis dar liejosi į centrinę aikštę. Tūkstančiai žmonių aplipo gretimų namų stogus, norėdami pažiūrėti mirties bausmę. Visi baisiai norėjo paskutinį kartą pažvelgti į tą keistą jaunuolį, kuris tik per šešerius metus taip įaudrino visą šalį.

Niekas tiksliai nežinojo, kas jis buvo — blogio ar gėrio įsikūnijimas. Ir toks jaunas mirti — ne daugiau kaip trisdešimties metų. Dabar, kai jau viskas buvo baigta, tas, kurio jie taip neapkentė ir kurį jie persekiojo, atrodė visai nepavojingas. Minia buvo nusivylusi. Visi laukė tragedijos — juk dėl to ir atėjo! — bet jis apvyklė jų lūkesčius.

Atrodė tas jaunuolis keistai: bejėgis, ir tuo pat metu pasitikintis savimi. Jo akyse švietė pasitenkinimas, netgi nekantravimas, kai jis žvelgė į 750 šautuvų vamzdžius, atsuktus į jį.

Šautuvai nutaikyti. Suskamba komanda: “Ugnis!”

Ir štai trys kareivių kolonos po 250 žmonių kiekvienoje — viena po kitos ėmė šaudyti, apipildamos jaunuolių kulų kruša.

Daugiau kaip 10 tūkstančių žmonių tapo liudininkais to, kas ką tik įvyko. Iki mūsų dienų išliko dokumentų, liudijančių apie tą įvykį. Viename iš jų sakoma: “Septynių šimtų penkiasdešimties šautuvų paskleisti dūmai buvo tokie tiršti, kad užtemdė vidurdienio saulę ir pasidarė tamsu... Kai dūmai išsisklaidė, apstulbusi minia (pamatė — aut.) tai, kuo savo akimis negalėjo patikėti... Virves, kuriomis buvo priištąs jaunas kalinys, kulkos sukapojo į gabaliukus, bet (jo — aut.) kūne per kažkokį stebuklą nebuvo nė įbrėžimo”¹.

M.C. Huartas, prancūzų rašytojas ir krikščionis, ši epizodą yra taip aprašęs: “Kareiviai, norėdami nuraminti minią... rodė, kad virves sukapojo kulkos ir jokio stebuklo iš tikrųjų neįvyko”².

Kareiviai surinko virvagalius ir aukštai iškėlė virš galvų, rodydami juos sujaudintai miniai, kuri darėsi grėsminga ir kurią jie norėjo nuraminti. “Tai kulkos sukapojo virves”, — tarsi bylojo jų gestai. — “Štai kas jį išlaisvino. Ir daugiau nieko. Jokio stebuklo nebuvo”.

Toliau aprašydamas tą nuostabų įvykį, M.C. Huartas sako: “Buvo sunku patikėti: kulkos nesužeidė pasmerktojo. Priešingai, jos sukapojo pančius ir išlaisvino jį. Tai buvo pats tikriausias stebuklas”³.

Tą reginį taip pat yra aprašęs A.L.M. Nicolas, garsus Europos mokslininkas. “Atsitiko kažkas nepaprasta, — pasakojo jis, — to dar nebuvo žmonijos istorijoje... Kulkos sukapojo virves, kuriomis jis buvo surištąs, ir jis parklupo ant kelių net neįbrėžtas”⁴.

Pirmą kartą apie tuos įvykius aš perskaičiau Cambridgo universiteto profesoriaus E.G. Browne’as, žinomo britų orientalistu

¹ The Dawnbreakers, Nabil, 512-513 p.

² La religion de Bab, Clement Huart, 1889, 3-4 p.

³ Ten pat.

⁴ Seyyed Ali Mohammed dit le Bab, A.-L.-M. Nicolas, 1905, 375 p.

(tai tas pats profesorius, kurį aš jau esu minėjęs), aprašyme. Jis palygino šią istoriją su tuo, kas vyko Kristaus atėjimo metu. Štai ką jis rašo: “Aš labai norėčiau, kiek tai įmanoma, gauti kuo tikslesnį ir smulkesnį visų detalių aprašymą nes, mano manymu, tai vienas įdomiausių ir reikšmingiausių įvykių, neturinčių sau lygių nuo pat krikščionybės atsiradimo. Aš laikau savo pareiga ir malonia priederme supažindinti su tuo dalyku savo tėvynainius, kad jie galėtų pamąstyti apie tai... nes, tik įsivaizduokite, jeigu, pavyzdžiui, kas nors galėtų mums papasakoti ką nors nauja apie Kristaus vaikystę, jaunystę arba Jo išvaizdą, — juk kaip mes apsidžiaugtume. Dabar jau to neįmanoma sužinoti... bet iš to (jaunuolio — aut.) atvejo galime... Todėl, kad pelyntume palikuonių dėkingumą, pasirūpinkime tuo šiandien”⁵.

Jeigu didysis mokslininkas, gerai išstudijavęs ir ištyręs tą įvykį, drauge su savo kolegomis manė, kad jis toks pat “kaip Kristus”, o jo aprašymą pavadino nusipelnančiu “palikuonių dėkingumo”, tai man, tikiuosi, bus atleista, kad jaudulys užliejo mane tarsi potvynis.

Aš privalėjau sužinoti daugiau.

2. NUOSTABŪS SUTAPIMAI

Ėmiau bėgioti iš vienos bibliotekos į kitą ieškodamas bet kokių dokumentų. Ar įsivaizduojate, kokį džiaugsmą aš patyriau, kai suradau tokius štai faktus...

Šito jaunuolio gyvenimas nutrūko 1850 metų liepos mėnesį. Jis buvo viešai nužudytas už tai, ką kalbėjo ir ko mokė. Viskas, ką sužinojau apie jo gyvenimą, priminė Kristų. Kruopščiai išstudijavęs visas jo gyvenimo aplinkybes, aš negalėjau prisiminti nieko, kas žmonijos istorijoje būtų buvę panašu į jo trumpą ir audringą gyvenimo kelią, jeigu, žinoma, atmesime jaudinantį pasakojimą apie Jėzų Kristų.

Štai nuostabus jų gyvenimo kelio sutapimų sąrašas, kurį aš

⁵ E. G. Browne, cit. in preface to *The Chosen Highway*, Blomfield, V-VI p.

čia pateikiu kaip dalį savo "atradimų":

1. Abu jie buvo jauni.
2. Abu jie buvo garsūs romumu, meile artimui ir gerumu.
3. Abu stebuklingai gydė.
4. Abiejų žemiška tarnystė buvo neilga, o įvykiai į atomazgą artėjo tragiškai greitai.
5. Abu drąsiai metė iššūkį per amžius nusistovėjusiems pa-pročiams, įstatymams ir religinėms apeigoms, kurių laikantis jie buvo auklėti.
6. Abu drąsiai atskleidė nežabotą kyšininkavimą ir korupciją tiek bažnyčios, tiek ir pasauliečių gyvenime.
7. Jų gyvenimo šventumas buvo tarsi priekaištas tiems žmo-nėms, kuriems jie pranašavo.
8. Pagrindiniai jų priešai buvo jų šalių religinės valdžios at-stovai. Jie ir iniciavo visus jų persekiojimus.
9. Abu buvo visaip įžeidinėjami.
10. Abu buvo jėga atvesdinti į valdžios teismą ir viešai ap-klauti.
11. Po teismo abu buvo nuplakdinti.
12. Abu perėjo, iš pradžių triumfuodami, o vėliau kentėdami, miesto, kuris tapo jų nužudymo vieta, gatvėmis.
13. Abu buvo vedami gatvėmis, užtvindytomis žmonių, ir bu-vo baisiai žeminami kelyje į jų kankinio mirties vietą.
14. Abu tarė vilties ir paguodos žodžius tiems, kurie ėjo į mir-tį su jais. Iš esmės ir žodžiai buvo tie patys: "Būsi su manim roju-je".
15. Abiems buvo įvykdyta vieša mirties bausmė stebint prie-šiškai nusiteikusiai žioplių miniai.
16. Abiem atvejais bausmės vietą apgaubė tamsa, nors buvo pats vidudienis.
17. Bausmės metu jų kūnus kankino kareiviai.
18. Abu buvo žeminančiu būdu pakabinti priešišškai nusitei-kusios minios akyse.
19. Galiausiai abiejų kūnai pateko į mylinčių mokinių rankas.
20. Abiem atvejais, kai jų kūnai dingo iš ten, kur jie buvo

padėti, valdžia sugalvojo sau patogius paaiškinimus.

21. Vykdamas bausmę abu kartus su jais tebuvo tik keletas mokinių.

22. Taip pat abu kartus vienas iš artimiausių mokinių išsižadėjo savo Mokytojo. Ir abu kartus tas mokinys po atgailos tapo ryški asmenybė.

23. Ir vienas, ir kitas turėjo po nuostabią sekėją, kuri savo įtaka skatino mokinius kreipti žvilgsnius nuo praeities į ateitį.

24. Po kankiniškos mirties ir vieno, ir kito sekėjus iš pradžių apėmė panika, sumišimas ir nusivylimas.

25. Per jų mokinius (kiekvienos epochos apaštalus) ir vieno, ir kito tikėjimas buvo išplatintas po visą pasaulį.

26. Abu vienodai atsakydavo į klausimą: “Ar tu tas, Pažadėtasis?”

27. Abu kreipėsi į mokinius įsakydami jiems išplatinti žinią apie Naująjį mokymą po visą pasaulį.¹

Kristaus žodžius aš jau žinojau. O to jaunuolio žodžius perskaičiau labai susidomėjęs: “Iš tiesų sakau jums, atėjo tas laikas, apie kurį kalbėjo Viešpats savo knygoje... Apmastykite Jėzaus žodžius, kuriuos Jis pasakė savo mokiniams: “Jūs panašūs į žiburį, įžiebtą ant kalno viršūnės nakties tamsybėse. Tegu šviečia jūsų šviesa žmonių akims. Jūsų ketinimai ir jūsų pasiaukojimas turi būti tokie tyri, kad per jus Žemės žmonės galėtų pažinti ir priartėti prie dangiškojo Tėvo, kuris yra tyrumo ir malonės šaltinis”.²

“Tiesą sakau jums, šitoji Diena neapsakomai išaukštinta virš praėjusių laikų Apaštalų dienų. O, koks didžiulis skirtumas! Jūs liudytojai mūsų Dievo pažadėtiosios Dienos aušros... Skersai ir išilgai išvaikščiokite šitą žemę ir tvirtu žingsniu ir apšviestomis širdimis parenkite Jo atėjimą... Argi ne Jo valia išaukštino Kristų, o koks jis vargšas ir kaip pažemintas buvo žmonių akyse... Tad pakilkite vardan Jo, pasitikėkite Juo visiškai ir įtikėkite galutine pergalė”.³

¹ God Passes By, Shogi Effendi, 56 p.

² The Dawnbreakers, Nabil. 92 p.

³ Ten pat. 93-94 p.

Nieko nuostabaus, kad didysis Jowettas iš Oksfordo taip apibūdino naująjį mokymą: “šitie įvykiai per daug reikšmingi ir per mažai nutolę nuo mūsų laikų, kad mes pajėgtume įvertinti jų tikrąją reikšmę. Tik ateitis atskleis jų prasmę”.⁴

Būtent šie Jowettas ir Browne’as atsiliepiamai ir atvedė mane prie to ieškojimų kelio. Dabar aš supratau, kodėl jie taip domėjosi tais įvykiais.

Mane pagavo medžiotojo azartas! Ar tik nebūsiu aptikęs pėdsakų? Ar tik nebūsiu suradęs šimto metų senumo paslapties — Taip ir neįvykusio atėjimo paslapties — įminimo?

Per ateinančius metus nusprendžiau visiškai atsidėti medžiagos apie tą jaunuolį ir jo mokymą rinkimui. Vėliau savo radinius galėsiu palyginti su jau turimomis pranašystėmis apie Mesijo atėjimą. Ar jis tikrai buvo Mesijas, dabar jau galėsiu tai visapusiškai patikrinti. Pagaliau atsirado galimybė vieną kartą galutinai išsiaiškinti šitą klausimą. Bet ypač karinga nuotaika mane apėmė, kai atsakiau į du klausimus:

Kada buvo padėti tu naujo tikėjimo pamatai?

1844-aisiais metais!

Kur?

Persijoje!

3. DVIGUBA DANGAUS UGNIS

Prabėgo ne vieneri, o visas trejetas metų, kol pagaliau aš galėjau užversti savo “radinių” aplanką. Užtat dabar jau žinojau, kad iškapsčiau tikrai vertingą istoriją. Užkietėję laikraštininkai buvo teisūs. Nes jeigu tai perskaitytum pirmame laikraščio puslapyje, tikrai nugriūtum su visa kėde. Ir jau niekas ir niekad nebegalėtų grįžti į savo vėžes.

Ar dabar suprantate, kodėl taip jaudinausi? Paieškos buvo ilgos, bet ir lobis, atrodo, bus nemenkas. Pagaliau aš galiu atskleisti tą paslaptį.

⁴ Bahá’i World, The T. XII, 625 p.

Vieni pirmųjų man paaiškėjusių faktų buvo šie:

1. 1844 metų gegužės 24 dieną Vakaruose Samuelis Morse pasiuntė savo pirmą telegramą, kurioje buvo žodžiai iš Šventojo Rašto: “Štai ką sukūrė Dievas!”

2. 1844 m. gegužės 23 d., diena anksčiau už ką tik paminėtą įvykį, Rytuose tas jaunuolis padarė stulbinantį pareiškimą.

Jis pareiškė, kad atėjo diena, kurią išpranašavo visos senosios Šventosios Knygos. Tą dieną, skelbė jis, ateis pažadėtasis visų religijų Mesijas. Toji diena turi tapti “vienos kaimenės ir vieno Ganytojo” laikais.

Tai įvyko Persijoje 1844 metais. Suprantama, data ir vieta kaipmat prikaustė mano dėmesį. Aš sužinojau, kad jį vadino “Ali-Bab”. Kristaus vardas reiškė “Pateptasis”, o vardas “Bab” reiškia “vartai” arba “durys”. Tas jaunuolis juk ir sakė, kad jis esąs “vartai”, pro kuriuos įeis visų Šventųjų Knygų pažadėtas vienos Dievo kaimenės Ganytojas.

Čia aš prisiminiau Kristaus pažadą:

“O kas pro *vartus* (kursyvas aut. — red.) ateina, tas yra avių ganytojas... Ir kitų avių dar turiu, kurios ne iš šios avidės; ir jas man reikia atvesti; jos klausys mano balso, ir bus viena kaimenė, vienas ganytojas”.¹

Babas sakė, kad jis yra pirmtakas to, kuris daug didingesnis negu jis pats. Jo, Babo, misija yra raginti žmones sugrįžti prie Dievo ir viską parengti atėjimui didingojo pasaulio Gelbėtojo, kurį pranašavo ateisiant Kristus ir visi praeitų laikų pranašai.

Kaip Jonas Krikštytojas buvo Kristaus pirmtakas, taip ir Babas sakėsi esąs visų laikų Pažadėtojo Atpirkėjo pirmtakas.

Persijos Šventuosiuose Raštuose, žemės, kurią Danielius pavadino “regėjimo vieta” laikų pabaigoje, yra keletas pranašysčių apie du dangaus pasiuntinius, kurie čia pasirodys. Vienoje iš jų sakoma:

“... Ateis diena, ir sudrums ramybę griausmingas trimito garsas, po to dar kartą; sudrebės tą dieną žmonių širdys...”

¹ Jn 10:2-16

Ir kitoje vietoje:

“... prisikėlimo dieną visa Žemė sutilps ant jo delno... ir pasigirs trimito garsas... paskui dar kartą, ir štai!.. Žemė nušvis savo Viešpaties šviesa”.

Kitur kalbama apie du, kurie kartu ateis laikų pabaigoje:

“Tiesą sakau jums, po Qa'im (to, kuris iškils — aut.) bus apreiškštas Qayyum”.²

Pavri knygoje “Ateisiantis pasaulio Mokytojas” rašo: “Išminčius Narada ir kiti skelbė ateisiant Krišną prieš kelerius metus iki Jam pasirodant... Toks išankstinis skelbimas yra būtinas...”

Aš nustačiau, kad visoms pasaulinėms religijoms būdinga lyginti su Dievo Apreiškimu dvi asmenybes.

Zoroastro mokymas: Ušidar — Mah ir Šachas Bahram.

Islamo šiitų sekta: Qa'im ir imamas Husayn.

Islamo sunitų sekta: Michdi ir Jėzus Kristus.

Krikščionybė: Jonas Krikštytojas ir Kristus; Elijas ir Kristus.

Judaizmas: Mesijas ben Josephas ir Mesijas ben Dovydas, Elijas ir Mesijas.

Babo tėvynėje gyvavo dar viena pranašystė apie dvi ateisiančias šventąsias Asmenybes. Tradicinis variantas, pasakojamas Bokhari, skelbia:

“Laikų pabaigoje Dievas apsireikš visai žmonijai visame šventume ir didybėje, bet tik nedaugelis priartės prie Jo... Bet paskui Jis vėl apsireikš, atras antrą kartą visokeriopą tarnystę, ir tada žmonės prisiartins prie Jo, įtikės į Jį ir pagarbins Jo amžinąsias geradarybes”.

Pranašas Zacharijas, kalbėdamas apie paskutiniąsias dienas, išpranašavo, kad ateis dvi vienodai šventos dvasios:

“Tuomet jis tarė: Šitie yra du pateptieji, kurie stovi prie visos žemės valdovo”.³

Be dviejų “skausmų” Apreiškimo knygoje, minimos ir “dvi alyvos”, ir “du šviestuvai”.

² The Dawnbreakers, Nabil, 41 p.

³ Zch 4:14

Pranašas Malachijas, kalbėdamas apie laikų pabaigą, sakė:
“Štai, aš siūsiu jums pranašą Eliją, pirma, negu ateis didi ir labai baisi Viešpaties diena”.⁴

Tai buvo ta pati žemė, Persija, kurioje Danielius pamatė, kaip:
“... su dangaus debesimis ėjo artyn tarsi Žmogaus Sūnus...”⁵

Babas skelbė, kad tas didysis Atpirkėjas pasirodys praėjus lygiai devyniems metams po jo paties atėjimo. Todėl Jis, kaip pasakyta Senajame Testamente, “netikėtai įeis į savo Šventovę”. Jis ateis taip, kaip ne kartą yra sakęs Kristus Apreiškimo knygoje.

“Taigi ateisiu greitai...”

Malachijas, pavadinęs tą dieną didžiąja Dievo Rūstybės Diena, skelbė, kad laikų pabaigoje ateis du:

“Štai, aš siunčiu savo skelbėją, ir jis prirengs kelią ties mano veidu. Ir tuojau ateis į savo Šventyklą Valdovas...”⁶

Babas dažnai kartojo, kad jis tik aušra, o saulė bus tas visų laikų Pažadėtasis, kuris ateis tuoj po jo. Jis skelbė, kad šis didysis pasaulio Gelbėtojas pradės neregėtos pažangos ir taikos erą.

Suprantama, dabar man knietėjo sužinoti viską, ką tik pajėgsiu, apie Babą ir apie tą, kuris turėjo ateiti tuojau po jo. Juk trys pagrindinės man žinomos pranašystės išsipildė:

1. Tas tikėjimas užgimė, kai “Kristaus Evangelija buvo paskelbta visame pasaulyje tautoms paliudyti” (1844 m.).

2. Tas tikėjimas buvo apreikštas pasauliui tais metais, kai baigėsi “pagonių laikai” (1844 m.).

3. Tikėjimas gimė tais metais, kuriuos išpranašavo Danielius, ir tuo laiku, kai žmonija, anot Kristaus, “stovėjo šventoje vietoje” (1844 m.).

Naujo tikėjimo atsiradimas 1844 metais atitiko tris svarbiausius ir pagrindinius reikalavimus, todėl ir suvokiau, kad privalau tęsti pradėtą darbą.

⁴ Mal 4:5

⁵ Dan 7:13

⁶ Mal 3:1

4. LIUDYTOJAI

Margaret Fuller, Emersono draugė, apie praeito amžiaus penktojo dešimtmečio entuziazmą yra taip pasakiusi: “Ryškiausias to meto bruožas — tai, kad susijaudinimas apėmė visus visuomenės sluoksnius”.¹

Aš nekantravau sužinoti, kas tuo metu atsitiko Babui. Kur jo tikėjimo ištakos? “Atėjimo karštinė” pasiekė epogėjų, kai 1844 m. gegužės 24 d. Morse pasiuntė savo garsiąją telegramą. O tų pačių metų gegužės 23 d. vakarą, praėjus dviems valandoms ir vienuolikai minučių po saulėlydžio, tolimame Širaze, Persijoje, Babas ėmė kalbėti romiam mokiniui persui visai taip, kaip kadaise Kristus pirmą kartą prabilo į paprastus žvejus. Babas pasakė:

“Šią naktį ir net šią valandą būsimaisiais laikais žmonės švęs kaip vieną didžiausių ir reikšmingiausių švenčių”.²

Išliko ryškūs mokinio prisiminimai — pirmojo, kam Babas atskleidė savo tiesą apie tą nepamirštamą dieną, taip pat ir tie pirmieji Babo žodžiai:

“Iš tiesų išaušo nauja diena. Pažadėtasis įsiviešpatavo žmonių širdyse”.³

“Aš sėdėjau užburtas jo žodžių — vėliau prisiminė mokinys. — Aš nebejučiau laiko. Jo Tiesa, taip staiga užgriuvusi mane, apkurtino kaip griausmas. Kuriam laikui mano pojūčiai apmirė. Bet paskui jaudulio, džiaugsmo, dvasinio pakilimo ir nuostabos banga užliejo mano sielą. Stipriausi iš jų buvo džiaugsmas ir jėga. Aš tapau kitu žmogumi”.⁴

Aš išstudijavau septynių šimtų lapų darbą, kuriame aptikau pirmąsias žinias apie Babą ir sekėjus. Pasakojimas apie jų vargus ir kankinystę buvo panašus į pasakojimą apie Kristaus ir Jo apaštalų vargus ir kankinystę. Aš perskaičiau knygos apie Kristaus gy-

¹ Days of Delusion, Sears, Introduction, XXIV p.

² The Dawnbreakers, Nabil, 61-62 p.

³ Ten pat. 69 p.

⁴ Ten pat. 62-65 p.

venimą autoriaus Ernesto Renano žodžius, jis Babo sekėjų kankinystės epochą pavadino “laiku, kuriam tikriausiai nėra lygių pasaulio istorijoje”.⁵ Taip pat keletą kartų perskaičiau jaunuolio, į kurį Babas pirmiausiai prabilo, prisiminimus. Ateinančioms kartoms jis paliko tokį savo išpūdžių aprašymą: “Tą naktį miegas apėjo mane. Aš sėdėjau užburtas jo švelnaus balso skambėjimo. Visus kitus jausmus nustumė džiaugšmas ir jėga, kurie, atrodo, pakaitė mane. Koks anksčiau buvau silpnas ir bejėgis! Dabar aš jaučiausi toks drąsus ir stiprus esąs, kad jeigu būtų prieš mane sukilęs visas pasaulis su visomis savo tautomis ir valdovais, ir tai būčiau galėjęs be jokios baimės vienas pats atsispirti jų spaudimui. Aš jaučiausi esąs archangelo Gabrieliaus balsas, kviečiąs žmonių giminę: “Atsibuskit, miegaliai! Jums parodytas Jo kelias! Jo Malonės vartai plačiai atverti; tad įeikite, pasaulio tautos! Nes atėjo Pažadėtasis!”⁶

Babo gyvenimo istorija mane labai sujaukino. Buvau įsitikinęs, kad tokia drama negalėjo neatsispindėti istoriniuose epochos dokumentuose. Ją galėjo neteisingai suprasti, bet nepastebėti — vargu. Ir buvau teisus. Man pasisekė surasti nemažai to įvykio aprašymų europiečių istorikų darbuose.

Prancūzų istorikas A.L. Nicolas apie Babą rašė:” ...(jo gyvenimas — aut.) — vienas nuostabiausių drąsumo pavyzdžių, kurių žmonijai pasisekė paliudyti...”⁷ Nicolas tą laikmetį taip pat lygino su Kristaus laikais. Štai jo žodžiai: “Jis pasiaukėjo dėl žmonijos... Panašiai kaip Kristus, jis (Babas — aut.) atidavė savo gyvybę už sutarimo, teisingumo ir broliškos meilės skelbimą”.⁸

Edwardas Granville’is Browne’as, kurio dėka aš pirmą kartą aptikau šios istorijos pėdsaką, apie Babą taip rašė: “Ar atsirastų bent vienas, kurio nepatrauktų romi Babo siela? Viskuo — ir pilnu kartėlio bei persekiojimų gyvenimu, nepriekaištingu elgesiu,

⁵ Citata iš *God Passes By*, Shogi Effendi, 80 p.

⁶ *The Dawnbreakers*, Nabil, 65 p.

⁷ *Seyyed Ali Mohammed dit le Bab*, Nicolas, 203 p.

⁸ Ten pat. 376 p.

jaunyste, drąsa ir kantriai nešama negandų našta... bet labiausiai tragiška mirtimi — tas jaunas pranašas iš Širazo nusipelno mūsų simpatijų”.⁹

Taip ir neįvykusio atėjimo bylos reikšmė netikėtai išaugo. Nauja įvykių tėkmė paveikė mane labai stipriai. Aš supratau, kad tai, ką atradau — ne menkniekis. Tai buvo ne kokia nors niekam nežinoma, slapta žmonių grupelė. Juos užmiršo — taip, bet tik XX amžiuje, o ne XIX-ame.

Žymus prancūzų publicistas liudijo: “Visą Europą buvo apėmęs gailestis ir neviltis... Babo kankino mirtis net ir 1890 metų Paryžiuje tarp mano kartos literatų buvo tokia pat neišsėmiama tema, kaip ir tada, kai ką tik buvo sužinota apie jo mirtį. Mes rašėme apie jį eilėraščius. Sarah Bernhardt įkalbinėjo Catulle Mendesą parašyti pjesę apie tą istorinę tragediją”.¹⁰

Garsus mokslininkas Arminius Vambery Prancūzijos Akademijoje perskaitė pranešimą, kuriame teigė, kad Babas “suformulavo nuostatas, vertas garsiausių mąstytojų”.

1903 metais buvo išleista drama, pavadinta “Babas”. Ji buvo suvaidinta viename iš žymesnių Sankt-Peterburgo teatrų. Pjesė buvo išreklamuota Londone, išversta į prancūzų ir vokiečių kalbas (vertėjas — poetas Fiedleris).

Seras Francisas Youngusbandas, dėstydamas tų laikų istoriją, rašo: “Pasakojimas apie Babą — ...tai padavimas apie nepasiekiamą dvasios heroizmą. Jo gyvenimas turėtų būti toks pastarojo šimtmečio įvykis, kurį būtinai reikėtų visapusiškai ištirti”.¹¹

O kas bandė nuo tų laikų tirti jo gyvenimą?

Garbusis T.K. Cheyne’as, teologijos daktaras, garsus mokslininkas iš Oxfordo pavadino Babą “...mūsų dienų Jėzumi... Pranašu ir didesniu už pranašą. Taip retai pasitaiko švelnumo ir jėgos derinys, toks būdingas jam, kad jį reikėtų statyti greta nepaprastų žmonių”.¹²

⁹ Journal of the Royal Asiatic Society, 1889, 933 p.

¹⁰ Citata iš God Passes By, Shogi Effendi, 56 p.

¹¹ The Glean, Sir Francis Youngusband, 1923, 183-184 p.

¹² The Reconciliation of Races and Religions, T.K. Cheyne, 1914, 70, 8 p.

Dabar aš dar labiau užsiplieskiau noru sužinoti, o kas gi buvo Tas, Didingasis, apie kurį skelbė Babas. Nes jeigu Babas darė žmoniems tokį milžinišką išpūdį, tai koks turėtų pasirodyti pasauliui ateisiantis Išgelbėtojas? Juk Jo jėga, anot Babo, daug didesnė negu paties Babo. Babas prieš jį — lyg žvakė prieš saulę.

Pirmtakas, Jonas Krikštytojas, taip kalbėjo apie Kristų:

“... bet po manęs ateis galingesnis už mane, — aš nevertas jam nė kurpių nuauti”.¹³

Ir Babas apie Tą, Kuris ateis, sakė:

“Iš to, ką aš turėjau pasakyti apie Tą, Kuris ateis, pats reikšmingiausias yra mano užrašytas prisipažinimas, kad nėra žodžių, kurie pajėgtų tinkamai Jį aprašyti, ir nė viena užuomina apie Jį mano knygoje negali tinkamai nušviesti Jo kelio”.¹⁴

Babas laikė save “tik žiedu ant Jo piršto”, To, Kuris dar tik ateis. Jis sakė, kad būsiąs pirmasis, kuris Jam nusilenks. Babas kalbėjo savo sekėjams:

“Aš iš tiesų įtikėjau į Jį, į Jo mokymą ir į Jo knygą, ir į Jo liudijimus... Ir aš didžiuojuos savo tikėjimu į Jį”.¹⁵

Apie krikščionį, kuris įtikės Tuo, Kuris ateis, Babas taip pasakė:

“... jį aš saugosiu kaip akies vyzdį”.¹⁶

Prieš pat mirtį Babas rašė: “Aš mokiau žmones, kad jie galėtų atpažinti Apreiškimą (ateisiantį Mesiją — aut.), kuris nepriklausys nei Rytams, nei Vakarams... Ar galės kas nuo Jo pasislėpti?”¹⁷

Dar niekad nebuvau toks tikras kaip dabar, kad atskleisiu tą šimtametę paslaptį. Tai, ką aš iš pradžių dariau lyg juokais, dabar užvaldė mane iš tikrųjų.

Kitas žingsnis tiesiog prašyte prašėsi žengiamas. Kas buvo Tas, apie Kurį skelbė Babas? Kaip Jį vadino? Iš kur buvo kilęs? Ar

¹³ Mt 3:11

¹⁴ The Covenant of Bahá'u'lláh, Manchester, 1950, 20 p.

¹⁵ Epistle to the Son of the Wolf, Bahá'u'lláh, 1941, 154 p.

¹⁶ The Covenant of Bahá'u'lláh, 23 p.

¹⁷ Epistle to the Son of Wolf, 157, 156 p.

išsipildė su Jo atėjimu susijusios Biblijos pranašystės?

Tik radęs atsakymus į tuos klausimus, aš galėsi užversti Taip ir neįvykusio atėjimo bylą.

5. PASLAPTIS AIŠKĖJA

Aš atidžiai išstudijavau visus Babo raštus, išverstus į anglų kalbą. Ieškojau nors kokio “kabliuko”, galinčio man nurodyti Didingojo Pasaulio Atpirkėjo, kuris, pasak Babo, turėjo greitai pasirodyti, buvimo vietą ir asmenybę. Babas aiškiai pasakė metus, kada turi ateiti Pažadėtasis:

“Kol nepraeis devyni metai nuo šio Dievo veiksmo, esmė to, kas sukurta, nebus atskleista... Tad būkite kantrūs, iki tapsite naujojo Kūrinio liudytojais”.¹

Čia viskas aišku. Devinti metai (1269) pagal persų kalendorių — tai 1853 metai pagal krikščionių kalendorių. Vadinasi, Jis ateis ne anksčiau kaip 1853 metais. Kitoje vietoje Babas yra parašęs:

“Devintaisiais metais įgysite visokeriopų malonių”.²

Ir vėl:

“Devintaisiais metais pajusite Viešpaties artumą”.³

Devyni metai nuo to laiko, kai jis pasisakė apie save (1844 m.), veda mus į 1853 metus.

Babo raštuose aš radau ir kitokių “pašnabždų”, kurie nurodė Mesijo pasirodymo vietą — netgi, tiesą sakant, miestą, kur tai įvyks.

Atsisveikindamas su jaunuoju mokiniu, kuris pirmasis juo patikėjo, Babas pasakė:

“Eik tiesiai į šiaurę ir aplankyk... Teheraną. Melsk galingąją Apvaizdą, kad tau būtų leista pasiekti tą vietą sostinėje, kur įsigalėjo tikroji Didybė, ir įžengti į Mylimojo buveinę. Tame mieste slypi paslaptis. Kai ji save atskleis, visas pasaulis aplink pavirs rožaus sodu”.⁴

¹ The Covenant of Bahá'u'lláh, 21 p.

² Epistle to the Son of the Wolf, 141 p.

³ Ten pat. 141 p.

⁴ The Dawnbreakers, Nabil, 86 p.

Kitoje vietoje jis parašė “Nukreipk savo žingsnius į Teheraną, kuris saugo tokio šventumo Paslaptį, jog... Širazas (gimtasis Babo miestas — aut.) nevertas, kad būtų lyginamas su juo...”⁵

Ar tik tai ir nebuvo toji paslaptis, kurios ieškodamas aš sugaišau tiek metų? Galbūt tai ir yra raktas nuo durų, už kurių slepiasi Atėjimo paslaptis, apie kurį tiek amžių veltui svajėjo krikščionys, judėjai, musulmonai, budistai, induistai ir zoroastriečiai?

Aš aptikau dokumentinį pasakojimą apie Babo kelionę į kažkokią šventą vietą netoli Teherano. Ten palaidotam šventajam Babas skyrė tokius žodžius:

“Gera tau ilsėtis... mano Mylimojo pavėsyje”.⁶

Dėl vietos ir laiko nebeliko jokių abejonų: Teheranas, 1853 metai. Tačiau mano susidomėjimui buvo lemta dar padidėti, nes Persijos Šventosiose knygose aptikau dar vieną pranašystę, kurioje buvo sakoma, kad paskutinėmis dienomis ateis du Dievo Pašuntiniai:

“Garso metais (1844 m. — aut.) žemė nušvis Jo šviesa... Jei-gu išgyvensi iki Garazi metų (1853 m. — aut.), tai tapsi liudytoju to, kaip šalys, valdovai, tautos ir pats Dievo Tikėjimas — viskas prisikels naujam gyvenimui”.⁷

Toliau tirdamas Persijos istoriją, taip pat Babo Raštus, atkreipiau dėmesį į informaciją apie vieno nuostabaus žmogaus atsiradimą pasaulyje. Jis gimė Teherane, sostinėje. Jis buvo, kaip pranašavo Danielius, iš kilmingos giminės. Jo giminė kilusi iš senųjų Persijos karalių.

Man pasisekė surasti tokį pasakojimą apie jo vaikystę: “Nuo pat mažumės jis buvo nepaprastai dosnus ir geras. Jis labai mylėjo gamtą ir daug laiko praleisdavo sode arba laukuose. Jis labai stipriai traukė prie savęs žmones, tą gerai jautė aplinkiniai. Aplink jį nuolat būriavosi žmonių — ministrų, dvariškių, — net ir vaikai labai prisirišdavo prie jo”.⁸

⁵ Ten pat. 96 p.

⁶ Ten pat. 521 p.

⁷ Ten pat. 50 p.

⁸ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, III d.

Aš aptikau įrašų ir apie jo jaunystės metus. Jie labai priminė pasakojimus apie Jėzaus išskirtinumą: “Kai jam buvo tik trylika ar keturiolika metų, Jis jau garsėjo savo mokytumu. Jis galėjo samprotauti bet kokia tema ir išspręsti bet kokią jam pateiktą uždavinį. Jis dalyvaudavo didelių susirinkimų diskusijose (su aukščiausiais dvasininkais — aut.) ir aiškino sudėtingus teologinius klausimus. Visi jo klausydavosi susidomėję”.⁹

Akivaizdu, kad įspūdį žmonėms jis darydavo labai stiprų. Netgi Persijos ministras pirmininkas pripažino jo nepaprastumą ir baisiai nerimavo dėl to. Kai jis buvo iškeltas kandidatu į vyriausybinių postų, ministras pirmininkas pasakė: “Palikite jį sau pačiam. Tas postas nevertas jo. Jam iškeltas daug aukštesnis tikslas. Aš negaliu jo suprasti, bet esu tikras, kad jo laukia didinga paskirtis. Jis mąsto ne taip kaip mes. Palikim jį ramybėje”.¹⁰

Jo gyvenimo istorijoje aš radau ir kitą panašumą į Kristų: “Kaip Kristus plovė savo mokiniams kojas, taip ir jis gamindavo valgių ir darydavo kitokias “neišaukštintas” paslaugas savo sekėjams. Jis buvo tarnų tarnas, ir tik tąja tarnyste didžiavosi. Jei reikėjo, jis galėjo miegoti ant plikų grindų, gyventi duona ir vandeniui, o kartais tenkindavosi tuo, ką vadino “dievišku maistu”,... badavo! Jo tobulus romumas reiškėsi gilia pagarba gamtai, žmonėms, ir ypač šventiesiems, pranašams ir kankiniams. Visa kūrinija kalbėjo jam apie Dievą — nuo paties mažiausio iki paties didžiausio”.¹¹

Jo misija prasidėjo Rytuose, kaip išpranašavo Ezechielis ir Kristus. Ji prasidėjo Persijoje, kaip buvo išpranašavęs Danielius. Ji prasidėjo Teherane, kaip sakė Babas. Ir prasidėjo kaip tik praėjus devyniems metams, kai apie tai paskelbė Babas.

Babas rašė:

“Pažvelkite į Tiesos saulę... Tai iš tikrųjų tas, ką mes jums žadėjome... Palaukite, kol praeis devyni metai... Aš — tas pirmasis tarnas, kuris įtikės į Jį ir Jo ženklus”.¹²

⁹ Ten pat.

¹⁰ Ten pat.

¹¹ Ten pat.

¹² Epistle to the Son of the Wolf, Bahá'u'lláh, 142 p.

Kad kas nesuprastų tų jo žodžių klaidingai, Babas parašė dar ir tai:

“Būk pagarbintas per amžius, o mano Viešpatie! Būk liudytojas, kad šitąja Knyga aš sudariau sandorą su visa kūrinija dėl misijos To, Kurį Tu greitai atsiysi į pasaulį (Mesijo — aut.)...”¹³

Ir pagaliau:

“Po (1853 metų — aut.) jums bus duotas Kelias, kurį ir pažin-
site”.¹⁴

Aš radau, kad Babas daugybę kartų mini didingą Mesiją, kuris turi pasirodyti praėjus devyniems metams, 1853 metais. Jo žodžiais tariant, palaiminta bus Persijos žemė, į kurią nužengs “Didingiausio Dievo Vardo ir Didingiausios Žinios” nešėjas.

Tai buvo ne šalutinis įrodymas, bet konkretus tvirtinimas. Jį buvo galima patikrinti.

6. DIEVO ŠLOVĖ

Aš išstudijavau jaunojo persų mokinio, kuriam Babas pirmą kartą užsiminė apie savo misiją, pasakojimą. Jis taip pat ieškojo To, Kurį ateisiant žadėjo Babas. Jis leidosi į Teheraną ir ėmė klausinėti žmonių:

“Ar nėra šiame mieste žmogaus, kuris skirtųsi iš visų savo prigimties nepaprastumu?”

Jam buvo atsakyta, kad toks esąs čia tiktai vienas.

“Ką jis veikia?”

“Jis guodžia nelaiminguosius ir maitina alkanus”.

“O koks jo titulas ir kokia visuomeninė padėtis?”

“Nieko jis neturi, kaip tik rūpestį dėl varguolių ir visiškai jam svetimų žmonių”.

“Koks jo vardas?”

“Husaynas ‘Alí Bahá’u’lláh”.

“Kiek jam metų?”

¹³ Ten pat. 160 p.

¹⁴ Ten pat. 152 p.

“Dvidešimt aštuoneri!”¹

Taip aš ir sužinojau, kad jį vadino Husaynu ‘Alí, taip pat kaip Kristų Jėzumi. Ir kaip Jėzus visiems buvo žinomas “Kristaus” (Pa-teptojo), taip ir Husaynas ‘Alí buvo žinomas “Bahá’u’lláh” (Dievo Šlovės) vardu.

Bahá’u’lláh gimė Persijoje, tame krašte, kur Danielius matė kunigaikštį Mykolą, kurio vardas reiškė “panašus į dievą”.

Kai Danieliui buvo įsakyta “užantspauduoti knygas” iki laikų pabaigos, jam buvo pažadėta:

“Anuo gi metu kelsis didis kunigaikštis Mykolas, kurs užstoja tavo tautos sūnus...”²

Bahá’u’lláh gimė Persijos Mazandarano provincijoje. Toji Per-sijos dalis nuo seno žinoma kaip “Palaimintoji žemė”. Štai kas pa-rašyta apie Mazandarano:

“Apie tą provinciją sudėta daug legendų. Kalbama, kad ten išaugs dangiškas medis, kurio šakos sieks rojų. To medžio vaisiai teiks gyvybę tautoms. Daug žmonių keliavo į tą regioną tikėda-miesi surasti nuostabų medį. Kita legenda pasakoja, kad viename iš Mazandarano aukštų kalnų buvo įkalintas neapykantos ir karų valdovas”.³

Toliau ką tik pateiktos ištraukos autorius aiškina, kad šitos sakmės simbolizuoja iš tos provincijos ateisiant kažkokią Didingą Asmenybę, kuri atneš taiką visai žmonių giminei.

Panašių legendų galima rasti ir Apreiškimo, ir Danieliaus knygoje. Pranašas Danielius tame skyriuje, kuriame pranašauja, kad Mykolas, panašus į Dievą, išlaisvins žmones paskutinėmis dienomis, kalba ir apie tai, kad ateis didinga prisikėlimo diena. Tokią prisikėlimo dieną žada ir Kristus, kai sugrįš.

F. Hudgingsas judėjų pranašysčių tyrinėtojas, savo knygoje “Sionizmas pranašysčių šviesoje” turėdamas galvoje šiandieną ra-šė: “Atrodo, mes iš tikrųjų atėjome į “laikų pabaigą” tiksliai taip,

¹ The Dawnbreakers, Nabil, 104-106 p.

² Dan 12:1

³ Star of the West Magazine, T. XIV, 291 p.

kaip Pranašas (Daniel) regėjo savo vizijoje.

Husaynas 'Alí Bahá'u'lláh. Keistas man vardas. Turėjo praeiti kiek laiko, kol aš pripratau prie jo. Juo labiau aš pažindinausi su jo gyvenimu, tuo greičiau tirpo pirmasis nepasitikėjimo ledukas. Taip, vardas buvo rytietiškas iš viduriniųjų Rytų. Aš, žinoma, suvokiau, kad pirmoji mano reakcija buvo tokia pat, kaip ir to romėnų istoriko, kuris šlovino imperatorių už tai, kad šis "naikina Nazariečio kultą". Jį, vakarų žmogų, taip pat atstūmė rytietiškas vardas. Nors iš tikrųjų visi Dievo Pasiuntiniai ateidavo iš Rytų ir vadinavosi vardais, kurie iš pradžių atrodydavo keisti.

Maždaug tuo metu man į rankas pakliuvo tiesiog nuostabus pareiškimas. Bent jau man taip pasirodė. Jį parašė ne Babo ar Bahá'u'lláh sekėjas, o Biblijos tyrinėtojas iš Oksfordo universiteto, gerai žinomas krikščionių dvasininkas. Jis rašė: "Jeigu pastaruoju metu galėjo pasirodyti pranašas, tai pas Bahá'u'lláh ir mes turime eiti. Jis priklauso aukščiausios klasės pranašams".⁴

Daktaro J. E. Carpenterio knygoje, kurią aš perskaičiau "Palyginamosios religijos" tiesiai klausiami: "Ar Persija, varginama daugybės negandų, pagimdė naują religiją, kuri taps pasauline?" (eis aplink pasaulį).

Dabar jau niekas nebūtų galėjęs priversti manęs atsisakyti tyrimo. Galimas daiktas, aš jau buvau prie Taip ir neįvykusio atėjimo paslapties atskleidimo slenksčio. Nejaugi ir mane, kaip daugelį kitų per ilgus amžius, apims nusivylimas?

Bet juk mano padėtis daug geresnė. Aš galiu naudotis išsamiu sąrašu konkrečių sąlygų, kurios turi būti įvykdytos, kad tas, kuris pretenduoja į Mesijo sostą, būtų prieš tai jo pripažintas. Aš vos valdžiausi. Tas jaudulys, kurį aš iki šiol jaučiau, manau, buvo daug didesnis už tą, kuris apima ieškotoją pamačius brangakmenių klodą. Nejaug taip klostysis ir toliau?

Supratau, kad atėjo lemiamas momentas. Pasitiesęs prieš save sąlygų sąrašą, ėmiau pamažu, vieną po kitos lyginti jas su Bahá'u'lláh gyvenimu. Aš rengiausi išanalizuoti kiekvieną sąlygą ly-

⁴ Cheyne, cituoja *Appreciations of the Bahá'í Faith*, 1947, 18 p.

gindamas ją su to žmogaus gyvenimu. Aš jau daug žinojau apie Bahá'u'lláh, kad jis, kaip ir Kristus, patekęs į valdžios rankas, buvo baisiai įžeidinėjamas ir niekinamas. Jis buvo žvėriškai nuplaktas maldos namuose Amule. Praėjus dvejiems metams po Babo kankiniškos mirties jį suėmė ir ginkluotų kareivių lydimą išvarė pėsčią į požeminių kalėjimų tolimame Teherane. Kelyje nuo jo nuplėšė drabužius, keikė ir tyčiojosi.

Viename to meto istorinių liudijimų parašyta: “Visą kelią nuo Šimirano iki požemio kalėjimo Jis ėjo pėsčias, svilinas negaltingos saulės, basas ir plika galva. Iš minios į Jį lėkė akmenys ir prakeikimai... Jau prie pat požeminio kalėjimo viena senutė bandė sviesti į Jį akmenį. Ji meldė kareivių: “Leiskite man sviesti akmenį Jam į veidą!” Bahá'u'lláh pastebėjo, kad senutė iš visų jėgų stengiasi neatsilikti, ir kreipėsi į sargybinius: “neleiskite tai moteriai nusivilti. Neatimkite iš jos to, kas, jos manymu, verta pagyrimo Dievo akivaizdoje”.⁵

Kad Bahá'u'lláh žodžiai netektų savo magiškos galios, nuo Jo atskyrė sekėjus. Jis buvo išvartytas iš gimtinės. Ginkluoti sargybiniai Jį pervedė per Persijos ir Irako sieną. Sužinojus, kur Jį nugabeno, jus tikriausiai kaip ir mane nukrės šurpas...

Į Tigro ir Eufrato upių slėnį! Į tą pačią vietą, kur pranašui Ezechieliui buvo duotas “Dievo Šlovės” regėjimas! Babilonas! Vardas “Bahá'u'lláh” reiškia “Dievo šlovė”!

Aplanką, ant kurio buvo užrašyta “Iminimas” atidėjau į šalį. Ant talpaus voko nupiešiau didelį klaustuką, o paskui visą dėmesį sutelkiau į pranašysčių sąrašą. Nuo to, kas dabar įvyks, priklausė Taip ir neįvykusio atėjimo bylos baigtis.

⁵ The Dawnbreakers, Nabil, 607-608 p.

III dalis

PATIKRINIMAS

1. KARALIUS IŠ RYTŲ

Kuo giliau kasiau, tuo daugiau radau paliudijimų, kad pranašystė, jog Mesijas turi pasirodyti iš rytų, atėjęs Bahá'u'lláh išsipildė. Paaiškėjo, kad Jis iš garsios persų giminės, o Persija yra į rytus nuo Izraelio.

Krikščionių dvasininkas garbusis Johnas Cummingas savo knygoje apie paskutiniuosius laikus, kuri vadinasi “Sunkus išbandymas”, pateikia Zoroastro pranašystę apie Mesiją. Jis skelbia, kad Dievo Pasiuntinys ateis iš Nuros žemės Persijoje.

Nuras kaip tik ir yra Mazandarano provincijoje. Tai Bahá'u'lláh giminė. Jo tėvas Mírzá Buzurgas, kilęs iš Nuros užėmė garbingą ministro postą Persijos karaliaus (šacho) dvare.

Nategh'o knygoje “Ginčai dėl religijos” galime rasti tokią Zoroastro pranašystę apie Tą, Kuris ateis iš rytų:

1. “Dievas duos, pas jus (Persijoje — aut.) viskas baigsis gerai”.

2. “Net jeigu pasauliui gyvuoti bus likusi tik akimirka, aš pasiūsiu ką nors iš tos tautos (persų — aut.), kuris įkvėps religijai naują gyvybę”.

3. “Kai Persija ir kitas šalis bus užgrobę arabai, aš išrinksiu vieną žmogų iš Persijos karalių giminės, ir jis pakvies pasaulio tautas nuo Rytų iki Vakarų nusilenkti Vieninteliam Dievui”.

Man į rankas pakliuvo ir toks liudijimas: “Rastas rankraštis, iš kurio galima nustatyti jo (Bahá'u'lláh — aut.) giminės geneologiją daugiau kaip per tūkstantį tris šimtus metų, jai pradžią davė senieji Persijos karaliai”.¹

Pranašystė apie ateisiantį Didįjį Mesiją žinoma ir budistams. Tą pranašystę priskiriama pačiam Budai Gautamasui, joje skel-

¹ Star of the West Magazine, T. XIV, 291 p.

biama, kad ateis laikas ir atsikels “Buda, vardu Maitrėja, visuotinės brolybės Buda”.²

Ateis šis Didysis Mesijas, kaip tvirtina budistai, ne iš rytų, o iš vakarų.

Anglų dvasininkas Edwardas Irvingas, nekantriai laukęs Kristaus sugrįžimo per praeito šimtmečio penktojo dešimtmečio “atėjimo karštinę”, sakė: “...Nepaprastai nuostabu, kad, kaip aptiko mano draugas, kuris... pateko prie šventojo tvenkinio indų Himalajuose, kur anksčiau niekad nebuvo įžengusi krikščionio koja; ten taip pat laukia kažkokio mokymo iš vakarų, kuris per keturiasdešimt metų apims visą pasaulį...”³

Bahá'u'lláh atėjo iš Persijos, kuri yra į rytus nuo Izraelio, bet į vakarus nuo Indijos. Jis buvo Ganytojas keturiasdešimt metų, nuo savo tarnystės pradžios iki paskutinės gyvenimo dienos Žemėje.

Sirijos ir Palestinos pranašai skelbė, kad Pažadėtasis Mesijas ateis iš rytų, o Indijos ir Tolimųjų Rytų pranašai ir aiškiaregiai sakė, kad jis ateis iš vakarų. Persija, Bahá'u'lláh tėvynė, kaip tik yra viduryje ir tinka abiem atvejais.

“Henocho paslapčių knygoje” yra pranašystė, kad paskutinių dienų Mesijas ateis iš rytų nuo Izraelio šalies ir kad jis ateis iš šalies, kuri dabar žinoma kaip Persija. Henochas pranašavo:

“Anomis dienomis susirinks angelai ir kreipsis į rytus, į Parthia ir Medea tautas, kad atimtų iš karalių ramybę ir kad nužengtų ant jų nepastovumo dvasia ir kad neišsilaikytų jie savo sostuose”.⁴

Parthia ir Medea — tai dabartinės Persijos, kurioje gimė Bahá'u'lláh, sritys.

Sibylline knygoje, Šventosiose judėjų knygoje, taip pat užsiemenama apie Mesijo iš rytų atėjimą:

“O tada Viešpats pasiųs iš rytų karalių, kuris išgelbės kiekvieną žemę nuo kruvinių karų... ir tai nebus jo noras, o tik Visagalio Dievo valios įvykdymas”.⁵

² Citata iš God Passes By, Shogi Effendi, 95 p.

³ The Great Tribulation, John Cumming, 1859, 246 p.

⁴ Enoch 56:5

⁵ Citata iš The Messianic Idea in Israel, 376 p.

Josephas Klausneris savo knygoje “Mesianizmo idėja Izraelyje” rašo: “Karalius iš rytų, be jokios abejonės ir yra karalius Mesijas”.

Pranašas Ezechielis taip pat pranašavo, kad Mesijas ateis į Šventąją Žemę, Izraelį, iš rytų. Jis netgi pasakė vardą, kuriuo jis bus vadinamas — “Dievo Šlovė”:

“Ir štai Izraelio Dievo garbė artinosi iš rytų pusės...”⁶

Kitoje vietoje Ezechielis sakė:

“O Viešpaties didenybė įėjo keliu tų vartų, kurie buvo atgręžti į rytus”.⁷

Aš jau žinojau, kad “Bahá’u’lláh” — persiškas vardas, kuris ir reiškia “Dievo Šlovė” arba “Viešpaties Šlovė”. Jo pirmtaką vadino Bab, tai taip pat persiškas žodis, kuris reiškia “Vartai”.

Babas ir buvo tie “Vartai”, pro kuriuos Bahá’u’lláh, “Dievo Šlovė”, įžengė į žmonių širdis. Bahá’u’lláh atėjo į Izraelį kaip tremtinys iš Persijos, kuri ir yra rytuose.

Buvau labai patenkintas savo radiniais. Sužinojau, kad Bahá’u’lláh atėjimas tiksliai atitiko Izaijo, Jeremijo, Ezechielio, Danieliaus, Michėjo, Zoroastro, Budos, Mahometo pranašystes, taip pat ir daugybę liaudies sakmių apie tai, kada ir iš kur ateis tas “Vienos kaimenės” laikų Ganytojas.

Prie pirmos pranašystės parašiau — “išsipildė”.

2. SENOJI PASLAPČIŲ ŽEMĖ

Antroji sąlyga lietė Babiloną, senąją paslapčių žemę. Iš visų mano aptiktų prielaidų buvo aišku, kad Gelbėtojas paskutinėmis dienomis ateis iš Tigro ir Eufrato slėnio, iš žemės kuri kadaise buvo vadinama Babilonu.

Kai žmonės skundėsi, kad nėra Gelbėtojo, kuris juos išgelbėtų, pranašas Michėjas rūsčiai juos pasmerkė, bet pažadėjo, kad išgelbėjimas ateis iš Babilono. Jis barė juos už netikėjimą ir tarė:

⁶ Ez 43:2

⁷ Ten pat. 43:4

“Kodėl tu dabar kremties liūdesyje? Argi tu nebeturi karaliaus?..”¹

Po to Michėjas pasakė jiems, kas jų laukia:

“Kentėk skausmą ir daryk pastangų, Siono dukte, lyg gimdyvė, nes dabar tu išėsi iš miesto ir gyvensi lauke, ir nueisi iki Babilonui, ten tu būsi išgelbėta”.²

Michėjas kalbėjo apie laikų pabaigą, nes tas skyrius pradeda mas žodžiais:

“Bet štai paskutinėse dienose...”³

Vadinasi, tai turi įvykti, kai Izraelio žmonės bus “surinkti” ir kai tautos “kardus perkals į arklius”.

Mano, kaip seklio, užduotis — Bahá'u'lláh gyvenimo faktus palyginti su Michėjo pranašyste ir patikrinti:

1. Ar Bahá'u'lláh “įkvėpė kam nors gyvybę” Babilone;
2. Ar Jis paskui paliko miestą;
3. Ar gyveno Jis tyruose;
4. Ar grįžo į Babiloną ir tapo žmonių Gelbėtoju.

Aš jau žinojau, kad Bahá'u'lláh tikėjimas gimė 1844 metais ir kad pats Bahá'u'lláh buvo ištremtas iš Persijos 1853 m. sausio 12 d. ir ginkluotos sargybos nuvestas į Iraką, į Tigro ir Eufrato slėnį. Jis apsistojo Bagdado senamiestyje, Karkho kvartale.

Nėra jokių abejonių, kad tai ir yra senojo Babilono žemė. Thomasas Newtonas, Bristolio vyskupas, savo “Disertacijoje apie pranašystes” (1754 m.) rašė, kad Tavernieras, garsus keliautojas, pasakojo: “Ten, kur Tigras suskyla į atšakas netoli Bagdado, išliko kažkokio miesto griuvėsiai, užimantys daugiau kaip lygą (1 lyga=4,828 km). Dar tebestovi kai kurios sienos, kurios yra tokios storos, kad ant jų vienas šalia kito gali išsitekti šeši ekipažai. Sienos tos sumūrytos iš kvadratinų degtų 10 pėdų ilgio ir 3 pėdų storio (1 pėda = 30,48 cm) plytų; šalies kronikose rašoma, kad čia buvo senasis Babilonas”.

¹ Mch 4:9

² Ten pat. 4:10

³ Ten pat. 4:1

Knygoje “Hanways kelionės” autorius, pats Hanway, rašydamas apie garsųjį Bagdadą, užsimena, kad šalia miesto kažkada buvusi vienos seniausių ir galingiausių pasaulyje karalysčių sostinė. Paprastai tą vietą vadina Bagdat arba Bagdad, nors kai kurie autoriai vartoja jos senąjį vardą — Babilonas.

Willis Durantas knygoje “Tikėjimo epocha” apie Bagdadą taip rašo: “Kazkada čia buvo vienas Babilono karalystės miestų, netoli nuo paties Babilono; plytos, ant kurių išliko Nabuchodonosaro vardas, buvo rastos čia... po Tigro vandenimis”.

Aš išsiaiškinau, kad Bahá'u'lláh atėjo į Bagdadą ant Tigro krantų. Taip pat sužinojau, kad:

1. Ten, Tigro ir Eufrato slėnyje, senajame Babilone, kentėdamas skausmus ir vargus, Bahá'u'lláh padėjo pamatus naujam Tikėjimui.

2. Kaip pranašas Michėjas ir sakė, Bahá'u'lláh “išėjo iš miesto” 1854 m. balandžio 10 d. ir pasitraukė į Kurdistano kalnus, kaip savo metu Kristus pasitraukė į dykumą.

3. Jis tikrai gyveno “tyruose”, kaip ir skelbė Michėjas. To meto dokumentai patvirtina, kad Bahá'u'lláh “visiškai vienas klaidžiojo po Kurdistano tyrlaukius” ruošdamasis sutikti ateisiančius išbandymus.

4. Iš tų “tyrlaukių” Bahá'u'lláh sugrįžo į “Babiloną”. Jis atėjo į Bagdadą, kur viešai paskelbė, kad jis ir yra tas Atpirkėjas, išpranašautas paskutinėms dienoms.

Ezechielis buvo belaisvis Babilono žemėje, kai jam buvo duotas “Dievo Šlovės”, ėjusios iš rytų, regėjimas. Jis sakė:

“...man esant belaisvių tarpe tarp persikėlėlių prie Khobaro upės: prasivėrė dangus, ir aš mačiau dieviškų regėjimų”.⁴

Tame pačiame skyriuje Ezechielis paminėjo, kad danguje matė vaivorykštę — Dievo sandoros, pažadėtos Nojui, ženklą. Tai taip pat atsitiko prie Khobaro upės. Ezecheliui buvo duotas ir žmogaus figūros regėjimas:

“Tai buvo Viešpaties garbės vaizdo pasirodymas. Tai pama-

⁴ Ez 1:1

tes, aš parpuoliau ant savo veido...”⁵

Aš ėmiau teirautis apie tą Khobaro upę. Senųjų laikų geografsi vadino ją “Khabar”, beje, vadinama ji buvo ir kitaip. Upė prasidėjo į vakarus nuo Bagdado ir į Eufratą įtekėjo prie senojo Babilono sienų. Tai kaip tik ta vieta, kur Bahá'u'lláh paskelbė apie savo misiją.

Ezechielis savo regėjimą toliau taip aprašė:

“Tuomet dvasia pakėlė mane, ir aš girdėjau paskui save didelio sujudimo garsą: Pagirta tebūnie Viešpaties garbė iš jos vietos!.. Atsikėlęs aš išėjau į lygumą. Štai tenai stovėjo Viešpaties garbė kaip ta garbė, kurią buvau matęs prie Khobaro upės, ir aš parpuoliau ant savo veido”.⁶

Bahá'u'lláh atėjo prie Khobaro upės, į senojo Babilono žemę. Jo vardas reiškia “Dievo šlovė” arba “Viešpaties Šlovė” (“Dievo Garbė” arba “Viešpaties Garbė”).

Aš suradau dar vieną pranašystę. Šįkart iš Indijos. Joje taip pat buvo kalbama apie Pažadėtojo pasirodymą Babilone paskutinėmis dienomis. Vadinosi ji “Sakmė apie Raudonąjį Apsiaustą”. Štai jos turinys: “Pasakojama apie vieną musulmonų šventąjį, gyvenusį VIII amžiuje Indijoje, kuris, kalbėdamas apie ateisiančią “Didžiąją Dievo Dieną” taip tarė: “Jis klaidžios upės pakrantėmis, ant jo galvos bus dervišo turbanas ir vilkės jis raudoną apsiaustą. Jis mokys savo mokinius ant tos upės kranto. O, jeigu man būtų leista būti šalia jo ir pralieti savo kraują ant jo kelio!”⁷

Aš sužinojau, kad Bahá'u'lláh kol jis klajojo Kurdistano tyrumose tikrai vilkėjo tokį raudoną drabužį, kurį pasiuvo žmona ir duktė. Juodvi sukūrpė tą drabužį iš raudono audinio “tirmich” skiaučių, kurios, kaip ir keletas kitų daiktų, išliko nepagrobtos, kai Bahá'u'lláh buvo įkalintas Persijoje.

Bahá'u'lláh mokė ant Tigro krantų. Bagdado kvartalas, kuriame jis gyveno, buvo vadinamas Karkhu. Tai buvo senojo Babilono žemėje.

Kokia stulbinanti istorija!

⁵ Ten pat. 1:28

⁶ Ten pat. 3:12, 23

⁷ The Chosen Highway, Blomfield, 242 p.

3. GIMĘS BABILONE

Man pasisekė aptikti dar keletą dalykų, liečiančių antrąją sąlygą ir Babiloną.

Islamo pranašystėse, kuriose kalbama apie Jėzaus Kristaus Dvasios sugrįžimą, taip pat minimas Bagdadas (senasis Babilonas). Korane apie tą miestą kalbama kaip apie “Ramybės uostą”, į kurį kviečia pats Viešpats”.¹ Taip pat Korane radau dar vieną užuominą apie tą miestą:

“Tai ramybės buveinė, kur jie bus su Viešpačiu... dieną, kai Alachas surinks juos visus”.²

Ir pranašas Izaijas kalbėjo apie Babiloną ir paskutines dienas, kai žmonės bus “surinkti”. Kituose skyriuose, kurie baigiasi jo pranašystėmis Babilonui, Izaijas skelbė:

1. “Gręžkitės į mane ir būsite išgelbėti, jūs, visi žemės kraštai, nes aš Dievas, ir nėra kito”.³

2. “Klausykitės manęs, Jokūbo namai ir visos Izraelio namų liekanos... aš nešiosiu; aš padariau; aš palaikysiu; aš nešiosiu ir išgelbėsiu”.⁴

3. Mūsų Atpirkėjas, jo vardas kareivijų Viešpats, Izraelio Šventasis”.⁵

Toliau Izaijas ragina išgirsti žodžius to, kurį Viešpats išrinko iš jų Babilone:

4. “Susirinkite jūs visi ir klausykitės: kas iš jūsų yra tai paskelbęs? Viešpats myli jį, jis įvykdys savo valią Babelėje ir parodys savo paties jėgą Kaldiečiuose”.⁶

5. “Aš, aš kalbėjau ir pašaukiau jį; aš atvedžiau jį, ir jo kelias išlygintas”.⁷

¹ God Passes By, Shogi Effendi, 110 p.

² Ten pat.

³ Iz 45:22

⁴ Ten pat. 46:3-4

⁵ Ten pat. 47:4

⁶ Ten pat. 48:14

⁷ Ten pat. 48:15

6. “Prisiartinkite į mane — ...ir dabar mane siuntė Dievas ir Jo Dvasia”.⁸

7. “Štai ką sako Viešpats, tavo Atpirkėjas... kurs veda tave keliu, kuriuo tu eini”.⁹

O baigia Izaijas tokiais žodžiais:

8. “Išeikite iš Babelės, bėkite nuo Khaldiečių, džiaugsmo balso skelbkite, duokite tai išgirsti ir nuneškite tai iki žemės pakraščių. Sakykite: “Viešpats atvadavo savo tarną Jokūbą”.¹⁰

Taigi Izaijas, kaip ir Michėjas, pranašauja, kad Izraelis bus atpirktas Babilone.

Baha-u-llah atvyko į Bagdadą (Babiloną) ir iš čia pranešė pasauliui apie savo misiją. Negeidžiamas ir nepripažįstamas jis iš tikrųjų “išėjo iš Babilono” ir “bėgo nuo Chaldėjų”, kol nepasiekė Šventosios žemės, kuri ir tapo pasauliniu Jo Tikėjimo centru. Ir tai buvo išpranašavęs Izaijas:

“Aš kalbėjau, ir aš atvesiu; sutvėriau ir tai padarysiu... ir mano išgelbėjimas negaiš. Sione aš duosiu išgelbėjimą ir Izraelyje mano garbę”.¹¹

Ir vis dėlto tik Zacharijo knygoje aš radau labiausiai apstulbinusį mane paliudijimą, kad didysis paskutinių dienų Atpirkėjas ateis iš Babilono.

Kai Zacharijui buvo duotas regėjimas To, Kuris ištare “Aš sugrąžintas į Jeruzalę”, jis pamatė du alyvmedžius. Zacharijas paklausė Dievo, ką reiškia tie du alyvmedžiai jo regėjime.

“...Argi tu nežinai, kas yra šitie?” — paklausė Angelas.

“...Ne, mano Viešpatie”, — atsakė Zacharijas.

Ir tada Angelas paaiškino jų prasmę. Tai Zacharijas aprašo tokiais žodžiais:

“Jis vėl atsiliepė ir kalbėjo man, tardamas: Tai yra Viešpaties pasakytas žodis Zorobabeliui...”¹²

⁸ Ten pat. 48:16

⁹ Ten pat. 48:17

¹⁰ Ten pat. 48:20

¹¹ Ten pat. 46:11, 13

¹² Zch 4

Be to, kad tai valdytojo vardas, žodis “zorobabelis” tampa ypatingu simboliu, jeigu atkreipsime dėmesį į tikrąją prasmę, kuri pateikiama Zacharijo knygoje.

Pagal Biblijos angliško vertimo jubiliejinį Oksfordo leidimą, išleistą valdant karaliui Jokūbui, žodis “zorobabelis” reiškia “gimęs Babilone”. Kituose šaltiniuose pateikiama kitokia versija — “atskirtas Babilone”. Crudeno knygoje “Išsamūs Biblijos posakių aiškinimai” tvirtina, kad šitas žodis reiškia “išstremtas į Babiloną” arba “svetimšalis Babilone” (kituose leidimuose — “gimęs Babilone”).

Visa tai tinka Bahá'u'lláh. Jis buvo “išstremtas” į Babiloną iš Persijos. Jis buvo “svetimšalis” toje žemėje. Čia, Babilone, “gimė” jo tikėjimas. Pagaliau jis buvo “atskirtas” nuo savo sekėjų, kol neatsidūrė senojoje Kanaano žemėje, kurią Dievas buvo pažadėjęs Abraomo palikuonims, kad jie pavaldės ją paskutinėmis dienomis.

Ir Abraomo, ir Bahá'u'lláh tikėjimai “gimė” Babilone. Ten ant kiekvieno jų buvo išlieta Šventoji Dvasia, šitoje senojoje žemėje jiedu paskleidė šviesą iš savo teisybės namų. Tą taip pat savo regėjime matė pranašas Zacharijas:

“Man buvo suteiktas Viešpaties žodis ir pasakyta: Zorobabelio rankos padėjo pamatus šitiems namams, ir jo rankos pabaigė juos, ir jūs žinosite, kad kareivijų Viešpats yra siuntęs mane pas jus”.¹³

“Viešpaties žodis”, Abraomas, paklojo Izraelio namų pamatus Babilone. “Viešpaties Šlovė”, Bahá'u'lláh, “pabaigė” juos, ir tai tapo tikrove. Abu buvo “gimę Babilone”. Vadinas, jiems abiem, sujungtiems vardu “Zorobabelis”, Zacharijas skiria Viešpaties žodžius:

“...Tai yra Viešpaties pasakytas žodis Zorobabeliui (gimusiam Babilone — aut.): Ne kariuomene, ne jėga, bet mano Dvasia, sako kareivijų Viešpats”.¹⁴

¹³ Ten pat. 4:8-9

¹⁴ Ten pat. 4:6

Kad būtų tikriau, Zacharijas dar kartą klausia, ką reiškia du alyvmedžiai. Ir Viešpats atsako jam:

“...Šitie yra du pateptieji, kurie stovi prie visos žemės Valdo-vo”.¹⁵

Tie du alyvmedžiai buvo Abraomas, kuris Babilone paskelbė apie vienintelį Dievą, ir Bahá'u'lláh, kuris Babilone įtvirtino vieno Dievo ir vienos religijos sąvoką. Gali būti ir kitaip aiškinama: du alyvmedžiai tai Babas ir Bahá'u'lláh, atstovaujantys “visos žemės Dievui” paskutinėmis dienomis.

Aš taip pat suradau ir žodžio “Bagdad”, miesto pavadinimo, kuriame Bahá'u'lláh pareiškė apie savo misiją, reikšmę — “Dievo dovana”.

Bahá'u'lláh vėl išpildė tai, kas buvo pažadėta Šventajame Raš-
te. Išsipildė Michėjo, Izaijo, Zacharijo, islamo ir induistų prana-
šystės, kad Mesijas ateis į Babilono žemę, išeis į tyrlaukius, o pas-
kui toje senojoje paslapčių žemėje praneš pasauliui apie savo mi-
siją.

Ir prie antrosios sąlygos aš pažymėjau — “įvykdyta”.

4. NUOSTABUSIS MICHĖJAS

Vienoje nedidelėje Senojo Testamento knygelėje suradau dau-
gybę “kabliukų”. Jie buvo išsibarstę po visą Mesijo istoriją, nuo
pradžios iki galo. Vien tik jų būtų buvę gana, norint įrodyti pasku-
tinių dienų Mesijo egzistavimą. Todėl aš ir neatsispyriau pagundai
pavadinti pranašą, kurio knygoje aš juos suradau, “nuostabiuoju
Michėjumi”.

Jau pirmame Michėjo knygos pirmojo skyriaus sakinyje jų jau
yra:

“Nes štai Viešpats išeis iš savo vietos; jis nužengs ir mindžios
žemės aukštybes”.¹

Aš aptikau, kad Bahá'u'lláh gyvenimo aplinkybės sutapo —

¹⁵ Ten pat. 4:14

¹ Mch 1:3

tiesiogiai, tiek perkeltine prasme, — su tuo, kas knygoje vadinama “žemės aukštybėmis”.

Perkeltine prasme. Jis atėjo į žemę, kuri buvo apšviesta, nes ja vaikščiojo Abraomas. Jis buvo ištremtas į Izraelį, į žemę, kuri buvo šventa tiek judėjams, tiek krikščionims ir musulmonams. Jis vaikščiojo tomis vietomis, kuriomis vaikščiojo Kristus ir senieji pranašai.

Tiesiogine prasme. Prieš pranešdamas žmonėms apie savo misiją, jis daugelį mėnesių praleido melsdamasis ir medituodamas Kurdistano kalnuose Irake. Paskutiniuosius gyvenimo metus jis pragyveno Karmelio kalno, “Dievo kalno”, kuris taip pat dar vadinamas “pranašų lizdu”, “skaisčiuoju kalnu” papėdėje. Ten, tame šventame kalne, virš Elijo olos Bahá'u'lláh parašė tokius žodžius:

“Šauk Sionui, o Karmeli! ir pranešk džiugią naujieną: atskleistas Tas, Kuris buvo paslėptas mirtingųjų akims!”²

Kitame skyriuje Michėjas skelbia: “Aš rinkte surinksiu tave visą, Jokūbe; suvesiu į krūvą Izraelio liekanas: aš padėsiu jį drauge kaip kaimenę avidėje... dėl žmonių daugybės bus linksmas klegesys”.³

Man jau buvo žinoma, kad šitoji pranašystė pradėjo pildytis 1844 metais, taigi metais, kada užgimė Bahá'u'lláh tikėjimas. 1844 metais buvo pasirašytas Religinės tolerancijos ediktas, kuris leido Jokūbo palikuonims po dvylikos šimtmečių tremties laisvai ir saugiai grįžti į Izraelį.

Tuoj po Bahá'u'lláh pasirodymo Šventojoje žemėje, prasidėjo masiškas žydų grįžimas, kuris baigėsi 1948 metais Izraelio valstybės sukūrimu.

Ir pats Bahá'u'lláh pranašavo, kad tai netrukus įvyks. Apie tai rašė Carlas Alpertas, tyrinėtojas, daugybę darbų paskyręs sionizmo istorijai. Jo straipsnyje, išspausdintame žurnale “Reconstructionist”, aš aptikau štai ką: “Daugiau kaip prieš septyniasde-

² Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, IX sk.

³ Mch 2:12

šimt penkerius metus, dar būdamas turkų kalėjime Akroje (kitas Akos pavadinimas — red. pastaba), Bahá'u'lláh rašė: “Izraelio tremtiniai susirinks ir sukurs valstybę, kuri kels pavydą ir susižavėjimą tiek savo draugams, tiek ir priešams; praktinėje ir dvasinėje veikloje jų laimėjimai bus tokie, kad bus pamiršti visi pažemini mai, patirti per du tūkstančius metų”.⁴

Bet grįžkime prie Michėjo. Nėra jokių abejonų, kad jis mini antrąjį Kristaus atėjimą, o ne pirmąjį, nes toliau jis sako, kad tai įvyks paskutinėmis dienomis:

“Bet štai paskutinėse dienose Viešpaties namų kalnas stipriai stovės kalnų viršūnėje ir bus iškilęs aukščiau kauburių ir į jį plauks tautos”.⁵

Aš buvau šventovėje Karmelio kalno papėdėje Izraelyje, kur ilsisi Bahá'u'lláh tikėjimo pirmtakas. Aš taip pat aplankiau ir jo tikėjimo pasaulinį administracinį centrą, kuris irgi įkurtas ant to kalno. Aš buvau liudytojas to, kad kiekvieną dieną “plaukia į jį žmonių minios”. Tirdamas tos vietos istoriją, kad galėčiau papildyti savo knygą, aš apskaičiavau, kad mažiau kaip per tris valandas šią šventą vietą aplankė apie du tūkstančius žmonių. Sužinojau, kad taip būna kiekvieną dieną. Į čia žmonės atvažiuoja iš visų pasaulio šalių — “iš visų žemės pakraščių”.

Tame pačiame skyriuje Michėjas žada, kad tomis paskutinėmis dienomis iš “Viešpaties namų” išeis “įsakymas” ir “Viešpaties žodis”. Ir kai žmonės pažins Mesijo tiesą, jie “kardus perkals į arklius”.

Būdamas Izraelyje aš sužinojau, kad Bahá'u'lláh “įsakymas išėjo” ir paplito 250 šalių, kuriose gyvena jo sekėjų, ir kad daugiau kaip 8000 miestų ir gyvenviečių yra žmonių, kurie priima Jo mokymą kaip “Viešpaties žodį”. (1975 m. buvo 72000 tokių gyvenviečių 330 šalių. 1992 m., kai buvo rengiamas rusiškas leidimas, jų jau buvo apie 116000).

Aš vaikščiojau po statyvietę būsimų Bahá'u'lláh Tikėjimo

⁴ The Reconstructionist, T. XXI, balandžio 20 d., 1955.

⁵ Mch 4:1

Pasaolinių Teisingumo Rūmų, iš kurių ateityje “Išeis įsakymas” į nacionalinius ir vietinius Teisingumo Rūmus, išsibarsčiusius po visą planetą (Pasaolinių Teisingumo Rūmų nariai buvo išrinkti 1963 metais).

Šiuose skyriuose Michėjas kalba ir apie pirmąjį, ir apie antrąjį atėjimą, tvirtindamas, kad pirmą kartą Mesijas ateis iš Betliejaus, antrąjį — iš Asirijos. Po pirmojo atėjimo Izraelio sūnus užgrius nesuskaičiuojami vargai ir kančios:

“Todėl jūsų kalte Sionas bus ariamas kaip laukas, Jeruzalė bus lyg akmenų krūva...”⁶

70 mūsų eros metais Tito kariuomenė sugriovė Jeruzalę. 132 metais buvo numalšintas žydų sukilimas, kuriam vadovavo Bar’as Kochba, ir imperatoriaus Adriano įsakymu miesto vieta buvo suarta plūgais.

Ir čia Michėjas kalba apie pranašą iš Betliejaus:

“Todėl jis atiduos juos iki laiku, kuriame gimdyvė pagimdys, ir jo brolių liekanos gręšis ir prie Izraelio sūnų”.⁷

Michėjas nurodo, kad “gimdyvė” yra “Siono dukra”. O kur gi ji gimdė? Michėjas skelbia, kad ji nueis:

“...iki Babilonui, ten tu būsi išgelbėta...”⁸

Ir tada Michėjas prabyla apie Mesiją:

“...Jis bus aukštinamas iki žemės pakraščių”.⁹

Michėjas skelbia, kad kai Mesijas ateis antrą kartą, iš Asirijos žemės, ateis ir vieno Ganytojo ir vienos kaimenės laikai, kai “...tauta nekels prieš kitą kalavijo ir nebesimokys daugiau kariauti...”¹⁰

Biblijos tekstų tyrinėtojams buvo gerai žinoma šitoji pranašystė apie Asiriją, Elamą ir Persiją, bet jie negalėjo jos išaiškinti. Garbusis H. Bonaras, vienas iš keturiolikos krikščionių dvasininkų, skaitęs pranešimą specialioje konferencijoje, kuri buvo skirta

⁶ Ten pat. 3:12

⁷ Ten pat. 5:3

⁸ Ten pat. 4:10

⁹ Ten pat. 5:4

¹⁰ Ten pat. 4:3

antrojo atėjimo problemoms ir buvo pavadinta “Viešpats ateina”, sakė: “Yra dar viena tauta, išrinkta palaiminimui ir atgimimui. Tai — Elamo tauta. Tai, kaip man rodos, anksčiau nepastebėti ypatingo Dievo sumanymo paskutinėms dienoms pasireiškimo ženklai, kai visa žemė bus atiduota Kristui paveldėti”. Bonaras nepaneigia pranašysčių apie Asiriją, Elamą ir Persiją, nors, kaip jis sako, nerizikuoja “pateikti kokią nors priežastį, dėl ko Elamas arba Asirija turėtų gauti ypatingą palaiminimą paskutinėmis dienomis...”¹¹

Ir Kristus, ir Michėjas absoliučiai vienodai apibūdina Jo sugrįžimo dienos požymius. Kristus pasakė, kad Jis pasirodys iš rytų, kai žmonės gers, valgys, tuoksis, gyvens kūno geiduliais, kaip Nojaus laikais. Pranašas Michėjas taip pat Jo laukia iš rytų (iš Asirijos) tą dieną, kai:

“Dingo šventasis iš žemės, ir nebėra teisus žmonėse; visi tykoja kraujo, žmogus medžioja savo grobį, kad jį nužudytų. Savo rankų pikta jis vadina geru; kunigaikštis reikalauja, o teisėjas teisia už atlyginimą... Geriausias jų tarpe kaip erškėtis ir kurs teisus — kaip tvoros dyglys...”¹²

Kristus, kalbėdamas apie tą dieną, įsakė — “Budėkite!”, nes Viešpats ateis “kaip vagis” ir “įsilauš” į bedievio namus. Michėjas apie tą valandą sakė:

“...tau numatyta diena, tavo lankymas ateina...”¹³

Ir toliau Michėjas siunčia mums srautą pranašysčių. Jis skelbia, kokių būtent keliu Viešpats ateis į Izraelį ir kokie įvykiai tą lydės. Nė vienas detektyvas neturėjo tokio tikslaus “kabliukų” rinkinio. Michėjas sakė, kad:

1. Jis ateis iš Asirijos.
2. Jis ateis iš įtvirtintų miestų.
3. Jis išeis iš tvirtovės ir ateis prie upės.
4. Jis eis nuo jūros prie jūros.

¹¹ “Our God Shall Come”, Addresses on the Second Coming of the Lord, Horatius Bonar, 1878.

¹² Mch 7:2-4

¹³ Ten pat. 7:4

5. Jis eis nuo kalno prie kalno.
6. Žemė, į kurią Jis ateis, bus tuščia.
7. Jis maitins savo kaimenę prie Karmelio kalno.
8. Jis darys stebuklus tiek laiko, kiek truko žydų išėjimas iš

Egipto.

Man rodos, vien tik tų pranašysčių pakaktų įrodyti, kad Mesijas tikras. Bet su Bahá'u'lláh atėjimu išsipildė ne tik tos, bet ir daugelis kitų Michėjo pranašysčių apie Mesijo atėjimo sąlygas, būtent:

1. Mesijas pasirodys kaip Dievo Pasiuntinys ir “užžengs ant žemės aukštumų”.

2. Jis pasirodys tuo metu, kai Izraelio sūnūs susirinks į gimtinę.

3. Savo namus pastatys ant kalno.

4. Trauks prie savęs žmones iš viso pasaulio viename meilės sraute.

5. Nuo to kalno paskelbs apie savo meilės pasiuntinystę.

6. Išvyks į Babiloną.

7. Pasišalins iš miesto.

8. Gyvens dykumose ir tyruose.

9. Padarys Babilone tai, kas atneš atpirkimą Izraelio sūnams.

Nieko nuostabaus, kad aš jį pavadinau “nuostabiuoju Michėjumi”. Dabar man atrodė, kad, jeigu su Bahá'u'lláh atėjimu bus išsipildę tos aštuonios papildomos pranašystės, aš tikrai priartėsiu prie savo tyrimo pabaigos. Aš buvau priverstas pripažinti, kad surinkau rinkinį tikrai įtikinamų liudijimų, leidiančių atskleisti Taip ir neįvykusio atėjimo bylą.

5. AŠTUONI ĮSTABŪS ŽINGSNIAI

Netikėliai ir priešai tyčiojosi iš Michėjo sakydami:

“Kur yra Viešpats, tavo Dievas?”¹

Michėjas nesvyruodamas jiems atsakė:

¹ Mch 7:10

“Bet aš žiūrėsiu į Viešpatį; lauksiu Dievo, mano gelbėtojo; mano Dievas išklausys mane”.²

Ir štai tada Michėjas vėl pažeria srautą pranašysčių, kuriose apie Mesijo pasirodymą skelbia taip, kad kiekviena “akis”, kuri “mato”, galėtų pamatyti, kad Jis jau yra tarp jų.

1. “...ateis iki tavęs... iki miestų...”³

Bahá'u'lláh, kaip aš patyriau, buvo ištremtas iš Bagdado (Babilono) Tigro ir Eufrato slėnyje į miestą-tvirtovę Konstantinopolį.

Paskutinį kartą bergždžiai bandydama sunaikinti jį ir jo mokymą, Turkijos ir Persijos religinė ir pasaulietinė valdžia susivienijo ir ištrėmė Bahá'u'lláh į miestą-tvirtovę Aką (Akra).

2. Jis išeis... “nuo sustiprintų miestų iki upei”.⁴

Dvejus metus Bahá'u'lláh iškalėjo Ako tvirtovės kalėjimo kameroje. Toji tvirtovė buvo tokia neprieinama, kad jos nesugebėjo paimti Napoleonas; kaip to bandymo prisiminimas liko jo patrankų sviediniai, įstrigę į tvirtovės akmenines sienas. Kai Bahá'u'lláh išleido iš tvirtovės ir miesto-kalėjimo Ako, jis išvyko į vieną iš Na'mayno upės salų.

3. Jis eis “nuo kalno iki kalnui”.⁵

Kaip paaiškėjo, Bahá'u'lláh išėjo į Sar-Galu kalną Kurdistane, kur rengėsi pilnam kančių gyvenimui. Nusileidęs nuo to kalno, jis grįžo į Bagdadą, o iš ten buvo išvarytas į tremtį, kuri pasibaigė šventojo Karmelio kalno papėdėje. Šią žemę lietė ir Kristaus kos pirmojo atėjimo metu.

4. Jis eis “nuo jūros iki jūrai”.⁶

Aš patikrinau, kaip Bahá'u'lláh buvo išsiųstas iš Irako į Izraelį. Paskutinę kelio atkarpą į miestą-tvirtovę Konstantinopolį jis turėjo nukeliauti per Judąją jūrą. O kai buvo tremiamas į miestą-tvirtovę Aką, paskutinę kelio dalį keliavo per Viduržemio jūrą.

5. “Šalis virs tyruma...”⁷

² Ten pat. 7:7

³ Ten pat. 7:12

⁴ Ten pat.

⁵ Ten pat.

⁶ Ten pat.

⁷ Ten pat. 7:13

Bahá'u'lláh buvo ištremtas į miestą-tvirtovę Aką — tas kraštas buvo toks apleistas, kad buvo manoma, jog jis ten pražus ir niekas niekada daugiau apie jį nebeišgirs. Tą vietą buvo tokia nešvari ir dvokianti, o ligų ten plito tiek, kad apie ją buvo sakoma: “Jeigu net paukštis skristų virš Aka, ir tas kristų žemėn negyvas!”⁸ Apylinkėje siautėjo šiltinė, maliarija, difteritas ir dizenterija. Žemė ta, vadinama “pelėdų sostine”⁹, buvo, anot to meto istoriko žodžių, “negyvenama ir bevaisė”.

Tuo metu, žadėjo pranašas Michėjas, Mesijas:

6. Ganys “...savo tautą savo lazda... Karmelio viduryje...”¹⁰

Mano duomenimis, kai paskutiniaisiais gyvenimo metais Bahá'u'lláh buvo išlaisvintas, jis pasistatė palapinę vidury Karmelio, mažoje kiparisų giraitėje, dykoje ir akmenuotoje nuokalnėje. Iš čia Bahá'u'lláh nurodė vietą, kurioje turi būti įrengta kapavietė Babui, jo pirmtakui. Jis maitino savo tautą ir savo kaimenę meilės ir gėrio žodžiais:

“Visas pasaulis tėra viena valstybė, ir visi žmonės — jos piliečiai... Tenedidžiuoja žmogus, kad myli savo šalį, geriau tegu didžiuojasi, kad myli visą žmoniją”.¹¹

Čia, ant Karmelio kalno, Bahá'u'lláh nurodė savo misijos ryšį su Kristaus misija. Į šventąjį kalną, kurį lietė ir Kristaus kojos, jis kreipėsi tokiais žodžiais:

“Siųsk padėką savo Viešpačiui, o Karmeli. Niekur negalėjai pasislėpti nuo žudančios išsiskyrimo su manim liepsnos, ir štai aš atėjau pas tave kaip vandenynas, išsiliejęs prieš tavo veidą, ir pradžiuo akys tavo ir visos kūrinijos... Iš tiesų pamilo Jis vietą, kur buvo pastatytas Jo sostas, kur žengė Jo kojos, vietą, kurią Jis pagerbė savo aplankymu, iš kurios pakėlė savo balsą ir kurią aplaistė savo ašaromis”.¹²

Paskutinioji Michėjo pranašystė buvo, be jokių abejonių, pati

⁸ The Chosen Highway, Blomfield, 64 p.

⁹ Citata iš God Passes By, Shogi Effendi, 186 p.

¹⁰ Mch 7:14

¹¹ The Promised Days Is Come, Shogi Effendi, 1941, 118 p.

¹² Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XI sk.

nuostabiausia. Jis nusakė tikslų laiką, per kurį Dievas teiks Mesijui “tomis dienomis” savo tiesą. Jis sakė, kad tai bus:

7. Kaip tavo (Izraelio — aut.) išėjimo iš Egipto žemės dienoje, aš parodysiu jai stebuklą”.¹³

Išėjimas iš Egipto truko keturiasdešimt metų. Keturiasdešimt metų vedžiojo Mozė savo tautą po dykumą, kol judėjai galų gale pasiekė Pažadėtąją žemę. Lygiai tiek pat laiko — keturiasdešimt metų — Visagalis Viešpats pripildys “stebuklą” savo Pasiuntinio lūpas paskutinėmis dienomis.

Josephas Klausneris knygoje “Mesianizmo idėja Izraelyje” cituoja R. Eliezerą (ben Hyrcanusą), kuris yra pasakęs: “Mesijo dienos truks keturiasdešimt metų...”

Ir Psalmėse parašyta: “Keturiasdešimtis metų aš bodėjaus anos kartos...”¹⁴

Biblijos tyrinėtojas, krikščionių dvasininkas Edwardas Irvingas atkreipė dėmesį į atėjusią iš Indijos pranašystę apie religiją, “kuri per keturiasdešimt (metų) užvaldys pasaulį”.¹⁵

Hooperis Harris knygoje “Pamokos” rašo: “Ta užuomina apie keturiasdešimt (metų) glaudžiai susijusi su tremties, persekiojimų, kalėjimo ir pjudymo metais kažkokio Didžio žmogaus, kuriam teko nešti kančių našta, o tuo metu, lyg visų pykčiui, Viešpaties mokymas kaip potvynis užlies visą pasaulį”.

Bahá'u'lláh, lygiai kaip Mozė, išbuvo tremtyje ir klajonėse su savo šeima ir mokiniais keturiasdešimt metų. Išvarytas iš gimtinės, jis buvo suimtas ir išsiųstas į tvirtovę-kalėjimą Aką, kur senovėje buvo Kanaano žemė. Šią žemę pagal Dievo priesaką turėjo paveldėti kas nors iš Abraomo sėklos. Tie keturiasdešimt klajonių, tremties ir kalėjimo metų yra lygiai tiek, kiek truko Bahá'u'lláh žemiškoji tarnystė.

1852 m. rugpjūtį jį įmetė į Teherano požeminį kalėjimą, pramintą “Juodąja duobe”. Po kelių savaičių, jo paties žodžiais tariant, jis patyrė tokį dalyką:

¹³ Mch 7:15

¹⁴ Ps 95:10

¹⁵ The Great Tribulation, Cumming, 246 p.

“... ir staiga į mane padvelkė Visų Šlovingiausiojo Dvasia, ir nužengė ant manęs visa ko pažinimas. Ne iš manęs tai, bet iš Jo, Visagalio ir Visažinio. Jis įsakė man pakelti mano balsą tarp žemės ir dangaus. Juk esi tik lapas..., blaškomas tavo Viešpaties Valtios vėjo. Tad ar gali nesujudėti, kai tave užgriūva vėtra?”¹⁶

Kai Bahá'u'lláh išleido iš kalėjimo, prasidėjo ištremimo iš šalies ir naujo įkalinimo laikotarpis. Jį užbaigė tik mirtis Šventojoje žemėje 1892 metų gegužės mėnesį.

Vadinasi, nuo misijos pradžios iki paskutinės gyvenimo dienos praėjo keturiasdešimt metų, lygiai “kaip tavo išėjimo iš Egipto žemės dienose”.

Ir aš su palaimingu virpuliu širdyje pažymėjau prie visų septyniolikos “nepaprasto Michėjo” pranašysčių — “išsipildė!”

Ar girdėjo kas ką nors panašaus? Kaip gaila, pamaniau, kad niekas pasaulėje dar neskaitė tokių “antraščių”.

6. “NEREIKĖS NEI SAULĖS...”

“Atėjimo karštinės” dienomis daugelis Biblijos tyrinėtojų ieškojo Mesijo vardu “Dievo Šlovė”. Aš jau žinojau, kad vardas “Bahá'u'lláh” reiškia “Dievo Šlovė”. Bet radau dar ir papildomų žinių apie tą vardą. Pranašas Izaijas skelbė tiems Izraelio namų sūnums, kurie liks ištikimi iki galo:

“... ir Viešpaties garbė surinks tave... Bus atstatyta tavyje, kas nuo amžių buvo paversta tyrais...”¹

Ten, kur kadaise žengė Bahá'u'lláh kojos, amžinosios dykumos buvo užstatomos ir puošiamos. O vardas jo reiškia “Dievo Šlovė”.

Izaijas pranašavo:

“Jis ateis kaip Atvaduotojas Sionui...”²

Kitoje eilutėje:

¹⁶ Bahá'í World Faith, 1943, 55 p.

¹ Iz 58:8,12

² Ten pat. 59:20

“Tai yra mano sandora su jais, sako Viešpats...”³

Ir tuoj pat:

“Kelkis, nušvisk, Jeruzale, nes tavo šviesa ateina ir Viešpaties garbė tau užteka”.⁴

Bahá'u'lláh atėjo į Sioną (Izraelį) iš rytų. Jis parašė ypatingą knygą, kurią pavadino “Sandoros knyga” ir kurioje jis nusakė savo tikėjimo ateitį per visus laikus. Pasaulinis Jo Tikėjimo Centras įkurtas “Dievo kalno” papėdėje. Vardas jo reiškia “Dievo Šlovė”.

O dar vienoje vietoje Izaijas sako:

“... štai jūs Dievas... pats Dievas ateis ir išgelbės jus. Ji želte žels ir džiaugsis, linksmai šūkaudama... jai duota Libano garbė, Karmelio ir Saron gražumas, jie matys Viešpaties garbę...”⁵

Bahá'u'lláh pastatė savo palapinę Karmelio kalne, nuo jo atsiveria vaizdas į sidabrinį miestą Aką, o už jo ir plyti Saron slėnis. O vardas jo reiškia “Dievo Šlovė”.

Dar viename skyriuje Izaijas kalba apie vieno Ganytojo ir vienos kaimenės laikus:

“Štai Viešpats Dievas ateina su stiprybe... Kaip piemuo Jis ganys savo bandą; savo ranka Jis surinks avinėlius...”⁶

Kai tas laikas ateis, pranašauja Izaijas:

“Viešpaties garbė bus apreikšta, ir visi kūnai draug ją matys, nes Viešpaties burna kalbėjo”.⁷

Bahá'u'lláh atėjo į Izraelį, kur paskelbė, kad visa žmonių giminė — avys vienos šventos kaimenės ir kad jo misija yra surinkti išblaškytas Dievo “aveles” į vieną šeimą — žmoniją. Vardas jo reiškia “Dievo Šlovė”.

Pranašas Ezechielis kalbėjo:

“Ir štai Izraelio Dievo garbė artinosi iš rytų pusės... o žemė spindėjo nuo jos didenybės”.⁸

³ Tėn pat. 59:21

⁴ Tėn pat. 60:1

⁵ Tėn pat. 35:4,2

⁶ Tėn pat. 40:10-11

⁷ Tėn pat. 40:5

⁸ Ez 43:2

Ir vėl:

“O Viešpaties didenybė įėjo keliu tų vartų, kurie buvo atgręžti į rytus...”⁹

Kristus taip pat kalbėjo apie didįjį vienos kaimenės ganytoją:

“O kas pro vartus ateina, tas avių ganytojas”.¹⁰

Kristus pasakė ir tai:

“Nes Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo šlovėje...”¹¹

“Savo Tėvo šlovėje — tai juk tas pats, kas ir “Dievo Šlovė”, tik pasakyta kitaip. Bahá'u'lláh atėjo iš rytų, jo “vartai” buvo Babas. Vardas jo reiškia “Dievo Šlovė” arba “Viešpaties Šlovė”.

Apreiškimo knygoje, kaip ir Izaijo, užsimenama tiek apie pirmąjį, tiek ir apie antrąjį Kristaus atėjimą; ir ten, kur kalbama apie antrąjį atėjimą, atsiranda žodžiai “Dievo Šlovė”. Šv. Jonas taip rašo apie savo regėjimą:

“Aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė išnyko... Ir išvydau šventąjį miestą — naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo... Miestui apšviesti nereikia nei saulės, nei mėnulio, nes jį apšviečia tviskanti Dievo šlovė...”¹²

Ir pats Kristus pranašavo tą naujosios Jeruzalės dieną, kai Jis sugrįš “savo Tėvo šlovėje”. Viena samarietė paprieštaravo, kai Kristus liepė garbinti Dievą ne toje vietoje, kurią jos tauta laikė esant šventa nuo neatmenamų laikų. Moteris tarė Kristui:

“Mūsų tėvai garbindavo Dievą ant šito kalno, o jūs tvirtinate, kad Jeruzalė esanti vieta, kur reikia jį garbinti”.¹³

Kristus atsakė:

“Moterie, tikėk manimi, jog ateis valanda, kada garbinsite Tėvą ne ant šio kalno ir ne Jeruzalėje”.¹⁴

Betyrinėdamas aš išsiaiškinau, kad naujoji Jeruzalė — tai Die-

⁹ Ten pat. 43:4

¹⁰ Jn 10:2

¹¹ Mt 16:27

¹² Apr 21:1-2,23

¹³ Jn 4:20

¹⁴ Ten pat. 4:21

vo Įsakymas, kuris ateis iš dangaus kartu su Pasiuntiniu arba Mesiju. Ir kur jis gyvens, ten ir bus naujasis Siono kalnas. “Jeruzalė” reiškia “ramybės valdos”. “Sionas” reiškia “pastatytas paminklas”.

Apreiškimo knyga skelbia, kad Viešpats:

“... ir parodė man šventąjį miestą, Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo, žėrinčią Dievo šlove. Jos švytėjimas tarsi brangakmenio...”¹⁵

Henocho knygoje kalbama ir apie naujuosius laikus paskutinėmis dienomis:

“Padėkojo jie ir pagarbino, ir išaukštino, nes Žmogaus Sūnaus vardas jiems buvo atskleistas”.¹⁶

Dar Henočas pasakė:

“Jis (Dievas — aut.) įsakė šventajam Mykolui atskleisti jiems šventąjį vardą, kad atsimintų to vardo paslaptį”.¹⁷

Tas naujasis vardas, sako Henočas, atskleistas per “šventąjį Mykolą”.¹⁸ Tai tas pats Mykolas, kurį Danielius pavadino “Panašiu į Dievą”, Persijos kunigaikštis, kuris apgins Dievo sūnus paskutinėmis dienomis. Danielius nurodo ir datą, kada tai įvyks,— 1844 metais. Bahá'u'lláh, kaip aš išsiaiškinau, savo knygoje “Karmelio kalno lentelė” paskelbė, kad naujoji Jeruzalė turi pasirodyti naujajame Siono kalne. Jis rašė:

“Tad nedelsk, o Karmeli! nes Dievo Veido šviesa... jau apšvietė tave... Džiūgauk, nes dieną šią Viešpats pastatė ant tavęs savo sostą”.¹⁹

Toje pačioje “Lentelėje” yra ir tokie, Bahá'u'lláh parašyti žodžiai:

“Šaukis Siono, Karmeli... Dievo miestas... nužengė iš dangaus”.²⁰

Ir toliau:

¹⁵ Apr 21:10-11

¹⁶ Enoch 69:26

¹⁷ Ten pat. 69:14

¹⁸ Ten pat. 69:15

¹⁹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XI sk.

²⁰ Ten pat.

“Bet saugokis suabejoti ar uždelsti”.

Pranašo Abakuko knygoje skelbiama:

“Nes žemė bus pilna Viešpaties garbės pažinimo kaip bangų, kurios dengia jūrą”.²¹

Aš labai nustebau sužinojęs, kad, nors beveik visas pasaulis ir neįtaria, jog Bahá'u'lláh buvo atėjęs, daugiau kaip 8000 gyvenviečių, išsibarsčiusių po 250 šalių, yra jo tikėjimo šalininkų. Aš atidžiai ištyriau pasaulio žemėlapi, išmargintą taškučiais, kurie žymėjo vietas, į kur atėjo jo tikėjimas (žr. 123 psl.; šioje vietoje pateikti 1952 m. duomenys — red. pastaba).

Abakukas skelbė, kad jo Viešpaties šlovės regėjimas išsipildys laikų pabaigoje. Jis sakė:

“Tuomet Viešpats atsakė man ir tarė: Rašyk regėjimą ir išdėstyk jį plokštėse, kad būtų galima jį greitai skaityti. Nes regėjimas dar toli, bet gale jis pasirodys ir neapvils. Jei jis sugaišta, lauk jo...”²²

Taip pat ir Abakukas įspėjo, kad žmonės nepajėgs pamatyti šitos stebuklingos tiesos, o kai ji atsistos jų akivaizdoje, nepatikės nei savo akimis, nei ausimis. Štai kas, pagal Abakuką, atsitiks laikų pabaigoje, kai “Dievo Šlovė” bus “Jo šventų šventovėje”:

“Pasižvalgykite tarp tautų ir matysite, stebėkitės ir baisėkitės; nes jūsų dienoje įvyksta dalykas, kuriam niekas netikės, kai bus pasakojamas...”²³

Nejaugi aš aptikau tą “dalyką”, kurį “padarė” Viešpats? Vieni neabejojau: prie sąlygos — Jį vadins “Dievo Šlovės” vardu — parašiau — “išsipildė”.

²¹ Hab 2:14

²² Ten pat. 2:2-3

²³ Ten pat. 1:5

7. PALAIMINTOS BUS ŽEMĖS ŠEIMOS

Kita sąlyga, kurią reikėjo patikrinti, buvo susijusi su “Abraomo sėkla”. Biblijos tyrinėtojai sutarė, kad ateisiantis Mesijas turės būti iš tos šventosios genties. Aš išstudijavau Bahá'u'lláh kilmę, norėdamas nustatyti, ar išsipildė ši pranašystė.

Aš jau buvau aptikęs vieną dalyką, kuris puikiai siejo Abraomą ir Bahá'u'lláh: apie tai buvo kalbama 3 skyriuje. Dabar aš suradau dar vieną jų ryšio patvirtinimą, kuris rodė, kad Bahá'u'lláh giminė kilusi iš tikratiškių Tėvo. Jis yra toks:

“Jo giminė iš vienos pusės prasideda nuo Abraomo, per Abraomo žmoną Keturą, o iš kitos pusės — nuo Zoroastro, lygiai kaip ir nuo Yazdigirdo, paskutinio Sasanidų dinastijos karaliaus. Dar daugiau, jis (Bahá'u'lláh — aut.) buvo Jesės palikuonis ir iš savo tėvo Mirza Abbaso, labiau žinomo kaip Mirza Buzurg — didiko, glaudžiai susijęs su šacho dvaro ministrais ir priklausęs vienai iš seniausių ir garsiausių Mazandarano šeimų — pusės”.¹

Vadinasi, Bahá'u'lláh buvo iš “Abraomo sėklos”, jis buvo iš antrosios Abraomo žmonos Keturos palikuonių. Jau pats šis faktas buvo labai įdomus, kadangi Anglijos izraelitų darbuose, kaip ir kai kurių Biblijos tyrinėtojų knygose, sutinkama nuoroda, kad mūsų dienų Mesijas bus kilęs iš Keturos, antrosios Abraomo žmonos, palikuonių.

Abraomas vedė Keturą paskutinėmis savo gyvenimo dienomis. Ir paskutinėmis jo namų, Izraelio, dienomis Keturos sūnūs drauge su visais jaunaisiais jos šeimos liūtais stos, kaip pažadėta, už Dievo vardą Izraelyje. Šitas padavimas pagrįstas Ezechielio pranašystėmis, kuriose kalbama apie Harmagedono mūšį. Kai didieji blogio kunigaikščiai eis iš šiaurės, iš Gogo ir Magogo šalies prieš “mano Izraelio tautą”, Viešpats pažada, kad:

“Saba ir Dedanas, Tarsio pirkliai ir visi jo liūtai sakys tau (Gogai — aut.): Argi tu ateini pasiimti išplėšų? Štai grobiui plėšti tu surinkai savo daugybę...”²

¹ God Passes By, 94 p.

² Ez 38:13

Tada, žada Viešpats, Jis sutriuškins Gogą savo ištikimųjų padedamas:

“Aš teisiu jį maru, krauju, smarkiu lietumi ir labai didele kruša; ugnimi ir siera aš lysisiu ant jo...”³

Toks paskutinių dienų aprašymas pateikiamas ir Apreiškime, ir antrame Apaštalo Petro laiške, kai “Viešpats ateis kaip vagis”. O jaunieji Sabos ir Dedano liūtai, kurie bus Izraelyje kartu su Viešpačiu, tai žadėtieji Keturos, antrosios Abraomo žmonos, palikuonys. Jų kilmė pateikta Pradžios knygoje:

“Abraomas vedė dar vieną žmoną, vardu Ketura, kuri jam pagimdė... Jeksaną... Jeksanui gi gimė Saba ir Dedanas”.⁴

Pagal Ezechielį tai įvyks “paskutiniais metais”.⁵ Skyriuje, einančiame prieš pasakojimą apie Sabo ir Dedano palikuonis, Ezechielis sako, kad tada susijungs abu Izraelio namai. Taip, tvirtina Ezechielis, bus iš dalies įvykdyta senoji Dievo ir Abraomo sandoma. Šita pranašystė skelbia susijungimą būsiant paskutinėmis dienomis, ne tik fizinį Judėjos ir Izraelio susivienijimą, bet ir dviejų dvasinių namų — judaizmo ir krikščionybės — susiliejimą.

Viešpats sako Ezecheliui:

“Štai aš imsiu Izraelio vaikus iš tarpo tautų, į kurias jie nuėjo, surinksiu juos iš visur ir atvesiu juos į savo žemę. Aš padarysiu iš jų vieną giminę šalyje Izraelio kalnuose, ir bus vienas karalius, kurs visus valdys; nebebus daugiau dvi giminės, ir nebesuskils jos daugiau į dvi karalysti”.⁶

Tais metais, kai gimė Bahá'u'lláh tikėjimas (1844 m.), buvo pasirašytas ediktas, leidęs rinktis Izraelio sūnums. Atvykus Bahá'u'lláh kaip kaliniui į Izraelį, Šventoji žemė tapo nepriklausoma valstybė ir viena tauta. Bahá'u'lláh mokymas skelbia, kad vienas iš jo tikėjimo teiginių yra judėjų ir krikščionių suvienijimas.

Ezechielis savo pranašystę baigia Viešpaties pažadu Mesijo šventovę pastatyti Izraelyje amžiams:

³ Ten pat. 38:22

⁴ Pr 25:1-3

⁵ Ez 38:8

⁶ Ten pat. 37:21,22

“Aš padarysiu su jais taikos sandorą, tai bus jiems amžina sandora; aš juos sutvirtinsiu ir padauginsiu; aš pastatysiu savo šventyklą jų tarpe amžiams”.⁷

Bahá'u'lláh “šventykla” — neaprašomo grožio vieta ir yra pačioje Izraelio “širdyje”.

Ir Izaijas kalba apie tą patį didįjį “surinkimą”. Jis pranašauja:

“Pakelk aplinkui savo akis ir žiūrėk: visi šitie renkasi, tau ateina; tavo sūnūs ateina iš toli ir tavo dukterys keliasi iš visų pusių”.⁸

Pačioje to paties, 60 skyriaus pradžioje Izaijas pranašauja, kad kai šitas “surinkimas” pasibaigs, Viešpats prabils į šventąjį kalną tokiais žodžiais:

“Kelkis, nušvisk, Jeruzale; nes tavo šviesa ateina ir Viešpaties garbė tau užteka”.⁹

Ir dar vienoje vietoje Izaijas kalba apie tą didįjį “surinkimą”:

“Viešpaties atpirktieji sugrįš ir ateis į Sioną...”¹⁰

Šiek tiek ankstėliau tame pačiame skyriuje jis pranašauja, kad kai “surinkimas” bus baigtas “... Karmelio ir Saron gražumas; jie pamatys Viešpaties garbę...”¹¹

Ir dar vienoje vietoje Izaijas pranašauja apie didįjį “surinkimą”:

“Kaip piemuo jis ganyt savo bandą; savo ranka surinks avinėlius...”¹²

Kai “surinkimas” bus baigtas, Izaijas skelbia:

“Viešpaties garbė bus apreikšta, ir visi kūnai draug ją matys...”¹³

Beveik visada Izraelio sūnų “surinkimas” siejamas su “Viešpaties Šlovės” pasirodymu.

“Surinkimas”, arba sugrįžimas, prasidėjo 1814 metais. Pasi- baigė 1948 metais, kai buvo sukurta Izraelio valstybė. Ir Bahá'u'lláh, pakliuvęs į Izraelį kaip kalinys, išpranašavo, kad tai įvyks. Vardas,

⁷ Ten pat. 37:26

⁸ Iz 60:4

⁹ Ten pat. 60:1

¹⁰ Ten pat. 35:10

¹¹ Ten pat. 35:2

¹² Ten pat. 40:11

¹³ Ten pat. 40:5

jo, kaip žinome, reiškia “Viešpaties Šlovė”.

Ezechielis pranašavo:

“Mano padangtė bus juose... kai mano šventykla bus jų tarpe per amžius”.¹⁴

Niekas nežino, kur buvo palaidotas Šventasis Mozė. Daug abejojama ir ginčijamasi, kur palaidotas Švenčiausiasis Kristus. Bahá'u'lláh tiksliai amžino poilsio vieta “raki”, arba “šventovė”, žinoma. Ją amžiams pastatė “vidury” Izraelio. Kiekvienais metais šimtai tūkstančių žmonių aplanko tą šventą vietą.

Athuras Moore krikščionių rašytojas, vadina Ją “piligrimystės vieta žmonėms iš viso pasaulio. Ir įvairiausių tikėjimų Haifos gyventojai ateina čia pailsėti ir pasivaikščioti sekmadieniais ar švenčių dienomis”.¹⁵

Aš jau norėjau baigti Bahá'u'lláh ir Abraomo giminystės tyrimus, kai į rankas pakliuvo daugybė įdomių ir verčiančių pamąstyti pranašysčių, kurios teikė ypatingą atspalvį Taip ir neįvykusio atėjimo bylai.

8. NAUJOSIOS EROS VIEŠPATS

Viename skyriuje Izaijas triskart gana aiškiai kalba apie Abraomo sėklą:

1. Viešpats “surinks Izraelio pabėgėlius, Judo išsklaidytuosius, nuo keturių žemės kraštų”.¹

2. “Jis iškels vėliavą, kad matytų visos pasaulio tautos”.²

3. Tai įvyks, kai užgims Jesės šaknies atžala”.³

Pranašas Zacharijas taip pat išpranašavo, kad toji atžala kils iš Abraomo.⁴ Tuose skyriuose, kur kalbama apie paskutines dienas, jis sako:

¹⁴ Ez 37:27-28

¹⁵ Appreciations of the Bahá'í Faith, 60 p.

¹ Iz 11:12

² Ten pat.

³ Ten pat. 11:1

⁴ Zch 3:8

“Todėl štai ką sako Viešpats: Aš kreipsiuos į Jeruzalę pasigai-
lėjimais...”⁵

Ir toliau:

“Kareivijų Viešpats sako taip: Aš grįžtu į Sioną...”⁶

Mesijo kalnas tais laikais, sako Zacharijas, bus vadinamas
“Šventuoju Kalnu”. Turima galvoje laikas, iš pat pradžių pažadė-
tas Abraomui, kai Viešpats žadėjo jam, kad jo “sėkla” paveldės tą
žemę. Jis tarė Abraomui:

“...bet kurs gims iš tavęs, tą tu turėsi tėvoniui... Aš esu Vieš-
pats, kurs tave išvedžiau iš Uro Chaldėjoje, kad tau duočiau šitą
žemę ir kad tu ją paveldėtumei... Aš duosiu tavo palikuonims šitą
žemę...”⁷

Abraomas paklausė Viešpaties:

“...Iš kur aš galiu žinoti, kad ją paveldėsiu?”

Šį kartą Viešpats atsakė tokiais žodžiais:

“...Imk man treigę karvę, treigę ožką, treigį aviną, taip pat
turklelį ir karvelį”.⁸

Koks keistas atsakymas į Abraomo klausimą, kad jis, Abrao-
mas, paveldės Kanaaną! F. Hadžingsas knygoje “Sionizmas pranašysčių šviesoje” siūlo tokį, gana įdomų šios mįslės aiškinimą. Jis siūlo pažvelgti į vidinę tiesą, paslėptą po šiuo simboliu. Ir tada, jo tvirtinimu, “atsikleidžia kažkas neįprasta ir nuostabu. Visi gyvuliai — trejų metų amžiaus: paukščiai, jeigu jų amžių skaičiuosim pagal “jauno” balandžio,— vienerių metų. Vadinasi, bendras jų metų skaičius bus vienuolika metų. Tai reiškia, kad Abraomui lemta paveldėti Kanaano žemę, o jo sėklai — visą pasaulį, kai išsipildys pranašystė, t.y. po vienuolikos metų. Vienuolika simbolinių metų, kuriuose “kiekviena diena atstoja metus”. Vienuolika padauginę iš trijų šimtų šešiasdešimt gausime 3960 metų. Po 3960 metų pranašystė išsipildys. Kada tiksliai ta pranašystė buvo paskelbta Ab-

⁵ Tėn pat. 1:16

⁶ Tėn pat. 8:3

⁷ Pr 15:4-7, 18

⁸ Tėn pat. 15:9

raomui nežinoma. Bet manoma, kad tikriausiai tai buvo prieš pat Izaoko gimimą.

Autoritetingų mokslininkų nuomonės dėl Izaoko gimimo datos skiriasi, bet remiantis paskutiniais duomenimis, imama sutarti, kad tai galėjo būti 2007 metai prieš m.e., atėmę 2007 iš 3960 gauname 1953 metus po Kristaus gimimo.

Aš nutariau pažiūrėti, ar 1953 metai turi kokią nors reikšmę Bahá'u'lláh tikėjimui. Rezultatas viršijo bet kokius lūkesčius. 1953 m. suėjo šimtas metų nuo Bahá'u'lláh misijos pradžios. Kaip tik tais metais didžiulė banga “pionierių” — jo tikėjimo šauklių-pradininkų pasklido po visą pasaulį, kad Dievo sūnūs galėtų susirinkti tomis paskutinėmis dienomis ir kad jų akys ir širdys atsigrežtų į Pasaulinį Bahá'u'lláh Tikėjimo Centrą Izraelyje. 1953 metais Bahá'u'lláh tikėjimo šalininkai suorganizavo didžiulį dvasinį žygį visame pasaulyje, kurio kulminacija turėjo būti Pasaulinių Teisingumo Rūmų sukūrimas, kad, kaip pranašavo Izaijas, dvasinis “Dievo Įsakymas” išeitų iš Siono.

O prieš šimtą metų, 1853 m. Bahá'u'lláh prasidėjo tremtinio gyvenimas. Jis atvyko į Tigro ir Eufrato slėnį, o iš ten, kaip kažkada Abraomas, buvo ištremtas į senąją Kanaano žemę.

Dar reikšmingesni yra pranašiški Bahá'u'lláh mokymo žodžiai apie tuos metus: jis tvirtina, kad nuo 1953 metų prasideda “Dievo Karalystė žemėje”.⁹

Šita, savaip unikali data taip pat vadinama viena iš svarbiausių Didžiosios Piramidės pranašystėse. Worthas Smithas knygoje “Amžių stebuklas” apie 1953 metus taria tokius žodžius: “Nuo tada prasidės laikas, per kurį visas pasaulis privalės “iškuopti savo purvą” ir per kurį Žemės žmonės turės pasirengti sutikti Kristaus “Tūkstantmetį Valdymą”.

Kaip aš sužinojau, per vienerius metus — nuo 1953 iki 1954 metų — Bahá'u'lláh Tikėjimas* paplito 100 naujų šalių. Tai, aš patikrinau, taip pat buvo išpranašauta.

⁹ God Passes By, Shoghi Effendi, 351 p.

* Nuo tos vietos autorius ima rašyti žodį “Tikėjimas” didžiąja raide, laikydamasis šio Tikėjimo išpažinėjų tradicijos (red. pastaba).

Knygoje „Altajus-Himalajai”, profesoriaus Roericho penkerių metų ekspedicijos dienoraštyje, rašoma, kad visuose Rytuose — Indijoje, Mongolijoje ir netgi Sibire — randama pranašysčių apie Didįjį Mokymo Amžių, kuris ateis su Mesiju. Roerichas tvirtina, kad tose pranašystėse pasakojama, kaip toji naujoji era pasireišk. Štai kai kurios iš tų pranašysčių:

1. “Iš pradžių prasidės baisus visų tautų karas, kokio dar nėra buvę”.

Šita pranašystė tikrai išsipildė prasidėjus Antrajam pasauliniam karui.

2. “Paskui pasirodys Mokytojai, ir visi žemės kampeliai išgirs tikrąjį mokymą”.

Iš turimos Bahá'u'lláh Tikėjimo istorijos aš sužinojau, kad pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, bahajai (jo sekėjai) vykdė septynerių metų Tikėjimo skelbimo planą, todėl Tikėjimas paplito vakarų pusrutulyje ir Europoje. Vėliau, 1953 metais, prasidėjo Dešimtmetis žygis, kurio metu Bahá'u'lláh mokslas buvo nuneštas į visus žemės kampelius.

3. “Žmonės priims tą tiesos žodį, tačiau tie, kurie pilni tamsos ir bukumo, visaip kenks... netgi tiems, kurie atsitiktinai padės Mokymui (šiam dvasiniam pasaulio valdovui), bus šimteriopai atlyginta”.

Tai, kad bet kokia pastanga, padaryta vardan Dievo, bus šimteriopai atlyginama taip pat pažadėta Bahá'u'lláh Tikėjimo Raštuose.

4. “Prabėgs tik keletas metų, ir visi išgirs galingus Naujosios eros Viešpaties žingsnius”.

Babo kankinystės laikais jo Tikėjimo išpažinėjų buvo tik dviejose šalyse. Bahá'u'lláh mirties metais — tik 15 šalių. O po mokytojų žygio 1953 metais Bahá'u'lláh Tikėjimas buvo žinomas jau daugiau kaip 3000 gyvenviečių 235 šalyse.

Profesorius V. Lesny pavadino Bahá'u'lláh “Dvidešimtojo amžiaus gelbėtoju”. Vadino Bahá'u'lláh ir Naujosios eros Viešpačiu. Populiariausia knyga, kurioje išdėstytas jo mokymas, išversta į visas labiausiai paplitusias pasaulio kalbas. Ji vadinasi “Bahá'u'lláh ir Naujoji era”.

5. “Ir jau galima pastebėti nepaprastų žmonių. Jie (mokytojai — aut.) jau veria žinojimo vartus ir prinokę vaisiai jau krinta nuo medžio”.

Aš aptikau nemaža užuominų apie tuos “keistus” bahajus, tarp jų ir įvertinimą, kurį pateikė JAV Aukščiausiojo Teismo teisėjas Williamas O. Douglasas, pažymėdamas jų nepaprastai aukštą moralę. Marcusas Bachas, Ajovos valstijos universiteto religinės mokyklos dėstytojas, straipsnyje “Bahajai: žvilgsnis iš arti”, išspausdintame žurnale “Christian Century”, rašė: “Jeigu tiems bahajams seksis, šalį jie užvaldys vienu ypu”. Ir dar daugiau pasakė tas garsus protestantų dvasininkas, kai mudu vieną vakarą šnekučiavomės apie patį “ekumeniškiausią” tikėjimą Amerikoje... “Tegu tie, kurie išpažįsta “sotaus gyvenimo Evangeliją”, susirūpina! Gali būti — greitai ateis bahajai... Jiems nereikia nei pinigų, nei garbės, jie iš tiesų labiau susirūpinę duoti, o ne imti... atidžiau išsiūrėjęs pradedi suprasti, kad, kai tikintieji taip aukojasi ir yra tokie atviri, jis (Bahá'u'lláh Tikėjimas) gali labai plačiai paplisti”. Gali būti, kad šitas dvasininkas buvo absoliučiai teisus sakydamas, kad “jeigu tiems bahajams seksis, šalį jie užvaldys vienu ypu”.¹¹

6. “Tie, kurie priims Jį (Mesiją), džiūgaus. O tie, kurie Jį atmes, drebės... O kariai (mokytojai — aut.) žygiuos su Maitrėjos vėliava”.

Ballou ir Spiegelbergas “Pasaulinėje Biblijoje” nurodo, kad pagal Rytų Šventuosius Raštus Maitrėja — tai “gailėstingasis Buda, kuris turi ateiti tolimoje ateityje. Jo atėjimą išpranašavo Gautama, lygiai kaip Kristus pranašavo savo antrąjį atėjimą”.

Buvo laukiama, kad Maitrėja, “visuotinės brolybės Buda”, pasirodys į vakarus nuo Indijos ir į rytus nuo Izraelio. Persija, Bahá'u'lláh tėvynė, kaip tik ir yra tarp jų. Jo žinia — tai “pasaulinės brolybės” ir religijų, tautų bei rasių vienijimosi žinia.

¹⁰ Appreciations of the Bahá'í Faith, 57 p.

¹¹ Christian Century, balandžio 10 d., 1957, Marcus Bach; Bahá'í: A Second Look.

Izaijas išpranašavo laiką, kada visas pasaulis išgirs Mesijo mokymą:

“Visi pasaulio gyventojai, kurie pasiliekate šalyje, kai bus pakelta vėliava kalnuose...”¹²

Taip pat jis sakė:

“...Palaiminti visi, kurie jo laukia... jis tikrai pasigailės tavęs... ir tavo akys matys tą, kurs tave moko”.¹³

F. Hudgingsas sukūrė teoriją, pagal kurią pranašystė, kad Abraomo palikuonys pavaldės Kanaano žemei, išsipildė apie 1914 metus. Tai jis grindžia padidėjusiu tuo metu domėjimusi sionizmu. O aš buvau įsitikinęs, kad, nesvarbu nuo kurios datos būtų skaičiuojami 3960 metų, kuriems praėjus turi išsipildyti Dievo pažadas Abramui dėl Kanaano, vis tiek to laiko pabaiga sutampa su Bahá'u'lláh Tikėjimo išaukštinimo metais. Be to, ir metai, kuriuos nurodė Hudgingsas, yra reikšmingi Bahá'u'lláh Tikėjimui. 1914 metais Bahá'u'lláh sūnus paskelbė nuo Karmelio kalno papėdės, kad mažytis Haifos miestelis greitai taps svarbiu jūros uostu ir taip išsiplės, kad tarp Haifos ir Akos miestų, šventų Bahá'u'lláh Tikėjimui, bus nutiesta plati autostrada. Ir šitoji pranašystė jau išsipildė.

Jis pranašavo, kad šventasis Karmelio kalnas bus apšviestas elektros šviesa ir šventų Bahá'u'lláh Tikėjimui vietų žiburiai bus matyti toli jūroje. Tai taip pat išsipildė.

Iš tiesų Viešpats “išaukštino Sioną”, kaip sakoma Dovydo psalmėse:

“Kai Viešpats vėl atstatys Sioną, jis pasirodys savo garbėje”.¹⁴

Pranašas Izaijas skelbė:

“Svetimųjų sūnūs statys tavo sienas...”¹⁵

Tai įvyks, kada Jesės šaknies, “Abraomo sėklos” atžala pasirodys žemėje. Ir tada, sako Izaijas apie tą šventą kalną:

“...Viešpaties garbė tau užteka”.¹⁶

¹² Iz 18:3

¹³ Ten pat. 30:18-20

¹⁴ Ps 102:16

¹⁵ Iz 60:10

¹⁶ Ten pat. 60:1

Bahá'u'lláh atėjo į Izraelį. Vardas jo reiškia “Viešpaties Šlovė”. Jis buvo Keturos, antrosios Abraomo žmonos, palikuonis. Jo šventovė bus Šventojoje žemėje per amžius. Per labai trumpą laiką jo Tikėjimo Mokytojai “pripildė” visus žemės kampelius, “kaip vandenys pripildo jūrą”.

Dabar jau nesvyruodamas galėjau pažymėti, kad visos tos pranašystės išsipildė.

9. VILTIES VARTAI

Toliau aš užsibrėžiau sužinoti, kokie stebuklai turėjo įvykti Haifoje ir Ake, kai ten pasirodė Mesijas. Pasirodo, kad pažadai lietė ne tik Karmelio kalną, bet ir Saroną bei Ako slėnius. Ozėjo knygoje buvo pažadėta:

“Aš duosiu jai jos vynininkus iš tos pačios vietos ir Achoro slėnį, kad pradėtų turėti vilties, ir jį giedos tenai kaip savo jaunystės dienose...”¹

Kada gi tai įvyks? Matyt, paskutinėmis dienomis, kada Izraeliui bus atleista už tai, kad jis atmetė Mesiją jo pirmojo atėjimo metu, ir kada jis priims Jo tiesą per antrąjį Jo atėjimą. Ir tada, sako Ozėjas:

“...pasigailėsiu tos, kuri vadinama Be pasigailėjimo, ir sakyčiau Ne mano tautai: Tu mano tauta, o ji sakys: Tu mano Dievas!”²

Ozėjas pranašauja, kad taip bus laikų pabaigoje. Iš pradžių Achoros slėnis taps vilties ir prieglobsčio vieta, o vėliau Izraelis pames savo netikėjimą ir ieškos savo Mylimojo (Dovydo) iš Jesės giminės (Abraomo sėklos). Ozėjas sako:

“Po to gi Izraelio vaikai gręšis ir ieškos Viešpaties savo Dievo, ir savo karaliaus Dovydo, ir su laime artinsis paskutinėse dienose į Viešpatį ir į jo gėrybes”.³

Aš jau žinojau, kad “paskutinės dienos” ir “laikų pabaiga” —

¹ Oz 2:15

² Ten pat. 2:23

³ Ten pat. 3:5

sinonimai. Žinojau ir tai, kad tas laikas prasidėjo 1844 metais, Bahá'u'lláh Tikėjimo gimimo ir judėjų grįžimo į Izraelį, Šventąją žemę, metais.

Izaijo knygoje randame analogišką būsimų įvykių išdėstymo tvarką:

“Aš išvesiu iš Jokūbo palikuonis ir iš Judo — tą, kurs paveldės mano kalnus; mano išrinktieji paveldės šalį ir mano tarnai gyvens tenai. Lygumos bus bandų gardai ir Achoro slėnis — galvijų guolis mano tautai, kuri ieškojo manęs”.⁴

Kiek vėliau Izaijas sako mums, kad tai įvyks tada, kai Viešpats:

“... vadins savo tarnus kitu vardu...”⁵

Ir kitoje vietoje jis pakartoja tą patį:

“...tu būsi vadinamas nauju vardu, kuriuo pramins Viešpaties burna”.⁶

O Mesijo ir Viešpaties atpirktųjų miestas vadinsis:

“...Ieškomasis miestas ir Nepametamasis”.⁷

Ir Ezechielis užsimena apie tą miestą, miestą “vienos kaimenės”, “Dievo kaimenės”, Ganytojo miestą. Jis sako, kad to miesto, naujosios Jeruzalės, vardas bus:

“...Tenai yra Viešpats!”⁸

Pasirodo, niekas tiksliai nežino, kur yra Achoro slėnis. “Istoriniame Westminsterio Biblijos atlase” nurodoma, kad galbūt jis yra tarp Hyrkanijos ir Galgalo Judėjos dykumoje, į vakarus nuo Negyvosios jūros. Dž. A. Smithas “Istoriniame Šventosios žemės atlase” mano, kad apytikrė jo vieta galėtų būti netoli Jericho ir Galgalo, kur dabar teka el Qelt upė, įtekanti į Jordaną už Negyvosios jūros. Tačiau abi nuomonės pažymėtos klaustuku.

Nuo tos dienos, kada Achanas ir jo šeima buvo užmušti akmenimis ir palaidoti Achoro slėnyje, toji vieta buvo ir liko apleis-

⁴ Iz 65:9-10

⁵ Ten pat. 65:15

⁶ Ten pat. 62:2

⁷ Ten pat. 62:12

⁸ Ez 48:35

ta. Bausmę jie užsitraukė, nes nepakluso Viešpaties įsakymams.

Kadangi “achor” reiškia “vargas/kančia”, o Achoro slėnis — “kančių slėnis”, atrodo, nereiktų abejoti, jog tai dar vienas simboliškas patvirtinimas, kad ateis judėjų kančių ir vargų galas, kai jie paskutinėmis dienomis atsigręš į Mesiją. Tą laiką išpranašavo Jozue, kuris apie Achoro slėnį pasakė, kad:

“Taip Viešpaties įpykimas pasitraukė nuo jų”.⁹

Paskutinėmis dienomis Bahá'u'lláh buvo ištremtas kaip kalnys ir tremtinys į Ako tvirtovę, graikų vadintą Ptolemaide, o kryžiuočių — St. Jean d'Akre keliautojai ne kartą yra pažymėję jos “nepakeliamą klimata” ir “šlykštų vandenį”. Čia žemėje, kuri kadaise buvo vadinama Kanaanu, Bahá'u'lláh kentėjo kalinimo vargus ir turkų valdžios persekiojimus. Iš tiesų tai buvo “kančių slėnis”. Pats Bahá'u'lláh apie ją yra taip pasakęs:

“Tad žinok, kad tik atvykę, mes tą vietą pavadinome “kalėjimų kalėjimas”. Ir nors prieš tai mes buvome kitoje žemėje (Persijoje — aut.) sukaustyti grandinėmis, vis dėlto nevadinome jos tuo vardu... Tad pamąstyk, apdovanotasai supratimu!”¹⁰

Kitame laiške Bahá'u'lláh rašė apie Ako tvirtovę:

“Niekam nežinoma mūsų dalia, tik Dievui, Visagaliui, Visažiniui”.¹¹

Būtent tame “kančių slėnyje” Bahá'u'lláh parašė, kad jo “kančios pasiekė kentėjimų viršūnę” (Akas ir yra tai, ką turėjo galvoje Ozėjas, taip rašo Šogi Efendi knygoje “Dievas eina šalia”, 184 p.).

Pasakojimai apie Bahá'u'lláh atvykimą į Aką ir jo vėlesnes keliones į Karmelio kalną skelbia:

“Tai, kad Bahá'u'lláh buvo priverstas palikti Persiją ir apsigyventi palapinėje toje Šventoje žemėje, sunku paaiškinti kuo nors kitu, kaip tik jo persekiojimu, trėmimu ir išvarymu”.¹²

Pirmą kartą Bahá'u'lláh įžengė į Izraelio žemę Haifoje, visiškai netoli Elijo olos. Jo sekėjai labai nudžiugo sužinoję, kad Baha

⁹ Još 7:24-26

¹⁰ God Passes By, Shogi Effendi, 185 p.

¹¹ Ten pat. 187 p.

¹² Ten pat. 183 p.

(Šlovė) atvyko į Šventąją žemę, kadangi niekam nebuvo žinoma, kur ji nugabens po išvarymo iš Turkijos.

Ir štai atėjo jo klajonių pabaiga. “Dievo Šlovė” atėjo į Izraelio žemę. Jo tremtis, kaip ir judėjų išėjimas iš Egipto, baigėsi atvykimu į Šventąją žemę.

Gyvuoja labai įdomi pranašystė, kurią pamini Danieliaus knygos komentaru, išleistu Venecijoje XVI amžiaus antroje pusėje, autorius Samuelis ben Judahas Valerio. Jis apskaičiavo, kad judėjų tremtis pasibaigs 5628 metais pagal judėjų kalendorių, o tai atitinka 1868 krikščioniško kalendoriaus metus.

Nors ir labai keista, bet kaip tik 1868 metais Bahá'u'lláh atvyko į Izraelį, Šventąją žemę. Vadinasi, 1868 metai pasižymėjo tuo, kad baigėsi jo ilgų klajonių po išvarymo iš Persijos metai. Pagaliau jis atėjo į “pranašų prieglobstį”. Simboliškai jis užbaigė ir dvasinę Izraelio sūnų tremtį.

Buvo samprotaujama, kad apie tą jo atėjimą pranašauja ir Dovydas psalmėse:

“Pakelkite, vartai, savo galvas ir pakilkite jūs, senoviniai vartai, kad įeitų garbės karalius! “Kas yra tas garbės karalius?” “Tai stiprus ir galingas Viešpats, Viešpats, galingas kovoje”.¹³

Bahá'u'lláh įžengė į žemę, kuri anksčiau buvo Galilėja, pašventinta Kristaus ir senovės pranašų. Jis atvyko jūros keliu į Užjordanę.

Ten, kur Izaijas pranašauja apie pirmąjį ir antrąjį Mesijo atėjimą, jis pažada, kad Amžinybės Tėvas ateis jūros keliu:

“Senesniais laikais Zabulono šalis ir Neftalio šalis buvo paniekinta, bet paskučiausiu metu labai pagerbta jūros kelias anapus Jordano, Pagonių Galilėja”.¹⁴

Tai, kad Izaijas kalba būtent apie antrąjį atėjimą jūros keliu, o ne apie pirmąjį, kada Kristus ilgai išbūdavo Zabulono ir Neftalio žemėse, darosi aišku iš kitų Izaijo pranašystės eilučių:

“Nes mums gimė kūdikis ir mums duotas sūnus: Viešpatavi-

¹³ Ps 24:9-10

¹⁴ Iz 9:1

mas yra ant jo peties, ir jis bus vardu: Nuostabus, Patarėjas, Galingasis Dievas, būsimojo amžiaus Tėvas, taikos Kunigaikštis. Jo viešpatavimas daugės, ir taikai nebus galo; jis sėdės Dovydo soste ir jo karalystėje, kad ją sustiprintų ir paremtų teismu ir teisybe jau dabar ir per amžius. Kareivijų Viešpaties uolumas tai padarys”.¹⁵

Biblijos tyrinėtojai manė, kad šioje pranašystėje kalbama apie Kristų, nors atvirai pripažino, kad kai kurios pranašystės neišsipildė ir išsipildyti gali tik laikų pabaigoje, kai Jis ateis antrą kartą. Dalis tų pranašysčių tiko Švenčiausiajam Kristui, bet dauguma — ne. Pavyzdžiui:

1. “Viešpatavimas nebuvo ant jo peties”.

Kristus pats sakė:

“...atiduokite, kas ciesoriaus — ciesoriui, o kas Dievo — Dievui”.¹⁶

“Mano karalystė ne iš šio pasaulio”.¹⁷

2. Kristaus vardas nereiškia “Galingasis Dievas”.

Kristus aiškiai suvokė, kad Dievas ir Jis — skirtingos esybės:

“Kam vadini mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas”.¹⁸

3. Kristus nebuvo būsimojo amžiaus Tėvas”. Jis dažnai sakė, kad Tėvas — kitas, skirtingas nuo Jo. Ir nors Kristus tvirtino, kad tikslo požiūriu Jis ir Tėvas yra “viena”, bet vis dėlto Jis labai dažnai pabrėždavo:

“Tėvas, kuris man jas (avis — aut.) davė, yra aukščiau už viską...”¹⁹

“...Sūnus nieko negali daryti iš savęs, o vien tai, ką mato darant Tėvą”.²⁰

4. Nors Kristų ir vadino “Taikos Kunigaikščiu”, Jis pats tvirtino priešingai:

¹⁵ Ten pat. 9:6-7

¹⁶ Mt 22:21

¹⁷ Jn 18:36

¹⁸ Mk 10:18

¹⁹ Jn 10:29

²⁰ Ten pat. 5:19

“...Aš atėjau nešti ne ramybės, o kalavijo”.²¹

Jis taip pat sakė:

“Gal manote, kad esu atėjęs atnešti žemei ramybės?! Ne, sakau, jums, ne ramybės, o nesantarvės”.²²

5. Kristus nelaukė, kad po Jo mirties padidės Jo valdžia ir taika. Nes Jis pasakė:

“Nuo dabar penki vienuose namuose bus pasidaliję: trys prieš du ir du prieš tris”.²³

Ten pat Kristus kalba apie paskutines dienas, kai Jis sugrįš kaip “vagis” naktį.

Taigi aš sužinojau, kad:

1. “Viešpatavimas buvo ant Bahá'u'lláh peties”. Jo Raštuose buvo numatyti vietiniai, nacionaliniai ir tarptautiniai institutai Jo Tikėjimui palaikyti ir žmogaus teisėms ginti visame pasaulyje.

2. Jam galima taikyti ir žodį “Patarėjas”, nes pagal Jo išakymus buvo įgyvendintas pasitarimo principas tų valdymo institutų veiklai tvarkyti.

3. Kaip Kristus buvo vadinamas “Sūnumi”, taip Bahá'u'lláh “Tėvu”. Ir jo misija buvo Tėvo misija: suburti žmoniją į vienus namus, o tais namais padaryti visą planetą. Bahá'u'lláh savo atėjimo tikslą nurodė esant tokį — visų tautų, rasių ir religijų suvienijimas. Ir Jis buvo vienas visų religijų, rasių ir tautų tėvas.

4. Skirtingai nuo Kristaus, Bahá'u'lláh misija kaip tik buvo nešti taiką. Jo aukščiausias tikslas buvo — taika visame pasaulyje. Jis buvo Taikos Kunigaikštis, tai matyti labai aiškiai iš jo pokalbio su profesoriumi E.G. Browne'as Šventojoje žemėje. Aš skaičiau paties Browne'o pasakojimą apie tą nepamirštamą vizitą: “... švelniu, maloniu balsu man buvo pasiūlyta atsisėsti...” Tu atvykai aplankyti kalinio ir tremtinio... Mes linkime gero visam pasauliui ir laimės visoms tautoms... Kad visos tautos susivienytų tikėjime ir žmonės taptų broliais... Bet taip ir bus: šitie bevaisiai prieštaravi-

²¹ Mt 10:34

²² Lk 12:51

²³ Ten pat. 12:52

mai, šitie naikinamieji karai greitai nueis į nebūtį, ir ateis “Didžiosios Taikos” laikai. “Tokie, kaip dabar prisimenu, — rašo profesorius Browne’as, — buvo žodžiai, kuriais, be daugelio kitų, kreipėsi į mane Bahá’u’lláh. Todėl tie, kurie juos perskaitys, tegul sprendžia patys, ar nusipelno jie kalinimo ir mirties, taip pat, ar pasaulis praras, ar įgys, jeigu jo doktrinos taps prieinamos visuomenei”.²⁴

5. Ir kas dėl Bahá’u’lláh “viešpatavimo daugėjimo”, tai juk tikrai taip buvo. Praėjus truputį daugiau kaip šimtui metų, jo Tikėjimas prasiskverbė į visus kontinentus. Bahá’u’lláh valdos didėja kiekvienais metais. Tokia nepaprasta pažanga buvo pasiekta dėka Bahá’u’lláh proanūkio Šoghi Effendi Rabbani, vadovavusio Tikėjimui 36 metus.

Prisipažinkite, argi ir jūs, kaip kadaise ir aš pats, nešnabždate patyliukais: “Kokia nuostabi istorija?” Mano, kaip seklio, tiriančio Taip ir neįvykusio atėjimo bylą, entuziazmas pasiekė epogėjų.

Visa tai įvyko Izraelyje, Šventojoje žemėje, pažadėtame “Achoro slėnyje”, “Karmelio kalno” papėdėje.

Aš sužinojau, kad Bahá’u’lláh parašė šimtus tomų, siuntė daugybę laiškų vyriausybėms ir religijų vadovams. Argi ne tai buvo pažadėta Psalmėse:

“Iš Siono, pilno gražumo, suspindėjo Dievas; ateina mūsų Dievas, ir netyli”.²⁵

Administracinis Bahá’u’lláh Tikėjimo Centras, Pasauliniai Teisingumo Rūmai pastatyti ant šiaurinio Karmelio kalno šlaito, vienoje iš gražiausių Izraelio vietų. Taip, pasirodžius šiam Naujajam Sionui, išsipildė Psalmių pranašystė apie paskutines dienas:

“Viešpats didis ir labai šlovintinas mūsų Dievo mieste, jo šventenybės kalne. Jo šventas kalnas, labai puikus kauburys, yra visos žemės džiaugsmas; Siono kalnas, šiaurės galas, yra didelio karaliaus miestas”.²⁶

Aš nutariau, kuo daugiau sužinoti apie Karmelio kalną, Haifą, Bahá’u’lláh miestą, ir apie Aką, jo kalėjimo vietą.

²⁴ A Traveller’s Narrative, E. G. Browne, 1891, XI p.

²⁵ Ps 50:2-3

²⁶ Ten pat. 48:1-2

10. TEN, KUR ELGETOS — ROJAUS VALDYTOJAI

Beveik iš karto aš aptikau tokią žinutę apie garsųjį kalną:

“Karmelio kalnas gerai žinomas judėjų istorijoje ir dažnai sutinkamas Pranašų posakiuose”.¹

Apie jį užsimenama tokiose Senojo Testamento knygosė: Jozuės 1 Karalių knygoje, Saliamono psalmėse, Izaijo, Jeremijo, Amoso, Michėjo, Nahumo ir kitų knygosė.

Aš atskleidžiau ir šiuos faktus:

1. Karmelio kalnas garsus tuo, kad čia pranašas Elijas prisaidino Izraelio tautą būti ištikimiams Jahvei (Dievui) ir nužudė Baalo žynius.²

2. Ant Karmelio kalno Eliziejus prikėlė iš numirusių sunamietės sūnų.³

3. “Žydų enciklopedijoje” rašoma: “Labai tikėtina, kad nuo seniausių laikų Karmelio kalnas buvo laikomas šventa vieta”.⁴

4. Jahvės (Dievo) altorius Karmelio kalne jau buvo dar iki įsigalint karalystėje Baalo kultui.⁵

5. Eliziejus atėjo į Karmelio kalną iš Jericho ir čia įsikūrė.⁶

6. Šventos vietos šlove Karmelio kalnas patraukė ir Pitagoro dėmesį.⁷

7. Anot romėnų istoriko Tacito, į Karmelio kalną atvykdavęs ir imperatorius Vespasianas, kad gautų patarimų iš Dievo orakulo, kuris, pasak padavimo, gyvenęs to kalno šlaite.⁸

8. Pranašas Elijas ant Karmelio kalno šaukdavo liaudies susirinkimus.⁹

¹ The Jewish Encyclopedia, Funk and Wagnalls, 1902, T. III, 579 p.

² Ten pat.

³ Ten pat.

⁴ Ten pat.

⁵ Ten pat.

⁶ Ten pat.

⁷ Ten pat.

⁸ History, Tacitus, Book II, lxxviii

⁹ The Jewish Encyclopedia, T. III, 579 p.

9. Ant Karmelio kalno nusileido ugnis iš dangaus, kad apgintų tiesą ir “būtų įrodyta, kad Izraelio Dievas yra tikrasis Dievas”.¹⁰

10. Dar ir dabar Karmelio kalno šlaite galima pamatyti Elijo olą. Tai ola to paties pranašo Elijo, kuris turi pasirodyti paskutinėmis dienomis kaip Mesijo pirmtakas ir skelbėjas.

Yra dar viena įdomi pranašystė apie Karmelio kalną ir laikų pabaigą. Aš aptikau ją Elijo knygoje, viename iš apreiškimo judėjams midrašimo^{*} variante.

Silverio knygoje “Mesianizmo hipotezės Izraelyje” pateikia savo samprotavimus apie Elijo knyga:

“Angelas Mykolas, parodęs Elijui, kur yra rojus, kalba jam ant Karmelio kalno apie laikų pabaigą”.¹¹

Štai dar keletas pranašysčių apie Karmelio kalną:

1. Mesijas gyvens Karmelio kalne.

2. Jis gansys savo kaimenę savo mokymo lazda nuo Karmelio kalno.

3. Karmelio kalnas pamatys Dievo Šlovę, Mesiją.

Be jau minėtų daugybės pranašysčių apie Karmelio kalną ir Ako miestą, aš aptikau keletą įdomių dalykų Šventose kitų religijų knygose. Taigi aš sužinojau, kad Ako miestas (Akas, Akre, St. Jean d’Ackre Ptolemaidė) buvo laikomas pažadėtąja vilties vieta. Pavyzdžiui, vienas arabų pranašas daug kartų mini Aką vadindamas:

1. Miestu..., kuriam Viešpats ypač maloningas.¹²

2. Miestu “ant jūros kranto..., kurio baltumas malonus Viešpačiui”.¹³

Islamo pranašystėse apie Aką parašyta:

1. “Palaimintas tas, kas aplankė Aką, ir palaimintas tas, kas aplankė aplankiusįjį Aką”.¹⁴

¹⁰ Ten pat.

^{*} Midrašimas (idis) — bendras terminas vienai iš judėjų pasakojamosios literatūros rūšių (rus. vertėjo pastaba).

¹¹ A History of Messianic Speculation in Israel, A. H. Silver, 1927, 42 p.

¹² God Passes By, Shoghi Effendi, 184 p.

¹³ Ten pat.

¹⁴ Ten pat.

2. “Tas, kuris pakels čia savo balsą maldai, bus išgirstas Rojuje”.¹⁵

3. “Ako elgetos — Rojaus valdytojai ir jo kunigaikščiai”.¹⁶

4. “Mėnuo, praleistas Ako mieste, geriau, negu tūkstantis metų kitoje vietoje”.¹⁷

Ir pagaliau pati nuostabiausia iš visų pranašysčių, slypinčių Babo kankinystės ir Bahá'u'lláh tremties į miestą-kalėjimą Aką istorijoje. Šventosiose Bahá'u'lláh tėvynės knygose parašyta:

“Visi jie (Mesijo Skelbėjo palydovai — aut.) bus nužudyti, išskyrus vieną, kuris pasieks Ako slėnį, Viešpaties pokylio vietą”.¹⁸

Cambridgo universiteto profesorius E.G. Browne'as aplankė Bahá'u'lláh Ako slėnyje 1890 metais. Apie savo įspūdžius jis rašė: “... čia aš praleidau penketą nepamirštamų dienų, per kurias mėgavausi neregėtu ir nelauktu bendravimu su tais, kurie yra šaltiniai galingos ir stebuklingos dvasinės jėgos, nematomos, bet vis didėjančios ir nukreiptos pažadinti ir sugrąžinti į gyvenimą žmones, kurie miega mirtinu miegu. Iš tikrųjų tai buvo nepaprasta ir jaudinanti patirtis, bet bijau, kad pajėgsiu perteikti tik menką dalelytę to įspūdžio... Dvasia, apėmusi juos (Bahá'u'lláh sekėjus — aut.), yra tokia galinga, kad negali nepaveikti nė vieno, kas tik pakliūva į jos įtakos sferą... To neįmanoma išvengti ar nepastebėti. Tegu tie, kas to nematė, netiki manimi, jei jiems taip patinka; bet jeigu ta dvasia vieną kartą atsiskleis ir jiems, tai jie patirs tokį įspūdį, kad jau vargu ar kada beužmirš”.¹⁹

Kai profesorius Browne'as susitiko su Bahá'u'lláh vienu du, jis, pasak jo paties žodžių, pajuto “nuostabos ir palaimos virpulį”. Toliau jis priduria: “Aš žiūrėjau į Tą, Kurio veido aš jau niekad nepamiršiu, nors ir aprašyti jo nepajėgiu. Tos sielą kiaurai permatančios akys; jėga ir valdingumu spinduliuojanti kakta... Nebuvo reikalo klausti, prieš Ką aš stoviu, ir aš suklypau prieš Tą, Kuris

¹⁵ Ten pat.

¹⁶ Ten pat.

¹⁷ Ten pat.

¹⁸ Ten pat.

¹⁹ A Traveller's Narrative, Introduction, Browne.

yra objektas tokios pagarbos ir meilės, kokių tikrai gali pavydėti karaliai bei veltui laukia ir nesulaukia imperatoriai!”²⁰

Namas, kuriame įvyko tas susitikimas, buvo pradėtas statyti, kada Bahá'u'lláh dar buvo Ako kalinsys.

Bahá'u'lláh, kaip ir Kristus Izraelio žemėje, keliaudavo panašiai kaip varguomenė — raitas ant asilo. Kartą jodamas pro namą, kuris buvo statomas kažkokiam turtingam musulmonui Udi Khammaras, Bahá'u'lláh pasisuko į savo sūnų ‘Abdu’l-Bahá ir pamerkė: “Įdomu, kam statomas šis namas?” Nespėjęs pabaigti statybos prasidėjo choleros epidemija. Namas buvo apleistas, ir ‘Abdu’l-Bahá pavyko jį išnuomoti grynai už simbolišką kainą. Kai Bahá'u'lláh išleido iš kalėjimo, jis apsigyveno šitame name. Udi Khammarui netikėtai šovė į galvą mintis iškalti virš laiptų, vedančių į Bahá'u'lláh kambarius, tokį, išlikusį iki mūsų dienų užrašą:

“Meilė ir taika šiems namams! Jų grožis didės per amžius. Tarp jo sienų vyks nuostabūs ir nepaprasti dalykai, kurių nepajėgs aprašyti nė viena plunksna pasaulyje”.

Šiuose namuose Bahá'u'lláh praleido paskutinius savo žemiškojo gyvenimo metus. Tarp šių sienų 1892 m. gegužės 29 d. jis iškeleliavo į Anapilį. Dabar į šią šventą vietą melstis atvyksta maldininkų iš visų žemės pakraščių.

Čia, Ako slėnyje, šalia šventojo Karmelio kalno visiškai išsiplildė Izaijo pranašystė, užrašyta 53 skyriuje:

1. “Buvo paniekintas ir paskutinis iš žmonių, skausmo vyras ir kurs buvo pažinęs negalią...”²¹

Bahá'u'lláh buvo atmetas savo tėvynainių ir išvartytas į tremtį. Jo gyvenimas buvo pilnas “skausmo ir ligų”.

2. “... jo veidas buvo lyg paslėptas ir paniekintas, todėl mes nė nekrepėme į jį dėmesio”.²²

Imperatorius Pranciškus Juozapas pravažiavo pro kalėjimą, kuriame kankinosi Bahá'u'lláh. Lui Napoleonas atmetė jo laišką,

²⁰ Ten pat.

²¹ Iz 53:3

²² Ten pat.

sakydamas: “Jeigu tas žmogus nuo Dievo, tai aš pats — dukart Dievas!” Lygiai taip elgėsi ir kiti jo amžininkai.

3. “Tikrai jis ėmė sau mūsų skausmus ir jis nešė mūsų sopulius...”²³

Aš perskaičiau štai tokius Bahá'u'lláh žodžius, kuriais jis aprašo persekiojimus ir įkalinimą:

“Ir nors jau nuovargis įveikia mane ir badas sekina, pliki akmenys — mano patalas, o laukiniai žvėrys — mano palydovai, aš nepradėsiu skųstis, bet tik kentėsiu nemurmėdamas... ir kad ir kas atsitiktų, garbinsiu Viešpatį... Mes meldžiamės, kad per Savo došnumą — tebus pagarbintas Jo vardas — išvaduotų Savo vergus iš pančių ir grandinių...”²⁴

Izaijas savo pranašystę tęsia tokiais žodžiais:

4. “Jis buvo sužeistas dėl mūsų neteisybių, sumuštas dėl mūsų kalčių; plakimas dėl mūsų ramybės krito ant jo, ir jo randais mes esame pagydyti”.²⁵

Bahá'u'lláh buvo du kartus apmėtytas akmenimis, vieną kartą nuplaktas, tris kartus jį bandė nunuodyti, ant jo pečių liko randai nuo šimtasvarių (daugiau kaip 45 kg) grandinių, kurios pratrėnė žaizdas iki kaulų. Kalėjimuose ir tremtyje jis išbuvo beveik pusę amžiaus.

5. “Jis atimtas iš suspaudimo ir iš teismo...”²⁶

Iš kalėjimo “Juodoji duobė” Teherane Bahá'u'lláh buvo pristatytas į valdžios teismą. Kiekvieną minutę buvo laukiama mirties bausmės įvykdymo, bet jis buvo išstremtas į Iraką ir galų gale į Izraelį. Ako mieste-kalėjime buvo taip, kad “namą (Bahá'u'lláh — aut.) apsupo kareiviai su nuogais kardais, kuriems vadovavo pats gubernatorius. Visi — tiek gyventojai, tiek ir karinė valdžia — buvo baisiausiai įsiaudrinę. Aplinkui tik ir girdėjosi minios riksmo ir triukšmas. Bet vis dėlto Bahá'u'lláh buvo nuvestas į gubernatoriaus rezidenciją, apklaustas ir pirmąją naktį išlaikytas areštinėje... Bet netrukus gubernatorius įsakė paleisti jį namo ir atsi-

²³ Ten pat. 53:4

²⁴ The Promised Day is Come, Shoghi Effendi, 42-3 p.

²⁵ Iz 53:5

²⁶ Ten pat. 53:8

prašė už tai, kas įvyko”.²⁷

6. “Buvo skirta su bedieviais jo kapas, bet buvo su turtingu po jo mirties”.²⁸

Bahá'u'lláh palaidotas Bahji namo sode, kurio savininkas buvo turtingas musulmonas. Kaimynystėje gyveno jo nedraugai, kurie, nors ir buvo jo giminaičiai, po jo mirties išdavė jį.

7. “...jis matys ilgai pasiliekančią palikuoniją...”²⁹

Bahá'u'lláh tikrai pamatė savo palikuonis. Jis parengė specialų dokumentą, kurį pavadino “Sandoros knyga”, joje jis įpareigoja savo vyriausiąjį sūnų tapti Tikėjimo Centru po jo mirties. Tas įvykis buvo apgiedotas ir Psalmėse:

“O aš pastatysiu jį pirmagimį, kilniausią tarp žemės karalių... ir tvirta pasiliks jo sandora su manim”.³⁰

Bahá'u'lláh pirmagimiui buvo duotas “‘Abdu'l-Bahá” vardas, o tai reiškia “Bahá('u'lláh) tarnas”. Savo “Testamente” Bahá'u'lláh paskyrė jį savo misijos perėmėju. Jis pavadino ‘Abdu'l-Bahá “Sandoros Centru”.

Profesorius E.G. Browne’as apie ‘Abdu'l-Bahá taip yra pasakęs: “Nedažnai esu sutikęs žmonių, kurių išorė būtų padariusi stipresnį įspūdį... Sunku, bent man taip atrodo, rasti dar iškalbingesnį žmogų, kuris mokėtų taip laiku pateikti reikiamą argumentą, atskleisti dalyko esmę; dar labiau išmanantį judėjų, krikščionių ir musulmonų knygas. Todėl nieko nuostabaus, kad tos savybės, kurios puikiai derinosi su kilnia ir drauge geraširdiškai linksma išore, darė įtaką ir kėlė pagarbą žmonių, netgi ne iš Tėvo sekėjų tarpo. Niekam iš tų, kurie susitikdavo su tuo žmogumi, nė į galvą nešaudavo suabejoti jo didingumu ir galia”.³¹

Garsus Biblijos tyrinėtojas iš Oksfordo universiteto, garbusis daktaras T. K. Cheyne’as, surengė viešą ‘Abdu'l-Bahá paskaitą Mančesterio koledže Oksforde. Daktaras Cheyne’as pats padavė

²⁷ God Passes By, Shogi Effendi, 190-191 p.

²⁸ Iz 53:9

²⁹ Ten pat. 53:10

³⁰ Ps 89:27,28

³¹ A Traveller’s Narrative, Browne, xxxvi p.

skelbimą į Oksfordo laikraštį ir pakvietė dalyvauti visus norinčiuosius. Knygos “Rasių ir religijų sutaikymas” pratarėje Cheyne’as užsimena, kad Bahá’u’lláh sekėju buvo vengrų mokslininkas Vambery. Apie savo paties įsitikinimus Cheyne’as yra pasakęs taip: “Man tiktų savo prisirišimą prie bahajų vado pareikšti daug džiaugsmingesniais žodžiais”. Knygos tituliniam lape Cheyne’as pasivadino “bahajų bendruomenės” nariu.

Taigi tas krikščionių dvasininkas ir Biblijos tyrinėtojas rašė: “Jeigu jau pastaruoju metu ir pasirodė pranašas, tai jis — Bahá’u’lláh. Juk apie žmogų sprendžiama iš jo darbų. Taigi Bahá’u’lláh buvo aukščiausios prabos žmogus, lygus pranašams”.³²

Bet grįžkime prie Izaijo pranašysčių:

8. “... jis matys ilgai pasiliekančią palikuoniją, ir Viešpaties valia bus jo ranka įvykdyta”.³³

Bahá’u’lláh nugyveno gana ilgą gyvenimą. Jis gimė 1817 metais, o mirė Šventojoje žemėje 1892 metais. Paskutiniaus gyvenimo metais Bahá’u’lláh buvo išleistas iš kalėjimo. Jis atėjo iš miesto-kalėjimo Ako į Karmelio kalno šlaitus. Iš tolimų kraštų suvažiavo jo sekėjai, kad būtų šalia jo ir galėtų apsiausti jį savo meile ir kad išsipildytų Dovydo maldos oloje:

“Išvesk mane iš kalėjimo, kad aš dėkočiau tavo vardui. Teisėji apstos mane, kai padarysi man gera”.³⁴

Tie įvykiai Ako slėnyje, kur stovi galinga tvirtovė-kalėjimas, aprašyti ir Eklezinėje knygoje (4:14):

“Nes anas išėjo iš kalėjimo, kad karaliautų...”

Bahá’u’lláh raštuose aš aptikau eilutes apie tai, kad “viskas, ką skelbė knygos, tapo atskleista ir aišku”. Jis paskelbė, kad Senovinis Grožis “valdo sėdėdamas Dovydo soste” ir kad įsigaliojo “Svarbiausias iš Įsakymų”.³⁵

Po pranašysčių apie “Sarono slėnį”, “Achoro slėnį” ir šventąjį kalną “Karmelį” sąrašu aš parašiau — “išsipildė”.

³² Appreciations of the Bahá’i Faith, 18 p.

³³ Iz 53:10

³⁴ Ps 142:7

³⁵ God Passes By, Shoghi Effendi, 230 p.

11. ŽYDINTI TYRUMA

Man reikėjo patikrinti dar vieną sąlygą. Buvo išpranašauta, kad atėjus Mesijui “tyruma žydės kaip lelija”. Apie tai aiškiai kalba Izaijas:

“Palikta ir nepereinama šalis linksminsis, tyruma džiaugsis ir žydės kaip lelija...”¹

O toliau Izaijas sako, kad kai taip atsitiks, Karmelis ir Saronas pamatys Viešpaties Šlovę. Karmelis ir Saronas pamatė Bahá'u'lláh, Viešpaties Šlovę, bet ar jie “pražydo kaip lelija”?

Aš sužinojau, kad Bahá'u'lláh mokiniai atvyko į Aką iš jo tėvynės dar tada, kai jis buvo kalėjime. Jie žinojo, kad Bahá'u'lláh myli vaikus, žalius laukus, medžius ir gėles. Jie baisiai sielvartavo, kad Bahá'u'lláh buvo priverstas devynerius metus kamuotis tame mieste-kalėjime, apsuptame smėlynų, ir kvėpuoti jo “purvinu” oru.

Iš Persijos Bahá'u'lláh mokiniai atsivežė gėlių ir medžių sodinukų, o jo sūnus 'Abdu'l-Bahá įveisė netoli namų puikų sodą. Tų dienų liudininkai rašė: “O, šitie nuostabieji piligrimai! Jie visą tą ilgą, nepaprastai sunkų kelią atėjo pėsti, nepaisydami daugybės pavojų, žmonių priešiško ir nepalankaus klimato, ir per visas tokio varginančio žygio negandas kaip didžiausią brangenybę išsaugojo augalus dievinamo Mokytojo sodui. Kiek kartų jie kentėjo troškulį, bet ir paskutiniu gurkšniu vandens jie girdė augalus!”²

Aš pats aplankiau tą sodą Na'mayn saloje netoli Ako miesto. Žemė ten net suskeldėjusi nuo sausros, bet vidury tos dykumos žaliuoja nepaprastai puikus sodas. Knygoje apie Izraelį apie jį pasakoja Laurence'as Oliphantas: “Ta sala (sodas — aut.), turinti apie 200 jardų ilgio ir vos 100 jardų (1 jardas = 0,914 m) pločio, pilna gėlių lysvių, dekoratyvinių krūmų ir vaismedžių. Čia būdamas jautiesi lyg į pasakų šalį patekęs”.³

Štai dar ką pasakoja Oliphantas apie tą sodą: “Upeliuką sau-

¹ Iz 35:1

² The Chosen Highway, Blomfield, 96 p.

³ Haifa, or Life in Modern Palestine, Laurence Oliphant, 1887, 103-104 p.

go svyruokliai gluosniai, ir pati vieta, kurioj gausu vandens, pavėsio, jazminų ir apelsinmedžių žiedų kvapo, yra nuostabus prieglobstis nuo vasaros karščių. Ir peizažas, ir garsai žadina svajones... visus pojūčius ramina vandens čiurlenimas, nuostabūs kvapai, šviesos ir šešėlių žaismas lapuose, skaisčios žiedų spalvos...”⁴

Iš Ako slėnio smėlynų aš nuvažiauvau prie Karmelio kalno. Kalno šlaite žydėjo puikūs sodai, o nepaprasto grožio keleliai ir takeliai buvo iškalti uoloje.

Dar kai skridau iš Romos į Šventąją žemę, mano dėmesį patraukė “British European Airways” aviakompanijos leidinukas. Ant viršelio puikavosi įėjimo į Bahajų Tikėjimo Sodus ant Karmelio kalno nuotrauka ir užrašas: “Pati gražiausia vieta Artimuosiuose Rytuose”.

Tarp dviejų sodų, kurie kyla aukštyn šlaitu iki pusės kalno, eina platus plentas. Nuo jo pro vartus plaukia minios maldininkų ir lankytojų iš visų pasaulio kampelių. Jie ateina pilni džiaugsmo, ir nuostabiųjų giesmių garsai sklinda po apylinkes. Tą taip pat numatė Izaijas:

“Tenai bus takas ir kelias, ir jis bus vadinamas šventas kelias, juo neis suteptas... Viešpaties atpirktieji sugrįš ir ateis į Sioną su šlovinimo giesme; amžina linksmybė apvainikuos jų galvą; jiems teks džiaugsmo ir linksmybės, o skausmas ir vaitojimas bėgs šalin”.⁵

Tas nuostabiąsias šventoves ir sodus supa apelsinų, citrinų ir mandarinų medžiai. Takeliai, išgrįsti raudonais ir baltais akmenimis, vingiuoja tarp įvairiausių spalvų ir atspalvių gėlynų, dailių pievelių ir tamsiai žalių krūmų. Visur, kur tik įžengė Bahá'u'lláh, žydi tokie nuostabūs sodai.

Bahá'u'lláh šventovė, jo amžinojo poilsio vieta, — nepakartojamo grožio ir ramybės vieta. Ji pastatyta didelio apskritimo centre ir prie jos veda daugybė takelių. Šita žemė, kadaise buvusi tuščia ir bevaisė, dabar gausiai žydi. Oras prisigėręs rožių, hiacintų,

⁴ Ten pat. 104 p.

⁵ Iz 35:8,10

jazminų ir geranijų kvapų. Prie įėjimo į šventovę veda takelis, išgrįstas baltais akmenukais iš Galilėjos jūros pakrantės. Nuo vėjo ir audrų ją saugo trys purpurinės kalvos. Tą šventą vietą supa Libano kedrai, eglės, pušys, kiparisai, buksmedžiai ir alyvmedžiai.

Kaip ir skelbė Izaijas:

“... ir jo kapas bus garbingas”.⁶

Kitame skyriuje Izaijas pranašavo:

“... Viešpaties garbė tau užteka”.

Dar po kelių eilučių pateikiamas toks regėjimas:

“Libano garbė ateis pas tave, eglė, skroblas ir pušis drauge mano šventumo vietai papuošti, ir aš padarysiu savo kojų vietą garbingą”.⁷

Bahá'u'lláh vardas reiškia “Viešpaties Šlovė”. Jo “amžino poilsio” vieta pašlovinta, kaip ir vietos, kurias palietė jo kojos.

Toliau Izaijas pranašauja:

“... pavirsiu tyrumą į vandens liūnus ir nepereinamą šalį — į vandens upelius. Aš duosiu tyrumoje kedrų, akacijų, mirtų ir alyvmedžių; pasodinsiu tyruose kartu eglių, vinkšnų ir skirpstų, kad visi kartu matytų ir žinotų, apsvarstytų ir suprastų, jog tai padarė Viešpaties ranka, ir tai sukūrė Izraelio Šventasis”.⁸

Aš taip pat suradau pranašysčių apie tai, kad kur Dievo Šlovė, tas Izraelio Šventasis, grįš į Sioną, pasikeis klimatas ir sausringoji žemė sužaliuos. O kai jo kapas ir “šventovė” bus išpuoštos, ten, kur kadaise viešpatavo tyruma, ims tekėti vanduo.

Tyrinėjant ankstyvąjį dabartinio Izraelio raidos laikotarpį, man į rankas pakliuvo tokia ataskaita: “Netgi Palestinos (Izraelio — aut.) klimatas pastebimai gerėja. 1927 metais Saliamono užutekiuose, kurie ilgiausius amžius buvo išdžiūvę, ėmė rasti vandens. Buvo mėginta kreiptis į Aukščiausiąjį Palestinos Komisarą su prašymu paskelbti oficialią padėkos Dievui dieną už tikrą stebuklą. Vandens kiekis užutekiuose sudarė apie šešiasdešimt milijonų ga-

⁶ Ten pat. 11:10

⁷ Ten pat. 60:1,13

⁸ Ten pat. 41:18-20

lonų (1 galonas = 4,5 l). Biblijos laikais Palestinoje buvo du lietingieji sezonai kasmet: “ankstyvieji lietūs” ir “vėlyvieji lietūs”. Bet jau daug amžių “ankstyvieji lietūs” būdavo labai menki, o “vėlyvieji lietūs” bei ryto rasa ir visai išnyko. Dabar jie vėl pasirodė ir atgaivino tą žemę, leisdami nuimti du, o kartais ir tris derlius per metus”.⁹

Vadinasi, išsipildė Joelio pranašystė:

“... nes jis padarys, kad lytų jums ankstyvasai ir vėlyvasai lietus, kaip kitados”.¹⁰

Taip pat ir Zacharijo:

“Kareivijų Viešpats sako taip: Aš grįžtu į Sioną... bet dabar aš darysiu šios tautos liekanoms ne taip kaip praeitose dienose... dangus duos savo rasą; aš padarysiu, kad šios tautos liekanos imtų visa tai valdyti”.¹¹

Ir štai 1878 metais vidury tuščios Ako lygumos Bahá'u'lláh sode iš žemės ištryško vandens čiurkšlė. Vanduo ėmė gausiai lietus į išdžiūvusią žemę ir iki šios dienos girdo puikias pieveles, medžius ir gėles, tiek Ake, tiek ir Karmelio kalno šlaituose Haifoje, lyg kuo tiksliausiai pildytų Izaijo regėjimą:

“... nes ištryško paliktoje šalyje vandens ir tyrumoje — upių, ir srovės stepėje. Sausa šalis pavirs liūnu ir išdžiūvusi — šaltiniai...”¹²

Tame skyriuje Izaijas pabrėžia, kad tie stebuklai įvyks Izraelyje tik tada, kai Karmelis ir Šaronas išvys Viešpaties Šlovę.

Maždaug dvidešimt metų iki prasidedant mūsų amžiui Bahá'u'lláh sodų šaltinį aprašė vienas keliautojas krikščionis: “Vidury trykšta fontanas, iš kurio vanduo patenka į visus sodo kampečius. Klombos įrėmintos dailiai aptašytais akmenimis ir įrengtos žemiau irigacinių kanalų. Iš marmurinės fontano taurės vanduo plačia ir greita srove teka į pavėsinę, pasislėpusią po dviem senais šakotais šilkmedžiais. Jų šešėlis krinta ant paaukštino, kurio vie-

⁹ Zionism in Prophecy, F. Hudgings, 1936, 55-56 p.

¹⁰ JI 2:23

¹¹ Zeh 8:3,11-12

¹² Iz 35:6-7

noje dalyje įrengtos vietos sėdėti, o kitą juosia baliustrada, išsikišusi virš Beluso upės. Upės plotis toje vietoje — maždaug penkiolika pėdų (apie 4,6 m) ... ji plukdo savo skaidrius vandenį akmenuota vaga, ir išpūdingo dydžio žuvys, kurias gaudyti, matyt, uždrausta, be baimės atplaukia prie laiptelių, vedančių tiesiog prie vandens, ieškoti maisto”.¹³

Su Bahá'u'lláh atėjimu išsipildė viskas, apie ką buvo kalbama šioje nuostabioje pranašystėje. Nuo tos dienos, kai jis pasirodė Izraelyje, šalis pradėjo labai gražėti. Vietos, kur jis gyveno ir kurias palietė jo kojos, tapo nepaprasto grožio sodais. Iš tiesų negyvenama šalis “pražydo kaip lelija”. Aš pats savo akimis mačiau didelį plotą žemės, kur kadaise gulėjo tik pliki akmenys. Dabar čia žydėjo įvairiausių rūšių, spalvų ir atspalvių rožės, plačiai skleisdamos savo švelnų kvapą.

Taip, kaip ir reikalauja sąlyga, kad Mesijui atėjus dykuma turi sužydėti kaip lelija. Ir prie tos sąlygos aš taip pat parašiau — “išsipildė”.

12. DANGIŠKOJI LIEPSNA

Liko paskutinė sąlygų grupė. Pats Kristus yra sakęs, kad, kai ateis Mesijas, Tiesos Dvasia, Jis pašlovins Jo, Kristaus, vardą. Ar padarė tai Bahá'u'lláh?

Kad prisikapstyčiau prie šio paskutinio liudijimo, aš trumpam palikau ramybėj kitas dvi svarbias sąlygas:

1. “Jis atskleis knygas”.
2. “Jis nuvers neteisingus valdovus nuo jų sostų”.

Šitų dviejų sąlygų įvykdymas jau pats savaime buvo tokia kvapą gniaužianti ir dramatiška istorija, kad aš ne tik pažymėjau prie kiekvienos jų — “išsipildė”, bet ir pajutau būtinybę parašyti apie kiekvieną jų atskirą knygą, kad skaitydami šias stulbinančias istorijas, jūs, kaip ir aš, galėtumėte patirti tokį pat susižavėjimą. Vieną iš tų knygų pavadinau “Nuostabos vynas”.

¹³ Haifa, Oliphant, 104 p.

Prieš pranešdamas apie savo misiją, Bahá'u'lláh parašė “Neabejotųjų knyga”. Autoriaus žodžiais tariant, toji knyga siūlė žmonijai “Nuostabių Nuostabiliausių Vyną”, kuris užantspauduotas muskusu. Ji nuplėšia “antspaudus” nuo “Knygos”, apie kurią užsimena Danielius, ir atskleidžia “žodžių” prasmę, kuri buvo “paslėpta” iki “laikų pabaigos”.¹

Per visą savo gyvenimą Bahá'u'lláh parašė daugiau kaip šimtą tomų. “Neabejotųjų knyga” jis rašė dvi dienas ir dvi naktis be pertraukos. Jo žodžius vadino “veržlia srove”. Istorikas, gyvenęs Bahá'u'lláh laikais Bagdade, liudijo, kad žodžiai, “išskridę iš jo lūpų... per vieną dieną ir per vieną naktį”, galėjo sudaryti didžiulį tomą. Be to: “O eilėraščiai, kuriuos Jis arba diktudavo, arba pats užrašydavo, stebino ne tik daugybe, bet ir grožiu, turiningumu, taip pat ir siužetų įvairove”.²

Man pasisekė surasti vieno liudininko, pirklio iš Širazo miesto, pasakojimą, beje, jis pažinojo ir Babą, ir Bahá'u'lláh. Jis tvirtina: “Aš liudiju, kad eilėraščiai, kuriuos ištare Bahá'u'lláh, ir greičiu, su koku jie buvo užrašomi, ir lengvumu, koku jie liejosi, ir aiškumu, turiningumu bei švelnumu pranoko Babo eilėraščius, kurie jam gimdavo mano akyse. Net jeigu Bahá'u'lláh didybė nebūtų pasireiškusi nieku daugiau, tai visam pasauliui ir žmonėms užtektų ir tų eilėraščių, kurie tą dieną išsiliejo iš po Jo plunksnos”.³

Savo Raštuose Bahá'u'lláh “nuplėšia antspaудus” nuo tiesos ir atskleidžia “paslėptą” prasmę to, kas per amžius jaudino žmonių protus. Tai:

Paskutinis Teismas
Mirusiųjų prisikėlimas
Krikštas
Eucharistija
Trejybė
Persikūnijimas

¹ God Passes By, Shoghi Effendi, 139 p.

² Ten pat. 138 p.

³ Ten pat.

Pasaulio sukūrimas
Dievo buvimo įrodymai
Gyvenimas po mirties // Pomirtinis gyvenimas
Sielos nemirtingumas
Adomo ir Ievos istorija
Gėris ir blogis
Dievo Sūnus
Dangiškasis Tėvas
Rojus ir pragaras
Krintančios žvaigždės
Saulės ir Mėnulio užtemimai
Dievo Diena
Dievo miestas
Pranašų antspaudas
(Kristaus) sugrįžimas

Bahá'u'lláh atskleidė tikrąją šių ir kitų sąvokų prasmę, ir jo aiškinimai, kurie skiriasi nuo kitų originalumu ir aiškumu, neprieštarauja mokslo bei kultūros laimėjimams ir išplečia žmogaus akiratį. Apie visa tai pasakojama knygoje „Nuostabos Vynas”.

Kalbėdamas apie laikų pabaigos Mesiją, Henochas žadėjo:

“Šitas yra Žmogaus Sūnus... Kuris atvers visus lobynus, iki tol paslėptus”.⁴

Antrąją knygą aš pavadinau “Dangiškoji liepsna”. Joje pasakojama Bahá'u'lláh laiškų parašymo šio pasaulio galingiesiems istorija (knygą leidžiant buvo priimtas pavadinimas “Kalinys ir karaliai”). Bahá'u'lláh kreipėsi į juos tokiais žodžiais:

“O žemiškieji karaliai! Mes matome, kad kiekvienais metais jūs didinate savo išlaidas ir jų naštą kraunate ant savo pavaldinių. Iš tiesų visa tai labai neteisinga... nekraukite nepakeliamos naštos ant savo tautų. Neapvaginėkite jų, kad galėtumėte sau statydintis rūmus, priešingai — skirkite jiems tai, ką skiriate sau... Jūsų tau-

⁴ Enoch 46:3

tos — jūsų lobiai. Valdydami sergėkitės pažeisti Viešpaties priesakus ir atiduoti savo pavaldinius į plėšikų rankas. Jų dėka jūs valdote, iš jų lėšų gyvenate, su jų pagalba nugalite, ir vis dėlto su kokia panieka jūs žiūrite į juos! Kaip tai keista, kaip tai labai keista!”⁵

Kitoje vietoje karaliams ir valdovams Bahá'u'lláh rašė:

“O žemiškieji karaliai... Pamiškite savo prieštaravimus, sumažinkite ginklų atsargas, kad jūsų išlaidų našta palengvėtų, o jūsų širdys ir protai atrastų ramybę. Pašalinkite tarpusavio nesutarimus, kurie jus skiria... ir tapkite jiems (tautoms — aut.) teisingumo simboliais”.⁶

Ir dar:

“Jeigu nesulaikote prispaudėjo rankos, jeigu nepajėgiate apginti engiamųjų, tai kokią teisę turite didžiutis prieš žmones?”⁷

Bahá'u'lláh paaiškino žemiškiesiems valdovams kieno vardu jis kalba:

“Aš tasai, kurį išpranašavo Izaijas, tasai, kurio vardas apšviečia ir Torą (Mozės — aut.), ir Evangeliją (Kristaus — aut.)...”⁸

Savo laiškus Bahá'u'lláh pasiuntė:

Austrijos imperatoriui Franzui Josephui

Prancūzijos karaliui Napoleonui III

Vokietijos kaizeriui Vilhelmui I

Rusijos carui Aleksandrui II

Turkijos sultonui 'Abdu'l-Azízui

Persijos šachui Násiri'd-Dínui

Britanijos karalienei Viktorijai

Vakarų respublikų prezidentams ir valdovams

Religiniams krikščionių, judėjų, musulmonų ir zoroastriečių vadovams

Kristaus, Mozės ir Mahometo sekėjams

Pasaulio tautoms

⁵ The Promised Day Is Come, Shogi Effendi, 26 p.

⁶ Ten pat. 21-22 p.

⁷ Ten pat. 22 p.

⁸ Ten pat. 34 p.

Napoleonas III su panieka atmetė Bahá'u'lláh laišką sakydamas: “Jeigu tas žmogus — Dievas, tai aš — dukart Dievas!” Netrukus jis buvo pašalintas iš valdžios, kaip ir buvo sakęs Bahá'u'lláh, ir, patyręs žeminantį įkalinimą, savo dienas baigė tremtyje.

Tik vienas iš valdovų šiaip taip teikėsi atsakyti. Tai buvo Didžiosios Britanijos karalienė Viktorija. Ir štai šiandien iš tų, kadaise galingų monarchų liko tik jos dinastija. Bahá'u'lláh išpranašavo jai ilgus valdymo metus, nors tuo metu jos sveikata buvo nekokia ir, be to, ji nebuvo populiari dėl savo vyro vokiečio. Dar įdomiau, kita karalienė, karalienės Viktorijos anūkė, tapo Bahá'u'lláh sekėja. Aš aptikau Rumunijos karalienės Marijos žodžius apie Bahá'u'lláh ir jo Tikėjimą 1926 m. gegužės 4 d. laikraštyje “Toronto Daily Star”: “Tai (Bahá'u'lláh Tikėjimas — aut.) naujas Kristaus laiškas... Niekas, perskaitęs tą Knygą, negali įveikti noro tapti geresniu. Aš jums visiems siūlau ją perskaityti”.

Jos žodžius cituoja ir 1926 m. rugsėjo 27 d. “Philadelphia Evening Bulletin”: “Tie, kurie perskaitys jų Bibliją “atviromis akimis”, ras sau apreiškimą beveik kiekvienoje eilutėje”.

O štai, ką ji rašė savo privačiame laiške: “Knygos tos (Bahá'u'lláh Raštai — aut.) sustiprino mano dvasią labiau nei tikėjau si... Bahajų mokymas neša taiką ir supratimą”.⁹

Bahá'u'lláh skelbė, kad mato “greitą nuvertimą” tų neteisingų valdovų, kurie nepaiso savo vargingųjų ir romiųjų pavaldinių teisių ir gerovės. Tai bus, anot jo žodžių, kaip “akivaizdi pamoka” visam pasauliui.

Trys iš minėtų valdovų buvo nužudyti, du išvyti iš šalies; soss tai visų, išskyrus vieną, buvo panaikinti.

Kaip paaiškėjo, visi tie įvykiai buvo išpranašauti įvyksią Mesijo atėjimo laikais ir buvo kaip dalis liudijimų apie atėjimą, apie kurį žinojo Biblijos tyrinėtojai. Šventajame Rašte apie tą Mesiją parašyta:

⁹ Appreciations of the Bahá'í Faith, 12-13 p.

1. Psalmynas: “Tam, kurs sulaiko kunigaikščių dvasią, kurs yra baisus žemės karaliams”.¹⁰

2. Jobas: “Jis sutrina daugelį ir nesuskaitomus ir pastato jų vieton kitus”.¹¹

3. Izaijas: “Viešpats sulaužė bedievių lazda, valdovų rykštę”¹², “Tą dieną Viešpats lankys dangaus kariuomenę aukštybėje ir žemės karalius žemėje”.¹³

Tame, Danieliaus knygos skyriuje, kuriame kalbama apie laikų pabaigą ir pranašaujama:

“... štai, su dangaus debesimis ėjo artyn tarsi Žmogaus Sūnus...”¹⁴

Danielius skelbia:

“Aš žiūrėjau, iki buvo pastatyti sostai ir Ilgaamžis atsisėdo...”¹⁵

Šventajame Rašte aš radau daugiau kaip dvidešimt kartų paminėta, kad Mesijo atėjimo metu bus nuversti žemės karaliai.

Kalbėdamas apie paskutines dienas, Henochas mini tą patį “Žmogaus Sūną”, apie kurį kalba ir Danielius:

“Šisai yra Žmogaus Sūnus, kurį tu išvydai... Jis išmuš dantis bedieviams ir nuvers karalius nuo jų sostų ir išvarys iš karalysčių...”¹⁶

Henochas netgi pasako, iš kokios pasaulio dalies ateis tas “Žmogaus Sūnus” paskutinėmis dienomis:

“Ir tomis dienomis susirinks angelai ir pasuks galvas į rytus, Parthia ir Medea tautų (dabartinė Persija — aut.) pusėn, kad sukeltų karaliams sumaištį, ir nerimo dvasia nužengs ant jų, ir nuvers juos nuo jų sostų”.¹⁷

Mėgstamiausia Bahá'u'lláh tema buvo neturtingųjų ir beteisių, paprastų žmonių gerovė ir laimė. Jis labai mylėjo tuos, kurie

¹⁰ Ps 76:12

¹¹ Job 34:24

¹² Iz 14:5

¹³ Tėn pat. 24:21

¹⁴ Dan 7:13

¹⁵ Tėn pat. 7:9

¹⁶ Enoch 46:4-5

¹⁷ Tėn pat. 56:5

kentė badą ir persekiojimus. Jis perspėjo valdžią turinčiuosius:

“Žinokite, kad neturtingieji — Dievo viltis tarp jūsų. Tad neapgaukite Jo vilčių ir nesielkite su jais neteisingai, ir neikite netiesos keliais”.¹⁸

Bahá'u'lláh išpranašavo tas audras, kurios praūžė Žemėje pradedant nuo 1844 metų ir kurios nuvertė monarchus, sunaikino išstisias dinastijas ir su šaknimis išrovė amžių amžius valdžiusias karališkąsias šeimas:

“Viešpats niekad nebuvo užmerkęs ir niekad neužmerks akių prieš tironų priespaudą. Dar daugiau, šiuo Savo Apreiškimu Jis neaplenkė Savo kerštu nė vieno tirono”.¹⁹

To stulbinančio ir detalaus pasakojimo apie karalių pragaištį ir pranašystės išsipildymą dramatiškas ir atskleidžiamas knygoje “Dangiškoji liepsna”.

O prie dviejų pranašysčių — 1) Mesijas atskleis Knygas ir 2) Jis nuvers neteisingus karalius nuo sostų — aš parašiau: “išsipildė”.

13. “JIS PAŠLOVINS KRISTŪ”

Dabar beliko pati paskutinė sąlyga: Jis, Mesijas, pašlovins Kristų.

Pats Kristus žadėjo, kad kai ateis Mesijas:

1. Jis “...pašlovins mane”. (Jn 16:14)

2. Jis “...parodys pasauliui, kaip jis klysta dėl nuodėmės... kad netiki manimi”. (Jn 16:8,9)

3. Jis “...ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs”. (Jn 16:15)

4. Jis “...ir viską primins, ką esu jums pasakęs”. (Jn 14:26)

Ar darė taip Bahá'u'lláh?

Aš suradau patį įtikinamiausią įrodymą, kad Taip ir neįvykusio atėjimo bylos paskutinioji sąlyga buvo įvykdyta. Štai kokius žodžius apie Jėzų Kristų, kuriuos parašė Bahá'u'lláh, aš aptikau. Jis tikrai šlovino Jėzų:

¹⁸ The Promised Day Is Come, Shogi Effendi, 22 p.

¹⁹ God Passes By, Shogi Effendi, 224 p.

“Kad ir kokie žodžiai išėjo iš Jo (Kristaus — aut.) nepriekaištingų, vien tiesą kalbančių, teikiančių viltį lūpų, pakeisti tų žodžių neleista niekam”.¹

Bahá'u'lláh atvirai pripažįsta, kad jis lenkiasi prieš Kristaus kankinišką mirtį ant kryžiaus:

“Žinok, kai Žmogaus Sūnus atidavė Savo dvasią Viešpačiui, visa kūrinija gailiai Jį apraudojo. Paaukodamas Save, Jis įkvėpė naują gyvybę visiems kūriniams. To paliudijimas buvo duotas visoms Žemės tautoms ir dabar jis yra prieš tavo akis”.²

Savo laiškuose Žemės valdovams Bahá'u'lláh priekaištavo visam pasauliui, kad jis netiki Kristumi. Jis nurodė, kad ir jį patį priėmė taip, kaip ir Kristų Jo pirmojo atėjimo metu:

“Ir... kai aš pasirodžiau jiems savo šlovėje, jie nusigręžė nuo manęs. Iš tiesų jie yra nusidėjėliai. Iš tiesų tą sakė ir Viešpaties Dvasia (Kristus — aut.), kada atėjo su tiesa... nuo jų darbų dejavo Šventoji Dvasia ir liejosi ašaros tų, kurie artimi Viešpačiui”.³

Visuose savo raštuose Bahá'u'lláh ragina prisiminti Kristaus žodžius. Jis elgėsi taip, kaip ir nusakė Kristus, — “...ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs”.

Bahá'u'lláh moko pasaulio tautas:

“Su išpažįstančiais skirtingas religijas gyvenkite džiaugsme, kad galėtumėte paliudyti pasauliui tai, ką skelbė Kalnų Pamokslininkas (Jėzus Kristus — aut.), ir būtumėte teisūs visuose dalykuose”.⁴

Kaip ir pranašavo Jėzus, Bahá'u'lláh dažnai primindavo Kristaus žodžius: “...viską primins, ką esu jums pasakęs”. Bahá'u'lláh raštuose perskaičiau:

“Vienybė — štai tikroji viso pasaulio esmė... Jėzus Kristus, Švenčiausiasis, — tebūnie mano gyvenimas auka už Jį! — ir skelbė tą žmonių vienybę. Per tą esmę kiekviena siela, įtikėjusi Jėzų Kristų, grįžta į gyvenimą ir prisikelia, pasiekia amžinosios šlovės

¹ Bahá'i World Faith, 60 p.

² The Bahá'i Revelation, 1955, 58 p.

³ Ten pat. 14 p.

⁴ Ten pat. 148 p.

aukštumas, priima amžinąjį gyvenimą, antrą kartą užgimsta ir patiria didžiausią laimę”.⁵

Aš įsitikinau, kad nė vienas doras ir tikras krikščionis, perskaitęs tokias Bahajų Raštų eilutes, negalės manyti Bahá'u'lláh ar bahajų Tikėjimą esant Kristaus ir krikščionybės priešu:

“Jėzus buvo Dievo Apreiškimas (Pasiuntinys — aut.), visa, kas ėjo iš Jo, buvo iš Dievo. Pažinti Jį (Kristų — aut.), reiškia pažinti Dievą... Paklusti Jam — reiškia paklusti Viešpaties valiai. Jis buvo Dievo malonių šaltinis. Jis buvo visų dieviškų savybių atspindys... Per šitą Atspindį (Jėzų — aut.) į pasaulį tekėjo Viešpaties energija. Visos Kūrinijos Saulė (Dievas — aut.) atsispindėjo Jame”.⁶

Per visą savo tarnystės laiką Bahá'u'lláh savo gyvenimą siejo su Kristaus. Apmėtomas akmenimis, plakamas ir kalinamas Bahá'u'lláh šaukė:

“Jeigu jūs taip trokštate vėl nukryžiuoti Jėzų, užmuškite mane, nes manyje Jis vėl apreikštas jums. Darykite su manim, ką norite, nes aš prisiekiau paaukoti savo gyvybę dėl Viešpaties kelio”.⁷

Taip Bahá'u'lláh pareiškia, kad Šventoji Dvasia yra viena ir duodama visiems Dievo Pasiuntiniams, ir gretina save su Kristumi, todėl yra pasirengęs priimti ir visus pažeminimus, kuriuos Kristus patyrė iš žmonių:

“Pulkite mane ir persekiokite, nes aš — Jo Mylimasis, Jo Esmės pasireiškimas, nors mano vardas ir kitoks. Aš atėjau šlovės debesų šešėlyje”.⁸

Kaip Kristus ir sakė, Bahá'u'lláh “pasmerkė” pasaulį už tai, kad žmonės išdrįso “teisti pasaulio Kunigaikštį (Kristų — aut.)”. Norėdamas priimti iš jų rankų tas pačias kančias, Bahá'u'lláh rašė:

“Jeigu nusprendėte pralieti kraują to, apie kurio atėjimą skelbė Pats Jėzus Kristus — tai štai aš, stoviu prieš jus, aš pasirengęs ir neketinu gintis. Darykite su manim viską, ką tik sumanysite”.⁹

⁵ Ten pat. 235-236 p.

⁶ Star of the West Magazine, T. XII, 188 p.

⁷ The Bahá'í Revelation, 59 p.

⁸ Ten pat.

⁹ Ten pat.

Savo Raštuose Bahá'u'lláh “šlovino” Kristaus vardą per amžius. Jėzaus Kristaus didybė buvo Bahá'u'lláh mėgstamiausia tema, ir jis kalbėjo:

“Mes liudijame, kad kai jis (Jėzus Kristus — aut.) atėjo į šį pasaulį, Jis išliejo Savo šlovės puikybę ant visos kūrinijos. Jis pagydė raupsuotuosius nuo nuodėmės ir bukumo raupsų. Iš Jo gavo palaimą neteisieji ir paklydėliai. Jo galia, kurią Jam suteikė Visagalis Viešpats, neregiai praregėjo ir nušvito nusidėjėlių sielos”.¹⁰

Kalbėdamas apie Kristaus šlovę, Bahá'u'lláh skelbė:

“Tai Jis (Kristus — aut.) atnešė pasauliui apšalyumą. Palaimintas tas, kuris atgręžė į Jį savo nušvitusį veidą”.¹¹

Tik viename Bahá'u'lláh Tikėjimo knygos tome aš radau daugiau kaip šimtą kartų paminėtą Jėzaus Kristaus, Švenčiausiojo, grožį, didybę ir šlovę.¹²

Vadinasi, Bahá'u'lláh įvykdė paskutinę ir vieną iš pačių svarbiausių sąlygų. Kristus pasakė — kai ateis Tiesos Dvasia, “ji pašlovins mane”. Ir prie tos pranašystės parašiau — “išsipildė”.

14. LAVINOS PABAIGA

Pasiekęs tą tyrinėjimų stadiją, aš jau nė kiek neabejojau, kad šimtmečio senumo Taip ir neįvykusio atėjimo bylos paslaptį visiškai atskleidė Bahá'u'lláh.

Nepaprastai tiksliai sutapo visos pranašystės apie paskutinių dienų Mesiją Bahá'u'lláh apreiškime, ir to įrodymams nėra nei galo, nei krašto.

Jis įvykdė šias sąlygas, kurios buvo nurodytos Šventame Raš-
te:

1. Jo Tikėjimas buvo paskelbtas 1844 metais.
2. Jis pasirodė iš rytų.
3. Jis buvo iš Persijos.

¹⁰ Ten pat. 58 p.

¹¹ Ten pat. 59 p.

¹² The Promulgation of Universal Peace, 'Abdu'l-Bahá, 1922, T. I

4. Jo vardas buvo “Dievo Šlovė”.
5. Jis nuvyko į Tigro ir Eufrato slėnį.
6. Jis pranešė pasauliui apie savo misiją senojoje Babilono žemėje.
7. Kaip kadaise Abraomas, jis buvo ištremtas iš Babilono į Siriją.
8. Jis atėjo į senąją “Kanaano” žemę, Viešpaties pažadėta Abraomo palikuonims.
9. Jis atėjo į Izraelį, Šventąją žemę, jūros keliu.
10. Jis ėjo iš tvirtovės į tvirtovę.
11. Jis išėjo iš tvirtovės ir atėjo prie upės.
12. Jis ėjo nuo kalno prie kalno.
13. Jis ėjo nuo jūros prie jūros.
14. Jį, “Viešpaties Šlovę” išvydo Karmelis ir Saronas.
15. Jis atėjo pro rytinius vartus (Babą — aut.).
16. Jis atėjo į Alko slėnį į miestą-kalėjimą.
17. Jis gyveno vidury Karmelio.
18. Jo Įstatymas buvo paskelbtas nuo kalno.
19. Izraelio sūnūs buvo surinkti, kai jis pasirodė Šventojoje žemėje.
20. Dievo kalne pastatyti “maldos namai”, skirti visoms tautoms.
21. Dykuma pražydo kaip lelija.
22. Jo žemiškoji tarnystė truko lygiai keturiasdešimt metų.
23. Jo šventovė ir amžinojo poilsio vieta buvo išpuoštos.
24. Vietos, kurias lietė jo kojos, buvo pašlovintos.
25. Jis gimė iš Abraomo sėklos.
26. Dvasinę karalystę jis išplėtė iki Žemės pakraščių.
27. Jis atskleidė Knygas.
28. Jis nuvertė karalius nuo sostų.
29. Jis pašlovino Kristų.

Tačiau pranašysčių išsipildymu ši istorija dar nesibaigia. Tai tebuvo tik svarbiausios sąlygos, kuriomis remdamasis aš norėjau įsitikinti Bahá'u'lláh Tikėjimo ir jo paties, kaip pranašo, tikrumu. Prie kiekvienos jų galėjau nė kiek nesvyruodamas parašyti — “iš-

sipildė”. Ir jeigu nebūtų patekę man į rankas papildomų žinių apie jo Tikėjimą, kurios sužadino dar didesnę susidomėjimą ir smalsumą, žinių, kurios dar labiau sureikšmino patį Tikėjimą ir dar labiau įtikino esant jį tikrą, aš jau seniai būčiau užvertęs Taip ir neįvykusio atėjimo bylą ir parašęs — “ištirta”.

Tačiau tai buvo ne viskas, nors gali pasirodyti ir neįtikėtina. Ar bus gi kada nors galas “stebuklams”?

Man buvo baisiai gaila, kad per daugybę metų milijonai žmonių nieko nežinojo ir vis dar tikėjosi sulauksią Viešpaties rankos, kuri išgelbės nuo vargų ir kančių naštos.

IV dalis

DANGAUS ŽENKLAI

1. DANGAUS ŽENKLAI

Skaitydamas knygas ir prisiminimus apie XIX amžiaus penktą dešimtmetį, taip pat ir kitą medžiagą apie praėjusį šimtmetį, aš užtikau dar vieną siužetinę liniją, kuri jaudino to meto žmones ir sukėlė karštligišką Mesijo laukimą.

Tose pranašystėse buvo kalbama ne apie Mesijo pasirodymo laiką, o apie dramatiškus įvykius, kurie galiausiai ir atvedė į tą nuostabią dieną. Padavimai pasirodė esą ir intriguojantys, ir stulbinantys. Ir aš supratau, kad būtina juos užrašyti. Karštinės, kuri apėmė žmones vis labiau artinantis 1844 metams, priežastys darėsi vis akivaizdesnės.

Apreiškimo knygoje buvo pažadėta, kad kažkas iš Abraomo sėklos atskleis Knygas paskutinėmis dienomis. Šitas Dievo Avinėlis regėjimuose vaizduojamas turįs septynias akis. Tos septynios akys būsiančios lyg ir septyni Dievo Dvasios (religijų — aut.) apreiskimai, kuriuos Jis iki to laiko duos pasauliui. Ir kaip tik tas septynių didžiųjų religijų knygas turėjo atskleisti Mesijas. Gali pasirodyti keista, bet, kaip paaiškėjo, iki pasirodant Bahajų Tikėjimui, egzistavo būtent septynios didžiosios, Dievo apreikštos religijos. Apie tai dar bus kalbama šioje knygoje.

Apreiškimo knyga pagal 6-tą skyrių skelbia, kad, kai Dievo Avinėlis atvers Knygas ir atskleis jų paslėptą prasmę, vienas iš tų antspaudų bus susijęs su ženklais, kurie pasirodys danguje prieš Mesijo atėjimą. Kaip tik tų ženklų iš Apreiškimo knygos ir ieškojo Biblijos tyrinėtojai per ilgus amžius, kol neaptiko per 1844 metų “karštinę”.

Apreiškimo knygoje išpranašauta:

1. “...Tuomet kilo didelis žemės drebėjimas.”¹ Toks pirmojo ženkle aprašymas.

¹ Apr 6:12

2. "...Saulė pasidarė juoda kaip ašutinis maišas, visas mėnulis paraudo lyg kraujas..."² Tai apie antrąjį ženklą.

3. "...O dangaus žvaigždės ėmė kristi žemėn, tarytum baisaus vėjo purtomas figmedis mestų dar neprinokusius vaisius"³ Toks turėjo būti trečiasis ženklas. Jis paskutinis ir jį buvo lemta išvysti prieš pat Mesijo atėjimą paskutinėmis dienomis. Apie šituos dangaus ženklus Bahá'u'lláh rašė savo "Tikrumo knygoje". Jis pažymėjo, kad žodžiuose, panašiuose į sutinkamus Apreiškime, slypi grynai simbolinė prasmė, nors kai kada gali įvykti ir jų matomas, fizinis įsikūnijimas. Tų žodžių tikrąją, slaptąją prasmę Bahá'u'lláh išaiškino knygoje "Nuostabos vynos", skyriuje "Kai žvaigždės krinta iš dangaus".

Aš aptikau nemaža įdomiausių įvykių, apie kuriuos rašo Biblijos tyrinėtojai ir kurie yra susiję su 1844 metais. Kai kurie jų tik kėlė nuostabą, bet kiti buvo labai dramatiški. Visi tie įvykiai savo metu ir buvo priežastis, kuri sukėlė didelį žmonių nerimą.

Šitie trys Apreiškimo knygos ženklai turėjo rodytis vienas po kito prieš Kristaus sugrįžimą:

1. Baisus žemės drebėjimas.
2. Saulės ir Mėnulio užtemimas.
3. Žvaigždžių kritimas iš dangaus.

Tai, kad visa tai turi įvykti, parašyta Izaijo, Joelio, Danieliaus, Zacharijo knygose ir Naujajame Paties Kristaus Testamente. Po tų įvykių ateis "didinga ir baisi" Paskutiniojo Teismo diena, ir tada ateis Mesijas, atnešiantis pasaulio pabaigą.

Kai kurie Biblijos tyrinėtojai manė, kad visi tie įvykiai, apie kuriuos kalbama Apreiškime, ateis vienu metu, ir mums įprastas pasaulis išnyks visiškai. Bet daugeliui atrodė, kad tie trys įvykiai eis vienas po kito, be to, kiekvienas rodys besitartinant Mesiją, kol, netrukus po paskutinio iš trijų ženklo, žvaigždžių lietaus, pasirodymo, ateis ir Jis Pats.

Mano tyrimai aiškiai parodė, kad minima Rašte "pasaulio

² Ten pat.

³ Ten pat. 6:13

pabaiga” — grynai simbolinė sąvoka. Kai kur ji vadinama “spiralinė pabaiga”, “ciklo pabaiga” ar “amžiaus pabaiga”.

Aš išsiaiškinau, kad graikų kalba turi du žodžius sąvokai “pasaulis” įvardinti: “kosmos” ir “aion”. “Kosmos” reiškia materialųjį pasaulį, o “aion” — epochą arba erą. Pasakymas “pasaulio pabaiga” sutinkamas Naujajame Testamente septynis kartus. Ir kiekvieną kartą graikiškame originale pavartotas žodis “aion”, o ne “kosmos”. Žodis “aion” pavartotas ir mokinių klausime Kristui apie “pasaulio pabaigą” ir apie Jo sugrįžimą. Šitas žodis yra ir Kristaus pasakojime apie “Pjūtį pasaulio pabaigoje”. Ir kai Kristus sako “ir tada ateis galas”, tai vėl pavartoja “aion”. Taigi aišku, kad Kristaus sugrįžimas bus amžiaus arba eros pabaigos ženklas.

Nors iš pradžių atrodė ir labai keista, bet aš suradau žinių apie tai, kad trys įvykiai, kaip tik tokie, apie kokius kalbama Apreiškime, tikrai įvyko, ir būtent tokia tvarka kaip išpranašauta. Neįtikėtina? Galbūt, bet tikrai taip buvo. Tad ar verta stebėtis, kad Taip ir neįvykusio atėjimo byla tiesiog užbūrė mane.

Man pasitaikė perskaityti liudijimą vieno Biblijos tyrinėtojo, kuris ištyrė visus istorinius įvykius iki pat XIX amžiaus penktojo dešimtmečio. Baigdamas savo tyrimą, jis daro tokią išvadą: “Kaip mes matome, pažymėti (Apreiškime — aut.) įvykiai eina tokia tvarka, kaip ir nurodyta pranašystėje”.⁴

Štai jo išvardintieji įvykiai:

1. 1755 metų žemės drebėjimas Lisabonoje.
2. 1780 metų Juodoji Diena.
3. 1833 metų žvaigždžių lietus.

Nejaugi aš einu teisingu keliu? Nutariau visus tris įvykius iš-tirti atskirai, kad pats galutinai įsitikinčiau.

⁴ Our Day in the Light of Prophecy, Spicer, 77 p.

2. DREBANTI ŽEMĖ

Mano pirmasis “kabliukas” buvo labai paprastas.

“Tuomet kilo didelis žemės drebėjimas”.

Apie šią žemės drebėjimą užsimenama daugybėje istorinių dokumentų. Jį vadino: Didžiuoju Lisabonos žemės drebėjimu 1755 metais.

Apie tą, pirmąjį iš trijų, ženklą pasakoja savo knygoje “Žemės drebėjimas” žymus geologas, profesorius W.H. Hobbsas: “Tiek Portugalijos karalystės istorijoje, tiek ir, pagal kai kuriuos rodiklius, visos planetos istorijoje, 1755 m. lapkričio 1 d. žemės drebėjimas užima pirmą vietą tarp visų žinomų žemės drebėjimų... Per šešias minutes žuvo 60 tūkst. žmonių”.

Besiaiškindamas sužinojau, kad Biblijos tyrinėtojai atkreipė dėmesį į vis didėjančią drebėjimų galią. Garbusis Johnas Cummingas knygoje “Septintasis indas” taip aprašo tuos laikus: “Nuo 1800 iki 1865 metų tik buvusioje Romos imperijos teritorijoje įvyko ne mažiau kaip 35 galingi ir viską griauinantys žemės drebėjimai, kurie negali neatkreipti istoriko dėmesio... Skandinavijos pusiasalyje ir Islandijoje nuo 1700 iki 1850 metų jų buvo 224; Ispanijoje ir Portugalijoje — 178; Prancūzijoje, Belgijoje ir Olandijoje — 600... O Apeninų pusiasalyje ir Viduržemio jūros rytuose nuo 1800 iki 1850 metų įvyko daugiau kaip 800 žemės drebėjimų”.

Šitų tyrinėtojų dėmesį patraukė būtent tas faktas, kad visi trys įvykiai — žemės drebėjimas, užtemimas, žvaigždžių kritimas, — pradedant nuo žemės drebėjimo Portugalijoje, nepaprastai greitaiėjo vienas po kito. Bet (Jameso Partono tvirtinimu knygoje “Voltero gyvenimas”) stulbinantis griovimo greitis Portugalijos žemės drebėjimą išskiria iš visų: “Lisabonos žemės drebėjimas, 1755 m. lapkričio 1 d., pribloškė ir teologus, ir filosofus... Tą rytą be dvidešimties minučių dešimtą Lisabona švytėjo visa savo puikybe... Praėjus šešioms minutėms iš miesto beliko tik griuvusių krūva”.

Robertas Searsas knygoje “Pasaulio stebuklai” rašo: “Didysis 1755 metų žemės drebėjimas apėmė mažiausiai keturis milijonus kvadratinų mylių”.

Šitoji katastrofa labai sukretė Volterą. Sakoma, kad jis taip aprašęs tą įvykį: “Iš tiesų toms vietoms tai buvo Paskutinio Teismo Diena; betrūko tik trimito garsų”.¹

Dėl žemės drebėjimo buvo atidėta naujosios Voltairo pjesės premjera. Jo biografo, Tallentyre'o, žodžiais tariant, “žemės drebėjimas privertė žmones susimąstyti. Daugelis atsisakė savo meilės teatrui ir pasuko į bažnyčias”.²

Tais pačiais, 1755, metais įvyko dar vienas žemės drebėjimas, šįkart Persijoje. Jis nusinešė 40 tūkstančių žmonių gyvybių.

Juk Kristus pasakė:

“...Vietomis bus... žemės drebėjimų. Tačiau visa tai — tik kentėjimų pradžia. ...Tuomet danguje pasirodys Žmogaus Sūnaus ženklas...”³

Nemaža Biblijos tyrinėtojų priėjo išvados, kad šitas baisusis žemės drebėjimas ir yra Apokalipsės pranašystės išsipildymas. Jis buvo didžiulės žemės drebėjimų bangos ketera.

Daugelis buvo įsitikinę, kad pasirodė pirmasis ženklas iš Apreiškimo knygos. Dabar jie su baime žvelgė į dangų ir laukė pasirodant antrojo ženklą — Saulės užtemimo.

3. TRIMITO BALSAS

Dabar atėjo eilė mano antrajam “kabliukui”. Pranašystė skelbė: “...ir saulė pasidarė juoda kaip ašutinis maišas, visas mėnulis paraudo lyg kraujas”.

Liudijimų apie tą įvykį aš taip pat radau daugelyje dokumentų. Jį vadino: juodoji 1780 metų diena.

Tas įvykis taip patraukė visų dėmesį, kad apie jį skelbė ne tik Jungtinių Valstijų, bet ir kitų šalių laikraščiai. Štai kaip apie jį pasakoja daktaras Samuelis Stearnsas 1780 m. gegužės 22 d. laikraštyje “Boston Independent Chronicle”: “Tamsą sukėlė ne užtemi-

¹ Our Day in the Light of Prophecy, Spicer, 80 p.

² The Life of Voltaire, S. G. Tallentyre, 1903, T. II, 30 p.

³ Mt 24:7-8,30

mas, tai aišku dėl to, kad tuo metu mūsų sistemos dangaus kūnai užėmė skirtingas padėtis; nes Mėnulis visą tą dieną buvo daugiau kaip už šimto penkiasdešimties laipsnių nuo Saulės”.

Tas įvykis buvo toks unikalus, kad net buvo įrašytas į Websterio aiškinamojo žodyno 1883 metų leidimą:

“1780 metų gegužės 19 d. — Juodoji Diena — taip pavadinta dėl nepaprastos tamsos, kuri apėmė tą dieną visą Naujosios Anglijos teritoriją... Tikroji reiškinių priežastis nežinoma”.

Samuelis Tenny 1792 metais “Collections for the Massachusetts Historical Society” rašė: “Juoda tamsa truko iki popietės, nors prieš dieną buvo stojusi Mėnulio pilnatis”.

Uriahas Smithas taip komentuoja šį Tenny tvirtinimą:

“Mėnulio fazės stebėjimai įrodo buvus neįmanomą Saulės užtemimą tą dieną. Kai šitą išimtiną naktį kartkartėmis danguje pasirodydavo Mėnulis, tai jis būdavo raudonas... kaip kraujas”.¹

Pabrėždami to įvykio unikalumą, daugelis mokslininkų pažymėjo, kad tai nebuvo paprastas Saulės užtemimas. Ne, tai buvo staigus dangaus pajudimas, o Mėnulis buvo kraujo spalvos. Konservatyvesnieji teologai tvirtino, kad nesvarbu, ar tas reiškinys buvo natūralus, ar nepaaiškinamas. Svarbiausia, sakė jie, tai, kad Saulė aptemo, o Mėnulis pasidarė kraujo spalvos. O kas tai sukėlė — neturi reikšmės.

Buvo daug mėginimų tą reiškinį paaiškinti, tačiau Biblijos tyrinėtojai sutarė dėl vieno: juk svarbiausia tai, kad pranašystė išsipildė, o ne tai, kaip ji išsipildė. Vieni bandė prieštarauti, atseit, ne visas pasaulis tapo “Juodosios dienos” liudininkais. Kiti atsakydavo: kaip galėjo visi žmonės tuo pačiu metu pamatyti tą reiškinį, juk ir Betliejaus žvaigždė buvo matyti tik Artimuosiuose Rytuose, o pusė pasaulio išvis kasdien panyra į tamsą? Aistrų ir ginčų karštis vis didėjo. Be to, aistros dėl Kristaus sugrįžimo tuo labiau kaito, juo labiau liepsnojo ginčai.

Laikraštis “Massachusetts Spy” pranešė: “Nakties tamsa rodėsi taip pat nepaprasta ir kėlė baimę lygiai kaip ir dienos; nors

¹ Daniel and the Revelation, Uriah Smith, 1904, 445 p.

švietė pilnatis, ką nors įžvelgti buvo neįmanoma... Kai kas manė, kad tuoj po to ateis Paskutinio Teismo diena, kada “Saulė aptems ir Mėnulis nebeduos šviesos”.

Barberis “Conneleticut Historical Collections” rašo ir apie linksną nuotyki, atsitikusį per valstijos parlamento posėdį Hartforde. Taigi vyko posėdis, kai staiga visiškai sutemo. Visi susirinkusieji greitai sutarė, kad prasidėjo Paskutinio Teismo diena. Tačiau pasiūlymui daryti pertrauką pasipriešino pulkininkas Davenportas. Jis tarė: “Viena iš dviejų: arba Paskutinio Teismo diena artėja, arba ne. Jeigu ne, tai nėra reikalo atidėti posėdžio; o jeigu taip — tai aš norėčiau, kad mane rastų vykdančių savo pareigas. Todėl prašyčiau atnešti žvakių”.

Poetas Whittieris savo įspūdžius apie tą baisią dieną taip aprašo:

“Žemė jaunutė ir pusamžis dangus,
užtvindyti baugios tamsos tirštai...
...jie laukia sunerimę,
kad suskambės trimitas Teismo Paskutinio
ir tamsoje drebėti ims dangaus skliautai...”²

Kristus pasakė:

“...saulė užtams, mėnulis nebeduos šviesos... tuomet... pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį...”³

To meto Biblijos tyrinėtojams įvykis šitas padarė didžiulį įspūdį. Daugelis iš jų buvo įsitikinę, kad Juodoji diena, atėjusi po Didžiojo žemės drebėjimo, yra išsipildymas dviejų pranašysčių, užrašytų Apreiškime, o šitie įvykiai turi įvykti pirmiau negu Mesijas pasirodys Žemėje.

Abu šie reiškiniai įvyko Vakaruose. Žmonės su baime žvelgė į dangų, laukdami išsipildant trečios pranašystės, kai žvaigždės ims kristi iš dangaus.

² J. G. Whittier, Abraham Davenport

³ Mt 24:29-30

4. KAI ŽVAIGŽDĖS KRINTA TARTUM SNAIGĖS

Turiu prisipažinti, kad kaip sekliui, tiriančiam Taip ir neįvykusio atėjimo bylą, ši istorija pasirodė man labai įdomi. Ypač — trečiasis ženklas. Trečioje Apreiškimo pranašystėje buvo sakoma: “...o dangaus žvaigždės ėmė kristi žemėn, tarytum baisaus vėjo purtomas figmedis mestų dar neprinokusius vaisius”.

Užuominų apie kaip tik tokį įvykį aš ir aptikau. Jį vadino: 1833 METŲ ŽVAIGŽDŽIŲ LIETUM.

Tas įvykis buvo toks neįprastas, kad Clarke'o knygoje “XIX amžiaus astronomijos istorija” rašė: “...į Žemę žvaigždės pasipylė tarsi liūtis”.

XIX amžiaus ketvirto dešimtmečio teologų nuomone, trečiasis ženklas, nurodytas 6 Apreiškimo knygos skyriuje, pasirodė 1833 m. lapkričio 12-osios naktį. Clarke'as taip aprašė tą naktį: “Dėl 1833 metų žvaigždžių lietaus meteoritų tyrinėjimai pasidarė neatskiriama astronomijos dalimi visiems laikams”. Toliau jis pažymi: “Pagrindinis smūgis teko Šiaurės Amerikai. Nuo Meksikos užtekio iki Galifakso įvairiomis kryptimis dangų raižė švytintys brūkšniai ir spinduliavo didingi ugnies rutuliai. Tik išaušusi diena, nors ir ne iš karto, užgesino šitą fejerverką”.

O štai ką apie tai rašė Denisonas Olmstedas, matematikos profesorius iš Yale universiteto: “1833 m. lapkričio 13-osios rytas tapo nepamirštamasis dėl “krintančių žvaigždžių” reiškinio — iš tiesų tai buvo vienas iš didingiausių ir puikiausių reiškinių per visą žmonijos istoriją... Tikriausiai nė vienas dangaus reiškinys nuo pat pirmųjų persikėlėlių į tą šalį laikų nebuvo sutiktas su tokiu pasigėrėjimu bei nuostaba vienos dalies gyventojų ir su tokiu siaubu — kitos. Kurį laiką po šio įvykio pagrindinė pokalbių tema buvo “meteoritų fenomenas”.

Simonas Nawcombas “Astronomy for Everybody” pavadino tą krintančių žvaigždžių reiškinį “pačiu nuostabiausiu iš kada nors matytų”.

Prancūzų astronomas Flammarionas rašė “Popular Astronomy”: “Stebėtojas Bostone, Olmstedas, didžiausią meteoritų srautą palygino su puse snaigių skaičiaus, matomo, kai sninga įprastai”.

Profesorius Olmstedas suskaičiavo, kad per valandą nukrito 34.640 žvaigždžių, beje, jis turėjo palaukti, kol šiek tiek praretės tas srautas, kad galėtų nors apytiksliai suskaičiuoti.

Daktaras Humphrey, Šv. Jono koledžo, Marylendo valstijos Anapolio mieste, prezidentas, savo pranešime, išspausdintame “American Journal of Science”, pažymėjo: “Jos krito kaip snaižės — geriau nepasakysi”.

Tas pats žurnalas pranešė: “Nors mėnulio ir nebuvo, kada mes stebėjome pirmą kartą, jų šviesa buvo tokia ryški, kad kartais buvo galima visai nesunkiai įskaityti paprastą šriftą. Jų šviesa buvo daug baltesnė nei Mėnulio šaltą žiemos naktį, kai žemė apsiklojusi storu sniego patalu” (T. XXV, 1834, 372 p.).

Laikraštis “New York Journal of Commerce” rašė: “Nė vieno filosofo ar mokslininko darbuose iki tol nebuvo rasta jokios užuominos apie tokį įvykį, koks nutiko vakar rytą. Tačiau jei sutarsime, kad “žvaigždės krintančios” ir “krintančios žvaigždės” yra tas pat, tada pamatysime, kad tą įvykį dar prieš aštuoniolika amžių tiksliai nusakė pranašas” (1883 m. lapkričio 14 d. numeris).

Thomas Milneris iš Anglijos “Gallery of Nature” 1852 m. nurodo, kad ne tik Ameriką, bet ir visą pasaulį sukrėtė šitas reiškiny. Jis rašo: “Daugelyje vietų dauguma gyventojų buvo apėmusi panika; labiau apsišvietusieji buvo sukrėsti, matydami apokaliptinį paveikslą žvaigždžių, krintančių į žemę iš dangaus tarytum baisaus vėjo purtomas figmedis miestų dar neprinokusius vaisius!”

Kruopščiai ištyrę dalyką, astronomai priėjo prie išvados, kad panašūs meteoritiniai reiškiniai vyksta kas trisdešimt treji metai. Ir vis dėlto 1833 metų reiškinys buvo unikalus dėl savo dramatiškumo. Su juo nebuvo galima lyginti nei žvaigždžių lietaus 1866 metais, nei juo labiau — 1899 metais.

Bet kokių atveju, tvirtino teologijos mokslininkai, ne taip svarbu, ką reiškia šitas ženklas, daug svarbiau — jo pasirodymo laikas ir tai, kad jis eina po žemės drebėjimo ir Juodosios dienos. Daugelis jų ypač pabrėžė, kad tiksliai ir iš eilės išsipildė pranašystė iš Apreiškimo knygos, 6 skyriaus, kurioje kalbama apie Kristaus atėjimo ženklus danguje:

Pirmas: Didysis žemės drebėjimas 1755 metais.

Antras: Saulė užtemo ir Mėnulis pasidarė tarsi kruvinas 1780 metų Juodąją dieną.

Trečias: Žvaigždžių lietus 1833 metais.

Tame pačiame skyriuje pranašaujama, kad ateis Mesijas ir nuvers karalius nuo sostų, nes atėjo didžioji Viešpaties diena. Kristus pasakė:

“...žvaigždės kris iš dangaus... Tuomet... pamatys Žmogaus Sūnų, ateinantį...”¹

Biblijos tyrinėtojai pastebėjo nepaprastą pranašysčių susikoncentravimą į 1844 metus. Ir dabar, kai pasirodė trys dangaus ženklai, kurie, kaip pažadėta Apreiškime, skelbia Kristaus sugrįžimą, jie dar labiau įtikėjo, kad valanda jau arti.

Garbusis L. D. Flemingas savo “Liudijimų apie antrą Kristaus atėjimą maždaug 1843 metais nuo A. D. apžvalgoje”, parašytoje 1842 metais, pareiškė: “Daugelis autoritetingų pranašysčių tyrinėtojų priėjo prie labai panašių išvadų... Tad ar galima tą stebuklingą reiškinį — krintančias žvaigždes ar meteoritus,— kuris prieš keletą metų pribloškė visą pasaulį, aiškinti kitaip nei esant paskutinių laikų ženklą?” Toliau autorius primena keistą “nakties švytėjimą”, “kabėjusį virš žemės” prieš kelis metus. Savo samprotavimus jis baigia tokiais žodžiais: “Tepadeda mums Dievas budėti!”

Įdomu, kad grandiozinis žvaigždžių lietus įvyko lapkričio 12-osios naktį, Bahá'u'lláh gimimo dieną.

Na, kokių gi dar gali būti papildomų ženklų?

5. DANGAUS VEIDAS

O jų buvo! Jų buvo daugybė!

Be pagrindinių dangaus stebuklų, pasirodžiusių prieš Bahá'u'lláh Tikėjimo užgimimą 1844 metais, pasisekė aptikti ir kitų, dar ypatingesnių reiškinų, aprašytų to meto spaudoje.

Margaret Fuller (Ossoli), Emersono draugė, kažkada yra pa-

¹ Mt 24:29-30

sakiusi: “To periodo ryškiausias bruožas buvo tai, kad susijaudinimas apėmė visus visuomenės sluoksnius”.¹

Dar vienoje to meto stebėjimuose rašoma: “Atrodo, ateina laikai, kai keisti ženklai danguje rodomi taip dažnai, kad darosi nejauku”.²

Straipsnis žurnale “Connecticut Observer”, pasirodęs 1833 metų lapkričio 25 dieną, skelbia: “Manome, kad ugnies lietus, kurį mes stebėjome praeitos savaitės trečiadienio rytą, yra kažkas baisaus, tai aiškus perspėjimas, kilniaširdis kai duotas ženklas didžios ir baisios dienos, kuri laukia žemės gyventojų, kai bus nuplėštas Šeštasis antspaudas (iš Apreiškimo knygos — aut.). Laikas, apie kurį kalbama ne tik Naujajame, bet ir Senajame Testamente, tuoj tuoj ateis”.

1843 m. vasaris³

1843 m. sausio 4 d.⁴

New York, 1844 m. rugsėjis⁵

Po 1833 metų žvaigždžių lietaus susidomėjimas pranašystėmis apie laikų pabaigą didėjo ne dienomis, bet valandomis, kol

¹ Days of Delusion, Sears, Introduction, xxiv p.

² Ten pat. 37 p.

³ Days of Delusion, 52 p.

⁴ Ten pat. 56 p.

⁵ Ten pat. 56 p.

1843-1844 metais pasiekė aukščiausią tašką. Susirūpinimo ir entuziazmo didėjimą dar labiau skatino ratilai apie Saulę, kurie buvo matomi 1843-1844 metais ir apie kuriuos buvo rašoma spaudoje.

Ženkli ir pranašystės taip paveikė garbųjį Charlesą Fitchą, Massachusettso valstijos, Bostono miesto, Marlborough gatvės bažnyčios pastorių, kad jis "laikė savo pareiga perspėti visus apie greitą galą, dėl ko galiausiai buvo atskirtas nuo savo bažnyčios".

Pats Fitchas sakė: "Aš tapau lyg ir dvasininku parijum. Bet užtat aš išsigelbėjau".⁶

Ir vis dėlto tuo mano dangaus ženklų sąrašas nesibaigia. Aš skaičiau paties Bahá'u'lláh žodžius, kad kiekvieną kartą, kai Mesijas ateina į žemę, danguje išsižiebia nauja žvaigždė. "Neabejotųjų knygoje" Bahá'u'lláh yra pasakęs, kad Dievo Pasiuntinio atėjimą į žemę iš tikrųjų lydi dvi žvaigždės. Pasak jo, tai žmogus-šauklis, simboliškoji žvaigždė, ir materialioji žvaigždė — dangaus kūnas.

Šią tiesą patvirtina ir Šventasis Raštas, kuriame pasakojama apie žvaigždę, išpėjusią Nimrodą apie Abraomo atėjimą; apie žvaigždę, kurią nurodė faraono aiškiaregiai, turėdami omeny Mozę; apie Betliejaus žvaigždę, dėl kurios Erodas pabūgo Kristaus. Panašių istorijų apie žvaigždes buvo ir pasakojimuose apie Zoroastro, ir kitų Dievo Pasiuntinių atėjimą.

Kiekvienas tų pranašų turėjo pirmtaką-žmogų, ruošusį jų atėjimą, kaip Jonas Krikštytojas Kristaus. Todėl jeigu prasidėjo laikų pabaiga, kai beveik vienu metu turi pasirodyti du Dievo Pasiuntiniai, reikia ieškoti dviejų skelbėjų žemėje ir dviejų ženklų danguje.

Šita mintis man pasirodė fantastiška, bet, jeigu laikysimės Rašto, taip ir turėjo būti. Be to, aš jau buvau pasirengęs patirti bet koki netikėtumą.

Kaip paaiškėjo iš Persijos istorijos, viskas kaip tik taip ir įvyko. Ir Babas, ir Bahá'u'lláh turėjo šauklus, kurie skelbė apie abiejų pasirodymą. Tuos šventus žmones vadino Shaykhu Ahmadu ir

⁶ Ten pat. 68 p.

Siyyidu Kazimu. Vadinasi, dvi simboliškosios žvaigždės (du žmonės) buvo, o kaip su dangaus žvaigždėmis?

Nors ir keista, bet aptikau, kad tuo metu pradėta domėtis “dvigubų” žvaigždžių, arba “žvaigždžių dvynukių”, tyrimais. Už tai, kad “buvo pradėti dvigubų žvaigždžių tyrimai ir jų parametrų sistemingi matavimai”, mes turime dėkoti Williamui Herschelui ir Williamui Struve’ui. Struvė savo darbą baigė 1835 metais Dorpate (Tartu).⁷

Beveik tuo pačiu metu Shaykhas Ahmadas ir Siyyidas Kazimas skelbė pasauliui, kad turi ateiti du Dievo Pasiuntiniai paskutinėmis dienomis. Siyyidas Kazimas, o po jo ir Shaykhas Ahmadas, kreipėsi į Persijos tautą pranašiškais žodžiais apie tuos du, kurie tuoj turi pasirodyti. Siyyidas Kazimas kalbėjo:

“Iš tiesų sakau jums, po žadėtosios Aušros bus apreikšta ir pažadėtoji Saulė. Nes kai išblės pirmojo šviesa, patekės paskesniojo Saulė ir apšvies visą pasaulį”.⁸

Aš sužinojau dar vieną dalyką apie dvigubas žvaigždes, atsitikusį tuo metu. Buvo žinoma, kad viena iš pačių ryškiausių danguje žvaigždžių yra Sirijus. Astronomas Besselis paskelbė teoriją, kad tai yra ne viena, bet dviguba žvaigždė. Tai įvyko 1844 metais. Sirijus buvo pavadintas “ypatingo istorinio intereso” dviguba žvaigžde.

Tai buvo tiesa ir Biblijos tyrinėtojo požiūriu. Besselis pareiškė savo hipotezę 1844 metais, tais pačiais, kada Babas pranešė apie savo misiją ir užgimė Bahá’u’lláh Tikėjimas.

Atidžiai ištyręs Sirijų, astronomas Alvanas Clarkas pripažino, kad Besselio teorija teisinga. Sirijus — iš tikrųjų dviguba žvaigždė. Ji turėjo palydovą. Clarkas patvirtino tai 1862 metais, o prieš keletą mėnesių Bahá’u’lláh pranešė pasauliui, kad jis ir yra tas, apie kurį skelbė Babas.⁹

Visa tai tiesiog svaigino, bet tai buvo tik pradžia. Paaiškėjo,

⁷ Encyclopaedia Britannica, 1962, T. XI, 520 p.; T. XXI, 319-321, 480 p.

⁸ The Dawnbreakers, Nabil, 41-42 p.

⁹ Encyclopaedia Britannica, T. XX, 724 p.

kad kaip ir visos pranašystės apie Bahá'u'lláh, taip ir ši, išsipildė, ir dar su kaupu — “perpildydama taure”.

Dabar supratau ir pritariau žodžiams vieno tyrinėtojo, kuris taip apibūdino šių pranašysčių išsipildymą: “Neretai ieškotojui sunku atrasti šaltinį ar upelį, o dažnai ir upę, bet kas gali nepastebėti vandenyno?”

6. NAKTIES SVEČIAS

Svarbi data, kurios patvirtinimą troškau rasti tarp dangaus ženklų, buvo Bahá'u'lláh Tikėjimo gimimo laikas. Ir tai, pasirodo, buvo daugiau negu paprasta. Tas ženklas buvo didžiulė kometa.

Garsus astronomas, seras Jamesas Jeansas rašė savo knygoje “Per erdvę ir laiką”: “...dėl keistų aplinkybių daugelis žymių kometų pasirodymų, atrodo, arba sutampa su svarbiais istoriniais įvykiais, arba juos truputį aplenkia”.

Daug ką pasako ir tokios laikraščių antraštės:

NETIKETAS GIGANTIŠKOS UGNINĖS KOMETOS PASIRODYMAS DANGUJE VIDURY BALOTOS DIENOS

Toji kometa pasirodė 1843 metais, metai iki užgimstant Bahá'u'lláh Tikėjimui, “aplenkusi” tą įvykį. Tai buvo kometa-gigantas: jos uodega buvo nutįsusi per 105 milijonus mylių (1 mylia = 1609 m). Ji pasirodė tuo metu, kad daugybę spėlionių ir aiškinimų buvo sukėlę didžiuliai ratilai apie Saulę (žr. anksčiau).

Knygoje “Mūsų pirmasis šimtmetis” šitas reiškinys aprašytas taip: “1843 metų kometa laikoma turbūt pačiu nuostabiausiu mūsų laikų reiškiniu: ją buvo galima stebėti dieną gerokai iki tol, kol ji pasimatė ir naktį. Ji skriejo labai arti Saulės, o jos uodegos ilgis buvo tiesiog stulbinantis, visuotinį ir didžiulį publikos susidomėjimą ją galima pavadinti neturiniu precedento”.

“New York Tribune” ir “American Journal of Science” skyrė didžiajai 1843 metų kometai specialius skyrius, beje, “Journal of Science” apie ją rašė būtent tokiais žodžiais — “Didžioji 1843 metų kometa”.

Aš sužinojau, kad to meto dangus papasakojo dar nuostabes-

nę istoriją. Kalba eina apie dar vieną kometą. Ją buvo galima stebėti 1845 metais. Ji, rodės, nieko nesiskyrė nuo kitų kometų, kurių tais metais pasirodė apie tris šimtus. Jau ir seniau ji buvo ne kartą tyrinėta ir 1846 metais dar buvo matyti dangaus skliaute. Ir vis dėlto tuo savo egzistencijos periodu ji buvo viena iš rečiausių kometų. Kaip tik tada ji įžengė į savo raidos baigiamąją, iš tiesų dramatišką, fazę. Kometą buvo pavadinta “Biela”, jos atradėjo vardu. 1944 metų “Encyclopedia Americana” leidime tas įvykis aprašomas tokiais žodžiais: “Ji buvo iš naujo pastebėta 1845 m. lapkričio pabaigoje, ir per visą kitą mėnesį buvo atliekami paties nepaprastiausio reiškinio astronomijos istorijoje — kometos skilimo — stebėjimai. To proceso metu kometos uodegos nebuvo matyti. Profesorius Challisas, stebėjęs tai per Northumberlando teleskopą Cambridge, nepatikėjo savo akimis, o paskui pamanė, kad teleskopas sugedęs, kai 1846 m. sausio 15 dieną pamatė dvi kometas ten, kur ką tik buvo viena. Tai buvo dviguba kometa, nors anksčiau apie tokį dalyką niekas nebuvo net girdėjęs. Netrukus Challisas stebėjimus patvirtino ir kiti mokslininkai”.

Seras Jamesas Jeansas apie tą kometą rašė: “Įdomiausia istorija galima pavadinti tai, kas atsitiko kometai Bielai, ji suskilo, kai 1846 metais buvo atidžiai stebima”.¹

Profesorius Challisas klydo. Kometą Biela buvo ne vienintelė dviguba kometa žmonijos istorijoje, kaip ir Sirijus nėra vienintelė dviguba žvaigždė. Astronomijos istorijoje žinoma buvus ir daugiau ryškių žvaigždžių, ne tik Betliejaus, taip pat kitų naujų žvaigždžių ir didžiausio dangaus kūnų suartėjimo, bent mums taip atrodančio, faktų. Pranašystei svarbu ne paties reiškinio unikalumas, bet nuostabus laiko atitikimas.

Kometą Biela išnyko 1846 metais. O 1852 metų rugpjūtį ji sugrižo. Kaip tik tų metų tą mėnesį Bahá'u'lláh buvo įmestas į požeminį kalėjimą Teherane. Tai buvo pradžia jo keturiasdešimties metų žemiškosios tarnystės, trukusios iki pat jo mirties 1892 metais Izraelyje; keturiasdešimt metų, per kuriuos, anot Michėjo

¹ Through Space and Time, Sir James Jeans, 1934, 154 p.

pranašystės, Dievas apreikš Mesijui “stebuklingų dalykų”.

Tie 1852 metai sutapo su 1269 metų pagal persų kalendorių pradžia. Tai buvo devinti metai po Babo pranašystės, kad ateis Bahá'u'lláh. Babas rašė:

“Devintais metais pasieksite galutinę palaimą... devintais metais patirsite Viešpaties buvimą”.²

Kai kometa, iš kurios pasidarė dvi, vėl pasirodė 1852 metų rugpjūtį, viena jos dalis buvo smarkiai nutolusi. Dabar danguje buvo aiškiai matyti tik kita jos dalis. Taip ir Babas, Bahá'u'lláh pirmtakas, miręs kankinio mirtimi, tuo metu nuėjo į istoriją, o tas, apie kurio atėjimą jis skelbė, Bahá'u'lláh, prisiėmė jam patikėtą misiją.

Apie naują tos kometos pasirodymą taip buvo pasakojama:

“1852 metų rugpjūčio pabaigoje pasimatė stambesnioji kometos dalis, o po trijų savaičių pasirodė ir mažesnioji dalis, dabar jau daug blankesnė negu jos palydovė”.³

Seras Jamesas Jeansas patvirtina tai, kas buvo anksčiau parašyta, ir priduria, kad 1852 metais kometos dalys nutolo viena nuo kitos per pusantro milijono mylių (1 mylia=1609 m).

Apie laikus, kai dviguba kometa švytėjo danguje, rašė ir Bahá'u'lláh. Jis gulėjo sukaustytas grandinėmis požemio kalėjime Teherane. Vėliau jis prisimindavo:

“... ir štai padvelkė į mane Visų Garbingiausiojo (Viešpaties — aut.) Dvasia ir pajutau visos kūrinijos pažinimo galią. Ne iš manęs tai, o iš To, Kas Visagalis ir Visažinis. Ir įsakė Jis man pakelti balsą tarp žemės ir dangaus...”⁴

Tą pačią valandą, lygiai kaip tada, kai balandis nusileido ant Kristaus Jordano vandenyse, ir kai liepsnojantis krūmas iškilo prieš Možę, Didingoji Dvasia nusileido ant Bahá'u'lláh, kuris apie tai paskiau rašė:

“Prisiekiu gyvybe! Ne savo noru atvėriau pats save, bet Viešpats savo pasirinkimu apreikšė mane... Jei tik sumanau išsaugoti savo pasaulį ir ramybę — tuoj pat štai Šventosios Dvasios, stovin-

² Epistle to the Son of the Wolf, 141 p.

³ Encyclopedia Americana, 1944 ed., T. III, 690 p.

⁴ God Passes By, 102 p.

čios dešinėje, balsas žadina mane... ir Nežemiškoji Dvasia, sujudusi mano krūtinėje, skatina mane pakilti ir nutraukti mano tylėjimą”.⁵

Kometa, pranešusi apie dvigubą įvykį — Babo ir Bahá'u'lláh pasirodymą — išnyko, kad jau niekad daugiau nebepasirodytų. Anot sero Jameso Jeanso: “... nė vienos iš jų daugiau niekas nebeamatė kaip kometos, o toje vietoje, kur jos turėtų būti, mirgėjo spiečius meteoritų, kurie vadinami Andromedidais. Kartkartėmis kirsdami žemės orbitą, jie dovanoja mums grandiozinį meteoritų lietaus reginį...”⁶

Tokiu pat būdu, kaip dvi kometos nebebuvo daugiau du atskiri dangaus kūnai, o susiliejo į vieną šviesos šaltinį, taip ir Babo ir Bahá'u'lláh Tikėjimai nebeegzistavo kiekvienas sau, o sudarė vieną visumą, nešančią pasauliui šviesą.

Bet yra dar viena unikali aplinkybė, kuri išreiškia Babo ir Bahá'u'lláh Tikėjimų vienybę. Jie neatskiriama susieti netgi savo tėvynės kalendoriuje. Pagal Persijos, kur gimė ir Bahá'u'lláh, ir Babas, kalendorių jų gimimo dienos eina viena po kitos lygiai taip, kaip buvo paskelbta ir apie jų misijas.

Pagal vakarietišką kalendorių Babas gimė spalio 20 dieną, o Bahá'u'lláh — lapkričio 12 dieną. Bet pagal persišką kalendorių Babo gimimo diena yra pirmoji Muharramo mėnesio diena, o Bahá'u'lláh — antroji. Šios dvi gimimo dienos Persijoje švenčiamos kaip viena didelė, bet dviguba šventė.

Aš buvau net per daug patenkintas sąrašu rastų dangaus ženklų, kurie buvo susiję su Bahá'u'lláh ir jo Tikėjimo atsiradimu. Tas sąrašas tikrai buvo įspūdingas:

1. 1833 metų žvaigždžių liūtis ir periodiškai meteoritų lietūs, pasirodantys lapkritį, Bahá'u'lláh gimimo mėnesį.
2. “Dvigubų žvaigždžių” tyrimų pradžia.
3. Ratilai aplink Saulę 1843 metais.
4. Gigantiškoji 1843 metų kometa.
5. 1844 metų ratilai.

⁵ Ten pat.

⁶ Through Space and Time, Jeans, 154 p.

6. 1845 metų kometa, 1846 metais suskilusi į dvi, o dar vėliau subyrėjusi į meteoritų spiečių.

7. 1844 metų hipotezė, kad pati ryškiausia žvaigždė — Sirijus — yra dviguba žvaigždė. Ji buvo patvirtinta 1862 metais, Bahá'u'lláh pareiškimo apie savo misiją išvakarėse.

Ir nors visi tie jaudinantys įvykiai — žemės drebėjimai, užtemimai, krintančios žvaigždės, kometos ir kiti dangaus ženklai — buvo susiję su Bahá'u'lláh, Dievo Šlovės, pasirodymu ir iš tikrųjų atrodė lyg psalmės žodžių patvirtinimas: “Dangus pasakoja Dievo garbę...”⁷, aš turiu pasakyti, kad Bahajų Tikėjimo skelbimui tai neturėjo jokios įtakos. Tai buvo gamtos reiškiniai, XIX amžiuje kėlę “mesijinę karštinę”, kuri išreiškė entuziazmą krikščionių, laukiančių Kristaus sugrįžimo. Bahajų Tikėjime, kaip aš išsiaiškinau, kur kas daugiau reikšmės teikiama simbolinei “krintančių žvaigždžių” ir kitų ženklų prasmei.

Dabar aš nuoširdžiai pritariu laikraščių darbuotojams, tvirtinusiems, kad jeigu pasakojimas apie Kristaus sugrįžimą būtų buvęs išspausdintas, kaip tikra istorija, tai jis būtų tapęs nepaprastiausias pasakojimas, kokį tik įmanoma papasakoti žmonijai. Ir aš pajutau, kad papasakoti šią istoriją atėjo laikas.

O prie pranašystės “Apie Mesijo atėjimą bus paskelbta danguje ir žemėje” parašiau — “išsipildė”. Tad ir aplanką su pranašystėmis užverčiau — toji Taip ir neįvykusio atėjimo bylos dalis buvo baigta.

Liko tik viena kliūtis. Ją reikės įveikti kiekvienam, kuris nuoširdžiai tiki Kristaus įspėjimu:

“Todėl budėkite, nes nežinote, kurią dieną ateis jūsų Viešpats”.⁸

Jeigu man pavyks įveikti ir šią kliūtį, tai aš tikrai vieną kartą visiems laikams atskleisiu tą ilgaamžę Kristaus sugrįžimo paslaptį.

O tą kliūtį galima nusakyti trim žodžiais: “Saugokitės netikrų pranašų!”

⁷ Ps 19:1

⁸ Mt 24:42

V DALIS

LEMIAMASIS LIUDIJIMAS

1. SAUGOKITĖS NETIKRŲ PRANAŠŲ

Kristus įspėjo savo mokinius saugotis netikrų pranašų, kad jų nesuklaidintų iki Jo sugrįžimo. Jis kalbėjo:

“Žiūrėkte, kad jūsų kas nesuklaidintų. Daug kas ateis su mano vardu ir sakys: “Aš Mesijas!”, ir daugelį suklaidins”.¹

Ir dar Jis sakė:

“Jei tada kas nors jums sakytų: “Štai čia Mesijas” arba: “Jis tenai!” — netikėkite”.²

Jėzus įspėjo mokinius, kad bus ne vienas, o daugybė netikrų mesijų ir netikrų pranašų, kurie:

“... darys didelių ženklų bei stebuklų, mėgindami suklaidinti, jei tai įmanoma, net išrinktuosius”.³

Kaip tik dėl to, kad Jo sekėjai galėtų išvengti klaidos, Kristus davė jiems tris didžius pažadus dėl savo sugrįžimo:

1. Evangelija turi būti skelbiama visur.

2. Turi pasibaigti “pagonių laikai”.

3. Turi pasirodyti sunaikinimo pabaisa, apie kurią kalbėjo pranašas Danielius.

Kristus įsakė jiems budėti ir savo dvasios “akimis” ir “ausimis” įžvelgti tas sąlygas, kad neišklustų iš tiesos kelio. Kristus žinojo, kad tiksliai tie, kurių sielos tyros, pažins Jį Jo sugrįžimo dieną. Jis taip pat žinojo, kad nė vienas pranašas nebuvo pripažintas savo laiku. Tai tiko ir Jam Pačiam. Juk Jo laiku dauguma Jo amžininkų laikė Jį “netikru pranašu”.

Evangelijoje pagal Joną užrašyta:

“Apie jį taip pat ėjo kalbos miniose. Vieni sakė: “Jis geras!”

¹ Mt 24:4-5

² Ten pat. 24:23

³ Ten pat. 24:24

Kiti neigė: “Visai ne. Jis tik klaidina žmones”.⁴

Kai paprastai varguoliai ėjo pas savo rabinus, norėdami sužinoti tiesą apie Kristaus misiją, jiems buvo sakoma, kad Kristus — netikras pranašas. Žmonės nuteikdavo prieš Jį. Nepaisydami visų stebuklų ir ženklų, kurie traukte traukė žmones, valdytojai ir toliau Jį neigė. Tai aiškiai matyti iš šių žodžių:

“Sargybiniai atsiliopė: “Niekados žmogus nėra taip kalbėjęs!” Fariziejai atsakė: “Gal jau ir jūs leidotės suvedžiojami?”⁵

Nesutarimą tarp saujelės Kristui ištikimų ir didžiausios daugybės tų, kurie Jį neigė, aiškiai parodo Jono žodžiai:

“Taigi minioje kilo nesutarimas dėl jo asmens”.⁶

Liaudžiai buvo pareikšta, kad tik visuomenės padugnės tiki Kristų, o žmonės įtakingi, išmanantys Įstatymą, apsišvietę ir išmintingi žino, kad Kristus — netikras pranašas. Tiems kvailiams, kurie norėjo Jį įtikėti, buvo nurodoma:

“Ar tiki jį bent vienas iš vyresnybės ar fariziejų?”⁷

Buvo ne kartą sakoma, kad Kristų tiki tik tamsuoliai, neišmanantys Mozės Įstatymo. Tokie žmonės buvo laikomi paklydėliais, tokiais pat melagiais kaip ir jų pranašas:

“Nebent tos prakeiktos padugnės, neišmanančios Įstatymo”.⁸

Bet pagrindinė priežastis, kad daugelis Palestinoje nepatikėjo Jėzumi iš Nazareto, buvo ta, kad Jis neatitiko pranašysčių apie Mesiją atėjimą taip, kaip jie jas suprato.

Kristaus sekėjams, bandžiusiems patraukti juos į savo pusę, žmonės su panieka atsakydavo, kad Jis, Kristus, netikras pranašas. Ir kaip įrodymą pateikdavo pranašystes iš Rašto:

“Mesijas turi sėdėti Dovydo soste”, — sakė jie. — “O kur gi to Nazariečio sostas?”

“Siono kalnas turėjo pradėti šokti pasirodžius Mesijui. Argi kas nors matė tą stebuklą?”

⁴ Jn 7:12

⁵ Ten pat. 7:46-47

⁶ Ten pat. 7:43

⁷ Ten pat. 7:48

⁸ Ten pat. 7:49

“Mesijas turi valdyti pasaulį kalaviju. O tas Jėzus neturi net lazdos”.

“Mesijas turi būti Dovydo sūnus, o jūs sakote — jį pagimdė mergelė. Jis neatitinka tos pranašystės”.

“Danielius sakė, kad Mesijas bus kunigaikštis, o šitas Jėzus — paprastas dailidė, o ne kilmingas kunigaikštis”.

“Raštas skelbia, kad Mesijas negali būti pakabintas ant medžio, o Nazarietis buvo prikaltas prie medinio kryžiaus ir pakabintas”.

“Pakartoto Įstatymo knygoje aiškiai pasakyta: “... Dievo prakeiktas yra, kas kaba ant medžio...”⁹

Todėl judėjai, tai nurodydami krikščionims, klausė: “Tad kaip mums šlovinti tą, kurį prakeikė Šventoji knyga?”

Vienas iš klausimų, į kurį krikščionims buvo labai keblu atsakyti, buvo pranašystė, kad Mesijas surinks išblaškytus Izraelio sūnus. Judėjai sakė: “Apie Mesiją parašyta, kad Jis surankios mus iš tautų, kuriose mes išblašyti, bet mes neišblašyti, mes čia. Tai argi Jis tikras pranašas? Kaip Jis gali mus surinkti, jeigu mes neišskirstyti?”

Vėliau, kai 70 m. e. metais Jeruzalė buvo sugriauta, o judėjai išblašyti, atsakyti į tą klausimą darėsi dar sunkiau, nes judėjai atšaudavo: “Atėjęs Mesijas turėjo mus surinkti. Kristus atėjo, ir mus ištrėmė iš gimtosios žemės. Mesijas juk turėjo padaryti priešingai. Todėl mes ir manome, kad Jis — netikras pranašas. Kaip jūs galite norėti, kad mes tikėtume Juo?”

Kristaus mokinys Pilypas sutiko savo draugą Natanaelį ir pasakė jam: “Radome tą, apie kurį rašė Mozė Įstatyme ir pranašai. Tai Jėzus iš Nazareto, Juozapo sūnus”. Atsakydamas Natanaelis atšovė: “Ar iš Nazareto gali būti kas gero?!”

Nikodemas, kreipdamasis į fariziejus, taip pasakė apie Jėzų: “Ar leidžia mūsų Įstatymas pasmerkti žmogų, jeigu jis pirmiau neištardytas ir nėra žinoma, ką jis padaręs?”

Fariziejai atsakė jam citatą iš Rašto: “Gal ir tu iš Galilėjos?”

⁹ Įst 21:23

Patyrinėk ir pamatysi, kad joks pranašas nebuvo kilęs iš Galilėjos”.

Ir Palestinos žmonės nuoširdžiai abejojo: “Kaip gi tad gali tas Jėzus iš Nazareto būti Mesijas?”

Tais laikais žmonės labai skeptiškai žiūrėjo į pranašus, ypač atėjusius iš Galilėjos. Toji karta dar atsiminė Judą Galilėjietį, kuris skelbėsi esąs Mesijas ir sukėlė maištą prieš romėnų valdžią. Karo metu Galilėjoje žuvo tūkstančiai žmonių. Romėnų istorikas Josephus padarė tokią išvadą: “Dievas padavė galilėjiečius į romėnų rankas...” Galbūt tas Jėzus iš Galilėjos — dar vienas netikras Kristus, samprotavo jie. Geriausia, nekreipti į jį dėmesio.

Jėzaus sekėjai aiškino žmonėms, kad tos pranašystės apie Kristų išsipildė “slaptai”, o ne “atvirai”, kad tų pranašysčių negalima suprasti tiesmukai, reikia ieškoti paslėptos jų prasmės. Tačiau toks aiškinimas žmonių nepatenkino.

Kai kurie Kristaus mokiniai ir patys kartkartėm suabejodavo Jo tikrumu, todėl kad jiems nebuvo duota suprasti simbolinės Jo palyginimų prasmės. Kristaus žodžiais tariant, jie privalėjo suvokti ne išorinę formą, o paslėptą tiesą:

“Dvasia teikia gyvybę, o kūnas nieko neduoda. Žodžiai, kuriuos jums kalbėjau, yra dvasia ir gyvenimas”.¹⁰

Tačiau jie jautė, kad žodžiai, kuriuos Jis kalba, prieštarauja viskam, ko mokė jų tautą iš kartos į kartą, todėl ir yra pasakyta:

“Nuo to meto nemaža jo mokinių pasitraukė ir daugiau su juo nebevaikščiojo”.¹¹

Taigi Švenčiausiasis Kristus daugelį amžių buvo laikomas netikru pranašu. Judėjai, beje, kaip ir didelė dalis žmonijos, net ir šiandien nenori pripažinti, kad Jis Mesijas.

Romėnų istorikas Tacitus rašė, kad Neronas masiškai žudė krikščionis už tai, kad jie “yra žmonijos priešai”. Jie buvo laikomi “nusikaltėliais, vertais *parodemosios* baismės...” Jis taip pat rašė, kad Krikščionybė “kenksmingas prietaras”.

¹⁰ Jn 6:63

¹¹ Ten pat. 6:66

Kitas romėnų istorikas, Suetonius, apibūdina Šventąjį Kristaus Tikėjimą kaip naują ir viliojantį prietarą. Jo sekėjai, kaip jis rašė, “nuolat kelia sumaištį...”

Celsus antrame amžiuje sudarė rinkinį įvairiausių bjaurių prasiimanymų ir siaubingų istorijų, šmeižiančių Švenčiausiąjį Jėzų. Celsus rašė, kad Jėzus buvo pavainikis, mažo ūgio nevykėlis, kurio poelgių neįmanoma buvo nuspėti; kad gyveno kaip elgeta, todėl iškeliavo į Egiptą, kur dirbo samdiniu ir mokėsi magijos, kad jis gyveno iš išmaldos ir subūrė apie dvylika pramušgalvių vyrų.

Porphyry, vienas iš neoplatonikų mokyklos filosofų, taip pat rašė panašaus turinio knygas, kurios vėliau buvo sunaikintos dviejų imperatorių, priėmusių krikščionybę, įsakymu.

Imperatorius Julijanas, krikščionių vadintas Atsimetėliu, savo rašiniuose taip pat puolė Kristų ir krikščionybę.

Fronto, vieno iš imperatorių auklėtojas, paskelbė pasisakymą prieš krikščionybę.

Anot tyrinėtojo Mirza Abu'l-Fadl sąrašas to, ką per ilgus amžius prirašė Kristų ir Jo Tikėjimą neigusieji, sudarytų didžiulį tomą.

Vadinasi, pažinti Mesiją gali tik tie, kurie turi “akis, kad matytų”. Šitos palaimintos sielos tik savo pastangomis privalo surasti Jo mokymo ir Jo gyvenimo tiesą. Nė vienas žmogus, apdovanotas protu, niekad nepalaikys tų, kurie šmeižia Mesiją.

Ir vis dėlto, kaip įsitikinti tam, kuris nuoširdžiai ieško? Juk turėjo Viešpats duoti savo vaikams kokią nors orientyrą, kurio būtų galima laikytis.

2. ŽMONIŲ GIMINĖS PRIEŠAS

Kristus žinojo, kad toks pat netikėjimas bus užvaldęs žmonių protus ir Jo sugrįžimo dieną. Jis perspėjo savo mokinius, kad jie nesusiviliotų išoriniais, materialiais stebuklais, kurie gali būti daromi Jo, Kristaus, vardu, bet ieškotų asmenybės, kuri visada būtų pilna romumo ir meilės Dvasios.

Ir kai tik pasirodydavo Žemėje Dievo Pasiuntinys — ar Jė-

zus, Mozė, Zoroastras, Buda, Mahometas, Babas arba Bahá'u'lláh — visada Jį laikydavo netikru pranašu tie, kurių “dvasia miegojo”.

Toji problema nėra nauja. Ir iškėlė ją ne Kristus ar Bahá'u'lláh. Ji sena kaip pasaulis.

Tame Evangelijos pagal Matą skyriuje, kuriame Kristus aiškiai nurodė Savo sugrįžimo laiką, Jis įsakmiai perspėjo saugotis netikrų pranašų paskutinėmis dienomis:

“Tad jeigu jums sakytų: “Štai jis tyruose!”, neikite. “Štai jis namų gilumoje!”, netikėkite”.¹

Yra žinių, kad per penkiasdešimt metų po Jo nukryžiuavimo daug kas bandė skelbtis esą Mesijai. Nemažai netikrų mesijų buvo pasirodę ir pastaraisiais amžiais.

Bet, nepaisant visų netikrų pranašų ir mesijų, judėjų mąstytojas Maimonidesas, kaip rašo Durantas knygoje “Tikėjimo epocha”, “visada manė, kad mesianizmo idėja judėjams buvo nepakeičiama dvasinė atrama Tremties laikais, todėl ir padarė ją vienu iš trylikos pagrindinių judaizmo principų”.

Nors ir krikščionys, ir judėjai nekantriai laukė Mesijo atėjimo, o ateisiančioji Karalystė netgi minima abiejų religijų kasdienėje maldoje, bet pagrindinė tikinčiųjų masė tuo jau nebesidomi ir iš viso yra tam abejinga.

Ir tada aš pats savęs paklausiau: negi nėra kokio nors konkretaus būdo patikrinti, ar Bahá'u'lláh tikras pranašas, ar ne? Laimė, toks būdas yra. Jį davė pats Kristus. Taigi Jis davė jį visiems krikščionims, būdą, kuris aiškiai parodo, ar pranašas tikras, ar ne.

“Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių kailyje, o viduje yra plėšrūs vilkai”.²

Kristus žadėjo, kad jeigu mes ieškosime “vidinės” tiesos, o ne “išorinio” pasireiškimo, tai pajėgsime atskirti tiesą nuo melo, nes:

“O kas pro vartus ateina, tas avių ganytojas... eina priešakyje, o avys paskui jį seka, nes pažįsta jo balsą”.³

¹ Mt 24:26

² Ten pat. 7:15

³ Jn 10:2, 4

Kristus, be abejo, kalba apie Savo sugrižimą, nes Jis sako:

“Ir kitų avių dar turiu, kurios ne iš šios avidės: ir jas man reikia atvesti; jos klausys mano balso, ir bus viena kaimenė, vienas ganytojas. Tėvas myli mane, nes aš guldaui savo gyvybę, kad ir vėl ją pasiimčiau...”⁴

Kristus, įspėdamas mokinius saugotis “netikrų pranašų”, pasako ir būdą, kaip atskirti tiesą nuo melo. Jis duoda tikslų kriterijų, kuris leidžia kiekvienam žmogui pačiam įsitikinti, ar pranašas tikras. Tą kriterijų aš suradau Evangelijos pagal Matą septintame skyriuje. Čia Kristus ir įspėja sergėtis netikrų pranašų, ir pasako, kaip tai padaryti. Aš supratau, kad tiek aš, tiek bet kuris Kristaus sekėjas privalo žinoti tą dalyką, ypač kad jis paimtas iš gerai višiams žinomo Jo Kalno pamokslo:

“Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių kailyje, o viduje yra plėšrūs vilkai. Jūs pažinsite juos iš vaisių. Argi kas gali pasiskinti vynuogių nuo erškėčių ar figų nuo usnių?! Juk geras medis duoda gerus vaisius, o netikęs medis — blogus. Geras medis negali duoti blogų vaisių, o netikęs gerų... Taigi jūs pažinsite juos iš vaisių”.

Todėl ir nutariau savo samprotavimus, vadovaudamasis Kristaus patarimu, grįsti būtent šiuo tvirtu pamatu. Taigi apie Bahá'u'lláh spręsiu iš Jo* vaisių. Vertinsiu Bahá'u'lláh remdamasis tuo Kristaus duotu kriterijumi, nes tik taip ir tegalima bus pagaliau nustatyti, ar turi teisę Bahá'u'lláh vadintis Mesijumi.

Jeigu vaisiai geri, vadinasi, ir medis geras, ir pranašas tikras. Tai toks bus mano patikrinimas.

Aš nusprendžiau, kad tai ir bus bene svarbiausias įrodymas, nes jaučiau, kad Taip ir neįvykusio atėjimo bylos išaiškinimas nuo to priklauso labiau nei nuo bet ko kito.

⁴ Ten pat. 10:16-17

*Nuo čia visus įvardžius, susijusius su Bahá'u'lláh, autorius pradeda rašyti didžiąja raide.

3. GYVYBĖS MEDIS

Kristus sakė, kad Tas, Kuris ateis Jo vardu laikų pabaigoje, bus “Tiesos Dvasia”:

“... jus ji ves į tiesos pilnatvę”.¹

Kitoje vietoje Jis sako:

“... išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums sakęs”.²

Ir dar:

“... ims iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs”.³

Aš buvau pasiryžęs prisikapstyti prie tiesos, paslėptos po iš-orine Kristaus žodžių simbolika, juo labiau, kad kitoje vietoje parašyta:

“... pats žodis, kurį aš kalbėjau, nuteis jį paskutiniąją dieną”.⁴

Bahá'u'lláh raštai, kaip aš nustačiau, sudarė šimtą tomų. Šioje knygoje aš tegaliu paminėti labai menką dalelytę to, ko Jis mokė, ir tai labai glaustai. Juk tai tas pat, lyg norėtum šaukšteliu iš-semti jūrą.

Mokslininkas Charlesas Baudouinas savo knygoje “Dabarties tyrinėjimai”, aprašydamas Bahá'u'lláh Mokymą*, pažymi, kad “šiam etikos kodekse dominuoja meilės įsakymas, kurio mokė Jėzus ir visi pranašai. Nors šitas įsakymas gyvenime buvo aiškina-mas įvairių įvairiausiai, tik Bahá'u'lláh aiškinimas iš tikrųjų yra pats įvairiapusiškiausias, labiausiai sudvasintas ir labiausiai tin-kantis šiuolaikinio mąstymo žmogui...”⁵

Buvęs Čekoslovakijos prezidentas Eduardas Benesas taip atsiliepė apie Bahá'u'lláh Mokymą: “Bahajų Tikėjimas, be abejo-nės, yra viena didžiausių moralinių ir socialinių jėgų dabartiniame pasaulyje”.⁶ Benesas taip pat rašė: “Bahá'u'lláh Mokymas — vie-

¹ Jn 16:13

² Ten pat. 14:26

³ Ten pat. 16:14

⁴ Ten pat. 12:48

⁵ Appreciations of the Bahá'í Faith, 25-26 p.

⁶ Ten pat. 62 p.

*Nuo čia autorius didžiąja raide rašo ir Mokymas, ir Tikėjimas, ir įvardžius, pakeičiančius Bahá'u'lláh vardą, laikydamasis Bahajų religijos išpažinėjų tradicijos.

na iš tų dvasinių jėgų, kurios šiandien būtinai reikia, kad dvasingumas įveiktų sudaiktėjimą... Bahajų Mokymas — tai vienas galinčiausių būdų, kad pagaliau laimėtų dvasia ir žmoniškumas”.⁷

Garsus mokslininkas, šviesos muzikos išradėjas, daktaras Glennas A. Shookas, kadaise vadovavęs Wheatono koledžo Nortone, Massachusettso valstijoje, fizikos fakultetui, šitaip įvertino Bahá'u'lláh Mokymą: “Tai galinga žinių upė. Ji patraukli tiek mokslininkui, tiek ir paprastam žmogui. Bahajų Mokymas yra pasirengęs atsakyti į bet kokią dabarties iššūkį ir pasiūlyti protingą ir argumentuotą sprendimą. Tas Mokymas tapo man neįkainojamu atradimu kaip mokslininkui, o kaip paprastam žmogui jis suteikė man paguodą ir praturtino”.⁸

Rumunijos karalienė Marija Kanados laikraštyje “Daily Star of Toronto”, išėjusiam 1926 m. kovo 4 d., kvietė: “Jeigu jūs kada nors sutiksime Bahá'u'lláh (arba Jo sūnaus) vardą, nenumeskite į šalį to, ką Jie parašė. Nuodugniai išstudijuokite Jų knygas, kad Jų nuostabūs, nešantys taiką ir kuriantys meilę žodžiai ir pamokymai smigtų į jūsų širdis taip, kaip jie įsmigo į manąją”.⁹

Praėjus aštuoneriems metams ji pažymėjo: “Tos knygos nepaprastai sutvirtino mane, ir dabar aš jau galiu ramiai numirti bet kurią dieną, nes esu pilna vilties... Bahá'u'lláh Mokymas teikia ramybę ir supratimą... Jis pripažįsta visus didžiuosius pirmiau buvusius Pranašus, jis neatmeta nė vieno tikėjimo ir laiko visas duris atdaras... Tiems, kurie ieško tiesos, Tėvo žodžiai yra tarsi ištroškusiam šaltinis vidury dykumos”.¹⁰

O štai Bahá'u'lláh žodžiai, kurie, man rodos, atspindi viso Jo Mokymo dvasią:

“O žmonių sūnūs! Pats svarbiausias tikslas, kuris atgaivina Dievo Tikėjimą ir Dievo Religiją, yra paisyti visos žmonių giminės interesų, siekti vienybės ir puoselėti meilės ir draugystės dvasią tarp žmonių”.¹¹

⁷ Ten pat.

⁸ Glenn A. Shook, letter, 1946 liepa.

⁹ Appreciations of the Bahá'í Faith, 10 p.

¹⁰ Ten pat. 13 p.

¹¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CX sk.

Nuo šito pradinio taško aš ir pradėjau sistemingsus Bahá'u'lláh medžio vaisių tyrimus, kad nustatyčiau, ar Jis tikras Pranašas, ar ne?

Aš ieškojau Bahá'u'lláh žodžių apie tai, kas, mano nuomone, labiausiai rūpi tiek man, tiek ir bet kuriam kitam žmogui. Tai temos, kurios, manau, yra labai svarbios kiekvieno gyvenime:

1. Namai ir šeima.
2. Tėvynė.
3. Religija.
4. Pats žmogus.

Taigi pirmas vaisius, kurį nutariau patikrinti, buvo požiūris į namus ir šeimą.

4. PIRMASIS VAISIUS: NAMAI IR ŠEIMA

Bahá'u'lláh skelbia žmogaus namus ir šeimą esant šventais. Turėti tas brangenybes yra be galo svarbu tam, kad gyvenimas būtų vertingas ir naudingas. Bahá'u'lláh ragina žmoniją gerbti santuokos šventumą.

Savo sekėjams Jis draudžia vienuolišką gyvenimą. Pagal Jo Mokymą mūsų dienomis nepakanka būti geradariu atsiskyrėliu. Gėrį mes turime kurti drauge su kitais. Pilnakraujis šeimyninis gyvenimas, skelbia Bahá'u'lláh, yra visuomenės pamatas. Bahá'u'lláh sako:

“Tuokitės, kad būtų kam tęsti jūsų darbus, kad jūs laikytumėtės mūsų priesakų, smerkiančių neišmintingumą ir liepiančių būti ištikimiams”.¹

Analizuodamas Bahá'u'lláh Mokymą, daktaras J. E. Esslemontas rašė: “Kad ir kokie buvo senieji vienuoliško gyvenimo patėsinimai, Bahá'u'lláh skelbia juos netekus galios; ir iš tikrųjų aki-vaizdu, kad tokios daugybės garbingų ir dievobaimingų žmonių nusišalinimas nuo bendravimo su panašiais į save, nuo pareigos

¹ Bahá'u'lláh and the New Era, cit., Esslemont, XI d.

auklėti palikuonis gali privesti žmonių giminę prie dvasinio nusikurdymo”.²

Bahá'u'lláh Mokymas skelbia:

“Bahajų susižadėjimas reiškia visišką abiejų pusių sąjungą ir susitarimą. Abu turi būti labai atsargūs ir turi gerai pažinti vienas kito charakterį. Šitoji amžina sąjunga turi būti sutvirtinta tikra santarve, todėl reikia siekti dvasinio artumo, draugystės ir vienybės. Bahajų santuoka reiškia, kad vyras ir moteris dvasiškai ir fiziškai turi taip susijungti, kad jų sąjunga būtų amžina visuose Dievo pasauliuose ir kad padėtų vienas kitam dvasiškai tobulėti. Tokia yra bahajų santuoka”.³

Bahá'u'lláh sako, jog žmonėms reikia tuoktis dėl to, kad išaugintų tokius vaikus, kurie šlovintų Viešpaties vardą ir tarnautų žmonijai.

Bahá'u'lláh sekėjams buvo duotas toks patarimas dėl jų šeimų ir namų:

“Padarykite savo namus taikos ir ramybės buveine. Būkite svetingi, ir tegu jūsų namų durys būna atdaros ir saviems, ir svetiemiems. Sutikite kiekvieną svečią su džiugia šypsena ir padarykite taip, kad kiekvienas jaustųsi tarsi savo namuose.

Savo sąjungos medį nuolat maitinkite meile ir prisirišimu, kad jis visada žaliuotų; ir kai Viešpats atsiųs jums gražių ir mielų vaikečių, skirkite savo gyvenimą jiems auklėti ir mokyti, kad jie galėtų tarnauti žmonijai”.⁴

1911 m. lapkričio 6 d. Paryžiuje Bahá'u'lláh sūnus 'Abdu'l-Bahá sakė kalbą vienuose namuose. Jis tarė: “Iš tiesų tai bahajų namai”, ir patikino susirinkusiuosius, kad kiekvieną kartą, kai bendruomenėje atsiranda tokie namai, apie juos tuoj pat sužinoma, nes žmonės pajunta iš jų srūvančią meilę ir dvasingumą. Jis pasakė:

“O Viešpaties draugai! Jeigu įtikėsite Dievo žodį ir būsite stiprūs; jeigu laikysitės Bahá'u'lláh priesakų ir slaugysite ligonius; kel-

² Ten pat.

³ Ten pat.

⁴ Bahá'í Prayers, London, 1951, 47-49 p.

site nupuolusius; rūpinsitės vargšais ir beturčiais; priimsite savo pastogėn elgetas; ginsite pavergtuosius; guosite liūdinčius ir iš visos širdies mylėsite žmonių pasaulį, tai tada, iš tiesų sakau jums, greitai pamatys šitoji susitikimų vieta nuostabų derlių... bet jūs privalote turėti tvirtą pamatą, o jūsų tikslai ir siekiai turi būti aiškiai suprantami kiekvienam bendruomenės nariui.

O tikslai ir siekiai tie turi būti tokie:

1. Rodyti užuojautą ir gerą valią visai žmonijai.

2. Tarnauti visiems žmonėms.

3. Stengtis nukreipti į tiesos kelią ir apšviesti kiekvieną, kuris skendi tamsybėse.

4. Teikti gerį kiekvienam ir rodyti meilę kiekvienai gyvai sėlai.

5. Būti paklusniems Viešpačiui, nuolat Jam melstis, kad su kiekviena diena artėtume prie Viešpaties.

6. Būti sąžiningiems ir nuoširdiems visuose poelgiuose, kad kiekvienas bendruomenės narys būtų žinomas kaip sąžiningumo, meilės, ištikimybės, gerumo, dosnumo ir drąsumo įsikūnijimas. Atsiriboti nuo viso to — reiškia elgtis bedieviškai”.⁵

Namai ir šeima, kurie tai vykdo, pasakė Jis, gali laikyti save ištikimais Bahá'u'lláh mokiniais.

Tai toks vienas iš Bahá'u'lláh medžio vaisių, iš kurio jūs galite spręsti apie Jį.

5. ANTRASIS VAISIUS: TĖVYNĖ

Kaip išsiaiškinau, Bahá'u'lláh Mokymas ypač pabrėžia štai tokį dalyką:

“Viešpaties tiesioginis ir šventas įsakymas mums draudžia piktžodžiauti, o liepia rodyti taikingumą ir draugiškumą, mums įsako elgtis sąžiningai ir garbingai ir stengtis gyventi taikoje su visomis Žemės gentimis ir tautomis”.¹

⁵ Paris Talks, 'Abdu'l-Bahá, 1911 m. lapkričio 6 d. paskaita.

¹ The Bahá'í Revelation, 308 p.

Kiekvieno bahajo pareiga — būti lojaliam ir paklusniam savo vyriausybei.² Bahá'u'lláh sekėjams liepiama nepaklusnumą teisėtai vyriausybei laikyti nepaklusnumu Pačiam Viešpačiui. Kiekvieno bahajo šventa pareiga, pažymima Bahá'u'lláh Mokyme, yra pareiga “... kuo efektyviau ginti savo vyriausybės ir savo tautos gyvybinius interesus”.³

Iš to, kas parašyta Bahajų Mokyme, aiškiai matyti, kad nuširdus kiekvieno tikro ir ištikimo sekėjo noras yra siekimas “... tarnauti — dorai, o ne norint pasirodyti, kaip tikram patriotui,— aukščiausiems savo tėvynės interesams”.⁴

Bahajai yra pasirengę atiduoti visą savo energiją tarnystei tokią teisėtai vyriausybei ir net paaukoti už ją savo gyvybę, jeigu toji vyriausybė nereikalauja iš jų atsisakyti mylėti Viešpatį ir laikytis Kristaus ir Bahá'u'lláh dvasinių nuostatų.

Ir nors svarbiausia Bahá'u'lláh Mokyme — siekti visų tautų vienybės, Jo žodžiuose nerasime protingo patriotizmo žeminimo ar smerkimo, kaip nepastebėsime ir pastangų iškreipti natūralaus ir šilto jausmo, kurį jaučia kiekvienas, kas myli savo gimtinę.

Bahá'u'lláh Mokyme ypač pabrėžiama, kad Jo laiškas apie pasaulinę vyriausybę ir viso pasaulio vienijimąsi “... nesiekia atitraukti žmogaus nuo atsidavimo savo šaliai, jis neprieštaruoja nė vienos valstybės ar tautos teisėtiems siekiams, teisėms ir pareigoms. Vienintelis dalykas, ką jis nurodo — tai patriotizmo bejėgiškumas, nes įvyko esminių pakitimų visuomenės ekonominiame gyvenime, tautų priklausomybėje viena nuo kitos labai sumažėjusiame pasaulyje, o taip atsitiko dėl revoliucinių pertvarkymų transporto ir ryšių sferoje, t.y. atsirado naujos sąlygos, kurių nebuvo ir negalėjo būti Jėzaus Kristaus laikais... Jame (laiške) kviečiama reikšti atsidavimą daug didesniu mastu, kuris negali prieštarauti ir iš tikrųjų neprieštaruoja atsidavimui mažajai tėvynei. Kalbama apie meilę, kuri turi apimti, o ne išskirti, meilę savo gimtajai žemei. Teigdamas žmonėms tokį atsidavimą ir įkvėpdamas juos tokiai meilei, tas laiškas kloja vienintelį galimą pamatą, į kurį remiantis gali-

² The World Order of Bahá'u'lláh, 1938, 64 p.

³ Ten pat. 65 p.

⁴ Ten pat.

ma plétoti koncepciją, kad žmogus yra pasaulio pilietis, ir ant kurio galima statyti vieningo pasaulio rūmą. Tačiau jis nereikalauja, kad nacionaliniai interesai ir asmeniniai siekiai būtų besąlygiškai pajungiami visos žmonijos, kaip visumos, poreikiams, nors viena nuo kitos priklausančių nacijų ir tautų pasaulyje geriausias būdas paisyti visumos dalies naudos — tai paisyti visos visumos naudos”.⁵

Bahá'u'lláh Mokymo sekėjai privalo būti ne tik lojalūs savo vyriausybei. Jiems griežtai draudžiama dalyvauti bet kokiuose ardomojo pobūdžio politiniuose ar visuomeniniuose judėjimuose.

Viscountas Samuelis, buvęs Vyriausiasis Palestinos Komisaras, kai tą teritoriją prižiūrėjo Britanija, 1952 m. rugpjūtį rašė apie Bahá'u'lláh Tikėjimą, kad bahajai garsėja “kaip padoriausia gyventojų dalis, kaip žmonės išmanantys, drausmingi, išsilavinę ir, kas svarbiausia, verti pasitikėjimo. Jie labai vertinami valstybinėse tarnybose ir komercijoje už jų nepaperkamumą... jie išsiskiria geromis manieromis ir mandagumu...” Pasak Samuelio, bahajų Tikėjimas pelnė aplinkinių pagarbą ir palankumą.⁶

Tai, kad kiekvienas bahajas gali tapti sąžiningas, naudingas ir geidžiamas bet kurios šalies pilietis, paaiškėja iš tokių Bahá'u'lláh patarimų Savo sekėjams:

1. “Šią dieną kiekvieno pareiga laikytis visko, kas gintų interesus ir didintų gerovę visų tautų ir teisėtų vyriausybių”.⁷

2. “Tegu visus tavo veiksmus išskiria iš kitų dora ir sąžiningumas!”⁸

3. “Tik tas vertas vadintis žmogumi, kuris šią dieną skiria savo gyvenimą tarnauti žmonijai”.⁹

4. “Te pasipuošia jūsų lūpos, o žmonės, tiesa, o jūsų sielos — sąžine. Sergėkitės, o žmonės, elgtis su kuo nors apgaulingai. Būkite Viešpaties patikėtiniais visiems Jo kūriniais...”¹⁰

Štai dar vienas vaisius, iš kurio galite spręsti apie Bahá'u'lláh medį.

⁵ The Promised Day Is Come, Chogi Effendi, 127 p.

⁶ Bahá'i Journal, British Isles, November, 1959.

⁷ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XLIII sk.

⁸ Ten pat. CXXX sk.

⁹ Ten pat. CXVII sk.

¹⁰ The Bahá'i Revelation, 89 p.

6. TREČIASIS VAISIUS: RELIGIJA

Bahá'u'lláh rašė:

“O pasaulio žmonės! Religiją Viešpats davė vardan meilės ir vienybės, nedarykite iš jos nesutarimų ir neapykantos priežasties... Tik per vieną šitą žodį įvairūs tikėjimai, egzistuojantys pasaulyje, nušvis tikros vienybės šviesa”.¹

Bahá'u'lláh moko: kadangi Dievas yra vienas, tai ir religija turi būti tik viena. Visi didieji Pranašai* skelbė tą vieną religiją. Nėra, sako Bahá'u'lláh, išsigelbėjimo tik induistui, judėjui, zoroastriečiui, budistui, krikščioniui, musulmonui ar bahajui.

Bahajų Mokymas — ne sekta, o savarankiška religija. Žinomas istorikas Arnoldas Toynbee'as atsakydamas į klausimą apie Bahá'u'lláh Tikėjimą, pasakė: “Mano nuomonė tokia: 1. Bahajų Tikėjimas — be abejo, religija. 2. Bahajų Tikėjimas — tai savarankiška religija. Ji stovi šalia islamo, krikščionybės ir kitų žinomų pasaulinių religijų. Ji nėra kokio nors tikėjimo sekta; tai atskira religija, ir jos statusas toks pat, kaip ir kitų pripažintų religijų. Tokią savo nuomonę grindžiu tiek savo paties bahajų religijos tyrinėjimais, tiek ir pažintimi su jos išpažinėjais”.²

Visi šie šventi ir tyri tikėjimai yra vienos nekintamos Viešpaties religijos, gyvuojančios per amžius, dalys. Nė viena atskira religija nėra išskirtinė ir nė viena nėra galutinė Visagalio Viešpaties siunčiamos tiesos dalis.

Kiekviena religija teisinga, nuostabi ir reikšminga. Tai Viešpaties Laiškas tam laikui, kada ji pasirodė. Tai yra vienintelė tiesa tam konkrečiam laikotarpiui, bet nėra galutinė tiesa. Ji tėra tik dalis vienos, didžios, nuolat besivystančios, nepraeinančios Dievo religijos, ir neturi ji nei pradžios, nei pabaigos.

¹ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, VIII d.

² Bahá'í Journal, 1959 lapkritis.

* “Žodis Pranašas”, kai turima omenyje devyni didieji pasaulinių religijų įkūrėjai — Abraomas, Krišna, Mozė, Zoroastras, Buda, Kristus, Mahometas, Babas ir Bahá'u'lláh — pagal bahajų tradiciją rašomas didžiąja raide. Nuo čia autorius ima laikytis bahajų tradicijos (red. pastaba).

Ir nors Dievo Žodis (Šventoji Dvasia) viena, Nešančių tą Žodį (Skelbėjų) — daugybė. Tai ta pati šviesa, kuri įžiebta daugelyje žibintų.

Visose didžiosiose pasaulinėse religijose galima rasti vieną auksinę taisyklę:

Induizmas: Iš tikros teisybės su svetimu reikia elgtis taip, kaip ir su savu.

Judaizmas: Nedaryk kaimynui to, ko nenorėtum, kad jis tau padarytų.

Zoroastrizmas: Kaip pasielgsi tu, taip ir su tavim bus pasielgta.

Krikščionybė: Tad visa, ko norite, kad jums darytų žmonės, ir jūs patys jiems darykite.

Islamas: Nesielk su savo broliu taip, kaip jam nepatinka.

Bahajų Tikėjimas: Jeigu ieškai širdingumo, tai nesirūpink tuo, kas tau gera, bet stenkis daryti tai, kas gera tavo artimui. Jeigu ieškai tiesos, duok kitiems tai, ką ir sau intum.

Bahá'u'lláh Mokymas religiją lygina su augančiu augalu. Štai kaip apie tai rašo daktaras Esslemontas, šio Mokymo tyrimams paskyręs daug metų: “Dievo religija viena, ir visi Pranašai to mokė, tačiau ji nėra sustingusi ar negyva, ji gyvena ir nuolat vystosi. Į Mozės mokymą mes žiūrime kaip į pumpurą, į Kristaus mokymą — kaip į žiedą, o į Bahá'u'lláh — kaip į vaisų. Kaip žiedas nenužudo pumpuro, taip ir vaisius nežudo žiedo. Jie ne žudo, bet pavirsta vienas kitu. Pumpuro žvyneliai turi nukristi, kad žiedas galėtų išsiskleisti, o žiedlapiai turi nubyrėti, kad išaugtų ir subręstų vaisius. Ar galima galvoti, kad žvyneliai ir žiedlapiai nereikalingi tik dėl to, kad jie nubyrėjo? Ne, abu jie reikalingi ir būtini kiekvienas savam laikui: be jų negali būti vaisių. Taip pat yra ir su įvairiais pranašų mokymais: jų išorinė forma kinta, bet kiekvienas naujas Apreiškimas yra pirmesniojo įvykdymas. Tarp jų nėra neatitikimo, jie egzistuoja ne skyrium vienas nuo kito — jie yra Vienos Religijos, kuri iš pradžių buvo apreiškta sėklos pavidalu, vėliau pumpuro ir žiedo, o dabar įžengia į brendimo stadiją, įvairios raidos stadijos”.³

³ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, VIII d.

Vadinasi, vieno žingsnio didybė neužgožia kito didybės: nė vienas žingsnis nėra išskirtinis. Nė viena stadija nėra paskutinė, netgi “vaisiaus” stadija. “Vaisius” — tai įsikūnijimas. Tai tam tikro ciklo pabaiga, juk šitas “vaisius” duos dar vieno didžio ciklo “sėklą”. Religija, duota Viešpaties, pastovi ir begalinė, ji panaši į amžinąjį lietu, nenustojantį teikti žmonijai gyvybę nešančios drėgmės.

Tą vienybę ir laipsnišką tiesos atskleidimą galima pastebėti ir Biblijoje. Mozė, žinodamas, kad Jo sekėjai nepajėgs suvokti viso Jo mokymo, pasakė:

“Viešpats, tavo Dievas, pažadins tau iš tavo giminės ir iš tavo brolių pranašą kaip mane; jo tu klausysi...”⁴

Taip buvo išpranašautas Kristaus atėjimas. Ir Kristus savo metu priminė amžininkams tuos Mozės žodžius:

“Jeigu jūs tikėtumėte Moze, tai tikėtumėte ir manimi, nes jis rašė apie mane”.⁵

Paskui, bardamas juos už aklumą, Kristus tarė:

“Kadangi jūs netikite jo raštais, kaipgi patikėsite mano žodžiais?!”⁶

Pagaliau, beveik kartodamas Mozės žodžius, Kristus kreipėsi į savo sekėjus. Kristus žinojo, kad Jo mokiniamis sunku suprasti visą Jo mokymo esmę. Jį ne kartą apimdavo nusivylimas, kad mokiniai negali suprasti Jo žodžių. Ir jis pažadėjo, kad ateis kitas, kuris išaiškins žmonijai paslėptas tiesas. Jis pasakė:

“Dar daugel jums turėčiau kalbėti, bet dabar jūs negalite pakelti. Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę”.⁷

Taip buvo išpranašautas naujo Mesijo atėjimas. Kai pasirodė Bahá'u'lláh, Jis priminė savo amžininkams tuos Kristaus žodžius:

“Nejaugi jūs negirdėjote Jėzaus, Dievo Dvasios, žodžio... Jis sakė: “Kai ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę...”⁸

⁴ Įst. 18:15

⁵ Jn 5:46

⁶ Ten pat. 5:47

⁷ Ten pat. 16:12, 13

⁸ The Promised Day Is Come, Shoghi Effendi, 26-27 p.

Ir Bahá'u'lláh priekaištavo jiems už aklumą:

“Tai kodėl tada jums nepavyko... priartėti prie Jo?.. Ir vis dėlto... jūs atsisakėte atgręžti savo veidus į Jį”.⁹

Bahá'u'lláh pasiuntė specialius laiškus Krikščionių bažnyčios vadovams. Tuos laiškus galima tyrinėti. Jis ragino Savo adresatus kreipti savo ganomuosius į šventąją pievą. Juose buvo ir tokie žodžiai:

“Ateikite, žmonės... Negaiškite nė minutės!”¹⁰

Bahá'u'lláh skelbia:

“Iš tiesų sakau jums tai, kas menkina aukštą Religijos padėtį, skatina neteisųjų piktenybes”.¹¹

Bahá'u'lláh ragina visų religijų tikinčiuosius laikytis Kristaus priesakų, kuriuos Jis davė garsiajame Pamoksle:

“Apreiškite tai, ką skelbė Kalno Pamokslininkas, ir... būkite teisingi savo darbuose”.¹²

Apie Religijos ir visų Pranašų vienybę Bahá'u'lláh aiškina visuose Savo darbuose. Jis rašo:

“Tvirtai žinok, kad visų Viešpaties Pranašų esmė yra viena. Jų vienybė absoliuti. Viešpats Kūrėjas apreiškė: “Nėra jokio skirtumo tarp Mano Pasiuntinių. Visi jie turi vieną Tikslą ir vieną Paslaptį. Vieną vertinti labiau už kitą, aukštinti vieną labiau už kitą — negalima. Kiekvienas tikras Pranašas Savo Žinių laikė esant tapačią pirmesniojo Pranašo, Apreiškimui. Todėl, jeigu kas, nesupratęs šitos tiesos, ir leidžiasi į tuščias ir netinkamas kalbas, tai tie, kurių regėjimas neaptemęs ir protas neatbukęs, tegu neleiddžia, kad tokios tuščios kalbos drumstų jų tikėjimą”.¹³

Bahá'u'lláh kreipiasi į skirtingų tikėjimų tautas tokiais žodžiais:

“Palaiminti tie, kurie tvirtai laikosi užuojautos ir gerumo kelio ir atmeta neapykantos kelią”.¹⁴

⁹ Ten pat.

¹⁰ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, VIII d.

¹¹ Bahá'i World Faith, 180 p.

¹² Ten pat. 168 p.

¹³ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, 78-79 p.

¹⁴ Bahá'i World Faith, 168 p.

Didžiausia religijos tragedija, sako mums Bahá'u'lláh, yra ta, kad žmonija atsimena Pasiuntinį, bet užmiršta Laišką. Sainte Beuve sakė prancūzams, kad jie liks sektantais dar daugelį metų po to, kai nustos buvę krikščionimis. Juos labiau domina šviestuvai, o ne pati šviesa.

Visi Pranašai — veidrodžiai, kuriuose atsispindi Dievo Tiesos saulės šviesa. Veidrodis nėra tiesa. Tiesa — tai jo atspindima šviesa. Kristus pabrėžė tai, sakydamas, kad žmonės turi tikėti Dievą, o ne Jį, Jėzų. Jis sakė:

“Kas mane tiki, tiki ne mane, bet tą, kuris mane pasiuntė”.¹⁵

Apie visus pasaulinių religijų įkūrėjus Bahá'u'lláh kalba su didele meile ir pasigėrėjimu, vartodamas pačius gražiausius žodžius. Jis ragina Savo sekėjus elgtis su visų tikėjimų žmonėmis draugiškai ir maloniai. Jis primena:

“Jūs — lapai vieno medžio ir lašai to paties vandenyno”.

Pavri savo knygoje “Ateinantis Pasaulio Mokytojas” rašo: “Bahajai turi vieną puikų bruožą: jie teikia didelę reikšmę visų religijų brolybei; brolybei, kuri įgyvendinama tik padedant Mokytojui, panašiam ir į dievus, ir į žmones”.

Bahá'u'lláh ragina Savo sekėjus gyventi vardan visų žmonių gerovės ir laimės, nesvarbu kokio jie tikėjimo ir kokios tautybės. Tiems, kurie Juo seks, Jis pažada:

Rūpinkitės gerove ir ramybe visų žmonių sūnų. Kreipkite savo valią ir protą visoms žemės gentims ir tautoms šviesti, kad juos skiriantys nesutarimai Didingojo Vardo (Viešpaties — aut.) valia būtų pašalinti nuo Žemės veido, ir visi žmonės taptų vienos Tvarkos šalininkais ir vieno Miesto gyventojais.

Apšvieskite savo širdis, neleiskite, kad neapykantos erškėčiai ir pykčio usnys išniekintų jas. Jūs gyvenate viename pasaulyje ir sukurti esate vienos Valios pasireiškimu. Palaimintas, kas gyvena su visais žmonėmis tikra gerumo ir meilės dvasia”.¹⁶

Tai dar vienas vaisius, iš kurio jūs galite spręsti apie Bahá'u'lláh medį ir vertinti Jo gyvenimą.

¹⁵ Jn 12:44

¹⁶ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CLVI sk.

7. KETVIRTASIS VAISIUS: GYVENIMO BŪDAS

Bahá'u'lláh aiškino, kad Jo atėjimo į pasaulį tikslas toks pat, kaip ir Kristaus bei kitų Pranašų.

“Pakeisti visą žmonijos prigimtį, pakeisti tiek išorę, tiek ir vidų, paveikti ir žmogaus dvasinį pasaulį, ir jo egzistencijos sąlygas”.¹

Pagrindinė bet kurio Dievo Pasiuntinio atėjimo priežastis, kaip tvirtina Bahá'u'lláh, yra:

“Apšviesti sielas ir tobulinti kiekvienos būtybės, gyvenančios Žemėje, prigimtį”.²

Bahá'u'lláh ne kartą nurodė, kad absoliučiai kiekvienam būtina gyventi šventai ir dorai. Jo Mokyme pabrėžiama:

“Pirmučiausia pareiga mūsų dienomis yra jūsų prigimties gryninimas, jūsų įpročių taisymas, jūsų elgesio tobulinimas”.³

Jo Tikėjimo išpažinėjai “turi išsiskirti iš Jo (Dievo — vert.) sutvertųjų tokiu charakteriu ir elgesiu, kad jų šventumo kvapas paplistų po visą pasaulį ir prikeltų gyventi (dvasiškai — aut.) mirusiuosius”.⁴

Bahá'u'lláh paskyrė visą knygą tikinčiųjų į Viešpatį gyvenimo būdai nusakyti. Ji vadinasi “Slėpiningi žodžiai”.

George'as Townshendas, buvęs Klonferto archidiakonas ir Dublino Šv. Patriko bažnyčios kanonininkas, taip apibūdino tą knygą:

“Slėpiningi žodžiai” — ne posakių rinkinys ir ne tvarkingas atpasakojimas. Tai naujas kūrinys. Tai Šventųjų Aromatų kvintescencija. Tai taškas, kuris sujungia visus didžiuosius praeities Šviesos Spindulius į vieną Šviesą, kurioje visos praėjusios Viešpaties Dienos tampa Šiandiena.

Šitas Apreiškimas duotas mums kaip viena dvasinė jėga, suėmusi į save visų praeities Dvasinių Valdovų buvimą... Iki šių dienų žmonijai nebuvo, o ir negalėjo būti, apreikšta nė vienos tokios knygos, kuri spinduliuotų tokią ryškią šviesą. Ši knyga tarsi susu-

¹ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, VIII d.

² The Advent of Divine Justice, Shoghi Effendi, 1939, 22 p.

³ Ten pat. 21 p.

⁴ Ten pat. 21-22 p.

muoja visus buvusius Apreiškimus, kurie joje ištobulinti, pripildyti naujos jėgos ir sujungti į tobulą harmoniją dėka Bahá'u'lláh vainikuojančių žodžių”.⁵

Pats Bahá'u'lláh taip sako apie “Slėpiningus žodžius”:

“Šitai yra nužengę iš didybės karalystės, ištarta galios ir viešpatystės kalba ir apreikšta praeities Pranašams. Mes paėmėme jojo esmę ir apvilcome glaustais žodžiais, kad parodytume malonę Jo teisuoliams: teišlieka tvirti laikydamiesi Dievo priesakų, tepateisina savo gyvenimu Jo pasitikėjimą ir tepasiekia dieviškos geradarystės lobyną Dvasios karalystėje”.

Toji knyga prasideda tokiais žodžiais:

“O DVASIOS SŪNAU!

Labiausiai mylimas iš visų dalykų Mano akivaizdoje yra teisingumas; nenusigręžk nuo jo, jeigu trokšti Manęs, ir neapleisk jo, kad aš galėčiau pasitikėti tavimi. Su jo pagalba tu matysi savomis akimis, o ne akimis kitų, ir žinosi per savąjį pažinimą, o ne per savo kaimyno. Apsvarstyk tai savo širdyje: kokiui tau pritinka būti. Tikrai, teisingumas yra Mano dovana tau ir Mano mielaširdingumo ženklas. Tad turėk jį sau prieš akis.

Tą tiesos ir teismo dvasią mini knygoje “Į vakarus nuo Indo” JAV Aukščiausiojo Teismo teisėjas Wiliamas O. Douglasas. Joje jis pasakoja apie savo kelionę į Iraną, šalį, kur gimė Bahá'u'lláh ir Jo Tikėjimas. Apie Bahá'u'lláh sekėjus toje šalyje Douglasas sako: “Tarp bahajų yra nemaža verslo žmonių. Visi jie, kaip komersantai, turi puikią reputaciją. To priežastis — dideli moraliniai reikalavimai, kurių jie laikosi tvarkydami reikalus. Turgaus prekeiviai juk niekad nepraleis progos pasipelnyti: jie gali ir apgauti, ir parduoti falsifikuotą ar nekokybišką prekę. Kitas dalykas bahajai. Jie labai sąžiningai vykdo visus savo sandėrius, dėl to jų prestižas nuolat didėja”.

O šitos eilutės iš “Slėpiningų žodžių” padės suprasti Bahá'u'lláh Raštų dvasią:

“O JŪS ŽEMĖS TURTUOLIAI!

⁵ The Hidden Words, Bahá'u'lláh, Georgo Townshendo pratarmė.

Varguoliai tarp jūsų yra Mano patikėtiniai; saugokite Mano patikėtinimus ir nesirūpinkite vien savo ramybe.

“O BŪTIES SŪNAU!

Kaip tu gali pamiršti savo paties kaltes ir rūpintis kitų kaltėmis? Kas taip daro, tą Aš prakeikiu.”

“O ŽMOGUS SŪNAU!

Nekalbėk apie kitų nuodėmes tol, kol pats esi nuodėmingas. Jeigu tu pažeisi šį įstatymą, būsi prakeiktas, ką Aš pats liudiju.

“O MANO TARNE!

Išsivaduo­k iš šio pasaulio pančių ir paleisk savo sielą iš savosios nelaisvės. Nepraleisk progos, nes daugiau jos tau nebepasitaikys.

Visuose Savo Raštuose Bahá'u'lláh išsako mintis atliepiančias šias:

“Tikėjimo esmė — mažai žodžių, daugybė darbų... Sergėkitės eiti keliais tų, kurių žodžiai skiriasi nuo darbų... Žmonės privalo duoti vaisių. Pasak Švenčiausiosios Dvasios (Jėzaus Kristaus — aut.) žodžių, nevaisingas žmogus panašus į vaisiaus neduodantį medį, kuris ir tetinka būti įmestas į krosnį. Tad tegu jūsų poelgiai būna pavyzdys visai žmonijai. Tik savo darbais galėsite išsiskirti iš kitų. Tik per jūsų darbus jūsų šviesa galės apšviesti visą pasaulį”.

Bahá'u'lláh Mokymas pateikia tokias gyvenimo būdo nuostatas:

“Nesitenkink parodęs draugiškumą tik žodžiais; tegu tavo širdis dega gerumu ir meile visiems, ką sutiksi savo kelyje”.⁶

“Rodyk patį didžiausią gerumą ir užuojautą ligoniams ir kenčiantiems. Tai bus veiksmingiau už vaistus. Težengia kartu su jumis toji meilė... ir palankumas, kai jūs einate pas nusiminusius ir nusivylusius”.⁷

Perskaitęs Bahá'u'lláh Raštus, didysis Tolstojus, romano “Karas ir taika” autorius, pastebėjo, kad Bahá'u'lláh Mokymas “supažindina mus su aukščiausia ir tyriausia religinio mokymo forma”.⁸

⁶ Paris Talks, 'Abdu'l-Bahá, Pirmasis pokalbis.

⁷ The Promulgation of Universal Peace, 199 p.

⁸ Appreciations of the Bahá'í Faith, 36 p.

Tas, kas tampa Bahá'u'lláh sekėju, turi būtina vadovautis savo asmeniniame ir dvasiniame gyvenime tokiais Jo žodžiais:

“O jūs, Viešpaties mylimieji! Per šį šventą Apreiškima* jokiu būdu neturi kilti prieštaravimų ir nesutarimų. Bet kuris agresorius netenka Dievo malonės. Kiekvieno pareiga — reikšti didžiausią meilę ir būti pavyzdingo elgesio, rodyti teismą ir tikrą širdingumą visoms Žemės gentims ir tautoms, nesvarbu ar tai jūsų draugai, ar svetimi.

Toji meilės ir geraširdiškumo dvasia turi būti tokia stipri, kad svetimasis pasijustų savu tapęs, o priešas — tikru broliu, nepaisant jokių skirtumų. Nes visuotinumą — iš Viešpaties, o ribotumą — iš pasaulio... Lygiai taip pat Vienintelio Tikrojo Dievo tarnų palankumas ir širdingumas turi dosniai lieti tiek kiekvienam žmogui, tiek ir visai žmonijai. Šiuo atveju neturi būti jokių ribojimų ar išlygų.

Todėl, mano ištikimieji draugai, bendraukite su visomis pasaulio tautomis, gentimis ir religinėmis bendruomenėmis su didžiausia teisybe, atsidavimu, širdingumu, gera valia ir draugiškumu; kad visas pasaulis... būtų pilnas šventos nuostabos dėl Bahá malonės, kad išnyktų tamsumas, priešiškas, neapykanta ir kerštas, o Žemės tautų svetimumo tamsa užleistų vietą Vienybės Šviesai. Jeigu kitos nacijos ir tautos išduotų jus, jūs rodykite joms savo atsidavimą, jei elgtųsi su jumis neteisingai, jūs būkite joms teisingi, jei baimintųsi jūsų, traukite jas prie savęs... jeigu stengtųsi apnuodyti jums gyvenimą, suminkštinkite jų sielas, jeigu jos žėistų jus, jūs būkite balzamas jų žaizdoms. Tiktai tokios yra tikrojo savybės! Tiktai tokios yra teisojo savybės!”⁹

Garbusis J. Tyssulas Davisas savo knygoje “Religijų sąjunga” taip pat minėjo individualaus elgesio pavyzdį, kurį nustatė Bahá'u'lláh. Jis rašė: “Bahajų religija turi pasisekima... nes ji atitinka dabarties keliamus reikalavimus. Ji daug labiau tinka mūsų prasi-

*Bahá'u'lláh Raštuose Apreiškimas yra laikotarpis, kai pasaulyje gyvena Apreiškimo Dvasia, apreikšta per cilinį Viešpaties Pranašą (rus. teksto red. pastaba).

⁹ Bahá'í Administration, Shoghi Effendi, 1928, 9-10 p. (iš 'Abdu'l-Bahá)

plėtusiam akiračiui negu sustingusios ir uždaros senosios religijos. Jos būdingiausi bruožai — nelauktai plačios pažiūros ir pakantumas. Ji mano, kad visos didžiosios religijos tikros, o jų Raštai Dievo įkvėpti... Jų etinis idealas nepaprastai aukštas ir priklauso tam tipui, kurį pas mus Vakaruose įprasta vadinti “panašiu į Kristų”. “Kaip Jis paverčia priešus savo draugais?” — buvo klausiama apie velionį dvasinį bahajų vadą. Tyrinėjant šitą religiją stebina ne koks nors to judėjimo etikos ar filosofijos aspektas, o nuostabus atgarsis, kurį tas idealas sukelia tokios daugybės žmonių širdyse, didžiulė įtaka, kurią jis daro jų poelgiams... “Iš jų vaisių pažinsite juos!” Mes negalime pasveikinti tos naujos religijos kitaip, kaip tik žodžiu “Osana!” Mes negalime neižvelgti jos gyvybingume dar vienos galimybės gyvu pavyzdžiu parodyti, kad ir mūsų dienomis savo darbą žmonių sielose dirba visad budinti Viešpaties Dvasia”.¹⁰

Bahá'u'lláh savo sekėjams siūlė tokią elgesio normą:

“Būkite dosnūs, kai sekasi, ir dėkingi, kai ištinka nelaimė. Būkite verti savo kaimyno pasitikėjimo ir gręžkite į jį savo veidą, švytintį šviesa ir draugiškumu. Būkite, lobsis neturtingiems... ir atsakas į kenčiančiųjų raudą... Nebūkite neteisingi nė vienai gyvai būtybei... Būkite džiaugsmas nuliūdusiam, šaltinis ištroškusiam, priebėga benamiui, atrama ir gynėjas engiamajam... Būkite namais keleiviui, balzamas ligoniui, tvirtovė persekiojamajam. Tapkite akimis neregiiui, šviesa, nušviečiančia kelią, paklydėliui... išganinguoju kvėpavimu didžiūmai žmonijos...”¹¹

Štai ir dar vienas vaisius nuo Bahá'u'lláh medžio. Kristus pasakė: “Iš jų vaisių pažinsite juos”. Taigi tai vienas iš tų vaisių, iš kurių aš turiu spręsti, ar Bahá'u'lláh tikras Pranašas.

8. IEŠKANTIS ŽVILGSNIS

Airių mokslininkas George'as Townshendas, kadaise buvęs Klonferto archidiakonu, konstatuoja, kad kai dabartiniai mąstyto-

¹⁰ Appreciations of the Bahá'í Faith, 33-34 p.

¹¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CXXX sk.

jai samprotauja apie pasaulinę vyriausybę, visuotinę saugumą, tarptautinę kalbą, tarptautinę teismą ir žmogaus teises, jie paprasčiausiai kartoja temas, kurias gyvu žodžiu Bahá'u'lláh aptarė prieš šimtą metų.

Paskesniuose šios knygos skyriuose išdėstyta tik keletas minčių apie kitus vaisius, mano surinktus nuo gyvo medžio, kurį pasaulyje pasodino Bahá'u'lláh.

“Kiekvienas žmogus privalo pats, nepriklausomai nuo nieko, ieškoti tiesos”.

Bahá'u'lláh ne tik pritaria, bet ir visaip skatina taikyti mokslinius metodus ieškant mūsų problemų sprendimo. Kaip rašo daktaras Esslemontas: “Bahá'u'lláh nereikalavo, kad kas akiai priimtų Jo tvirtinimus ir Jo ženklus. Priešingai, Jis Savo mokymą grindžia įsakmiu raginimu atsisakyti aklo autoritetų garbinimo ir skatina visus atverti akis ir ausis ir spręsti apie viską savo protu, kad kiekvienas savarankiškai pats prieitų prie tiesos. Jis pasisako už įvairiapusių ieškojimus ir kaip svariausius Savo, kaip Pranašo, Misijos įrodymus pateikia Savo kalbas ir rašinius, taip pat ir pokyčius žmonių gyvenime ir charakteriuose, kurie įvyko jų veikiami”.¹

Pats Bahá'u'lláh sakė:

“Į viską žvelkite ieškančiu žvilgsniu”.

Kiekvienas žmogus ieškoti dvasinės tiesos privalo savarankiškai. Ir tik pats žmogus už tai yra atsakingas Visagaliui Viešpačiui. Žmogus gali ir privalo perimti žinias ir kitų patirtį, bet jis neturėtų priimti visko, ką surado kiti, kaip galutinės tiesos, pats nepatikrinęs ir neįsitikinęs.

Apie tai, kad dvasinės tiesos paieškos reikalauja nepaliaujamų pastangų, pasakyta ir Biblijoje. Pakartoto Įstatymo knygoje parašyta:

“Ir kai tenai ieškosi Viešpaties, tavo Dievo, atrasi Jį, jei tačiau ieškosi visa širdimi ir visu tavo sielos sielvartu”.²

Panašiai sako ir Pranašas Jeremijas:

¹ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, 1 d.

² Įst 4:29

“Jūs ieškosite manęs, ir rasite, kai ieškosite manęs visa savo širdimi”.³

Tame Evangelijos pagal Matą skyriuje, kuriame Kristus įspėja saugotis netikrų pranašų ir pamoko, kad “iš jų vaisių pažinsite juos”, Jis liepia Savo mokiniams nuoširdžiai ieškoti:

“Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta. Kiekvienas,... kas ieško, randa, ir beldžiančiam atidaroma”.⁴

Bahá'u'lláh (taip pat) yra rašęs:

“Todėl kelkitės ir su širdies džiaugsmu, su dvasios įkarščiu, su visa energija, sukaupę visos savo esybės pastangas, stenkitės įgyti Jo buvimo palaimą”.⁵

Bahá'u'lláh, kaip ir Kristus, įspėjo, kad tai bus nelengva, nes “daug pašauktų, bet maža išrinktų”. Jis sakė:

“Tik tada, kai nepaliaujamų ieškojimų, nuoširdaus siekimo, aistringo noro, karšto atsidavimo žibintas įsideds ieškančiojo širdyje... tada išnyks paklydimo tamsa, išsisklaidys abejonių ir baimės rūkas, o žinojimo ir įsitikinimo šviesa pripildys visą jo esybę”.⁶

Tačiau tiesos ieškojimas, mokė Bahá'u'lláh, nėra vienintelė gyvenimo prasmė. Kai tik surandame tiesą, neturime jos padėti į šalį. Ji turi išsakyti mūsų širdyse ir atnešti vaisių mūsų gyvenime, kitaip ji bus bevertė. Bahá'u'lláh linki, kad ateitų:

“Žmogaus išsilaisvinimas iš prietarų ir pamėgdžiojimų, idant Vienybės šviesoje jis galėtų išžvelgti visus Dievo Apreiškimus (Dievo Žinianešius — aut.), įdėmiu žvilgsniu aprėptų visa, kas vyksta”.⁷

Bahá'u'lláh Tikėjimo Mokyme tiesiai sakoma: “Didžiausia Viešpaties dovana žmogui — protas”. Tad žmogus privalo panaudoti jį visą, kad surastų tiesą.

Tai dar vienas Bahá'u'lláh medžio vaisius.

³ Jer 29:13

⁴ Mt 7:7-8

⁵ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CLI sk.

⁶ Ten pat. 267 p.

⁷ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, V d.

9. PAUKŠTIS TURI DU SPARNUS

“Vyras ir moteris visame pasaulyje privalo turėti vienodas teises, privilegijas, išsilavinimą ir kitas galimybes”.

Šiam principui Bahá'u'lláh teikė labai didelę reikšmę. Jo Mokyme pabrėžiama: kadangi motina yra pirmoji kūdikio mokytoja ir būtent tokia amžiuje, kai ima formuotis asmenybė, todėl nepaprastai svarbu, kad ji būtų gerai išsilavinusi.

Visuotinis švietimas, už kurį pasisako Bahá'u'lláh, teikia vienodas galimybes ir berniukams, ir mergaitėms.

Bahajų Mokyme sakoma, kad kai visame pasaulyje moteriai bus suteikta aukštesnė padėtis visuomenėje, lygiai kaip vyrams, socialinių santykių stabilumas ir moralumas smarkiai pagerės.

Bahá'u'lláh Mokymas taip pat skelbia:

“Išsilavinusios motinos vaikai taip pat bus išsilavinę.. Išmintingos motinos vaikai eis išminties keliu. Jei motina dievobaiminga, tai ir vaikai išmoks mylėti Viešpatį. Jei motina teisuolė, tai ir savo mažylius ji ves tiesos keliu”.¹

Moters statuso paaukštinimas visuomenėje — vienas iš pagrindinių Bahá'u'lláh principų. Jo Mokyme parašyta:

“Žmonija panaši į paukštį su dviem sparnais: vienas sparnas yra vyras, o kitas — moteris. Ir kol sparnai nebus abu vienodai stiprūs ir judinami tos pačios jėgos, tol paukštis nepakils į dangų. Epochos dvasia reikalauja, kad moterys žengtų pirmyn ir atliktų savo misiją visose gyvenimo sferose, stodamos šalia vyrų. Jos privalo... naudotis vienodomis teisėmis”.²

Tokias nuostatas Bahá'u'lláh paskelbė tame amžiuje, kada visuose žemės kampeliuose moterys užėmė pačią žemiausią padėtį visuomenėje, o kai kur jos buvo laikomos tik šiek tiek vertesnėmis už gyvulius.

Vienas iš pirmųjų Tikėjimo mokytojų buvo moteris. Jos vardas Tahirih, o tai reiškia” tyra”. Ji mirė kankinės mirtimi už Tikė-

¹ Paris Talks, 'Abdu'l-Bahá, Dešimtas principas.

²Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, IX d.

jimą, o gyva būdama atidavė visas jėgas Tikėjimui skelbti ir kovai už geresnę moters dalią. Ji buvo pirmoji iš tų, kas atidavė gyvybę už moterų lygiateisiškumą. Ji drąsiai tęškė savo budeliams į veidą tokius žodžius: “Jūs galite mane bet kada užmušti, bet ne jūsų jėgoms sustabdyti moterų veržimąsi į lygiateisiškumą”.³

Pasak profesorius E.G. Browne’as, net jeigu Tikėjimo didybė nebūtų pasireiškusi nieku daugiau, tai užtektų ir to, kad jis pagimdė tokią heroję kaip Tahirih. Seras Valentine’as Chirolas rašė, kad “jos atminimas nepaprastai gerbiamas ir kelia didžiulį susižavėjimą, o pėdsakas, kurį paliko jos gyvenimas, dar ilgai tarnaus gražiajai žmonijos pusei”.⁴

Štai toks dar vienas Bahá’u’lláh medžio vaisius.

10. TIKRASIS LOBYNAS

Išsilavinimas turi būti prieinamas visiems.

Išsilavinimas — tikrasis žmonijos lobynas, sako mums Bahá’u’lláh, o mokytojas — pats galingiausias civilizacijos variklis. Mokytojo darbas — viena iš aukščiausių veiklos formų, iki kurios gali pakilti žmonija.

Švietimas — didžiausias visų šventų Pranašų nuo pat pasaulio pradžios tikslas, ir Bahá’u’lláh Tikėjime kuo aiškiausiai pabrėžiama nepaprastai svarbi švietimo reikšmė ir neišsemiamos jo galimybės. Kai švietimas bus kreipiamas teisinga linkme ir taps visuotinis, žmonija pasikeis ir žemė taps panaši į rojaus sodus.

Bahá’u’lláh paliko tokias eilutes “apie mokslus, amatus ir menus”:

“Žinios suteikia žmogui sparnus, jos — tai laiptai į naujas aukštumas. Turėti žinių būtina visiems, bet tik iš tų mokslų, kurie naudingi Žemės žmonėms, o ne iš tų, kurie žodžiais prasideda, jais ir pasibaigia. Mokslo žinių teikėjai ir menininkai naudojami didelėmis teisėmis tarp žmonių... Iš tiesų tikrasis žmogaus lobbis

³ God Passes By, Shogi Effendi, 75 p.

⁴ Ten pat. 76 p.

yra jo žinios. Jos neša garbę, gerovę, džiaugsmą, laimę ir pasigerėjimą”.¹

Tik įgyti žinių žmogui nepakanka. Labai svarbu mokėti priimti teisingą sprendimą. Todėl švietimas tampa gyvybiškai svarbus charakterio formavimui. Žinių kiekis dar nesuteikia išminties.

“Atminties pripildymas gramatikos, geografijos, kalbų, aritmetikos ir panašiomis žiniomis labai menkai telemia, kad žmogaus gyvenimas taptų kilnus ir naudingas”, jeigu viso to nelydi dorovinis auklėjimas.

Daktaras Esslemontas apie Bahá'u'lláh Mokymą taip rašė: “Mūsų laikais tikrai išsilavinęs žmogus — nepaprastai retas reiškinys, kadangi labai dažnas yra pilnas neteisingų idealų, prietarų, klaidingų nuostatų ir blogų įpročių, įskiepytų dar vaikystėje. Kaip nedaug žmonių, kurie nuo mažų dienų buvo mokomi visa širdim mylėti Viešpatį, aukoti Jam gyvenimą, tarnystę žmonijai laikyti aukščiausiu savo egzistencijos tikslu, kuo geriau lavinti savo gebėjimus dėl visų bendros naudos! Ir vis dėlto tos savybės yra pagrindinės tikrojo išsilavinimo dalys”.²

Beveik prieš šimtą metų Bahá'u'lláh skelbė, kad tiesiog verkiant reikia lavinti visus Žemės vaikus. Jeigu jų tėvai neturtingi ir negali to patys padaryti, tai už mokslą turėtų sumokėti bendruomenė. Vaikai juk tarsi gležnos atžalos, ir jeigu iš pat pradžių bus tinkamai mokomi, jie užaugs stiprūs ir tiesūs, nes priešingu atveju — jie bus silpni ir išsiklaipę. Lavinimas, gautas pačiame svarbiausiame žmogaus amžiuje, darys įtaką iki pat gyvenimo pabaigos. Bahá'u'lláh liepia “visiems auklėti ir mokyti vaikus... Tas, kuris moko savo sūnų ar kitus vaikus, išmokė ir vieną iš mano sūnų...”³

Tai toks dar vienas vaisius, iš kurio jūs galite spręsti apie Bahá'u'lláh medį.

¹ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, IX d.

² Ten pat.

³ Bahá'í World Faith, 200 p.

11. NIEKAS NĖRA SVETIMAS

Tarptautinė (pagalbinė) kalba turi būti dėstoma visame pasaulyje šalia gimtosios kiekvienos tautos kalbos.

Bahá'u'lláh nurodė, kad kaip tarptautinė kalba galėtų būti vartojama kuri nors iš dabartinių kalbų arba turėtų būti sukurta nauja. Tai būtų gera parama norint įveikti nesupratimo barjerus, skiriančius šalis ir tautas, ir išplėsti tarptautinę prekybą.

Tarptautinė kalba būtų pagalbinė kalba. Kiekviena šalis išsaugotų savo gimtosios kalbos grožį ir žavesį, tik papildomai išmokytų tarptautinės pagalbinės kalbos.

Bahá'u'lláh pažymėjo, kad tokia bendroji kalba yra būtina norint įgyvendinti tvirtą taiką visame pasaulyje. Tai dar vienas žingsnis, kurį Jis žengė siekdamas atvesti Žemės tautas į santarvę ir bendradarbiavimą tomis paskutinėmis dienomis. Šitoji pasaulinė kalba išpranašauta ir Rašte, kada ateis didinga ir baisi Viešpaties diena, kai Jis surinks visas tautas.

Senajame Testamente yra parašyta:

“... nes mano nutarimas surinkti tautas... Nes tuomet aš vėl duosiu tautoms rinktines lūpas, kad visi šauktųsi Viešpaties vardo ir tarnautų Jam petys į petį”.¹

Bahá'u'lláh Mokyme sakoma:

“Jis padarys visą pasaulį vienais namais ir tai bus galingas impulsas tolesnei žmonijos raidai. Jis iškels žmonių vienybės vėliavą. Jis pavers visą Žemę vieninga pasauline sandrauga”.²

Bahá'u'lláh vardo neįmanoma pakeisti nė vienoje kalboje. Mozė kartais yra vadinamas Moiše, Jėzus taip pat buvo žinomas Isos arba Ješua vardais, o štai Bahá'u'lláh vardas visada tariamas “Bah-ula”. Taip ir atsiskleidė slaptoji pranašo Zacharijo žodžių prasmė:

“Tuomet Viešpats bus karalius visai šaliai; aną dieną bus vienas Viešpats ir Jo vardas bus vienas”.³

¹ Sof 3:8-9

² Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, X d.

³ Zeh 14:9

Valdovams tų šalių, nuo kurių priklauso viso pasaulio gerovė, Bahá'u'lláh prisakė:

“... išrinkti vieną iš vartojamų kalbų arba sukurti naują, taip pat sukurti vienodus rašmenis ir mokyti vaikus visose pasaulio mokyklose, kad pasaulis galėtų tapti viena šalimi ir vienais namais”.⁴

Jeigu bent ši Bahá'u'lláh principą būtų priėmusios pasaulio tautos, tai kalbos skirtumus, taip pat ir nesutarimus, kylančius dėl tų skirtumų, būtų buvę galima įveikti per vienos kartos gyvenimą. Štai ką Bahá'u'lláh rašė apie “žmonijos vienijimą ir harmoniją”:

“Geriausia pagalba — tai supažindinti tautas su viena kitos kalbomis ir raštu... Šitas aukščiausiasis Žodis yra nuostabus Pažinimo medžio vaisius: “Jūs visi esate to paties medžio vaisiai ir vienos šakos lapeliai”.⁵

Štai ir dar vienas vaisius nuo Bahá'u'lláh medžio, iš jo mes galime spręsti apie Jį.

12. DU PAŽANGOS VARIKLIAI

Religija neturi prieštarauti mokslui ir protui, antraip ji tampa paprasčiausiu prietaru.

Bahá'u'lláh Tikėjimo Mokyme aiškiai sakoma:

“To, kas nesuvokiama žmogaus protui, religija neturėtų priimti. Religija ir mokslas žengia koja į koją, bet kokia religija, kuri prieštarauja mokslui — nėra tiesa”.¹

Štai dar viena ištrauka iš daktaro Esslemonto knygos, kuri gerai apibūdina Bahá'u'lláh Mokymą:

“Vienas iš pagrindinių Bahá'u'lláh Mokymo principų yra tas, kad tikra religija ir tikras mokslas turi sutarti viena su kitu. Tiesa yra viena, tad bet koks prieštaravimas atsiranda ne iš tiesos, o iš paklydimų. Tarp dviejų jėgų — tarp tos, kuri buvo vadinama mokslu, ir tos, kuri buvo vadinama religija, per visus praėjusius amžius kil-

⁴ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, X d.

⁵ Bahá'í World Faith, 199 p.

¹ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, XII d.

davo žiaurių susidūrimų, tačiau dabar, apžvelgdami tuos susidūrimus visapusiškesnės tiesos (tos, kurią mums duoda Bahá'u'lláh) šviesoje, mes matome, kad kiekvieną kartą jie kildavo dėl bukumo, prietaringumo, garbėtroškos, godumo, ribotumo, nepakantumo, užsispyrimo ir dėl kitų panašių dalykų, — tai yra dėl to, kas svetima tikrai tiek religijos, tiek mokslo dvasiai, nes ir vienos, ir kito dvasia yra viena”.²

Toks pat yra ir Thomaso Huxley požiūris: “Didieji filosofų darbai buvo ne tiek jų intelekto, kiek aukščiausio lygio religinio mąstymo būdo, kuris valdė tą intelektą, vaisius. Tiesa jiems atskleisdavo greičiau dėl jų kantrumo, meilės, atsidavimo ir savęs atsižadėjimo, o ne dėl jų loginių išvedžiojimų gilumo”.³

Garsus matematikas Boole'as daro tokią išvadą, kad “geometrijos įrodinėjimai iš esmės yra tarsi malda — žmogaus riboto proto kreipimasis į Begalybę, kad nors kiek paaiškėtų dalykai, turintys pabaigą”.⁴

Apie išpranašautus praeities Šventosiose Knygose “vieno Ganytojo ir vienos kaimenės” laikus Bahá'u'lláh Mokyme sakoma:

“Tokioje pasaulinėje visuomenėje mokslas ir religija, dvi galingiausios jėgos žmogaus gyvenime, susitakys, bendradarbiaus ir harmoningai plėtosis”.⁵

Juk ir pats žodis “science” (mokslas) yra padarytas iš veiksmožodžio “scire” (žinoti) bendraties formos. Prietarai arba pramanai negali sutarti su tikru žinojimu. Nesvarbu ar žmogus ieško tiesos materialiam, ar dvasiniam pasaulyje, visuomet jis privalo atsakyti visų išankstinių nuomonių. Labai aiškiai mokslo ir religijos harmonija pasireiškia Bahá'u'lláh Mokyme. Šitas principas pasidaro absoliučiai suprantamas, kai susipažįstama su tuo, kaip mokomi ieškoti tiesos Jo sekėjai:

“Jei norime surasti tiesą, mes turime atmesti visus savo prietarus, ribotus ir banalius įsivaizdavimus: svarbiausia — turėti lais-

² Ten pat.

³ Ten pat.

⁴ Ten pat.

⁵ The World Order of Bahá'u'lláh, 203-204 p.

vą nuo išankstinio nusistatymo ir imlų protą. Jeigu mūsų taurė pilna savojo "Aš", tai joje nebėra vietos gyvajam dvasinio atsinaujinimo vandeniui. Tai kad mes save laikome teisiais, o visus kitus — klystančiais, yra visų didžiausia kliūtis kelyje į vienijimąsi, o be vienybės mums nelemta pasiekti Tiesos, nes Tiesa viena... Nė viena tiesa negali paneigti kitos. Šviesa yra gėris, ir nesvarbu iš kokio žibinto ji šviečia! Rožė nuostabi gėlė, ir nesvarbu kieno sode ji žydi... Tik išsivadavę iš visų tų pančių ir ieškodami tiesos laisvu protu, mes pajėgsime pasiekti tikslą".⁶

Tobula religijos ir mokslo harmonija — pagrindinė visuomenės taikaus ir laimingo gyvenimo sąlyga. Jeigu (visuomenės gyvenime) religija ima valdyti mokslą, visuomenė tampa prietaringa ir fanatiška. O jeigu mokslas užvaldo religiją, tai materializmas ir moralinis nuopolis užvaldo visuomenę.

Mums reikia aukščiausio dorumo laisvniio religinio gyvenimo, kad galėtume teisinga linkme kreipti mokslo galią, kad toji gigantiška jėga būtų naudojama žmogaus gerovei, o ne jo sunaikinimui.

Bahá'u'lláh Mokyme sakoma:

"Kai religija, apvalyta nuo prietarų, tradiciškumo ir neprotiŅų dogmų, pareikš savo sutarimą su mokslu, jie abu drauge sukurs didingą vienijančią ir švarinančią jėgą pasaulyje, kuri iššluos visus karus, nesutarimus, nesantaiką ir kovas, ir tada žmonija susivienys Viešpaties meilės galioje".⁷

Tai dar vienas iš Bahá'u'lláh medžio vaisių.

13. VISOS VAIVORYKŠTĖS SPALVOS

Visi žmonės — vieno Tėvo, Viešpaties, vaikai, ir visi jie — broliai ir seserys vienoje žmonių šeimoje.

Bahá'u'lláh Tikėjimo išpažinėjams duotas toks priesakas:

"Tad būkite Viešpaties tarnais, visad artimais Jam, būkite Die-

⁶ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, XII d.

⁷ Ten pat.

vo Sumanymo vykdytojais, tarnaujančiais visos žmonijos gerovei. VISOS žmonijos! Kiekvieno žmonių giminės atstovo gerovei! Ne- užmirškite to per amžių amžius”.¹

Bahá'u'lláh yra ir taip parašęs:

“Palaimintas, kas brolių savo pagerbia pirmiau už save”.²

Užkariautojas, kad ir koks galingas gyvenime, į kapą žengia elgeta būdamas. Jam telieka tik lopinėlis žemės, kuri priglaudžia jo palaikus. Taip žemei atiduodamas ir bet kuris eilinis karys. Žemė, moko mus Bahá'u'lláh, priklauso Viešpačiui, žmogus būna joje tik trumpą akimirką. Ir didžiausias jo įgijinys, šalia meilės Viešpačiui, yra meilė artimui savo.

Mylėti Viešpatį, pabrėžia Bahá'u'lláh, reiškia savo gyvenimu tarnauti savo artimui. Negalima tarnauti Dievui ir netarnauti žmonėms. Nusigręždami nuo artimo, mes nusigręžiame ir nuo Viešpaties. Kristus pasakė:

“...kiek kartų, taip nepadarete vienam iš šitų mažiausiųjų, nė man nepadarete”.³

Bahá'u'lláh Mokyme mes girdime Kristaus žodžių atgarsį, juk Kristus sakė apie Tą, Kuris ateis po Jo: “... iš mano ims ir jums paskelbs”.

Bahá'u'lláh kalba mums, kad rasinių prietarų problemos sprendimas — tai rasinių vaizdinių išgyvendinimas. Mes turime žiūrėti į žmones ne kaip į geltonus, raudonus, rudus, juodus ar baltus, o kaip į visų mūsų Tėvo — Viešpaties — vaikus.

Iš tikrųjų juk žmonių odos spalvų skirtybės tėra tik sudėtinė žmonių giminės įvairovės ir grožio dalis ir neturėtų kelti priešiško nusistatymo ir baimės. Į jį reikėtų žiūrėti kaip į margaziedį sodą, kurio spalvų įvairovė tik išryškina jo, kaip visumos, grožį.

Broliškų santykių stoka įvairiai reiškiasi skirtinguose planetos kampeliuose. Vienur tai klasiniai barjerai, kitur — kastų, o dar kitose šalyse — tai religiniai ir rasiniai skirtumai. Išankstinio nusistatymo rūdys giliai įsiėdė į žmonių visuomenės struktūrą.

¹ Paris Talks, 'Abdu'l-Bahá, "The Universal Love".

² Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, V d.

³ Mt 25:45

Nepakanka vien tik įtikėti, kad tai neteisinga ir taip neturi būti. Savo elgesiu mes turime parodyti, kad tai suprantame, ir turime stengtis pakeisti esamą padėtį. Kiekvienas žmogus turi pakankamai jėgų pats atsikratyti tokių prietarų.

Bahá'u'lláh Mokyme aiškiai sakoma:

“Kokios nors rasės diskriminavimas dėl to, kad ji socialiai atsilikusi, politiškai nesubrendusi ar yra negausi, yra siaubingas nusižengimas Bahá'u'lláh Tikėjimo kuriančiajai dvasiai. Mintis apie bet kokią atsiskyrimą ar skaldymąsi Tikėjimo šalininkų tarpe yra svetima jo esmei, principams ir idealams... Bet koks klasinis, ideologinis ar rasinis diskriminavimas turi būti nedelsiant išgyvendintas, ir jokių būdu negalima leisti jam iš naujo pasireikšti, nors ir kaip būtų bandoma jį pateisinti — ar aplinkybėmis, ar visuomenės spaudimu... Skirtingai nuo tų valstybių ir Žemės tautų — nesvarbu ar tai būtų Rytai ar Vakarai, demokratinė ar autoritarinė, komunistinė ar kapitalistinė santvarka, Senasis ar Naujasis pasaulis, — kuriose atstumiamas, persekiojamas ar naikinama jų jurisdikcijoje esančios rasinės, religinės ar politinės mažumos, — kiekviena organizuota žmonių bendrija, kuri buriasi apie Bahá'u'lláh vėliavą, privalo laikyti savo pirmučiausia ir svarbiausia pareiga drąsinti ir palaikyti religinių, rasinių, klasinių ar tautinių mažumų atstovus, ginti jų interesus”.⁴

Kada kokioje nors šalyje meilė Dievui ir meilė artimui išblėsė, tada ateina laikas tų, kurie pilni neapykantos ir prietarų. Tada jie išstumia Viešpatį iš žmonių širdžių ir įdiegia netikrų dievų, kuriuos patys ir išgalvoja, garbinimą. Tų netikrų dievų vardai — Nacijos, Rasės, Klasės ir Tikėjimo pranašumas. Tai nesveikos ir viską naikinančios idėjos. Jeigu jos įsigali, tai viena tauta valdo kitą, įvairių spalvų odos žmonės priklauso nuo žmonių, turinčių tik tam tikro atspalvio odą. Tokia idėja sėja skirtumą tarp juodaodžių ir baltųjų, tarp geltonodžių ir rudaodžių, baltųjų ir geltonodžių... Jomis grindžiama vienos privilegijuotos klasės valdžia visoms kitoms. Jos naikina žmogaus teisę rinktis tikėjimą ar religiją. Tai ydingos,

⁴ The Advent of Divine Justice, Shoghi Effendi, 29 p.

neteisingos ir klaidinančios doktrinos. Žmogus, tauta ir valstybė, kurie jas priima ir jomis vadovaujasi, anksčiau ar vėliau susilaukia Viešpaties pykčio ir bausmės”.⁵

Bahá'u'lláh rašė:

“Žemė, toji dulkių saujelė, yra vieninteliai namai, tad tebūnie jie vieningi”.⁶

Laisvė nuo rasinių ir kitokių prietarų turi tapti mūsų vaikų gyvenimo šūkiu. Bet kokių prietarų atsisakymas yra viena iš pagrindinių Bahá'u'lláh Tikėjimo nuostatų.

“Viešpats nedaro skirtumo tarp juodos ir baltos odos. Jeigu širdys tyros, Jam malonios abi spalvos. Viešpats priima žmones nepriklausomai nuo odos spalvos ar rasės... visi žmonės lygūs. Niekam nedaroma skirtumo ir niekam neteikiama pirmenybės... Odos spalva — niekas; širdis Jam — viskas”.⁶

“Pamilusieji žmonija — tie yra tikrieji kilniaširdžiai, ir nesvarbu kokios tautybės, tikėjimo ar odos spalvos būtų”.⁷

Ir iš to Bahá'u'lláh medžio vaisiaus jūs galite spręsti, ar Jis tikras Pranašas.

14. KITI DIEVO PASAULIAI

Svarbiausias dalykas kiekviename žmoguje — siela.

Bahá'u'lláh moko, kad siela yra nemirtinga. Ji gyvena tol, kol tęsiasi Dievo viešpatavimas, todėl ir yra amžina. Bahá'u'lláh pasakyta:

“Sužinok tai iš tiesos, kad siela, atsiskyrusi nuo kūno, toliau sieks tobulybės, kol pasieks Viešpaties akivaizdą būdama tokia, kurios amžių ir šimtmečių bėgsmas nebeįstengs pakeisti. Ir taip bus tol, kol bus Viešpaties karalystė... Mano plunksna apmiršta, kai bando tinkamai aprašyti šitos aukščiausiosios būsenos didybę ir šlovę”.¹

⁵ The Promised Day Is Come, Shogi Effendi, 117-118 p.

⁶ The Advent of Divine Justice, Shogi Effendi, 31 p.

⁷ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, X d.

¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, LXXXI sk.

Nesuskaitomi evoliucijos amžiai siekia galutinio tikslo — sukurti tokią esybę, kuri pajęgtų atspindėti “Dievo atvaizdą ir panašumą”.

Kūrybos vainikas yra ne fiziškai tobulos esybės, kurios viršūnė tapo žmogus, raida. Tikrasis kūrybos vainikas ištobulinti “dvasios” kelią. Žmogus pats savaime reiškia fizinės evoliucijos pabaigą ir dvasinės evoliucijos pradžią. Smulčiau apie tai pasakojama knygoje “Nuostabos vynas”.

Kai atsirado fiziškai tobulas kūrinys, žmogus, pasirodė, kad jis gali tapti “dvasios” vedliu. Jis tapo pirmąja esybe, kuri suvokia ir save patį, ir Viešpatį. Apie šitą tikrąją evoliucijos reikšmę Bahá'u'lláh taip rašė:

“Sukūręs pasaulį ir visa, kas jame gyvena ir egzistuoja, Jis Savo laisvos ir karališkos Valios veikimu nutarė dovanoti žmogui unikalų ir tik jam būdingą sugebėjimą pažinti ir pamilti Jį — sugebėjimą, kurį reikėtų traktuoti kaip visos kūrinijos varomąją jėgą ir pagrindinę paskirtį”.²

Žmogaus kūnas tapo ta šventove, kurioje vystėsi “dvasia”, arba siela. Kūnas tapo žibintu, o siela — to žibinto šviesa. Žmogaus sielai buvo suteikta galimybė vystytis fiziškai tobuliausioje iš visų kūrinių formoje — žmogaus kūne, bet ji neišnyksta mirus kūnui, lygiai taip, kaip neišnyksta saulė, kai sudūžta ją atspindėjęs veidrodis.

Tas svarbiausias žmogaus gyvybės veiksnys, sielos nemirtinumas, drauge su “pasirinkimo laisve” yra pats veržliausias dorovės ir tvarkos šaltinis pasaulyje. Tai visos dorovės pamatas.

Kiekviename žmoguje įdiegtas nenumalšinamas troškimas kažko svarbesnio nei fizinis gyvenimas. Jis instinktyviai siekia tokio gyvenimo, kuriame jis galėtų laisvai rinktis savo kelią. Šitas nenumalšinamas vidinis dvasinio gyvenimo potroškis yra toks stiprus, kad per visus amžius jis nuolat pasireiškėdavo ir paneigėdavo tokius materialistinius mokymus, kurie stengdavosi atimti iš žmogaus tą vidinį įsitikinimą.

² Ten pat. XXVII sk.

Leucippus ir Democritus įsteigė “atomistų” mokyklą, kurioje plėtojo mechanistinę koncepciją, skelbiančią, kad “tik atomai ir vakuumas yra realūs!” Bet jau Socratesas ir Plato suteikė naują kryptį graikų filosofijai, ir gana ilgą laiką jau ne atomas, o protas buvo laikomas “Pagrindiniu kosmoso veiksmiu”.

Paskesniaisiais amžiais ėmė klestėti mechanistinis determinizmas, ir iš žmogaus vėl buvo atimta galimybė pačiam “pasirinkti”. Mokslas, priešindamasis siaubingai ortodoksiškiems “nieko nematančių” bažnyčios hierarchų mokymams, vėl įgijo tokią fatalizmo formą, kad nebeliko vietos laisvam sielos valios pasireiškimui. Šįkart atrodė, kad “pasirinkimas” bus sunaikintas visiems laikams.

Bet štai, praeito amžiaus viduryje nauja dvasia netikėtai užvaldė visą mokslo pasaulį. Senoji Newtonas “klasikinė fizika” užleido vietą branduolinei fizikai. Determinizmą pakeitė *indeterminizmas*. Eksperimentiniai elektrono elgesio tyrimai atvedė prie naujo “neapibrėžtumo” principo.

Fatalizmas ir materializmas buvo įvaryti į kampa. Jie, anot vieno mokslininko pasakymo, “pralaimėjo”. Kaip džiugu matyti tam, kuris nuoširdžiai trokšta surasti tiesą, kad mūsų dienomis tikras mokslas ir tikra religija pagaliau gali žengti koja kojon ir kad pamažu visos mokslo ir eksperimentų galimybės pradeda padėti žmogui dvasiškai artėti prie Viešpaties. “Mokslas tapo religijos sąjungininke”, — rašė Deanas Inge’as.

Bahá’u’lláh kvietė sekėjus pasitikėti savo vidiniu balsu, kuris kalba žmogui, kad jo siela nemirtinga. Visos gyvybinės jėgos — ir dvasinės, ir materialiosios, tikino Jis Savo mokinius, anksčiau ar vėliau patvirtins tą nenuginčijamą tiesą.

Daugelis didžiųjų šiuolaikinių mokslininkų, remdamiesi savo pačių tyrimais, patvirtina šią tiesą. Jie pažymi, kad “materija” nesunaikinama. Ji ne “miršta”, o pereina į naują būvį. Ji taip pat, tam tikra prasme, nemirtinga; ir todėl, kaip gali “dvasia”, arba siela, — kažkas nematerialaus — būti mirtinga?

Mūsų epochoje, branduolinės fizikos epochoje, senamadiški atrodo kaip tik netikintieji, abejojantieji, ateistai. Tiesos ir gyvybės srautas teka pro šalį tų, visko mačiusių, gyvenimo patirties

išmankštintų skeptikų. Jie pavirto “tuščiu krantu, kur nė prieplaukos, nė švyturio nėra”.

Garsus biologas C.C. Hurstas rašo: “Naujausi genetikos tyrimėjimai veda mus prie neišvengiamos išvados, kad gyvi genai praktiškai yra nemirtingi”.³

O štai A.H. Comptono, Nobelio fizikos premijos laureato, žodžiai: “... bus teisinga, jeigu pažymėsime, kad mokslas neturi įtikinamų priežasčių manyti, kad tai, kas svarbiausia žmogui, gali būti palaidota drauge su juo”.⁴

Jis taip pat tvirtino: “Šnekant biologų kalba, gyvybė, glūdinti ar obuolio sėkloje, ar žmogaus gemalo ląstelėje, savo esme yra begalinė ir amžina... Argi tokiu atveju nebūtų logiška sakyti, kad sąmonės, proto ar sielos begalinumas išplaukia iš to nemirtingumo, kuris būdingas gemalo ląstelei?”⁵

Bahá'u'lláh rašė:

“Visi Dievo Pranašai ir Pasiuntiniai buvo atsiųsti į Žemę turėdami vieną tikslą — išvesti žmoniją į tiesų Teisybės Kelią. Visų Apreiškimų tikslas buvo išmokyti žmones, kad jie savo mirties valandą galėtų visiškai švarūs, šventi ir visko atsižadėję pakilti prie Aukščiausiojo sosto”.⁶

Kristus mokė kiekvieną Savo mokinį:

“... teima savo kryžių ir teseka manimi. ...O kokia gi žmogui nauda laimėti visą pasaulį, bet pakenkti savo gyvybei?!”⁷

Kad išgelbėtum savo sielą, kalbėjo jiems Jėzus, reikia patikėti Juo, Kristumi. Jeigu jie bus tyros širdies ir ištikimi, Jis didžiuosis jais, bet jei jie pasirodys esą neištikimi ir gėdysis Jo mokslo, tai ir Jis, Kristus, gėdysis jų tą dieną, kai ateis “savo Tėvo šlovėje”.

Mokiniai paklausė Jėzaus:

“Tai kas galės būti išgelbėtas?”

³ Heredity and the Ascent of Man, C.C. Hurst, 1935, 131 p.

⁴ The Freedom of Man, A. H. Compton, 1935, 121 p.

⁵ Washington Star, 1936, balandžio 12.

⁶ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, LXXXI sk.

⁷ Mk 8:34, 36

Atsakymas buvo toks:

“Iš tiesų sakau jums: pasaulio atgimime, kai Žmogaus Sūnus sėdės savo šlovės soste, jūs, mano sekėjai,... pavaldės amžinajį gyvenimą”.⁸

Vėliau Kristus priminė, kad reikia turėti dvasinį regėjimą, kad matytum, nes daugelį tų, kurie dabar turi valdžią, bet netiki, pakeis paprasti žmonės, bet tikintys. Jis perspėja:

“Tačiau daugelis pirmų bus paskutiniai ir daugelis paskutinių — pirmi”.⁹

Bahá'u'lláh Mokymas skelbia mums, kad įtikėti Dievo Pa-siuntinį, kada Jis ateina, — reiškia gyventi, o netikėti — lygu mir-ti.

Viskas gyvena — pradedant akmeniu ir baigiant žmogumi. Mineralų, augalų, gyvūnų ir žmonių karalijos — visos pilnos gyvy-bės. Nuostabi akmens atomų gyvybės forma; apie centre esantį protoną juda ir sukasi elektronai, tačiau akmuo negyvas, lyginant jo gyvybę su žmogaus. Toks bus skirtumas tarp tikinčiojo ir neti-kinčiojo ateisiančiame pasaulyje. Nors visos sielos yra nemirtin-gos ir gyvena amžinai, skirtumai tarp tų būsenų, kurias joms teks patirti, gali būti tokie dideli kaip tarp žmogaus ir akmens. Tikinty-sis yra užkopęs į dvasinio gyvenimo viršūnę, ir jis yra gyvas. Neti-kintis, net jeigu jis ir gyvas, yra tarsi mirties būsenoje, kurią galima palyginti su akmens gyvybe.

Apie sielą Bahá'u'lláh yra taip rašęs:

“Ji pirmoji iš visos kūrinijos paskelbė savo Kūrėjo viršenybę, pirmoji atpažino Jo didybę, pirmoji prisišliejo prie Jo tiesos ir pir-moji Jam nusilenkė. Jeigu siela bus ištikima Dievui, tai atspindės Jo Šviesą ir būtinai grįš pas Jį”.¹⁰

Ir šitai — vaisius nuo Bahá'u'lláh medžio.

⁸ Mt 19:25-29

⁹ Ten pat. 19:30

¹⁰ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, LXXXII sk.

15. SIELOS PENAS

Malda — tai ir geradarystė, ir pareiga.

Bahajų Mokymas teigia, kad malda gydo sielą. Ji teikia džiaugsmą ir laimę, gina žmogų nuo išbandymų ir sunkumų. Malda tiesiog būtinai reikalinga dvasios gyvybei palaikyti.

Kaip kūnas kasdien reikalauja maisto, taip ir sielai reikia kasdienio peno. Dvasinis sielos penas ir yra malda. Kūnas, reguliariai negaudamas maisto, išsenka. Jis suserga ir miršta. Tas pats atsitinka ir žmogaus sielai. Jeigu jos nuolat ir tinkamai nemaitinsim, jėgos apleis ją. Ji taip pat susirgs. Ji nenumirs, bet taps bejėgė:

Daktaras Alexsisas Carrelas tvirtina, kad malda turi gydomosios galios, kurios egzistavimą pripažįsta, tik negali paaiškinti, mokslas. Šitoji galia stebuklingai gydo, ką yra paliudijęs ir pats Carrelas, ir daugelis kitų mokslininkų.

Jeigu, pavyzdžiui, žmogus visiškai nieko nedarys su ranka, ji tik kabos, tai greitai toji ranka visiškai nebegalės pajudėti. Ranka atrofuosis ir taps nebenaudinga. Taip atrofuojasi ir tampa nebenaudinga ir žmogaus siela, jeigu ji nėra reguliariai maitinama malda.

Bahá'u'lláh paliko mums daugybę nuostabių, įkvėptų maldų. Tačiau Jis primena, kad maldų kūrimas jokia būdu negali ribotis tik tais maldos žodžiais.

Ir pats darbas, moko Bahá'u'lláh, jau yra garbinimas, Jo žodžiais tariant;

“Mes prilyginome šitai — tai yra tavo darbus, — Viešpaties garbinimui”.¹

Jo mokyme taip pat sakoma:

“Menai, mokslai ir amatai traktuojami kaip Viešpaties garbinimas. Žmogus, kuris visus savo sugebėjimus atiduoda lapui laiškinio popieriaus pagaminti, kuris dirba sąžiningai, kuris sutelkia visas jėgas tam, kad atliktų darbą kuo geriau, šituo pašlovina Viešpatį. Trumpai tariant, visos jėgos ir pastangos, kurias žmogus deda

¹ Bahá'í World Faith, 195 p.

iš visos širdies, yra garbinimo esmė, jeigu žmogų skatina troškimas ir siekis tarnauti žmonijai”.²

Bahá'u'lláh darbuose taip pat pasakya:

“Gydytojas, švelniai ir rūpestingai slaugantis ligonį, be jokių išankstinių įsitikinimų ir tikėdamas žmonių giminės vienybe, tuo savo darbu pašlovina Viešpatį”.³

Bahá'u'lláh Tikėjimas moko, kad visas žmogaus gyvenimas turi būti tarsi malda. Bet koks žodis, mintis ar poelgis, skiriami artimo gerovei, yra malda pačia tikriausia to žodžio prasme.

Tai taip pat vienas iš vaisių nuo Bahá'u'lláh medžio.

16. KIEKVIENA SIELA — VALDOVĖ

Kūdikis negali paveldėti tėvo ar motinos tikėjimą. Jis turi pats nuspręsti, tikėti ar netikėti į Dievą.

Bahá'u'lláh moko, kad niekas neturi priimti tikėjimo tik dėl to, kad tą tikėjimą išpažino tėvai ir artimieji.

Kiekvienam žmogui turi būti suteikiama teisė pačiam išsiaiškinti ir nuspręsti, ar jis nori priimti tikėjimą, ar ne.

Kaip tik dėl to nė vienas kūdikis negimsta bahajumi. Sprendimą tapti bahajumi jis gali priimti sulaukęs penkiolikos metų amžiaus, kurį Bahá'u'lláh pavadino “dvasinio subrendimo” amžiumi.

Tėvų pareiga — supažindinti kūdikį tiek su materialiu pasauliu, tiek ir su dvasiniu. Vaikui reikia papasakoti apie visų didžiųjų ir šventųjų Dievo Pasiuntinių darbus ir mokymus. Tai suteiks galimybę jau nuo mažumės išvengti religinių prietarų ir galbūt padės vėliau pasirinkti tikėjimą.

Į savo tikėjimą tėvai gali traukti vaiką tik savo gyvenimo ir atsidavimo Viešpaties mokymui pavyzdžiu. Tačiau negalima vartoti nė trupinio prievartos. Skatinimu turi būti meilė. Kiekvieno siela yra laisva rinktis savo kelią, ji — savo dvasinės paskirties valdovė. Toks yra dar vienas Bahá'u'lláh medžio vaisius.

² Paris Talks, “Prayer as Service”

³ Ten pat.

17. VIENA KAIMENĖ IR VIENAS GANYTOJAS

Pasaulinė visų Žemės tautų sandrauga privalo ginti žmogaus teises.

Beveik prieš šimtą metų Bahá'u'lláh siuntė žemiškiesiems valdovams tokius žodžius:

“Vienykitės, o žemiškieji karaliai, nes tik tada nurims nesutarimų audra tarp Jūsų ir jūsų tautos įgis ramybę...”¹

Kita proga Jis rašė, kaip pasiekti visuotinę taiką ir ramybę:

“Turi ateiti laikas, kai visi supras, kad būtina sušaukti didįjį, visa apimantį žmonių susirinkimą. Žemės karaliai ir valdovai turi atvykti į šį susirinkimą ir diskusijose... padėti Didžiosios Taikos tarp žmonių pamatą. Tokia taika pareikalaus Didžiųjų valstybių susitaikymo vardan Žemės tautų ramybės”.²

Apie valdytojų nesirūpinimo Dievo Sūnų gerove žemėje pasekmes pasakojama šios knygos VI dalyje.

Kiekvienu Savo raštų žodžiu Bahá'u'lláh kloja pasaulio vienijimosi pamatus tam, kad išsipildytų Šventųjų Knygų pranašystės ir žmonija galėtų džiaugtis “vieno Ganytojo ir vienos kaimenės” laikais, pažadėtasiais taikos Žemėje laikais.

Bahá'u'lláh skelbia, kad žmonija gali taikiau būdu “pasiekti” tos didžios vienijimosi dienos atėjimo. Jeigu žmonija to nepadarys, tai aplinkybės vis klupdys ją ir klupdys ant kelių, kol ji nepasirinks teisingo kelio. Bahá'u'lláh parodė, kur yra vieningo pasaulio sukūrimo kelias, bet už tai, ar jį pasieks, atsako pati žmonija.

Bahá'u'lláh pažymėjo, kad būtina sudaryti visos planetos aukščiausiąjį valdymo organą, kuris rūpintųsi užtikrinti ir palaikyti visų žmonių gerovę. Jis turėtų ginti tiek dideles, tiek ir mažas tautas ir garantuoti kiekvienos atskiros asmenybės teises.

Savo kreipimėsi į žemiškuosius karalius ir valdytojus, kurį pasiuntė JAV prezidentui ir Vakarų šalių vyriausybių vadovams, Ba-

¹ Bahá'í Revelation, 11 p.

² Ten pat. 76 p.

há'u'lláh įspėjo juos apie pragaištingas atsisakymo sukurti tokią struktūrą pasekmes. Be jos, rašė Jis, nelaimės viena po kitos lan-
kys pasaulį.

Šią pasaulinę organizaciją, kokią ją matė Bahá'u'lláh, turi sudaryti pasaulinis parlamentas, kurį laisvai išrinktų visos Žemės tautos, pasaulinė sostinė, tarptautinis policijos korpusas, pasaulinis tribunolas arba teismas.

Tokia pasaulinė tautų sąjunga neturi ginti vien tik Vakarų ar Rytų interesus. Niekas joje neturės privilegijų — nei baltieji, nei juodieji, nei turtingieji, nei beturčiai. Joje nebus teikiama pirmenybės pagoniui ar judėjui. Šitas pasaulinis susirinkimas turės tik vieną tikslą: gerovė visai žmonių visuomenei, teisės ir privilegijos kiekvienam žmogui atskirai.

Bahá'u'lláh numatė ne tik tokio pasaulinio organo būtinybę, bet ir pasiūlė jo struktūrą, įstatymus ir organizavimo principus.

Tokia pasaulinė organizacija turės nustatyti vieną matų ir svorio sistemą, taip pat vieną piniginių vienetą. Ji turės prižiūrėti, kaip naudojami pasaulio gamtiniai išteklių ir reguliuoti pasaulinę rinką, kad daugiau nebūtų skriaudžiamos “neturtingosios” šalys.

Šita organizacija padėtų išvengti turto ir skurdo kraštutinumų, žinoma, nepanaikindama natūralių ir pagrįstų skirtumų, kurie atsiranda dėl talento ir iniciatyvos.

Ji harmonizuotų darbo ir kapitalo santykius, gindama abiejų pusių naudai, ir verslininko, ir darbininko teises.

Ji padėtų išplisti pagalbinei pasaulinei kalbai.

Vienu žodžiu, ji imtųsi visų priemonių, kad būtų sukurta taika, pažangi, klestinti, orientuota į dvasines vertybes visos žmonijos šeima. Tai būtų tautų šeima, išpranašauta Mozės, Kristaus ir visų praeities Pranašų, “vieno Ganytojo ir vienos kaimenės” laikai.

Tai paskutinis vaisius, kurį aš nuskyniau nuo Bahá'u'lláh medžio. Jis aplipęs ir kitais vaisiais, iš kurių galima spręsti apie Jį.

Kristus pasakė:

“Sergėkitės netikrų pranašų... Jūs pažinsite juos iš vaisių...

Geras medis negali duoti blogų vaisių, o netikęs gerų... Taigi jūs pažinsite juos iš vaisių”.³

Šitie vaisiai — tik mažytė dalelė gausaus Bahá'u'lláh Tikėjimo derliaus, bet ir jų pakanka, kad jūs galėtumėte spręsti apie Jo Mokymo dvasią. Ir pats Bahá'u'lláh (didžiausioje Jo knygoje, kuri susideda iš Jo Įsakymų ir svarbiausiųjų paslapčių) vadina šitą Mokymą Savo “medžio” vaisiais”.⁴

Iš tų vaisių, laikydamiesi Kristaus nurodymo, jūs patys galite nuspręsti, ar Bahá'u'lláh buvo tikras Pranašas, ar ne.

Štai šitaip, po daugelio tyrinėjimų ir paieškų metų, aš užbairgiau Taip ir neįvykusio atėjimo bylą. Surinkti paskutiniai liudijimai, ir dabar visa tai galima atiduoti visuomenės teismui. Aš bairgiau savo darbą.

Vėliau, kai geriau ištyriau Bahá'u'lláh Tikėjimą, suvokiau, kad jame daug daugiau reikšmės teikiama logikai ir protui nei pranašysčių išsipildymui. Ir vis dėlto labai jau nuostabūs buvo tie įvykiai ir taip tiksliai ir neginčytinai jie atitiko pranašystes, kad būtų mano klaida nepateikti visuomenei tų faktų. Dieną, kai ateis “vieno Ganytojo ir vienos kaimenės” laikai, bus akivaizdu, kad tos pranašystės išsipildė tiek tiesiogine, tiek ir perkeltine prasme.

Dabar jau jūs spręskite, ar pasisekė man atskleisti tą šimtmečio senumo paslaptį. Tai jūsų reikalas. Aš gi turiu savo problemą. Sunkiausia žmogui — pasirinkti. Bet kiekvienas nors kartą gyvenime turi tai padaryti.

Aš tai pavadinau — “Iššūkiu”.

³ Mt 7:15-20

⁴ God Passes By, Shoghi Effendi, 215 p.

VI dalis

IŠŠŪKIS

1. JEIGU TOS DIENOS NEBŪTŲ SUTRUMPINTOS...

“Byla”, mano didžiausiam džiaugsmui, išnagrinėta. Ką dabar toliau su ja daryti? Galbūt padėti į šalį? Gal užmiršti ją?

Paieškų ir tyrinėjimų metai išmokė mane vienos karčios tiesos. Religiniai judėjimai, kaip ir žmonės, nuosekliai pergyvena vaikystės, jaunystės, brandumo, senatvės etapus ir netgi miršta. O kadangi didžiųjų religijų amžius matuojamas tūkstančiais metų, tai ir senatvė kartais trunka daugelį amžių. Mirtis sėlina taip lėtai, kad net ištisos kartos gali to nepastebėti. Jeigu teisingi Kristaus žodžiai, tai religiniai institutai dar ilgai gyvuoja po to, kai iš jų išeina juos pagimdžiusi kuriančioji dvasia.

Aš prisiminiau tris religijos raidos stadijas, kurias įvardino vienas švietėjas ir filosofas:

Pirmoji stadija: Dievas žmogui yra realus ir artimas. Jo Dvasia pasireiškia kiekviename žmogaus gyvenimo žingsnyje. Tai gyvas Tikėjimas.

Antroji stadija: Pamažu kultūra tampa žmogui svarbesnė už Dievą. Virš Tikėjimo iškyla teologija. Priimdami tiesą žmonės vadovaujasi labiau protu nei giliu vidiniu įsitikinimu. Piligrimai ir šventieji nustumiami į šalį, ir juos pakeičia amatininkai ir nuotykių ieškotojai, kurie labiau ieško grožio ir romantikos nei dvasinės tiesos.

Trečioji stadija: Toje paskutinėje stadijoje lemiamu veiksniu tampa materialinės galimybės ir fizinis mėgavimasis. Nei Dievas, nei kultūra daugiau nebėra viršenybės. Iš kadaise gyvos ir veiksmingos religijos liko tik apvalkalas. Dievo Pasiuntinio Tikėjimas ir mokymas sukalkėja kaip senio kraujagyslės. Religija ima atsilikti nuo laiko. Ji nebepajėgia suprasti ir paaiškinti to, kas vyksta pasaulyje. Religija gyvena tik praeitimi ir dėl to apeliuoja tik į tai, kas žmoguje yra šalutinio ir konservatyvaus. Keliais, kuriuose ka-

daise dažnai buvo galima sutikti piligrimų ir amatininkų, dabar žygiuoja turistai, ne trokštantys ir ne ieškantys grožio, o tik siekiantys malonumų ir aštrių pojūčių.

Mūsų vakarietiškoji civilizacija, be abejo, pasiekė trečiąją stadiją ir įstrigo joje. Nieko nuostabaus, kad religija ignoruojama. Žmogus lanko bažnyčią, mečetę, sinagogą tik dėl padorumo, o ne tikėdamas sieloje.

Jeigu situacija būtų bent kiek kitokia, aš drįsčiau šitą pasakojimą apie Taip ir neįvykusio atėjimo bylą dalį aptarti tik su pačiais artimiausiais draugais. Aš nebūčiau pateikęs jos viešumai, nes žinau, kas atsitikdavo su tais, kurie kalbėjo panašius dalykus. Tačiau matydamas, kaip mūsų visuomenė lėtai, bet užtikrintai grimzta į pavojaus liūną, aš nutariau, kad tai išgirsti turi visi. O kaip kas pasielgs — tai jau jo reikalas.

Esmė ne ta, kad dabar apie tai galima kalbėti, greičiau, bent jau aš taip manau, dabar apie tai reikia kalbėti. Galų gale vieną kartą, aiškiai ir nedviprasmiškai tą reikia pasakyti. Juk jeigu kas važiuodamas su draugu vingiuotu kalnų keliu pastebi, kad draugas užsnūdo prie vairo, tai dėl draugo ir dėl savęs paties jis turės pažadinti jį — kitos išeities nėra. Jeigu žmonės kaimyno name miega, o tas namas užsidegė, argi neprivalo žmogus, pastebėjęs gaisrą, daryti viską, kas įmanoma, kad pažadintų tuos, kuriems gresia pražūtis?

Pradėdamas nagrinėti šitą amžiaus senumo Mesijo mįslę, aš buvau krikščionis. Tada man ir į galvą neatėjo, kur ji gali mane nuvesti. Dabar, kai ją įminiau, aš kaip ir anksčiau tebesu krikščionis, bet įgijau tokį visapusišką ir turtingą krikščionybės supratimą, apie kokį anksčiau ir įsivaizduoti negalėjau.

Bet aš, tapau ir Bahá'u'lláh sekėju. Tapau bahajumi. Aš privalėjau pasirinkti: priimti Bahá'u'lláh arba atmesti Kristų.

Egzistuoja keturi įrodymo būdai:

1. Protu (logika ir eksperimentais);
2. Jausmais (patirtimi);
3. Atitikimu tradicijoms arba pranašystėms (priesakų įvykdymu);

4. Įkvėpimu arba intuicija (vidiniu įsitikinimu, iškilusiu aukščiau už jausmus arba logiką).

Mąstydamas apie Bahá'u'lláh, aš naudojausi visais keturiais būdais. Mano savimone nuosekliai mažėjo, kol pagaliau aš pasijutau esąs skuzdėlė, išlindusi pažiūrėti į saulę.

Tikslumas, su koku išsipildė visos pranašystės atėjus Bahá'u'lláh, buvo tiesiog stulbinantis. Jis teisėtai įžengė į sostą, kuris Jam buvo paruoštas. Jis kvietė ieškoti tiesos moksliniais metodais ir eksperimentais. Jo gyvenimas, apie kurį pasakojama kitoje knygoje — “Šlovės Karalius”, — buvo pilnas tokio grožio ir įkvėpimo, kad vienas krikščionių dvasininkas ir garsus Biblijos tyrinėtojas pareiškė: “Jeigu ir buvo pastaruoju metu pranašas, tai žvilgsnius reikia kreipti į Bahá'u'lláh”.¹

Aš nustačiau priežastį, kodėl bahajai taip švelniai myli Kristų ir Mozę ir garbina Juos. Atmesti Kristų ir Mozę reikėtų paneigti ir Bahá'u'lláh. Juos vienija Šventoji Dvasia, kurią Jie neša savyje. Dievas yra tarsi saulė, o Mozė, Kristus ir Bahá'u'lláh, lygiai kaip ir kiti Pranašai, yra lyg veidrodžiai. Jie atspindi vieną ir tą pačią tiesą. Tik pasirodė Jie skirtingose istorijos epochose. Pavyzdžiui:

Aš negalėjau nepriimti Bahá'u'lláh, nes neigdamas Jį, turėčiau neigti ir Kristų, ir Mozę, nes iš tikrųjų Jie yra viena. Kiekvienas veidrodis atspindi tą pačią Dievo šviesą. Suprantamas, paprastas ir pilnas šilumos ir meilės man tapo žodis “bahajai”. Jis reiškia “Bahá'u'lláh sekėjai”, kaip ir “krikščionys” reiškia “Kristaus sekėjai”.

Dabar, kai aš tapau bahajas, aš tikriausiai parašyčiau tą knygą kitaip. Bet ji buvo parašyta ne bahajo, o krikščionio, kurį suviliojo pradingusio Mesijo paieškos. Aš tik žinau, kad dabar myliu Kristų labiau nei kada nors anksčiau, daug giliau ir švenčiau, negu tais laikais, kai buvau tik krikščionis. Bahá'u'lláh atskleidė man Kristaus grožį ir didybę.

Dėl visų šitų sumetimų aš ir nutariau papasakoti jums tą istoriją. Aš nebegalėjau tylėti, kai sužinojau apie tuos nepaprastus da-

¹ Dr. T. K. Cheyne, cit. *Appreciations of the Bahá'í Faith*, 18 p.

lykus. Kaip gaila, kad pasaulis net dabar tiek maža težino apie juos! Aš pajutau sunkią atsakomybės našta supratęs, kad privalau paskelbti tai pasauliui — turbūt panašiai jautėsi apaštalas Paulius, kuris pasakė, žinoma, turėdamas galvoje pirmąjį Kristaus atėjimą:

“...ir vargas man, jei neskelbčiau Evangelijos!”²

Jau daugiau kaip šimtas metų, kai žmonija nevertina tos brangiausios galimybės. Pradedant nuo 1844 metų ir iki šios dienos žmonės nenori išgirsti Bahá'u'lláh ir Jo sekėjų žodžių. Todėl gali ateiti tokia diena, kai bus jau per vėlu, ir paskutiniosios tautų, nusprendusių sunaikinti viena kitą, kovos nebebus galima išvengti. Jei nesusiburs pakankamai daug žmonių po Jo vėliava, kad neštų Jo Dvasią visai žmonijai, tai ateitis nebus šviesi.

Bet vis dėlto dar yra laiko kiekvienam tikinčiajam atsiliiepti į mūsų dienų Dievo Pasiuntinio kvietimą. Kiekvienas, kas turi “ausis, kad girdėtų”, ir “akis, kad matytų”, dar gali pakilti ir patarnauti Visagaliui Viešpačiui. Jis gali atsidurti tarp išrinktųjų, kuriems buvo pažadėtas priesakas toms paskutinėms dienoms, kai “du bus kartu..., ir vienas bus paimtas”. Kristus pasakė:

“Ir jeigu tos dienos (paskutinės — aut.) nebūtų sutrumpintos, neišsigelbėtų nė vienas žmogus. Bet dėl išrinktųjų tos dienos bus sutrumpintos”.³

Tame skyriuje, kur Izaijas skelbia, kad paskutinėmis dienomis Kristaus sekėjai bus vadinami nauju vardu, jis taip pat pažada, kad Viešpats bus maloningas Savo išrinktiesiems laikų pabaigoje: “...kad visa ko nesunaikinčiau”.⁴

Jeigu Dievo nėra, o žmogus — tik kažkokia būtybė, atsirandanti iš žemės keliems trumpiems metams, tai visa tai neturi jokios prasmės.

Bet jeigu, remiantis nenuginčijamais įrodymais, žmogus — dvasinga būtybė, apdovanota siela, tai tos sielos ryšys su Dievu yra aukščiausioji sąmonė ir brangiausiaji iš dovanų, duotų žmogui žemėje.

² 1 Kor 9:16

³ Mt 24:22

⁴ Iz 65:8-9

Paskesniuose skyriuose pateikiamos dvi alternatyvos, su kuriomis, kaip rodo mano tyrimai, teks susidurti visai netolimoje ateityje kiekvienam žmogui. Laiko mąstymams nebelieka. Burtas mestas. Jau rikiuojamos karių eilės. Kas bus tarp išrinktųjų?

2. BRANDUOLINIAI MILŽINAI, DOROVINIAI NEŪŽAUGOS

Mus vadina “branduolinių milžinų ir dorovinių neūžaugų” rase. Mes siaubingai išsivystėme materialiai ir siaubingai atsilikome doroviškai.

Mes galime sustabdyti vėžio plitimą organizme, išgydyti tuberkuliozę, užkirsti kelią ligoms, skraidyti greičiau už garsą, sušaldyti atomą, užkariauti kosmosą — bet mes nesugebame valdyti savo emocijų.

Mes esame bejėgiai atsidūrę prieš prietarus, kurie skirsto žmones pagal tautybę, odos spalvą, piniginę arba maldaknygę. Mes nesugebame išrasti politinio penicilino, kuris apmalšintų įtarumo ir neapykantos karštinę. Nėra vaistų nuo kyšininkavimo ir korupcijos. Mes nepajėgiam kovoti su abejingumo bacilomis. Mes negalime paskiepyti žmonių nuo pykčio ar išoperuoti jį.

Taigi išeina, kad mes — aukos savo pačių genijaus, kai elgiamės su materija, ir savo pačių kvailumo, kai elgiamės su žmonėmis. Mes iš tikrųjų esame branduoliniai milžinai ir doroviniai neūžaugos.

Technikos raida sumažina mūsų planetą iki teniso kamuoliuko dydžio. Bet kurį kontinentą galima ranka pasiekti. Kai ant žemės krinta šešelis iš dangaus, niekas negali pasakyti — draugas tai ar priešas. Tauta, kuriai šiais metais ploja pasaulis ir kurią garbina laikraščiai, kitais metais gal bus išjuokta ir nušvilpta.

Į šitą, tapusį tokiu mažu, pasaulį — teatrą žiūri persigandusi žmonija kaip kūdikis iš senos pasakos. Į pasaulinės posėdžių salės duris įsmeigti žvilgsniai, pilni rūpesčio ir baimės: kas išeis iš ten — gražuolė ar pabaisa?

Žmonės visur ėmė klausti patys save: argi neužmokėta, ir la-

bai brangiai, už visą tą neišmatuojamą gerovę, kuri per vieną akies mirksnį gali būti sunaikinta momentinės užgaidos tų, kurie valdo pasaulį?

Į ką kreiptis žmogui? Ko tikėtis?

Bahá'u'lláh rašė, kad žmogus nėra gyvulys, jis — dvasingoji būtybė. Jeigu jo širdis bus nukreipta į Dievą, į dvasinį pradą, jis iš karto taps ir branduoliniu milžinu, ir dvasios galiūnu, “šiek tiek menkesniu už angelą”. Bet jeigu jo širdis bus atgręžta tik į save patį ir jis sieks tiktai patenkinti materialinius poreikius, jis pavirs doroviniu išsigimėliu, kuris bus panašesnis į gyvulį, o ne į žmogų. Jis taip bus prisirišęs prie kūniškųjų malonumų, kad net nepastebės dvasingumo pasireiškimo. Dar daugiau, jis išjuoks tas apraiškas, sakydamas kad tai fanatizmas ir praeities atgyvenos, o iš tikrųjų juk jis bus miręs.

Iš viso to, kuo turtingas žmogus, yra tik viena, kas iš tiesų yra kiekvieno lobis, moko Bahá'u'lláh, ir tik to niekas negali atimti iš žmogaus. Tai jo dvasia, jo siela. Bahá'u'lláh pakartoja kadaise pasakytus Kristaus žodžius:

“Nekraukite sau lobių žemėje, kur kandys ir rūdys ėda, kur vagys įsilaužia ir vagia. Verčiau kraukitės lobį danguje, kur nei kandys, nei rūdys neėda, kur vagys neįsilaužia ir nevagia, nes kur tavo lobis, ten ir tavo širdis”.¹

Bet žmogus pasirinko tai, kas “dūla”. Tik paviršutiniškai pažvelgę į mūsų visuomenę, pastebėsime tą karčią tiesą:

1. Kiekvienais metais alkoholiui mes išleidžiame milijardais daugiau nei švietimui;
2. Kiekvienais metais kosmetikai išleidžiame milijardais daugiau nei švietimui;
3. Kiekvienais metais pasilinksminimams išleidžiame milijardais daugiau nei švietimui;
4. Kiekvienais metais įvairiems malonumams taip pat mes išleidžiame milijardais daugiau nei švietimui;
5. Padėvėtų automobilių rinkos prigrūstos aptakių formų ir

¹ Mt 6:20, 21

įvairiausių spalvų limuzinų, o tuo metu tūkstančiai žmonių neturi normalaus būsto;

6. Mes leidžiame pinigus neskaičiuodami įvairiems alkoholiniams ir gaiviesiems gėrimams, o daugelis šeimų neišgali nupirkti savo vaikams pieno.

Iki katastrofiškų mastų išaugo savižudybių skaičius, žudomasi ne kasdien, ne kas valandą, o kiekvieną minutę. Žudosi ne pagyvenę, silpni ar bejėgiai. Savižudybės pasaulyje paplito tarp jaunų žmonių, kuriems, atrodytų, dar visas gyvenimas prieš akis. Jie nemato savo ateities, jie neranda kitos išeities. Jie nusivylė tuo, kas “dūla”.

1959 metų gegužy, būdamas Detroite, Mičigano valstijoje, aš žiūrėjau televizijos programą, kurioje buvo pasakojama, kad mūsų klinikos tiesiog perpildytos psichinių ligonių. Psichiatrinės ligoninės irgi perpildytos. Ir jei kam prireikia pagalbos, paprasčiausiai ten nėra vietos. Pacientus tenka išrašyti iš ligoninių neišgydytus. Tokius, dar tebesergančius, juos išleidžia atgal, į tą pasaulį, kuris ir atėmė iš jų pilnavertį gyvenimą.

Kitame pranešime sakoma, kad psichinių ligonių dabar yra daugiau nei visų kitų ligonių. Taip pat pranešama, kad alkoholizmu sergančių skaičius taip sparčiai didėja, kad net pralenkė psichinių susirgimų daugėjimo tempus. Žmonių, kuriuos reikia gydyti nuo alkoholizmo, skaičius viršija visų psichinių ligonių skaičių. Jų tiek daug, kad nebeįmanoma visiems suteikti tinkamą gydymą. Atvežamus į ligonines alkoholikus paprasčiausiai išsiunčia atgal.

Mes tapome žmonėmis, ieškančiais malonumų, o ne tiesos. Reikia gi ieškoti ir vieno, ir kito. Mes privalome įgyti pusiausvyrą, tapti subrendusiomis žmogiškomis būtybėmis, mokančiomis rasti gyvenime ir pasigėrėjimo, ir džiaugsmo, ir įkvėpimo, privalome išmokti gyventi vertingą, turtingą, naudingą ir laimingą gyvenimą, apgaubti savo šeimų meilės ir šilumos.

Mes — civilizacija, kuriai svarbiausia — gauti naudos, o ne užtikrinti gerovę. O privalėtume siekti ir vieno, ir kito. Mes nusigręžėme nuo Dievo, taigi ir nuo savo artimo. Mes Vakaruose mirštame nuo materializmo narkotiko, bet “brukame” tą narkotiką vi-

sam likusiam pasauliui. Mes turbūt jau nebegalime sustoti. Mes jau nebesuprantame tokių paprastų norų ir džiaugsmų, kaip Dievas, gimtieji namai, šeima, meilė ir draugystė su visais aplinkiniais.

3. GATVĖMIS SKRIEJA VEŽIMAI...

Mes — tai tie žmonės, ir mūsų dienos — tai tas laikas, apie kurį buvo pranašaujama kaip apie laikų pabaigą. Kaip tik apie šiuos laikus Naujajame Testamente sakomi tokie skaudūs žodžiai:

“Žinok, kad paskutinėmis dienomis užeis sunkūs laikai, nes žmonės bus savimylūs, godūs pinigų, pasipūtę, išdidūs, piktžodžiautojai, neklausūs gimdytojams, nedėkingi, nedorėliai, nemeilūs... šmeižikai, nesusivaldantys, šiurkštūs, storžieviai, nekenčiantys to, kas gera... pramuštgalviai, pasipūtėliai, labiau linkę į malonumus negu į Dievą, dedasi maldingi, bet atsižadėję maldingumo jėgos”.¹

Taip pat buvo išpranašauta, kad mes būsimė “išdavikai” ir “nesutaikomi”.

Mūsų autostradose mes nužudome ir suluošiname daugiau žmonių nei kovų laukuose. Pranešimų apie automobilių avarijų aukas daugiau negu suvestinių apie “dingusius be žinios mūsųuose” iš visų vietų, kuriose vyksta karas. Tai taip pat parašyta Rašte apie paskutines dienas. Tuo metu, skaitome Rašte, žmonės gyvens šalia Mesijo, bet liks kurti Jo paguodos žodžiams ir šaipysis iš jų. Kaip ir išpranašauta:

“...kaip ugnis blizga vežimo vadžios jo prirengimo dieną... Keliuose jie sumyšta, vežimai stumdosi gatvėse; jų išvaizda kaip žiburių, kaip žaibuojančių žaibų”.²

Tokį vaizdą gali pamatyti kiekvienas, kuris mėgina grįžti vakare automobiliu namo po visuotinės šventės. Keliuose žūsta žmonės kaip fakelams šviečiant mūsų skriejančių vežimų žibintams, o mes nė nenutuokiame, kad Jo prirengimo laikas jau praėjo ir mums jau prasidėjo Jo teismo diena.

¹ 2 Tim 3:1-5

² Nah 2:3-4

Mesijas atėjo tam, kad prasidėtų “vieno Ganytojo ir vienos kaimenės” laikai. Deja, Viešpats jau nebe žmonijos Ganytojas. Kaimenė daugiau nebegirdi Jo balso. Jų ausys klausosi kitų dainų.

Bahá'u'lláh rašė:

“Žmonių tikėjimo į Dievą gyvybė blėsta kiekvienoje žemėje; niekas be Jo maloningo gydymo nepajėgs jos prikelti. Bedieviškumo rūdys įsiėda giliai į visuomenės kūną; kas gi, jei ne visagalio Apreiškimo Eliksyras gali apvalyti jį ir atgaivinti?”³

Kristus kreipėsi į kiekvieno sąmonę, ruošdamas žmoniją didžiajai Savo sugrįžimo dienai. Jis kalbėjo:

“Eikite paskui mane! Aš padarysiu jus žmonių žvejais”.⁴

Bahá'u'lláh kreipėsi į kolektyvinę sąmonę, sakydamas:

“Eikite paskui mane, kad galėčiau padaryti jus tais, kurie įkvėpia gyvybę žmonijai”.⁵

Kreipdamasis į individualią žmogaus sąmonę, Kristus kalbėjo apie asmeninius žmonių santykius:

“... jei kas tave užgautų per dešinį skruostą, atsuk jam ir kitą”.⁶

Bahá'u'lláh kreipėsi į kolektyvinę žmonių sąmonę per jų valdovus ir karalius. Jis kalbėjo:

“Vienykitės, o žemiškieji karaliai, nes tik tuomet nutilis nesutarimų audra tarp jūsų, ir jūsų tautos pagaliau gaus ramybę, jeigu jūs iš tų, kurie supranta. Jeigu vienas kuris iš jūsų pakels ginklą prieš kitą, sukilkite visi prieš jį, nes tai bus tik teisingumo pasireiškimas”.⁷

Kalno pamoksle Kristus kreipėsi į individualią sąmonę:

“Atsiverskite, nes prisiartino dangaus karalystė!”⁸

Jėzus žadėjo, kad laikų pabaigoje, paskutinėmis dienomis, Dangaus Karalystė, kurią Jis atnaujino kiekvieno širdyje, ateis ir į

³ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XCIX sk.

⁴ Mk 1:17

⁵ The Promised Day Is Come, Shogi Effendi, 110 p.

⁶ Mt 5:39

⁷ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CXIX sk.

⁸ Mt 4:17

viso pasaulio žmonių širdis. Jis tai išsakė Savo Maldoje į Viešpatį. Tie Kristaus žodžiai yra drauge ir malda, ir pranašystė:

“... teateinie Tavo karalystė; teesie Tavo valia kaip danguje, taip ir žemėje...”⁹

Bahá'u'lláh rašė:

“Evangelijos sekėjai, įžvelkite atvertus dangaus vartus. Atėjo gi Tas, Kuris ten buvo užžengęs. Išgirskite Jo balsą, šaukiantį į jus su galia virš sausumos ir jūros, skelbiantį visai žmonijai... Ir štai, išsipildė šventasis Priesakas, nes atėjo Jis, Pažadėtasis!”¹⁰

Kitur Bahá'u'lláh perspėja žmones, kad niekas, tik naujas Dievo meilės išliejimas, kurį apreiškė Kristus nuo Alyvų kalno, atgavins žmoniją ir vėl atgręš ją nuo materialių dalykų į dvasingumą.

Mūsų dienų visuomenei mestas tas pats iššūkis, kaip ir pranašo Jonos laikais. Visagalis Viešpats pasiuntė Joną pranašauti nedorėliams Ninevės gyventojams, miesto, kuris buvo paskendęs pasaulietiniuose rūpesčiuose ir malonumuose, kur visi pamiršo dvasingumą ir meilę Viešpačiui. Dėl savo materializmo Vakarai tapo mūsų dienų Nineve.

Žodžiai, kuriuos Viešpats įdėjo į Jonos lūpas, šiandien gali būti taikomi ir kiekvienam iš mūsų:

“Kelkis ir eik į didelį Ninevės miestą, ir sakyk jame pamokslus, nes jos piktumas pasiekė mane”.¹¹

“Atsiverskite arba būsite pražudyti!” — šaukė Jona. Ninevė nusigręžė nuo savo nuodėmių, kreipėsi į Viešpatį ir išvengė pražūties.

Mes — šių dienų Ninevė. Arba mes turime atgailauti už savo nuodėmes, arba mes tikrai žūsime nuo tų jėgų, kurias mes patys ir išjudinome. Bahá'u'lláh jau šaukėsi į mus perspėdamas apie tai.

Mes juk neturime kur pasislėpti!

Bahá'u'lláh ne kartą įspėjo žmoniją, kad vienintelis išsigelbėjimas nuo susinaikinimo — visų Žemės tautų vienijimasis. Bet tas

⁹ Ten pat. 6:10

¹⁰ The World Order of Bahá'u'lláh, Shoghi Effendi, 104 p.

¹¹ Jn 1:2

vienijimasis, sakė Jis, turi būti pagrįstas abipuse meile, o ne baimė. Tokio vienijimosi neįmanoma pasiekti žmonių turimomis priemonėmis. Jis ateis tik tada, jei žmonės kreipsis į Dievo Pasiuntinį, kuriam ir patikėta kaip tik ši misija — žmonijos suvienijimas. Visi kiti būdai yra laikini ir riboti. Jie, Bahá'u'lláh žodžiais tariant, gali sukelti tik tolesnį skaldymąsi ir karą. Bahá'u'lláh rašė:

“Tą dieną reikia žmonėms... pasiekti visuotinę vienybę. Nėra kur bėgti, nėra kur ieškoti prieglobsčio, kaip tik pas Jį”.¹²

Ir dar:

“Tai, ką Viešpats prisakė kaip patį veiksmingiausią būdą ir pačią stipriausią paramą visam pasauliui išgydyti, yra visų tautų sąjunga vardan bendro Reikalo, vieno, bendro visiems Tikėjimo”.¹³

Yra tik vienas Dievas, skelbia Bahá'u'lláh, ir todėl tėra tik viena religija. Nėra kokio nors ypatingo išsigelbėjimo tik judėjams, budistams, bahajams ar kokios kitos didžiosios religijos sekėjams. Dievui nėra reikalo rungtyniauti Pačiam su Savim. Jo religija viena. Jis — mūsų visų Tėvas, o mes — vienos žmonių šeimos vaikai. Ir tai, kad Viešpats turi kovoti dėl Savo vaikų sielų taip, kaip dideliuose miestuose prekiautojai grumiasi dėl pirkėjų, yra pačių žmonių pramanai.

Epochoje, kai išlikti įmanoma tik esant vienybei, skirstytis į sektas negalima.

Tokią vienybę, sako Bahá'u'lláh, įgyvendinti galima tik tarpininkaujant Dievo Pasiuntiniui. Tai būtų Aukščiausioji pilietybė, dėl kurios mes privalome paaukoti ne tokią svarbią priklausomybę savo tautai, rasei, klasei ar tikėjimui.

Bahá'u'lláh rašė:

“To (visų žmonių vienybės — aut.) neįmanoma kitaip pasiekti, kaip tik per tobulojo, visagalio ir įkvėptojo Gydytojo veikimą”.¹⁴

Savo Laišką Bahá'u'lláh pasiuntė visoms Žemės tautoms, bet

¹² The World of Bahá'u'lláh, Shoghi Effendi, 163 p.

¹³ Ten pat.

¹⁴ Ten pat.

ypač Jis pabrėžė atsakomybę Vakarų, kurių tautas tai dienai pri-
rengė Jėzus Kristus. Krikščionims, sakė Jis, jau atėjo toji didžioji
diena, kurią pranašavo Kristus, “teismo” diena, kada reikės nu-
spręsti; priimti ar ne Dievo Pasiuntinį. Bahá'u'lláh rašė, atkreip-
damas jų dėmesį į Kristaus pranašystę:

“Guodėjas, Kurio atėjimą žadėjo visos Evangelijos, jau čia,
kad paskelbtų jums visas žinias ir išmintį. Ieškokite tad Jo visame
Žemės veide...”¹⁵

Ir vėl Bahá'u'lláh kreipiasi į visą krikščioniškąjį pasaulį, pri-
mindamas Žmogaus Sūnų, Kurio atėjimą paskutinėmis dienomis
žadėjo Daniėlius, Izaijas ir Pats Kristus. Šitoji diena pagaliau at-
ėjo, tvirtina Bahá'u'lláh, baigėsi jo laukimas. Išsipildė Jėzaus pra-
našystė, ir Tėvas atėjo. Žmonijos viltis išsigelbėti — grėžimasis į
Jį. Bahá'u'lláh skelbia:

“Žmogaus Sūnaus balsas garsiai šaukia iš šventojo slėnio: “Čia
aš, čia...” ... atėjo dangiškasis Tėvas. Išsipildė tai, kas jums paža-
dėta Dievo Karalystėje”.¹⁶

4. SIAUBAS IŠ DANGAUS

Koks gi bus žmonijos likimas, jeigu ji atsisakys “atsiversti” ir
vėl gręžtis į Viešpatį?

Bahá'u'lláh rašo: “Žinokite gi, kad šitas pasaulis, pilnas rū-
pesčių ir grožybių, praeis. Nieko neišliks, tik Dievo Karalystė...
Jūsų gyvenimo dienos išsisklaidys, ir visa, ką jūs veikėte ir kuo
didžiavotės, išnyks, ir patys būsite, be jokių abejonių, pašaukti...
ten, kur drebulys apims kiekvieną sąnarį, suvirpės kiekvieno pri-
spaudėjo kūnas... ir bus jums atlyginta pagal jūsų darbus. Laikas
tas ateis neišvengiamai, ir niekas negali atitolinti tos valandos”.¹

Pasaulis turi susivienyti arba žūti, skelbia Bahá'u'lláh. Pasau-
lis jau yra vieningas dvasia, nors tos tiesos ir nesupranta. Vienin-

¹⁵ Ten pat. 104-105 p.

¹⁶ Ten pat. 104 p.

¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, LXV sk.

gas turi tapti ne tik dvasinis pradai, bet ir jo išorinis pasireiškimas. Žmonės turi įgyti bendrą visam pasauliui sąžinę ir gyventi vadovaudamiesi ja.

Medicinos ir kitų mokslo sričių atradimai, kuriuos padarė įvairių tautų atstovai, turi tarnauti visiems žmonių giminės nariams. Nuo pat gimimo ir iki mirties mus supa tai, ką sukūrė dvasios jėga tų žmonių, kurių mąstymo niekad nevaržė tautinės priklausomybės arba sienų kategorijos, maldaknygių ypatybės ar odos pigmentacija. Šitie žmonės visada rodė atsidavimą aukštiesiems idealams tarnauti visos žmonijos gerovei.

Bahá'u'lláh Mokymas skelbia:

“Visa, kas veikia vieną iš žmogaus sūnų, veikia ir visą žmonių. Visa, kas vyksta vienoje pasaulio dalyje, labai paveikia kitos dalies žmonių reikalus, nes visi žmonės — vienos didelės žmonių šeimos nariai”.

Beveik prieš šimtą metų Bahá'u'lláh rašė:

“Žemė, toji dulkių sauja — viena šalis, tebūnie ji vienybėje... Grežkitės, kad siektumėte gerovės ir taikos visiems žmonių sūnums... Kreipkite savo protus ir valią Žemės tautoms ir gentims šviesti, kad taptų įmanoma visus juos skiriančius prieštaravimus... nutrinti nuo Žemės veido... Jūs gyvenate viename pasaulyje ir esate sutverti vienos Valios pasireiškimu. Palaimintas tas, kuris gyvena su visais žmonėmis didžiausio gerumo ir meilės dvasioje”.²

Kiekvienas planas, kuriame nenumatyta vietos Visagaliui Viešpačiui, neturi ateities, nors ir koks nuostabus jis atrodytų vykdymo pradžioje. Bet koks planas, sudarytas neatsižvelgiant į visų tautų, rasių, klasių ir religijų interesus, pasmerktas žlugti jau iš pat pradžių. Ant visų viena nusileidžia naktis ir visus apdovanoja vėsa, ir viena Saulė apšviečia visą žmonių ir teikia jai gaivinantią šilumą. Ir netgi viską naikinti ir griauanti jėga, buvusi ilgai uždaryta atome ir dabar išleista laisvėn, jėga, laikanti visą pasaulį tokioje baimėje, tapo realybe ne dėl vienos kokios grupės žmonių pastangų. Ji nėra kurios nors vienos tautos, rasės, religijos ar klasės dar-

² Ten pat. CLVI sk.

bo vaisius. Štai tie, kurie padėjo jai pasireikšti:

1. Mendelejevas, rusas, sudarė periodinę elementų lentelę.
2. Thomsonas, anglas, sukūrė elektronų teoriją.
3. Reliatyvumo teorijos autorius — Einšteinas iš Vokietijos.
4. Radžio radioaktyvumą atrado Marija Curie, lenkė.
5. Rutherfordas iš Naujosios Zelandijos, eksperimentuodamas su radžiu, aptiko atomo branduolį.
6. Italas Fermi pirmasis suskaldė uraną.
7. Mezonų teoriją sukūrė Yukawa, japonas.
8. Barį iš urano pirmasis išskyrė Hahnas, vokiečių.
9. Atomo sandaros analizę pateikė Nielsas Bohras, danas.
10. Andersonas iš JAV atrado pozitroną.
11. Chadwickas iš Didžiosios Britanijos atrado neutroną.
12. Meitner, austrei, pavyko suskaldyti atomą.

Ir taip toliau, ir taip toliau, ir taip toliau — vėliau buvo Los Alamos, Hirosima, Nagasaki, Bikini, Sibiras, palydovas, Vanguard, Jupiteris, raketos į Mėnulį, raketos, skriejančios aplink Saulę, — ir ad infinitum*. Šitoji jėga tapo realybe ne dėka vieno kieno nors, ne vieno kokio nors žmogaus, ne dėka kokios konkrečios tautos ar nacijos proto. Bet dabar ji egzistuoja!

Mokslas mūsų rankose tapo panašus į šiltą vašką, iš kurio mes galime nulipdyti ką tik norime — puikų gaminį arba mirties įrankį.

Kur gi mums ieškoti saugumo? Arba mes kreipsimės į Dievą ir mūsų ketinimai bus dvasingi ir dori, ir mūsų širdys bus santarvėje su protu, arba mus ištiks nelaimė. Nepakanka, kad tiesą suprantą atskiri žmonės: atsiliepti turi visa žmonija. Antraip mūsų laukia visiškas nuopolis.

Ne pamokslininkas, ne valstybės veikėjas, ne švietėjas, o karo generolas MacArthuras, kreipdamasis per radiją į visą pasaulį iš karinio laivo “Missouri” tuoj pat po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, perspėjo: “Mes išnaudojome paskutinę savo galimybę. Vieną, kas dabar gali išgelbėti žmoniją — tai dvasinis atgimimas”.

* Iki begalybės. (lot.).

Visur, kur tik buvo televizorių, kino ekranų ar radijo imtuvų, žmones užklupo žinia apie keliantį siaubą grybo pavidalo debesį, kurį lanksti žurnalistų plunksna pavadino “siaubo musmire”, ir jie išgirdo atominio sprogimo garsą. Nėra Žemėje vietos, kur jaustumėis ramus ir galėtum negalvoti, kad galbūt šią minutę, kai jūs skaitote šias eilutes, iš kažkur skrieja raketa, kad vienu ugnies gūsiu paverstų mūsų viltis karštais pelenais.

1954 metų pavasarį į Bikini atolą, Namu, buvo numesta vandenilinė bomba. Dabar tai visi pamiršo. Ir tik pamanykit — žmogus, tas Dievo kūrinys, liko nepatenkintas bombos griaujamąja jėga. Štai žinios apie ją:

1. Viena tokia bomba yra ekvivalentiška 12-14 milijonų trinitritoluolo tonų.

2. Viena tokia bomba atstoja visą bombų kiekį, numestą per Antrąjį pasaulinį karą.

3. Sprogimo aukštis siekė 10 tūkstančių pėdų — beveik 20 mylių (maždaug 32 km ir 187 m).

4. Po sprogimo susidaręs nuodingas debesis užgulė daugiau kaip 100 mylių (160 km 934 m) rajoną.

5. Numesta į taikinį, toji bomba gali iš karto sunaikinti 35¹ milijonus žmonių, o tai du kartus daugiau nei žuvo žmonių per abu pastaruosius pasaulinius karus.

Dabar jau šitoji bomba “paseno”. Tolimojo veikimo reaktyviniai bombonešiai arba tarpžemyninės raketos greitai galės pataikyti į tikslą kažkuo dar pražūtingesniu. Kaip “mirties pirštai”, raketos tyliai laukia savo starto aikštelėse. Kas žino, kokiems miestams jos skirtos, į kieno gimtąsias vietas jos nutaikytos ir kieno klaida ar baimė paleis jas? Ir niekas tada nebeturės laiko paklausti savęs: ar ne apie šią dieną kalbama Biblijoje, dieną, kai “jis ateis kaip vagis naktį” ir “ugnies lietus pasipils iš dangaus”?

Dar iki 1844 metų poetas rašė:

“Ateis diena, akis pakėlęs pamatysi,

¹ Pagal kitus šaltinius per abu Pasaulinius karus žuvo apie 70 mln. žm. (IPK — žuvo 9,5 mln., per II PK — 50–55 mln. žm.)

Žiaurių grumtynių danguje ilgiausią mūšį.

Kada senoliai kaimo nusigandę,

Be žado žvelgs į stebuklingų paukščių būrį”.

Tie “paukščiai” jau skaidė virš miestų, keldami siaubą ir tamsą, sirenų kauksmą ir vertė žmones slėptis kaip skruzdėles po žeme. Bet ši kartą slėptis nebebus kur. Dar niekad tie paukščiai nesėjo tokio naikinimo, kokį išpranašavo Kristus ir Zacharijas, kai “vienas bus paimtas, o kitas paliktas”.

Beveik prieš šimtą metų žinomas judaistikos mokslininkas Albertas Barnesas priėjo prie išvados, kad Danieliaus knygos 9 skyriaus pranašystę apie baisesias “paskutines dienas” tiksliau būtų versti:

“Išsiskleidė kažkas panašaus į paukščio sparnus, kas liejo sunaikinimo pabaisą tarsi uraganą ant žmonių”.

Argi tie į kiaušinius panašūs geležiukai nėra “akmenų kruša”, kuri pažadėta kitoje Raštų knygoje?

Argi radiolokatoriai miesto, kuriame jūs gyvenate, jau neieško to paukščio šešelio savo ekranuose? Argi nesistengia pasiklausymo įrenginiai sugauti to paukščio sparnų švilpesio?

1950 metais interviu per televiziją Albertas Einšteinas perspėjo visą pasaulį:

“JAV ir Rusijos isteriškos lenktynės, kuri pirmiau atskleis vandenilinės bombos paslaptį, gali sunaikinti tokį mūsų pasaulį, kokį mes jį pažįstame. Juk dėl to gali būti užnuodyta Žemės atmosfera”.

Šie žodžiai yra lyg atgarsis tų, kuriuos ištarė Bahá'u'lláh beveik prieš šimtą metų:

“Nepaprastas, galingas ginklas slypi žemėje. Jo galia tokia, kad gali pakeisti atmosferą... o jo išplitinimas sukels sunaikinimą”³.

1912 metais Paryžiuje ‘Abdu’l-Bahá, Bahá'u'lláh sūnus, keliauęs po Vakarų šalis, kad žadintų pasaulį išklaudyti Savo Tėvo Žinią, priverstų žmoniją susimąstyti, minėjo tą Bahá'u'lláh įspėjimą.

³ Bahá'í World Faith, 183 p.

Galiausiai 'Abdu'l-Bahá leido suprasti, kad ta jėga nebus panaudota didžiajame 1914-1918 metų kare. Jis išpranašavo, kad Pirmasis pasaulinis karas nebus paskutinis, bet, nelaimei, kils dar didesnis ir siaubingesnis konfliktas. Žmonija, sakė Jis, vis dar valdo neapykanta, o ne meilė. Ji ir toliau atsisako klausyti Bahá'u'lláh patarimų, patarimų, kurie ir tegali ją išgelbėti. 1912 metais Jis pakartojo Bahá'u'lláh žodžius:

“Galinga jėga slypi žemėje. Maldaukite Dievą, kad ji nebūtų atrasta, iki žmonija neištobulins savo dvasios taip, kad galėtų panaudoti ją žmogaus gerovei, o ne griovimui. Ji gali užnuodyti Žemės atmosferą. Jos liepsna gali praryti ištisus miestus”.⁴

Šie pastarieji žodžiai pakartoja Bahá'u'lláh posakius, kuriais Jis perspėjo žmoniją savo raštuose:

“Jeigu civilizacija nukryps į kraštutinumus, gali paaiškėti, kad ji sugeba padaryti tiek bloga, kiek ji darė gera, kol buvo apribota susilaikymo... jos liepsna praris miestus...”⁵

Neaišku, ar tai buvo likimo ironija, ar Viešpaties išpėjimas, bet 'Abdu'l-Bahá tuos žodžius apie “jėgą, galinčią užnuodyti atmosferą” ištare vikontui Arawakai, Japonijos pasiuntiniui, žmogui iš tos šalies, kurioje buvo susprogdinta pirmoji atominė bomba to “ateisiančio, daug didesnio ir siaubingesnio karo” metu!

Dabar Antrasis pasaulinis karas jau praeitis. Ar kreipsis visa žmonija į Dievą, kad būtų išvengta trečiojo? Neskubėdamos posėdžiauja aukščiausio lygio konferencijos, o tuo metu nuo surinkimo konvejerių nuimamos raketų dalys. Kiekvienai raketai, skirtai kosmoso tyrinėjimams, tenka tuzinas tokių, kurių pagrindinė dalis kol kas dar nepripildyta, bet tikslai jau numatyti.

Nejaugi galima ir toliau neteisingai aiškinti žodžių “Jis (Kristus — aut.) ateis kaip vagis naktį” prasmę? Nejaugi galima ir toliau nekreipti dėmesio į socialinę Jono Krikštytojo žodžių prasmę: “Atsiverskite, nes prisiartino Dangaus Karalystė”? Nejaugi nebėra “akių, kad matytų” ir “ausų, kad girdėtų”?

⁴ The Chosen Highway, Blomfield, 184 p.

⁵ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CLXIII sk.

Izaijas pranašavo:

“Tą dieną Viešpats lankys dangaus kariuomenę aukštybėje ir žemės karalius žemėje”.⁶

“... visos rankos tirpsta ir kiekviena žmogaus širdis alpsta”.⁷

Čia jau kalbama nebe apie tolimą ateitį. Tai jau šalia. Izaijas sako:

“Be to, aš sukrišiu dangų, ir žemė pajudės iš savo vietos... ir žemės pamatai drebės... todėl eis iš proto tie, kurie ją įgyvena, ir beliks maža žmonių... Žemė svyruote svyruos kaip girtas...”⁸

Nelabai viliojanti perspektyva. Atominė energija gali miestą ir apšviesti, ir paversti jį dulkėmis. Viskas priklauso nuo dorovinės sąmonės tų, kurie tą energiją valdo.

5. VALANDA IŠMUŠĖ

Jau daugiau kaip šimtas metų žmonija nekreipia dėmesio į Bahá'u'lláh Žinią. Žmonės nesivargina ištirti Jo Mokymą ir nepaiso visų Šventųjų Knygų nuo laikų pradžios pažadų apie Jo atėjimo dieną, nepaiso nedviprasmiško Kristaus įspėjimo: “Budėkite! Nes nežinote kurią valandą ateis jūsų Viešpats!”

Šiuos žodžius Bahá'u'lláh siuntė grupei Rytų ir Vakarų monarchų:

“Ištirkite mūsų Bylą, įsigilinkite į visa tai, kas teko mūsų daliai ir teisingai pasirinkite arba mus, arba mūsų priešus... Jūsų tautos — jūsų lobis. Sergėkitės savo valdymu pažeisti Viešpaties priesakus ir atiduoti savo valdinius į plėšikų rankas. Dėka jų jūs valdote, iš jų lėšų gyvenate ir jų padedami nugalite. Ir vis dėlto su kokia panieka jūs žiūrite į juos! Kaip tai keista, kaip labai tai keista!”¹

Kai Bahá'u'lláh buvo įkalintas Didžiajame kalėjime Ake, Jis pranešė valdovui, kuris Jį nuteisė kalėjimu, kad tokie persekiojimai negali priversti Jo nutilti. Bahá'u'lláh tik tarė žodžius, kuriuos Jam

⁶ Iz 24:21

⁷ Tėn pat. 13:7

⁸ Tėn pat. 13:13; 24:18, 6, 20

¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, CXVIII/CXIX sk.

liepė kalbėti Visagalis Viešpats, tikėdamasis, kad nors vienas karalius, nors vienas valdovas, nacija ar tauta pakils ginti Dievo Žodžio ir nešti jį žmonėms, tik taip būtų galima panaikinti žmonių kančias.

Bahá'u'lláh laišku žemės karaliams buvo raiškūs ir paprasti. Jis rašė, kad jeigu nesustiprės meilės ir vienijimosi ryšiai tarp žmonių, jeigu tautos nesivienys broliškai bendradarbiauti, kad būtų galima įgyvendinti taiką Žemėje, jeigu nebus užtikrintos ir apgintos visų žmonių, ypač beturčių ir pažemintųjų, teisės ir jeigu visi žmonės ir ypač jų vadai nepradės gyventi taip, kaip patinka Viešpačiui, o ne jiems patiems ar kitiems žmonėms, jų karalystes, jų turtus, jų privilegijas, jų malonumus atims iš jų Vynuogyno šeimininkas (Mesijas — aut.), kuris atiduos vynuogyną (Žemę — aut.) tiems vertiesiems iš išrinktųjų, kurie išliks po didžiojo suspaudimo, kurį žmonija pati ir užsitrauks.

“Mes nė neketiname atimti iš jūsų jūsų karalysčių”, — rašė Bahá'u'lláh. — “Mūsų misija yra užkariauti žmonių širdis... Koks didelis palaiminimas laukia valdovo, kuris ketintų padėti mano Reikalui...”²

Bahá'u'lláh kantriai laukė ženkle, kad pasaulis jau išgirdo Jo balsą. Pagaliau Jis neiškentė ir prabilo:

“Praėjo dvidešimt metų, o karaliai!” — priminė Jis. — “... Ir vis dėlto jums nepavyko sulaikyti agresoriaus rankos. Argi ne tiesioginė jūsų pareiga sudrausti prispaudėjo tironiją ir elgtis su savo valdiniais kaip pridera, kad jūsų teisingumo jausmas galėtų visapusiškai pasireikšti žmonijai?”³

Jis taip pat ir įspėjo juos:

“Atsitraukite nuo tironijos, nes aš pažadėjau niekam nedovano-
noti neteisybės”.⁴

Ir vėl, atsižvelgdamas į greit bėgantį laiką, jis kviečia valdovus:

“Šaukite tautas pas Viešpatį!”⁵

² Ten pat. CV sk.

³ Ten pat. CXVI sk.

⁴ The Hidden Words, Persiškieji, Nr. 64

⁵ Tablet to the Czar, cit. God Passes By, 226 p.

Teisė valdyti Žemę priklauso Viešpačiui, kalbėjo Bahá'u'lláh, o karaliai — tik jos saugotojai. Žmonių širdys, tvirtino Jis, brangenybių klodai. Tad tebūnie jie ištikimi Viešpačiui ir teneleidžia vagims ir nusidėjėliams vogti iš Viešpaties Jo brangenybes, kurios pagal teisę priklauso tik Jam vienam.

Nepaprastai mylėdamas bedalius žmonelius, Bahá'u'lláh kreipėsi į jų vadovus, kad šie taptų visiems sektinu pavyzdžiu. Kai valdovai atsisakė paklusti Jo kvietimui, Bahá'u'lláh su didžiausia užuojauta kreipėsi į vargšus ir pažemintuosius. Jis įtikinėjo juos, kad kol jie negręš savo širdžių į Dievą, jų nelaimės ir sunkumai nuolat didės. Materialinė civilizacija, kurią taip vertina žmonės, atsigręš prieš juos pačius. Ji taps jiems ne palaima, o bausmės rykštė. Ji prigamins karo įrankių, kurie paklupdys žmoniją. Tai savo ruožtu taps apsivalymo žaizdru, ir tada širdys bus pasirengusios priimti Dievo žinią.

Meilės Viešpats, o ne Baimės Viešpats, liepia Jam kalbėti tokias kalbas, sakė Bahá'u'lláh. Nes ne Visagalis Viešpats, o pats žmogus užtrauks nelaimę visai žmonijai. Ji neišvengiama, jeigu žmogus nevykdo Dievo įsakymų. Žmonija gali rinktis — lengvu ar sunkiu keliu jai eiti. Pasirinkti turi pats žmogus. Taigi nuo jo atsakymo priklauso, ar Dievo Karalystė ateis į žemę anksčiau ar vėliau, bet ji ateis neišvengiamai. Anksčiau ar vėliau, bet ji bus įgyvendinta. Jeigu ne tu, kurie dabar gyvena Žemėje, tai tada tu, kurie išliks po eilinės, paties žmogaus sukeltos katastrofos.

Bahá'u'lláh buvo labai įskaudintas, kad žemiškieji karaliai ir valdovai neatsakė į Jo laišką. Jis puikiai žinojo, kokių nelaimių žmonijai tai atneš.

“Juk matote, kokios naujos nelaimės užgriūna pasaulį kiekvieną dieną, — sielvartavo Jis. — Vis dažniau ir dažniau pasaulis krūpčioja. Nuo tos dienos, kai buvo apreikšta Lentelė (Laiškas Ra'isui — aut.), ir iki dabar pasaulis neįgijo nusiramimo, o žmonių širdys — ramybės. Tai pasaulį kamavo ginčai ir nesutarimai, tai draskė karai, tai kankino nepagydomos ligos. Jo negalia pereina į stadiją be jokios vilties, bet tikrajam Gydytojui neleidžiama duoti vaistų, o pirmenybė teikiama nemokšoms ir veikti jiems lei-

džiama visiškai laisvai... Jau greitai, Viešpaties Dieną, jie pajus jų rankų darbo vaisius. Taip jus perspėja Visažinis... Visagalio liepiamas”.⁶

To perspėjimo žmonija nepaiso iki pat šios dienos.

6. VIEŠPATIES DIENA

Kadangi žmonija neatsiliepė į Jo meilės ir gerumo šauksmą, Bahá'u'lláh, kaip griežtas, bet rūpestingas Tėvas nurodė, kokios bus žmogaus atsainumo pasekmės. Jis sakė, jeigu žmogus neatsisakys savo senojo gyvenimo ir nepradės nuoširdžiai mylėti Viešpaties ir savo artimo, tai jis gali nelaukta pakliūti į “juodųjų dūmų šešėlį”. Štai tik keli Bahá'u'lláh įspėjimai žmonėms ir pranašystės, ko jie susilauks, jeigu nesigręš į Dievą:

1. “Valanda” išmušė ir užklupo juos besilinksminančius. Žmonės jau nutverti už čiuprų...* bet jie to nesuvokia”.¹

2. “Tai, kas turėjo įvykti, įvyko staiga; kaip jie bėga nuo šito! Neišvengiama atsitiko; ... Tad gi šauk: O Viešpatie! Nuskardėjo trimitas, ir štai, žmonija sukniubo prieš mus!”²

3. “Dieną tą visų akys su siaubu žiūrės į dangų, Dieną tą sudrebės visų žemės gyventojų širdys, išskyrus tų, kuriuos Viešpačiui tavo... patiks išgelbėti”.³

4. “Kaip ilgai dar jūs miegosite?... Nejaugi nematote, kad kalnai tapo panašūs į vilnos kuokštus, kad žmonės apimti nevilties dėl Dievo Darbų (didybės)? Juk matote, kad jų namai tapo tuščiais griuvėsiais, o jie patys skęstanti minia”.⁴

⁶ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XVI sk.

¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XVIII sk.

² Ten pat.

³ Ten pat.

⁴ Ten pat.

* Čia slypi citata iš Korano: “Nusidėjėliai bus atpažinti iš jų požymių, ir sučiups juos už čiuprų ir kojų” (Koranas, 55:41. Rus. vert. I. Kračkovskio). Posakis “nučiupti už čiupros” reiškia “patraukti atsakomybėn” ir yra kilęs iš arabiškų genčių tradicijos — jaunuolis užsiaugindavo čiuprą (ilgą plaukų sruogą) pasiekęs to amžiaus, kai už savo poelgius turėdavo pats atsakyti (Rus. vertimo redaktorius pastaba).

5. “Skubėkite, kad jums dar likusi trumpa akimirka nepralėktų veltui. Kaip žaibas prabėgs jūsų dienos ir jūsų kūnai nurims po dulkių sluoksniu. Ko tada galėsite pasiekti? Kaip tada išpirksite tai, ko anksčiau nepadarėte?”⁵

6. “Branginkite laiką, kol jūs dar gyvi”.

7. “Gręžkitės, kol dar turite laiko!”⁶

8. “Ir kur jūs bėgsite? Kalnai praėjo, dangūs išnyko, ir visa žemė atsidūrė Jo saujoje... ir kas gali jus apginti?.. Niekas, tik Viešagalys Viešpats...”⁷

Tie žodžiai, kurie savo didinga jėga kelia šurpą, parašyti ta pačia Plunksna, kuri beveik pusę amžiaus liejo žmonių giminei tokią švelnią meilę. Bahá'u'lláh mylėjo Savo šeimą, Savo vaikus, žaliuojančius laukus, pievas, kalnus, vandens srautus ir visa, kas gyva; ir beveik penkiasdešimt metų jis buvo žiauriai persekiojamas ir kalinamas. Ir vis dėlto, nepaisant viso to, iš Jo Plunksnos liejosi viską atleidžiančios meilės žmonijai žodžiai. Jo gi Plunksna parašyta:

“Atėjo laikas padrašinti ir atgaivinti visus atstumtuosius gyvybinguoju meilės ir bičiulystės vėju ir gyvuoju draugystės ir užuojautos vandeniu”.⁸

Ta pačia Plunksna, nuo kurios žodžių suvirpo dangūs, buvo parašyta:

“Viešpaties mylimieji, nesvarbu kur jie rinktųsi ir su kuo susitiktų, turi rodyti — ir santykiu su Viešpačiu, ir tuo, kaip jie Jį garbina ir šlovina — tokį paklusnumą ir romumą, kad menkiausia žemės dulkė po jų kojomis liudytų jų atsidavimo gilybę. Šių šventų sielų bendravimas turi būti pilnas tokios jėgos, kad tos žemės dulės virpėtų nuo jos galios”.⁹

Plunksna, iš pradžių buvusi perspėjančioji, tapo švelnumo Plunksna:

⁵ Ten pat. CLI sk.

⁶ The Hidden Words, Persiškėji, Nr. 21

⁷ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XVIII sk.

⁸ Ten pat. V sk.

⁹ Ten pat.

“Rodykite kantrybę, gerą valią ir meilę vienas kitam. Jeigu kas iš jūsų nepajėgia suprasti kokios nors tiesos, bet stengiasi, kalbėdami su juo rodykite didžiausio geraširdiškumo ir geranoriškumo dvasią. Padėkite jam pamatyti ir pažinti tiesą, nė trupučio negalvodami, kad esate kuo nors pranašesni už jį ar esate gavę didesnę dovaną”.¹⁰

Lakštingalos giesmė virto erelio šauksmu tiktai tada, kai žmonės, pasinėrę į malonumų vaikymąsi, nesiklausė švelnios Jo kalbų melodijos. Tada, kad apgintų nerūpestingą žmoniją, Bahá'u'lláh padėjo liutnią ir paėmė į rankas trimitą. Ir trimitavo Jis pavoju, kad pažadintų dvasiškai miegančius žmones.

Jis tikino žmoniją atmerkti “akis, kad matytų” ir “ausis, kad girdėtų”. Jis šaukėsi į Visagalį Viešpatį, meldamas Jį patvirtinti, kad įvykdė miegančios žmonijos pažadinimo misiją.

“Ar buvo siūstos eilės?” — klausia Jis. — “Sakyk: Taip, siuntė jas Tas, Kurs yra dangaus Viešpats!” — “Ar išmušė jau valanda?” — “Ne, jau praėjo... Jis, Tikrasis, atėjo su liudijimais ir neabejotinai”.¹¹

Jau paskutinėmis Savo gyvenimo dienomis Bahá'u'lláh rašė iš Šventosios žemės, Izraelio:

“Mes iš tiesų nevengėme savo pareigos perspėti žmones ir atskleisti to, kas man buvo Visagalio, Visų Garbingiausiojo Viešpaties paliepta... Ar gali kas nors pasiteisinti?.. Dievo, Visagalio Viešpaties Sosto vardu, ne! Mano ženklai išplito visoje Žemėje, o mano viešpatystė — visai žmonijai”.¹²

Ir štai Jo paskutiniai žodžiai:

“Viešpats atėjo didžioje Savo šlovėje! Iš tiesų, Jis Tas, kurį žadėjo jums Dievo Knygos... Tad tepasimato dabar, kokios yra jūsų pastangos atsižadėjimo kelyje”.

Taigi visa atsakomybė gula dabar ant kiekvieno mūsų pečių. Žmogus gali paklausti Viešpaties žodžio ir atsiversti, kaip Nine-

¹⁰ Ten pat.

¹¹ Epistle to the Son of the Wolf, 131 p.

¹² God Passes By, 220 p.

vės miestas kad atsivertė pakluses Jonai ir buvo išgelbėtas; arba jis gali nepaisyti to žodžio, juoktis iš jo ir jam priešintis, kaip ir elgėsi daugiau kaip šimtą metų, taip užsitraukdamas dar daugiau kančių kad apsivalytų. Jeigu jis pasirinks tą kelią, kada jo laukia pačios baisiausios nelaimės, apie ką kalbama tiek Senajame, tiek ir Naujajame Testamente.

Mozės sekėjų Knyga skelbia:

“... prieš mano veidą sudrebės jūros žuvis, dangaus paukščiai, lauko žvėrys ir visi slankiojantys, kurie juda žemėje, ir visi žmonės, kurie yra žemės paviršiuje; kalnai bus nugriauti, virs tvoros ir visi mūrai sugrius ant žemės”.¹³

Toje pačioje Knygoje ir tas pats Pranašas, kuris išpranašavo “Dievo Šlovės” atėjimą iš rytų, iš Izraelio, paskutinėmis dienomis, pranašauja tokius baisius sugriovimus, kad:

“Izraelio namai kad apvalytų šalį, laidos juos per septynis mėnesius. Visa šalies tauta laidos juos, ir ta diena, kurioje aš pasirodysiu garbingas, bus jiems minėtina, sako Viešpats Dievas”.¹⁴

Henocho Knygoje skelbiama:

“Ir visi išsigąs, ir pamatę sudrebės, ir didelė baimė ir siaubas apims juos iki žemės pakraščių”.¹⁵

Kristaus sekėjų Knygoje kalbama:

1. “Trečdalis žmonių žuvo nuo šitų piktenybių...”¹⁶

2. “... iš dangaus ėmė kristi ugnis su siera ir visus sunaikino. Šitaip bus ir tą dieną, kai apsireikš Žmogaus Sūnus.

Kas tą dieną bus ant stogo, o jo daiktai viduj, tenelipa žemyn jų pasiimti, o kas laukuose, tenegrįžta namo...

Sakau jums: tą naktį dviese miegos vienoje lovoje, ir vienas bus paimtas, o kitas paliktas. Dvi mals drauge, ir viena bus paimta, o kita palikta”.¹⁷

Ir tikriausiai pati baisiausia pranašystė iš visų:

¹³ Ez 38:20

¹⁴ Ten pat. 39:12-13

¹⁵ Henoch 1:5

¹⁶ Apr 9:18

¹⁷ Lk 17:29-37

“O Viešpaties diena ateis kaip vagis. Tuomet dangus praeis su smarkiu ūžesiu, elementai sudegs ir suskils ir žemė su savo kūriniais sudegs”.¹⁸

Argi skaitėte kada ką nors labiau paveikiančio kaip tie žodžiai apie grybo pavidalo debesį: “... dangus praeis su smarkiu ūžesiu, elementai sudegs ir suskils?..”

7. NAUJOS DIENOS AUŠRA

Nejaugi neįmanoma išsigelbėti nuo šito Armagedono siaubingojo pavojaus? Nejaugi pasauliui lemta patirti dar vieną katastrofą, tokią kaip Pasaulinis Tvanas?

Ar mūsų ateitis bus Testamento “įvykdymas”, ar mes vėl grįšime į “Pradžios” pradžią — priklausome nuo to, ar atsilies žmonija į Dievo Žinią, kurią apreiškė jai Bahá'u'lláh ir kurią Jo sekėjai nunešė į visus žemės kampelius. Dabar jau niekas nebegali pasakyti, kad negirdėjo. Tik dvasiškai akli ir kurti bus atstumti. Tai ne mano žodžiai, juos galima rasti Bahá'u'lláh Raštuose.

Tiems, kurie atsiliepė į Jo šauksmą, Jis parašė štai tokius žodžius:

“O mano tarne, kuris ieškojai Dievo malonės ir Jo meilės, kai visi paliko Jį, išskyrus saujelę tų, kurių sielos apšviestos! Teatlygina tau Viešpats ir Savo malonėje... tebūnie Jo atlygis amžinas, nes tu ieškojai Jo dienomis, kai akys buvo neregės”.¹

Pamilusiuosius Viešpatį Bahá'u'lláh kvietė sergėtis mirtinų materializmo spąstų:

“Sergėkitės, o žmonės, pasiduoti pagundai iškeisti Jį (Mesiją — aut.) į auksą ir sidabrą, kuriuos valdote. Tėgu Jo Meilė bus jūsų sielų lobiu tą Dieną... kai sudrebės kiekvienas ramstis, kai šurpuliai eis per kūnus ir kai visų akys su siaubu žiūrės į dangų...”²

Žmonės, manė Bahá'u'lláh, yra panašūs į paprastą metalą ir

¹⁸ 2 Pt 3:10

¹ Gleanings from The Writings of Bahá'u'lláh, XV sk.

² Ten pat.

tik patekę į meilės žaizdą pas Viešpatį įkais žaizdro karščiu ir įgaus jo spalvą. Jie įgaus visa, ką turi šitoji ugnis, ir tada Viešpats galės nulieti iš jo kokį nors naudingą įrankį. Jis prisakė Savo sekėjams:

“Leisk savo sielai suliepsnoti liepsna šitos neužgesinamos Ugnies, kuri dega pačioje pasaulio širdyje, kad visi visatos vandenys negalėtų atvėsinti jos karščio...”³

“Greitai dabartinė tvarka bus panaikinta, — skelbė Bahá'u'lláh, — ir naujoji ateis į jos vietą”.⁴

Nors žmogus ir gyvas, kalbėjo Bahá'u'lláh, bet jei nieko nežino apie Mesijo atėjimą, jis tarsi lavonas. Nors jis ir vaikšto, kalba su artimaisiais, valgo, vis tiek jis miręs.

Kristus pasakė:

“... Palik mirusiems laidoti savo numirėlius, o tu eik ir skelbk Dievo karalystę”.⁵

Ir pridūrė:

“Nė vienas, kuris prideda ranką prie arklų ir žvalgosi atgal, netinka Dievo karalystei”.⁶

Prasmė aiški: tegu tie, kurie yra dvasiškai mirę, kad galėtų priimti Mesijo tiesas, laidoja tuos, kurie mirė kūnu, bet tie, kurie tiki Jį, tegu deda savo ranką ant arklų ir tenesižvalgo atgal iki pergalės.

Kristus įspėjo:

“Saugokitės, kad jūsų širdis nebūtų apsunkusi nuo svaigalų girtybės ir kasdinių rūpesčių, kad toji diena neužkluptų jūsų netikėtai. It žabangai ji užgrius visus žemės gyventojus. Todėl visą laiką budėkite ir melskitės, kad pajėgtumėte išvengti visų būsimųjų nelaimių ir atsilaikyti Žmogaus Sūnaus akivaizdoje”.⁷

Bahá'u'lláh kreipėsi į Kristaus sekėjus:

“Sergėkitės, kad dykinėjimas neatskirtų jūsų nuo (pažinimo

³ Ten pat.

⁴ Ten pat. IV skyrius

⁵ Lk 9:60

⁶ Ten pat. 9:62

⁷ Ten pat. 21:34-36

— aut.) ... To, Kuriam jūs meldžiatės! Štai Viešpats!.. Jūs prisiskaitę Evangelijos ir vis dėlto nepajėgiate įžvelgti Viešpaties Šlovės?”⁸

Rytoj, naujai aušrai auštant, kiekvienas žmogus pabus iš miego. Jis atsikels, apsirengs ir ims naujos dienos darbų.

Visi, išskyrus mirusiuosius.

Taip ir dabar, kai aušta naujos Kristaus ir Bahá'u'lláh Dienos aušra, visi atsibus, atsikels, apsilks darbo drabužius ir ims tarnauti Dievui ir artimui, kad tik sulaikytų ateinančią nelaimę.

Visi, išskyrus tuos, kurie yra dvasiškai mirę.

Kam priklauso žmogus, gyviems ar mirusiems — tai slapčiausiai jo, žmogaus, ir Dievo paslaptis. Baigiasi pasakojimas, baigiasi ir mano atsakomybė. Kiekvieno siela turi pati išsirinkti kelią. Knygos atskleistos, ausys ir akys atvertos. Lieka kiekvienam pačiam nuspręsti.

Imkime ir pažvelkime į ateitį, atsimindami Šv. Pauliaus žodžius:

“... tai kaipgi mes pabėgsime nuo jos, nepaisydami tokio didžio išganymo?..”⁹

Žmogus gali nematyti ateityje nieko daugiau, tik neveltį ir sugriovimus. Bet gali įžvelgti ir Dievo Karalystę žemėje. Viskas priklauso nuo to, kaip jis viską supranta, ir nuo to, ar turi dvasios akis ir ausis. Jis gali būti panašus arba į sūnų, arba į tėvą iš pasakos apie kalno viršūnę. Tai priklauso nuo to, ar jis gręšis į Bahá'u'lláh, ar ne. O štai kas sekama pasakoje:

“Kartą tėvas su mažu sūneliu iškeliavo toli nuo namų ir, pakilę į kalno viršūnę, apsinakvojo trobelėje. Auštant saulė išvaikė tamsumas, ir snieguotos viršukalnės nusidažė oranžine spalva.

Atsibudo sūnus. Jis pamatė degantį dangų ir liepsnojančias viršukalnes. Jis buvo dar mažiukas, o langas aukštai viršuje, todėl ir matyti galėjo tik per patį viršulangi. Neaišku, kas taip liepsnoja? Berniuką apėmė nerimas, jis panoro grįžti į vakar dieną, kai dar

⁸ Bahá'u'lláh and the New Era, Esslemont, VIII d.

⁹ Žyd 2:3

buvo namuose su mama. Jis pagalvojo, kad išvis būtų buvę geriau nĕjekur nekeliauti. Tikriausiai šitas naujas dangus reiškia nelaimę ar gaisrą.

Pakilusi saulė sušildė sniegą, kuris taip ilgai gulėjo šaltas ir negyvas kalno šlaituose. Ji aptirpdė sniego vėpūtinus, ir lavinos nugarmėjo žemyn į slėnį.

Nuo siaubingo griausmo mažylis dar labiau išsigando, negu nuo liepsnojančio dangaus. Jis puolė prie tėvo ir ėmė jį purtyti, o išbudinęs suriko:

“Tėte! Tėte! Atsibusk! Tai pasaulio pabaiga!”

Tėvas pramerkė akis. Jam buvo viskas gerai matyti per langą, kuris buvo gerokai per aukštai mažam sūneliui.

Jis pamatė saulės apšviestas viršukalnes liepsnojančias aušros spalvomis. Išgirdo sniego lavinų, kurias sukėlė šilti saulės spinduliai, griausmą. Jis žinojo, kad greitai pasilies šviežias vanduo į slėnio išdžiūvusią žemę ir ji vėl atgis. Tą visą jis suprato. Ir norėdamas nuraminti sūnų, paėmė jį už rankos:

“Ne, mano sūnau, — tarė jis. — Tai ne pasaulio pabaiga. Tai naujos dienos aušra”.

WILLIAM SEARS
KAIP VAGIS NAKTĮ
Pirmas leidimas

Literatūrinė redaktorė *Vida Andrašūnienė*
Techninė redaktorė *Regina Rimkienė*
Vertėja *Vanda Lakienė*
Korektorės *Rima Mackevičienė, Vanda Simutytė*

Pasirašyta spaudai 1998 03 17. Ofsetinė spauda.
Formatas 60x84 ¹/₁₆, 14,88 sąl. sp. l. Tiražas 1000 egz.
Užs. Nr. 15331. Kaina sutartinė.

Leidėjas UAB "Bahajų leidyba", SL 1445.
Spaudė AB "Klaipėdos rytas".
Baltijos pr. 10, 5799 Klaipėda, tel. 34 27 00.